

གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་སྐྱེ་མེད་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྐྱེན་རྗེ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
འབྲུག་པར་བཞི་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ། དེ་དང་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
སོ། །འབྲུག་པར་བཞི་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་དང་ལྡན་པ། བརྗོད་བྱེད་གྱི་ཚིག་དྲི་མ་མེད་པ། བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་
གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ། འབྲས་བུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་དང་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་ལྷན། གང་ཞིག་
དོན་ལྡན་ཚོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་གསུངས། །ཞི་བའི་ཕན་
ཡོན་སྟོན་པར་མངོན་པ་གང་། །དེ་ནི་བྱང་སྤོང་གསུང་ཡིན་བརྗོད་པ་གཞན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།
དུས། བརྗོད་བྱ། གདུལ་བྱ། བདག་སྐྱེན། རྗེ་ཚོན་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། བདེན་པ་བཞི་དེ།
མཚན་ཉིད་མེད་པའི། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཚོས་འཁོར་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་
གཉིས་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གངས་
ངེས་གྱི་མདོ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ། མདོན་པ། མདོ་སྟེ། འདུལ་བའི་སྤེ་སྟོན་དང་གསུམ། ཚོས་འཁོར་གསུམ་དང་
གངས་ངེས་གྱི་མདོ་གཉིས་འོག་ཏུ་འཆད། བྱི་མ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་སྤེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་
གང་ཞིག་སྟག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ། སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་
སྟོན་པའི་རིག་གནས། འདི་གསུམ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་མི་འགལ་བའི་བྱིར་
དང་། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མདོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་སྤེ་སྟོན་
གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་
རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིར་དུ་གསུངས་པའི་སྤེ་སྟོན། འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་
བའི་བྱིར་དུ་གསུངས་པའི་སྤེ་སྟོན་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྤེ་གདམས་རབ། འབོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱ་ལ་མོས་པ་
རྒྱ་ཚོས་གྱི། །འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་ནས། །དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉེ་ལམ་ཞིག །མ་འོངས་དུས་ན་འགྱུར་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ། རྗེས་སུ་གནང་
བའི་བཀའ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཇམ་སྤུད་བཟང་གསུམ་གྱི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། མ་སྐྱེས་དགའི་
འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ། ཐུགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས། ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་གྱིས།

ཐུགས་ཐུགས་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེར་སྟོང་ལྟ་བུ།
 གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐུས་ནམ་མཁའ་དང་སྟོན་ཤིང་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུ།
 གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་གཞོན་སྦྱོར་ལ་སོགས་པས་སྐྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་པར་ཅན་
 འབྲུབ་ཅུས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ཚིག་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ། རྗེས་གནང་བའི་བཀའ་ནི། མདོ་རྣམས་ཀྱི་མགོའི་སྟེང་
 གཞི་དང་། བར་ཀྱི་མཚམས་སྟོར་དང་། མཐའི་མཐུན་འབྲུར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་རྣམས་ཏེ། ཚོས་ཡང་དག་པར་
 སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། དགོ་སྟོང་དག་འདི་སྐྱད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བཀྱིས་ལ། ཚོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །འབྲེལ་དང་གོ་རིམ་གྱང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷ་པ་ལ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་པའི་འབྲེལ་པ་སྟོང་པོ་མཚོག་ལས། མདོ་སྟེ་དབྱངས་བསྟན་ལུང་དུ་
 བསྟན། །ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་སྟེང་གཞི་དང་། །ཉོག་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། །སྦྱིས་རབས་ཤེས་ཏུ་རྒྱས་པ་
 དང་། །མདོ་བྱུང་གཏུན་ལ་ཐབ་པའི་སྟེ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་
 བཤད་པར་བྱ་བའི་བཀའ་ནི། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་ཅིང་། དེའི་མཚན་གཞི་ནི། ཤེར་
 ཐུན་ཀྱི་མདོ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ དུམ་བུ་ག་དང་། སྐས་བརྟུ་
 གཅིག་སྟེ། དུམ་སྐས་བརྟུ་བདུན་དུ་གངས་འཇམ་པར་ཡིན་ཅིང་། དུམ་བུ་ལ། རྒྱས་པ་སྟོར་གསུམ་དང་།
 བསྐྱབས་པ་སྟོར་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཐོག་བརྒྱ་པ། ཉི་མེད། མི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་
 རབ་མི་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། སྤྱད་པ་དང་གསུམ། སྐས་བརྟུ་གཅིག་ནི། ཤེར་ཐུན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྷ་བརྒྱ་པ།
 སུམ་བརྒྱ་པ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྷ་བརྟུ་པ་ལྷ་བརྟུ་པ། སྟོ་ཉིར་ལྷ་པ། རབ་ཅལ་རྣམ་གཞོན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཀོ་ཏུ་
 ཤེ་ཀས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤེར་སྟོང་། ཡི་གེ་ཉུང་ལྷན། ཡི་གེ་གཅིག་མ་རྣམས་ཡིན། ཞེས་ཟེམ། ཨར་ན་ལེ། མི་
 འཐད་དེ། ལྷག་པ་དང་། ཚད་པ་དང་། ཐ་སྟོང་མི་འཐད་པའི་སྟོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ།
 སྤྱད་པ་མི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། ཤེར་ཐུན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པ། ཉི་མའི་
 སྟོང་པོ་སྟོང་པའི་སྟོང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྟོང་ཞོར་བའི་སྟོན་ཡོད་དེ། དེ་འབྲའི་
 དུམ་སྐས་ཀྱིས་ཐ་སྟོང་རྒྱ་འབྲེལ་རྣམས་སུ་མ་གསུང་ཅིང་། དོན་གྱི་ཐོབ་པའི་ཐ་སྟོང་གྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ལ། ཤེར་ཐུན་ཀྱི་མདོ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་ན། ཤེར་ཐུན་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་

རྫོགས་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་ཅམ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་སུ་འདུས། དང་པོ་ནི། དངོས་བརྒྱད་
 ལུས་སུ་བྱས། དོན་བདུན་ཅུ་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་རྒྱས་
 ལ། འབྲིང་། བསྐྱུས་ལ། བསྐྱུས་དོན་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རྒྱས་པའི་རྒྱས་ལ། རྒྱས་པའི་
 འབྲིང་། རྒྱས་པའི་བསྐྱུས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཇི་ཟེའི་ཡུལ་ན་བཞུགས་པའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་བ་
 ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྟའི་ཡུལ་ན་བཞུགས་པའི་ཤེར་བྱིན་འདུམ་སྤྲལ་བརྒྱ་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལྟའི་ཡུལ་ན་
 བཞུགས་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས། མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་གདན་ཤངས་པའི་སྟོང་སྤྲལ་བརྒྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་ལ། འབྲིང་གི་རྒྱས་ལ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་བསྐྱུས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྟོང་སྤྲལ་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་ལ། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཁྱི་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་ནི། བམ་པོ་ཉིད་ལྟ་
 སྟོ་ག་སྟོང་སྤྲལ་བརྒྱད་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱིས་ཞལ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་པ་མདོ་སྟེད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་
 འོ། །གཉིས་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་ཅམ་སྟོན་པའི་མདོ་ནི། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་
 སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོད་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་གི་ཉམས་ལེན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 ཤེར་བྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེར་བྱིན་མདོ་སྤྲལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་
 ལ། རྣམ་བཞག་སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚོན་
 པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་སྐྱ་བཤམ་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། བསྟན་བཅོས་སུ་ལྡང་བའི་ཚད་དང་
 བཞི། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཅོམ་པ་པོ་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་
 བཀའི་དོན་བཤམ་པའི་ངག་གང་ཞིག་བྱེད་ལས་ཐར་པ་སྐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཟེར་བ་དང་།
 རང་གི་ཞེ་འདོད་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་བསྐྱེབས་པའི་ངག་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཟེར་བ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
 གཞན་ལ་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་བརྩམས་པའི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་ལ། ཟེར་ན། བྱི་རོལ་པའི་ཚད་མའི་
 བསྟན་བཅོས་ཚོས་ཅན། ཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་བྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྡང་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་
 འབྲུབ་ན། བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། དེ་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་འབྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། གྲུབ་མཐའ་
 སྐྱ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཚད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཅོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།

གང་ཟག་ཚད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཉུག་ས་ཁས། གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་བྱེད་ཚིག་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་ན།
བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་གི་མ་
ངེས། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཡང་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། རྒྱུན་དང་
བཅས་པའི་ངག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྐྱ་གང་ཞིག་སྐྱ་ལ་རྒྱུན་མེད་
པར་བཤད་པའི་སྲིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
སྲིད། སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་སྤྱབ་མཐའ་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་སྲིད་དུ་རྩོམ་པ་པོ་ཚད་ལྡན་གྱིས་གསུངས་པའི་
ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྲིད། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག་རྩོམ་པ་པོ་ཚད་ལྡན་གྱིས་བཀའི་
དོན་བཤད་པའི་ངག་གང་ཞིག་བྱེད་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ། ཟེར་བ་དང་། རྩོམ་པ་པོ་
གཙོ་བོར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའི་དོན་བཤད་པའི་ངག་གང་ཞིག་བྱེད་
ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ། ཟེར་བ་དང་། འཚོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་
ངག་རྣམ་དག་ཟེར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལྷ་འདུལ་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྣམ་གཤེད་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་
ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བཀའི་དོན་བཤད་པའི་ངག་ཟེར་ན། དང་པོ་གསུམ་ལ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་
འབྲེལ་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྲིད། ཉུག་ས་མགོ་དང་པོ་དེར་ཐལ། རྩོམ་པ་པོ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའི་དོན་སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྲིད། བཞི་པ་ལ།
སངས་རྒྱས་ལྷ་འདུལ་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ལུང་གི་དམ་ཚོས་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ལྷ་འདུལ་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་བཀའ་
བསྟུ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྟེང་གཞི་དང་། འཚམས་སྦྱར་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་གནང་བའི་མདོ་ཚོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། བྱོད་རྩོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དེ་རྣམ་གཤེད་མེད་པར་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱོད་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། འདོད་ན། བྱོད་
རྩོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དེ་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། བྱོད་
རྩོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཚེན་འཕགས་པར་ཐལ། བྱོད་རྩོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དེ་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་

ཤིང་། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱལ་སྐུ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལ། འདོད་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ལོ། །སྟོང་
 དུལ་མིན་ཡང་། ཞེས་སོགས་སྐྱེ་བའི་ལུང་ལུང་ལས་ལེན་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལོ། གཙོ་བོར་
 བསྟན་བཅོས་ཚེས་པའི་བསམ་བསམ་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ལྟེ། རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་
 སྲིད་དུ་བསྐྱེད་པས་པའི་ལུང་གི་ཚོས། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལོ། བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་
 གྱི་ཚོས་བཞི་དང་ལྷན་པ། དེ་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད། བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་གྱི་ཚོས་བཞི་པོ་གང་
 རུང་དང་བྲལ་བ། འབྱུང་ཚོས་བཞི་ལོ། བསམ་བསམ་ཀུན་སྟོང་གི་འབྱུང་བར་། བརྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་འབྱུང་བར་། བརྗོད་བྱེད་
 རོན་གྱི་འབྱུང་བར་། དགོས་པ་བྱེད་ལས་གྱི་འབྱུང་བར་ལོ། །དང་པོ་ལོ། རྣམ་གཡེང་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་
 ལས་བསྐྱེད་པས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྟོགས་པའི་ཞེས་རལ། སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་འདོད་
 པའི་སྟོང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ། བསྐྱེད་པས་སྟོང་རྣམ་དག་དང་ལྷན་པའི་ཚིག་སྲ་སྲི་འབྲེལ་
 ཚགས་པའོ། །གསུམ་པ་ལོ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
 བའི་ཐབས་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་ལོ། ཚིག་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་སྲ་འདས་ཐོབ་པའི་
 ལུས་པ་ཡོད་པའོ། །རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་བསྟན་པ་འབྲེལ་ཞིག་གི་ །དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་
 ཅན་གྱིས་བཤམ། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མ་ཐུན་པ། །དེ་ཡང་བྱང་སྟོང་བཀའ་བཞེན་སྲི་བོས་
 རྒྱུད་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལོ། །འཚོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པས་ན། བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐད་དོད་དུ་འགྲུབ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་འཚོས་པ་དང་སྟོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 སྲིད། རྣམ་བཤམ་རིག་པར་། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། །རྣམ་འགྲོའི་སྲིད་ལས་སྟོབ་བྱེད་
 གང་ཡིན་པ། །འཚོས་སྟོབ་ཡོན་ཏན་སྲིད་ན་བསྟན་བཅོས་ཉེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་
 མེད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བཤམ་བྱ་བཀའ་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ། བརྗོད་བྱེད་དོན་གྱི་སྟོན་སྲིད་དབྱེ་བ། དགོས་པ་
 བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་སྲིད་དབྱེ་བ། མཇུག་སྟོན་མཚོག་དམན་གྱི་སྟོན་སྲིད་དབྱེ་བ། ཅམ་པ་པོ་ཉོན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྟོ་
 ལས་དབྱེ་བ། རི་ལྟར་བཅམས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྲིད་དབྱེ་བ། ལམ་གྱི་ཚེ་བཅམས་པ་དུས་ཀྱི་སྟོན་སྲིད་དབྱེ་བ་དང་
 བདུན། དང་པོ་ལ། བཀའ་སྲིད་དང་། སོ་སོའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚིག་དང་
 དོན་གྱི་ཚེ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས། དང་པོ་ལོ། །གལ་པ་སོགས་སྐྱེའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་

བྱུང་། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚོས་འཁོར་དང་པོའི། གཉིས་པའི། གསུམ་པའི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ། ལྟ་བ། ལྟོད་པ། ལྟ་ལྟོད་ལུང་འབྲེལ་དུ་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། མངོན་པ་མངོད། མདོ་ཅ། གྲེ་བྲག་བཤའ་
མངོད་ཚེན་མོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ལྟ་བ། ལྟོད་པ། ལྟ་ལྟོད་ལུང་འབྲེལ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། ཅ་བ་ཤེས་རབ། ལྟོད་འཇུག་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་
ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། ལྟ་བ། ལྟོད་པ། ལྟ་ལྟོད་ལུང་འབྲེལ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ།
མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། ཐེག་བསྟུན། ལྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཇི་ལྟ་བ་ལྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས། ཇི་སྟེད་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྐྱེ་བོ་གསོ་ཐེགས་དང་། ས་རྒྱ་ལེགས་བཤའ་ལ་སོགས་པ་འདི་ག་
ཉེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། རིགས་པའི་གནས་དང་པོ་བཞི་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་
དག་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟོད་འཇུག་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། རྒྱ་ཚེན་བོ་སྟུང་བར་བྱེད་པའི། འཇུགས་པ་
གོ་རིམ་དུ་སྡེབས་པའི། ཐབ་མོ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། མངོན་
པ་ཀུན་བདུན། མདོ་ཅ། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ལ། ཡང་དག་གསུམ། ལྟར་སྒྲུང་དུ་གཏུ་ཡོད།
ས་སྡེ་ལས། རོན་མེད་རོན་ལོག་རོན་དང་ལྷན། །དན་གཡོ་སྟོང་བྲལ་སྟུག་བསྟུལ་སྟོང་། །ཐོས་ཚོད་བསྐྱབ་པ་སྟུར་
ལེན་པ། །བསྟན་བཅོས་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
ལ་བསྟན་བཅོས་སྟུ་བྱས་པ། དག་བཅོམ་པས་གསུངས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་སྟུ་བྱས་པ། བྱང་སེམས་འཕགས་
པས་གསུངས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་སྟུ་བྱས་པ། སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་བརྗེ་ཏེ་མཁས་པས་གསུངས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་
སྟུ་བྱས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱན་གཉིས། འབྲེད་གཉིས། རྒྱུད་ལྷ་མ་སྟེ། བྲམས་ཚོས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
ནི། དག་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་མངོད་པའི་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །སྡེ་བདུན་ནི། མངོད་འགྲེལ་ལས་བཤའ།
ཚོས་ཀྱི་བྱང་པོ་ཤུ་རིའི་བྱས། །གདག་པའི་བསྟན་བཅོས་མོད་འབལ་བྱས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་
བྱས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྟ་སྟོད་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཏའི་བྱས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་ཤེས་

གྱིས། །ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། །གསུམ་པོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་གྲགས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་
གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ས་སྡེ་ལྷ། བསྟན་
པའི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་ལ་རྣམ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །ས་སྡེ་ལྷ་ནི། ཅུ་བ་ལྟ་བུ་སའི་དངོས་གཞི། དེའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་
གཏུན་པབ་བསྟུ་བ། གསུང་རབ་རྣམས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བསྟུ་ཚུལ་སྟོན་པ་གཞི་བསྟུ་བ། བརྗོད་བྱེད་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་སྟོན་པ་རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ། གཏུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སློབ་བསྟུ་བ་
དང་ལྷ་ཡིན་ལོ། །སྡེ་ལ་རྣམ་གཉིས་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཐེག་བསྟུ་ས། ཐེག་པ་ཐུན་
མོང་གི་དོན་སྟོན་པ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས། བཞི་པ་ནི། མཁས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་བྲ་ཀ་ར་ན་
སྡེ་བརྒྱད་ལྟ་བུའོ། །སྡེ་བརྒྱད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་སུམ་ཅུ་ལ། དེ་ཉིད་
རིགས་པས་བསྟུ་བ་ཉི་ལྷུ་ལ། དེའི་གཞི་བྱང་པོ་ལྷ་འཐད་པར་སྟོན་པ་བྱང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད། སེམས་ཅམ་ཡིན་
ཀྱང་ཆོས་འཆད་ཉན་འཐད་པར་སྟོན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིག་པ། སེམས་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་སློབ་གསུམ་གྱི་ལས་འཐད་
པར་སྟོན་པ་ལས་བསྟུ་བ་པའི་རབ་བྱེད་དེ། རང་རྒྱུད་དུ་བཅམས་པ་ལྷ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་འབྲེད་གཉིས་གྱི་
འགྲེལ་པ་གསུམ་སྟེ། གཞན་འགྲེལ་དུ་བཅམས་པ་གསུམ། རྟུག་པ་ལ། བཀའ་ཉིད་ལ་འགྲེལ་པར་བཏགས་པའི་
བསྟན་བཅོས་དང་། བཀའི་དོན་རང་རྒྱུད་དུ་བཅམས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་
ཞིབ་ཏུ་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ཆོག་གི་ཆ་སྟོས་པ་དང་བཅས་ནས་འཆད་པའི་ཆོག་འགྲེལ། ལོ་
དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་དཀའ་འགྲེལ། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་བསྟུ་ས་ཏེ་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་བསྟུ་ས་དོན་
གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། བཀའ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། བཀའ་
འཐོར་བུ་བ་སྣ་ཆོགས་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མངོན་ཉོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་ལ། སྟུལ་སྟུ་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གཞིར་བཞག་ལ། དུས་དང་པོར་བྱང་བའི་
བར་དུ་བྱང་བའི། ཐ་མ་ལ་བྱང་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལྷ་ལན་ལས་འདས་པའི་
སྤྱི་ལོ། དབྱ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱས་མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་བཤའ་མཛོད་ཆེན་མོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་སྟུ་
ལན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་འཕགས་པ་སྟུ་བྱེད་ཀྱི་མཛད་པའི་རིག་ཆོགས། བསྟོད་ཆོགས།
གཏམ་གྱི་ཆོགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལྷ་ལན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཐོགས་

མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཡི་གེ་དུ་མ་
འདུས་པ་ལ་མིང་། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཚིག་ ཚིག་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་སྒྲིག་ དེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་རབ་བྱེད།
ལེ་ལུ། སྐབས་ལ་སོགས་པ། དེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ངོས་བརྒྱུད་བ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་ རང་ལུགས་བཞག
རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རི་ལྟར་རྒྱུད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ།
ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་ལ་བཞེར་སྟེ། འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན། ལྷ་སྐྱབ་གྱི་རིག་
ཚོགས། རྩོགས་སྐང་གིས་བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུ། འདངས་བཟ་སེ་ནས་མཛད་པའི་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་
བཤད་རྣམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུ་དང་། སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་
བཤད་གཉིས་པོ་དེ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་གྱི་རིམ་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱན་དང་ཅེ་ཤེར་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུ་བྱམས་པའི་རིམ་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཤོས་ནི། ལྷ་སྐྱབ་གྱི་རིམ་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་ཀྱི་དོན་ཡང་། སློབ་དཔོན་སྐྱ་མ་གཞན་གྱི་
རིམ་སུ་འབྲངས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། མདོའི་དོན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་ལ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ། སྟོང་པོའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སློལ་རིམ་དང་། མདོན་པར་
རྟོགས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སློལ་རིམ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་ལ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དབུ་མའི་བསྟན་
བཅོས་དང་། སྐས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་སུ་མ་
ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་ལ། དངོས་
བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དབུ་མ་རིག་ཚོགས་དང་། སྐས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་བསྟན་དོན་ཉམས་ལེན་
ཀྱི་རིམ་པ་ལ། སྟོང་པོའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སློལ་རིམ་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སློ་

རིམ་གཉིས་སྐྱེས་ཤིང་། དང་པོའི་ལམ་སྲོལ་གསར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབྱེ་མ་རིག་ཚོགས། སྤྱི་མའི་
 ལམ་སྲོལ་གསར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གསུངས་སོ། །འདི་གཉིས་ལ་ཤིང་རྟའི་
 སྲོལ་འབྲེད་གྱི་དོན་ཡང་ཚང་སྟེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་མ་གཞན་གྱི་རྗེས་སྐྱེས་འབྲེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཤེར་སྤྱིན་
 གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུལ་པའི་ལམ་སྲོལ་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་
 སྟོབས་ལྷན་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོབས་ཀྱི་འདྲིལ་ཉེན་ཐ་མལ་པ་ལ་གྲགས་པའི་ལམ་སྲོལ་གསར་དུ་བཏོད་པ་བཞིན་
 རོ། །གསུམ་པ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲུལ་རྒྱང་ཚུལ་ལ། འབྲུམ་དང་སྦྱར་བའི། ཉི་མེ་དང་སྦྱར་བའི། བརྒྱད་སྟོང་པ་
 དང་སྦྱར་བའི། སྦྱད་པ་དང་སྦྱར་བའི། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གསུམ་ཀ་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཤའ་དང་ལྷ། དང་
 པོ་ལ། དཔེར་བོ་དང་འདྲངས་བཀུ་སེ་ནས་མངོན་པའི་རྣམ་བཤའ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོན་པའི་གཞོན་
 འཛོམས་གཞུང་འགྲུལ། གཞོན་འཛོམས་ཆེ་བ། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྲོང་སྤེལ་བཙན་གྱིས་མངོན། ཅེས་གྲགས་པ་དང་
 བཞི། གཉིས་པ་ལ། རོགས་མེད་གྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་འགྲུལ། འཕགས་སྲོལ་གྱི་ཉི་མེ་
 སྤང་བ། བཅུན་སྲོལ་གྱི་ཉི་མེ་རྣམ་འགྲུལ། །ལྷོ་པའི་དག་ལྷན། སློབ་དཔོན་གྱི་ལེ་བརྒྱད་དམ་ལྷག་གསུམ་པ་ལ།
 སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲུལ་ཆེན། །ལྷོ་པའི་སྤྱི་པོ་མཚོག་ཨ་ལྷ་ཡའི་གནད་གྱི་རྒྱ་ཟེར་དང་གསུམ། བཞི་པ་ལ། ཁ་ཆེ་
 རྣམ་ལྷིས་མངོན་པའི་སྦྱས་པའི་སྤེལ་མིག་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱི་སྦྱད་འགྲུལ་རྟོགས་དཀའ་བ། སློབ་
 དཔོན་གྱི་སྦྱད་འགྲུལ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་དང་གསུམ། ལྷ་པ་ནི། འགྲུལ་པ་དོན་གསལ་ལོ། །འདིའི་འགྲུལ་བཤའ་ལ།
 ཚོས་བཤེས། གསེར་སྤྱིང་ལ། ཤེར་འབྲུང་སློབ་སྲོལ། ཁ་ཆེ་གཞོན་ལུ་དཔལ་གྱི་མངོན་པའི་འགྲུལ་བཤའ་དུ་མ་
 ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདིར་བཀའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་མདོ། བསྟན་བཅོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན། འགྲུལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགྲུལ་པ་དོན་གསལ། འགྲུལ་བཤའ་རྣམས་གྱི་
 ལེགས་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་འདིར་བཤའ་བར་བྱ་བའི་དམ་ཚོས་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་དམ་ཚོས་ལ། རོ་
 པོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤངས་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་དཀའ་གྱི་ཡོན་ཏན། གཉིས་
 པ་ལ། རྟོགས་པ་དངོས་དང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སློབ་པའི་དམ་ཚོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 ལམ་སྲོལ་གསུམ་བཅོ་སྟེ་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་བསྐྱོམ་
 སྟོབས་ཀྱིས་སློབ་པའི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱང་བཤེས་སྟེ་བསྟན་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷང་གི་དམ་ཚིག་ཐོས་བསམ་གྱི་སློན་ནས་འཛིན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་དམ་ཚིག་ཉམས་ལེན་
གྱི་སློན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དམ་པའི་ཚིག་གནས་ཏེ། མཛོད་ལས། སློན་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་གཉིས་
དེ། །ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྐྱོ་བྱེད་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཡུན་ཚད། སྤར་འདས་པའི་དུས། མ་འོངས་པ་ན་གནས་པའི་ཡུན་
ཚད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སློན་པ་འཛིན་བྱེད་སྤྱིར་བྱེད་ཚུལ། དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་བྱང་ཚུབ་བརྟེན་
ཚུལ། བྱང་ཚུབ་བརྟེན་ནས་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གནས་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།
སློན་པ་འདི་སློན་བསྐྱལ་པ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་སྤོང་ལ་དུ་སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་གོ་འཕངས་བརྟེན་དུ་ཐོབ་
ཀྱང་། སློན་གྱི་སློན་ལམ་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་གྱིས་རབ་བྱུང་གི་ལོ། ས་ག་རྒྱ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ནམ་བྱེད་
ལ། སྤང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་གྱི་ཡུམ་གྱི་སློ་གཡས་ནས་ཞུགས་ཏེ། རྒྱ་བ་བཅུ་རྗེ་གསལ་པར་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་
གནས་ནས། རྣམ་བུང་གི་ལོ་ས་པོ་འབྲུག་གི་དཔོའི་རྒྱ་བའི་ཡར་ཆེས་བཅུའི་ཉིན་རྒྱལ་སྤར་འཛོམ་པའི་ཆེ། རོ་
མཚར་བའི་ལྷས་དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་སྟེ། བཀྲ་ཤིས་ལུམ་རྗེའི་ཚལ་དུ་སྐྱབ་བལྟམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་
རོལ་པ་ལས། དགེ་སློང་དེས་དེ་ལྟར་དགུན་འདས་ཏེ། དམྱིད་གྱི་དུས་དམྱི་རྒྱ་བ་ཚུང་གི་ཆེ། སྤར་མ་ས་ག་ལ་
བབ་པའི་དུས་གྱི་དམ་པ་ལ། ཤིང་རྣམས་གྱི་ལོ་མ་རྒྱས་ཤིང་བྱང་ཤོ་དང་ལུན་པ་དང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་། ས་གཞི་སློ་
གཞོན་ཏུ་སྐྱེས་པས་བྱབ་པར་གནས་པའི་ཆེ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་མཚོན་
བར་འོས་པའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚོན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས། ཆེས་བཅོ་ལྔ་རྒྱ་བ་ཉ་བའི་དུས་སུ། ཡུམ་གསོ་
སློང་སྤངས་པའི་དུས་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་དམ་པ་ནས་འཕོས་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་
ལྟར་རྒྱ་བ་བཅུ་ཚང་ནས། མའི་སློ་གཡས་པ་ནས་བྲན་ཤིས་བཞེན་དུ་མངལ་གྱི་འི་མས་མ་གོས་པར་བྱུང་སྟེ།
ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་མདོ་འདིས་མཛོན་པར་རྗེ་གསལ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས། ལྷུམས་སུ་འཇུག་པའི་དུས། སྐྱབ་
བལྟམས་པའི་དུས། གསུམ་བསྟན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་དགུན་འདས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འཛིག་རྟེན་གསུམ་
གྱི་གཙོ་བོ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་འོས་པའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚོན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས།
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དང་པོ་བསྟན། ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཞེས་པ་ནས། འཕོ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཉིས་པ་བསྟན། དེ་
ལྟར་ཞེས་སོགས་གྱི། གསུམ་པ་བསྟན། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་ལས། འཇེན་པ་ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་ལ་

སྐྱེས། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུམ་གྱི་སྐྱམས་སུ་སྐྱབ་བ་བཅུ་རྗེས་པར་གནས་པ་མི་འཐད་དེ། ས་གཤི་བཙོ་ལྷ་ནས།
དཔོའི་ཚེས་བཅུའི་བར་ལ་ཞག་ལྔ་མ་ཚང་བའི་སྲིད། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཚུ་སྟོད། ལྷམས་སྦྱང། མྱོན་ལྷག་ རྒྱལ།
དཔོའི་ཞག་མི་སྤུལ་གྱི། ཞག་ལྔ་ཁ་སྐོང་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །འོ་ན། གཞུང་དམ་པ་ལས། དཔྱིད་སྐྱབ་ཐ་ཚུང་ལ་སྐྱུ་
བལྟམས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་སྐྱུ་བལྟམས་པའི་མིང་བཏགས་
པའི་སྲིད་གཞན་དུ་ན་སྐྱབ་བ་བཅུ་གཉིས་མངལ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་གཤི་སྐྱབ་བ་ལ་སྐྱམས་སུ་ཞུགས་པར་
བཤད་ཅིང་། དེའི་ལོ་སྲི་མའི་ས་ག་ལ་སྐྱུ་བལྟམས་པའི་སྲིད། གཉིས་བ་ནི། ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུའི་བར་དུ་འདིག་རྟེན་
སྐྱོད་པས་གཞན་དོན་མང་ད་དེ། གདོང་ངན་ཞེས་བྱ་བ་མེ་ལོ་སྤེའུའི་ལོ། མཚོད་རྟེན་ནམ་དག་གི་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་
བྱུང་ནས། རེས་འདུག་གི་གདུལ་བྱ་ནམས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་གྲུབ་པ་ལ་དཀའ་སྤྱད་ཚད་མེད་པ་དང་དུ་སྦྱངས་
དགོས་པར་ཤེས་པའི་སྲིད་དུ་ལོ་ལྷག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བསྟན། ལུམ་ཅུ་ཅ་ལྔ་བ་དགོ་བྱེད་གྱི་ལོ་ཚུ་ལོ་
སྤྱག་གི་ས་གཤི་ཚེས་བཙོ་ལྷའི་ཐོ་རངས་གྱི་ཆ་ལ་སྐྱབ་མེད་བྱང་ཚུབ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་གཞི་
ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་ལོན་ནས་ལོ་ལྷག་ཏུ་དཀའ་བ་སྐྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བདུད་
ཅི་རྟོགས་པར་མཐོང་རོ། །ཞེས་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་མདོ་ལས། ནམ་གྱི་སྤུན་ཐམ་ལ། ཟག་པ་ཟད་
པའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་འི་མེད་འོད་ལས། འཕགས་པའི་ཡུལ་འདིར་དཀའ་
པོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བཙོ་ལྷའི་མཐར་ནག་པོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་འདུག་པ་ས་གཤི་ཉའི་སྐྱུ་རེངས་འཆར་
བའི་ཚོ། བཙོ་ལྷུན་འདས་ཤུག་སྤུལ་བ་མངོན་པར་རྗེས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
མངོན་པར་རྗེས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བདུན་སྦྱག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཐ་མལ་པའི་དོར་ཚོས་མ་གསུང་
པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་ཚུ་སྟོད་སྐྱབ་པའི་ཡར་དོའི་ཚེས་བཞི་ལ། ལྷ་སྤེ་བཟང་པོ་ལ་ཚོས་གསུངས་པ་ནས་
བཙོ་ལྷུན་ཏེ། དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅ་ལྔའི་བར་དུ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་འཁོར་རྒྱན་མི་ཚད་པར་བསྐོར་ཏེ།
དགྲུང་ལོ་བཙུད་ཅུ་བཞེས་པའི་ཚོ། ཐམས་ཅད་འདུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ལོ། མེ་ལོ་ཤག་གི་ས་གཤི་ཚེས་བཙོ་ལྷ་ལ་
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། ལྷང་འདས་ཆེན་པོ་ལས། དེ་ནས་བཙོ་ལྷུན་འདས་དགོ་སྐོང་བྱེ་བ་
སྦྱག་བཙུད་ཅུས་བསྐོར་ཅིང་མདུན་གྱིས་བསྟོ་སྟེ། དཔྱིད་སྐྱབ་ཐ་ཚུང་གི་ཉའི་ནང་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
འདའ་བའི་དུས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ན། ཞེས་དང་། མངོན་པར་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལས། ཚོས་འཁོར་གནས་

དང་ཡངས་པ་ཅན། །ས་དཀར་ཅན་དང་ལྷ་ཡི་གནས། །བྱིས་པ་གསོད་དང་གོ་ལུ་ཤེས། །འཕྲོག་གནས་མཚོད་
རྟོན་རི་དང་ནི། །འོད་མའི་གྲོང་དང་ཡངས་བཅས་དང། །སེར་སྐྱའི་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ། །དེ་རྣམས་སུ་ནི་ཐུབ་
པ་ཡིས། །སྐྱེས་མཚོག་ལོ་རེ་ལོ་རེ་བཞུགས། །ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་མཉམ་ཡོད་དུ། །སྐྱོན་གྱི་འགས་སུ་ལོ་བཞི་
སྟེ། །འབར་བའི་ཐུག་གི་གནས་སུ་དང། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་དུ་ལྷ། །དཀར་བ་སྐྱེད་པ་ལོ་དུག་སྟེ། །ཉི་ཤུ་ཅུ་
དགུ་ཁབ་ཏུ་གནས། །རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་མཚོག་དམ་པ་སྐྱེད་འདས། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཆེ་བཏ་
ཆེན་ལྟར་ན། །སྐྱོན་དུག་གི་ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་འམ་བྱེད་ལ་སྐྱེད་ལས་འདས་པར་བཞེད་དེ། །སྐྱོན་དུག་ལྷ་བའི་ཡར་
ཆེས་ཀྱི། །ཆེས་བརྒྱད་འམ་གྲུང་མཉམ་པ་ལ། །ལྷ་བ་རེ་བོ་ལ་བུ་བཞེ། །ཐུབ་དབང་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་
འདས། །ཞེས་སོ། །བཞི་བ་ནི། །སྐྱེད་སྟོན་པ་སྐྱེད་ལས་འདས་རྗེས། །དག་བཅོམ། །སྐྱེད་མི་འོང། །རྒྱལ་ལྷགས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱོད་པ། །འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱ་བ་སྐྱེད་གསུམ། །ཤེས་རབ། །ཉིང་རེ་འཛིན། །ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱོད་པ་བསྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱ་བ་སྐྱེད་གསུམ། །མངོན་པ། །མདོ་སྟེ། །འདུལ་
བའི་སྟེ་སྟོན་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱོད་པ། །ལུང་གི་དུས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱ་བ་སྐྱེད་གསུམ། །ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་མར་
མེད་ཀྱང། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟོགས་ཆ་ལུགས་ཅམ་ཡོད་པ། །རྟོགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལྷ་བརྒྱ་བ་སྐྱེད་གསུམ་སྟེ།
ལྷ་བརྒྱ་བ་སྐྱེད་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞོན་འཛོམས་ལས། །སྟོང་སྐག་རེ་རེ་
ལ་བྱེད་བྱེད་དུ་བཅད་པས་ལྷ་བརྒྱ་བ་སྐྱེད་གསུམ་ལེ་ལུ་བརྒྱུད་འགྲུང་ཏེ། །དེ་ལ་ལྷ་བརྒྱ་བ་དང་པོ་དང། །གཉིས་
པ་དང། །གསུམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར། །དག་བཅོམ་པ་དང། །སྐྱེད་མི་འོང་བ་དང། །རྒྱལ་ལྷགས་པའི་ལེ་ལུ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། །འོད་དུ་རྒྱུད་པའི་ལེ་ལུ་གསུམ་དང། །དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་བ་བཞི་བ་དང། །ལྷ་བ་དང། །དུག་པ་རྣམས་ལ་
རིམ་པ་ལྟར། །ལྷག་མཚོང་དང། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་མང་དུ་འགྲུང་བས། །ལྷག་མཚོང་གི་
ལེ་ལུ་དང། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལེ་ལུ་དང། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །བསྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལེ་ལུ་གསུམ་དང།
དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་བ་བདུན་པ་དང། །བརྒྱད་པ་དང། །དགུ་བ་ལ་རིམ་པ་ལྟར། །ཆེས་མངོན་པ་དང། །མདོ་སྟེ་དང།
འདུལ་བ་སྟོན་པ་མང་དུ་འགྲུང་བས། །མངོན་པའི་ལེ་ལུ་དང། །མདོ་སྟེ་ལེ་ལུ་དང། །འདུལ་བའི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ལུང་གི་ལེ་ལུ་གསུམ་དང། །དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་བ་བཅུ་བ་ནི། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟོགས་ཅམ་ལས་ལྷ་སྐྱོད་རྣམ་མ་དང་
མི་ལྷན་པས་རྟོགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ཉིད་ལ་ལྷ་བརྒྱ་བ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན།

མདོ་གཞན་ལས། ལོ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། སྟོང་ལ་སོགས་པར་གནས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་
མེད་དེ། དེ་དག་ནི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པའི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ཤིང་ལོ་རྟེན་ལོ་ཡན་ཆད་ལ་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྐབས་གསུམ། བསྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་བརྒྱ་
པ་སྐབས་གསུམ། མདོན་པའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྐབས་གཅིག་མདོ་སྟེན་དུས་ཀྱི་བརྒྱ་དང་བདུན་སྟེ། སུམ་སྟོང་
དྲུག་བརྒྱ་དང་བདུན་ནི་སྤར་འདས་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལོ་མེ་ལོ་བྱི་བ་ལ་ས་སྐྱ་བཤ་ཆེན་གྱི་བསྟན་
ཅིས་མཛད་དུས་སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་འདས་པར་བཤད། དེའི་རྗེས་སུ་འཕགས་པས། དབང་སྐྱབས་གི་ལོ་
མེ་ལོ་སྐྱང་ལ་བསྟན་ཅིས་མཛད་དུས་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་འདས་པར་བཤད། དེ་ནས་ཤིང་ལོ་རྟེན་ལོ་འི་
བར་ལ་བརྒྱ་དང་གོ་བདུན་འདས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྟེན་དུས་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་གསུམ།
འདུལ་བའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྐབས་གཅིག་ཏུགས་ཅམ་འདྲིན་པའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྐབས་གཅིག་སྟེ། ཆིག་སྟོང་
སུམ་བརྒྱ་དགུ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནི་ད་ཕྱིན་ཆད་གནས་པའི་བསྟན་པའི་དུས་ཡིན་པར་ས་སྐྱ་བཤ་གོང་མ་རྣམས་བཞེད་
བ་ཡིན་ལོ། །འདི་དག་གི་སྟེང་ནས། ཤིང་ལོ་རྟེན་ས། ལྷགས་ལོ་བྱའི་བར་ལ་ལོ་ཉིར་བརྒྱད་འདས་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བཤད་ཉན་གྱི་སྟོན་ས་འདུག་ཚུལ་ལ། འཆད་པ་ལོ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད།
ཉན་པ་ལོ་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཚོས་འཆད་ཚུལ། སྟོབ་མས་ཚོས་ཉན་ཚུལ། བཤད་ཉན་བྱས་
པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྷ། དང་པོ་ནི། མདོ། རྒྱུད། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བཤད་ཀྱང་།
མཁས་པའི་ཤེས་རབ། བཅེ་བའི་བསམ་པ། སྟོར་བ་བཟོད་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་དགེ་བཤེས་སོ། །མཁས་
པའི་ཤེས་རབ་ནི། བཤད་བྱ་དོན་ལ་མཁས་པ། འཆད་བྱེད་ཆིག་ལ་མཁས་པ། རི་སྟར་དུ་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་
མཁས་པའོ། །བཅེ་བའི་བསམ་པ་ནི། སྟོར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོད། བྱད་པར་གང་བཤད་བྱའི་སྟོབ་མ་ལ་
ཕན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོད་པའོ། །སྟོར་བ་བཟོད་ལྷན་ནི། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་ཅོད་པར་བཟོད་པ། སྟོབ་མས་བྱི་
བར་བཟོད་པ། ཚོས་འཆད་པའི་བཀའ་སྐྱད་ལ་སྟན་བཟོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་རྒྱལ་མེད་པའི་གུས་པ།
བཟོད་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྟེན་བྱ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།
ལྷུར་གནས་སྟོ་ལྷན་དོན་གཉེར་བ། ཉན་པོ་སྟོན་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། མདོ་འཆད་པའི་
ཚུལ་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་བྱན་མོང་དུ་འཆད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟེན་སྟོ་

ནས་འཆད་དེ། དུས་སྐབས་སྐབས་ཚོགས་པ། འཕོ་བ། ལྷོན་པ། གནས། ཚོས་སྐབས་སྐབས་ཚོགས་པ་དང་
ལྷོལ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་དང་སྦྱར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཀུན་བཏུས་སྟེ། རྣམ་པར་
བཤད་པའི་སྐོ་བྲུག་དང་། བཅུ་བཞིའི་སྐོ་ནས་འཆད་ཚུལ་གསུངས་པ། ལྷ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེད་གཞི་
བརྗོད་པ། དགོས་པ་བརྗོད་པ། དོན་གྱི་ཁོག་སྤུབ་པ། དཀྱུས་ཀྱི་ས་བཅད་པ། ཚིག་གི་འབྲུག་གཉེར་བ་སྟེ། འཆད་
ཚུལ་རྣམ་པ་ལྷ་གསུངས། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འཆད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམ་པ་ལྷའི་སྐོ་ནས་མདོ་བསྟན་བཅོས་
འཆད་པར་བཤད་དེ། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། གང་ཞིག་བདག་ལས་སྐོ་དམན་ཞིང་། །མདོ་རྣམས་འཆད་
འདོད་དེ་དག་ལ། །མན་ངག་ཅུང་ཞིག་སྦྱིན་པར་བྱ། །མདོ་དོན་སྦྱོར་བ་དག་གིས་ནི། །དགོས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་
བཅས་དང་། །ཚིག་དོན་བཅས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །ཀུལ་ལན་བཅས་ཏེ་སྟངས་པར་བྱས། །ཞེས་སོ། །དེ་
ཡང་ཉན་པ་སོ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་གྲུས་པའི་སྐོ་ནས་གཙོ་བོར་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་
དོན་དང་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་མཐོང་ཞིང་། །ཉན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལ། །ཉན་པ་སོ་དེ་
གྲུས་བྱེད་པས། །ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཅ་
བ་དང་སྦྱར་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་སྦྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་འདི་
ཡང་དགོས་དོན་སོགས་འཆད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམ་པ་ལྷའི་སྐོ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི། དགོས་འགྲེལ་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ཀ་གཉིས། རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བསྟུན། དངོས་བརྒྱད་
དོན་བདུན་བཅུར་འདུས་སོ། །ཞེས་བསྟུས་དོན་འཆད་པ་ནི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་སྐོ་ཀ་
བཅོ་ལྷ། དོན་བདུན་བཅུའི་ཚིག་དོན་ཞེས་ཏུ་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཚོས་ཀྱི་སྦྱོལ་འཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་དོ། །ཀུལ་
ལན་དང་འཚམས་སྦྱར་ནི། གཞུང་གི་གསེབ་ཚགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚོད་པ་བཞེད་ནས། བརྗོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་ལན་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚོད་ལན་གྱི་གཞུང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། །འཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད། །དེ་ནས་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་པའི། །ཞེས་སོགས། གཞུང་སྦྱིང་འཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་

ཚིག་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་འདིས། རྒྱན་གྱི་སྒྲོ་ག་རེ་རེ་འཆད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྟ་
 ལྟ་ལྟ་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་བཞེད་དེ། མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་འཆད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྟ་ལྟ་
 བས་བཤད་ཅིང་། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲོན་གསུམ་སྤངས། འདུ་
 ཤེས་བྱུག་བསྟན། ཀུན་སྒྲོན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་ས་ཚོས་ཉན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་གསུམ་
 བེ། དང་པོར། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་རྣ་བ་མ་གཏད་པ་སྒྲོན་ཁ་སྐྱབ་ཉ་བུའི་སྒྲོན། བར་དུ་བྲན་ཤེས་ཀྱིས་མི་སྒྲོན་
 པ་སྒྲོན་ཞབས་དོལ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན། །མཐར་ཆགས་སྤང་ཀུན་དགིས་ཀྱིས་ཟིན་པ་སྒྲོན་ཅི་མ་ཅན་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་
 བོ། །འདུ་ཤེས་བྱུག་ནི། ཚོས་འཆད་པའི་དགོ་བཤེས་ལ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། རང་ལ་བྲན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་
 ཤེས། ཚོས་ལ་སྐྱབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཚོས་ཉན་པ་ལ་སྐྱབ་བསྟེན་པའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་
 ཚེན་པོའི་འདུ་ཤེས། ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་
 སོ། །ཀུན་སྒྲོན་ནི། སྐྱེས་རབས་ལས། རབ་ཏུ་དམན་པའི་སྟན་ལ་འདུག། དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་
 སྐྱེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བསྟ། །ཚིག་གི་བདུད་ཅི་འཕྱང་བ་བཞིན། །གུས་པར་སྐྱེད་དེ་ཅི་གཅིག་
 བཏུད། །རབ་ཏུ་དད་ལ་ཅི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྐྱབ་པའི་ཚིག་ཉན་བཞིན། །རིམ་འགོ་སྐྱེད་ལ་ཚོས་ཉན་
 ཅིག་ཅེས་སོ། །ལྟ་བུ་ལ། ཚོས་ཉན་པ་དང་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤེ་
 སྒྲོན་ལས། རོས་པས་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །རོས་པས་སྤྲིག་ལས་སྤྲོག་པར་འགྱུར། །རོས་པས་དོན་མ་
 ཡིན་པ་སྒྲོང་། །རོས་པས་སྐྱེད་འདས་པ་འཕྲོལ། །ཅེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། རོས་པས་གཉི་ལྷག་ཀུན་
 སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་མེ་འབྲེལ་ལོར་གྱི་མཚོག། །ཀུན་ཏུ་སྒོངས་པའི་དགའ་འཛོམས་མཚོན་ཆ་
 ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྒྲོན་པ་གྲོགས་ཀྱི་མཚོག། །ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ།
 སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་པ་སྐྱབ་མེད་པར་འགྱུར་བའི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི། ཚེ་
 རབས་བྲན་པའི། མཐར་ཐུག་སྐྱབ་མེད་བྱང་ཚུབ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།
 གང་ལ་ཕན་སྤྱིར་ང་ཡི་ཚོས། །ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པས་མཚོན་འགྱུར་གྱི། །མེ་ཏོག་བྱུགས་པ་མར་མེ་
 ཡིས། །རྒྱལ་བ་ཡང་དག་མཚོན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཚེན་པོའི་འདིག་ཉེན་གྱི་
 །ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱབ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀང་སྟེ། ཀུན་སྒྲོང་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་ས་དེ་བཞིན་

གཤམ་གསལ་པ་ལ་ལུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལས། ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་
ཙམ་གཞན་ལ་བཤད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། གང་གིས་གང་གི་རི་སྟེང་སངས་རྒྱལ་
ཤིང། །རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀང་བྱས་ནས། །དགའ་རབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ལུལ་བ་བས། །གང་
གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཚིགས་བཅད་སྟེན། །རིན་ཆེན་སྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་དེས། །ཚིགས་བཅད་སྟེན་པ་
སྟེང་རྗེས་སྐྱབ་དེ་ལ། །ཆར་ཡང་མི་ཤོད་གངས་སུའང་མ་ཡིན་ན། །གཉིས་དང་གསུམ་དུ་བསམ་དུ་ག་ལ་
ཡོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། །རིན་ཆེན་སྟེང་བ་ལས། །ཚོས་ཀྱི་ཆེད་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞུང་གི་དོན་རྣམས་
སྟོན་པ་དང། །ཚོས་ཀྱི་སྟེན་པ་རི་མེད་པས། །ཆེ་རབས་བྲན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། །དང་
པོར། །མདོན་པར་རྟོགས་པ་འཕེལ་བས་རང་གི་རྒྱུད་ཚིགས། །བར་དུ་སྟོན་པའི་གྲགས་པས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བྱེད་
པར་བྱེད། །ཐ་མར་བསྟན་པ་བསྐྱེད་པས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཚོས་བཤད་པའི་པན་ཡོན་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་བཤད་པ་རང་གི་དོ་བོ་ལ། །རྒྱུན་གྱི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ།
བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ལ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་སྟོ་
ག་བརྒྱད། །འདི་ལ་གཞུང་གི་འགྲེལ་དང། །སོ་སོའི་བཀའ་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །མཁས་པ་སྔ་
མའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང། །རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །གསེར་སྤིང་པས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བཤད་
པ། །འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་པ་ལོ་ཆེན་དང་བཅས་པའི་འཇམ་པོའི་བཤད་པ། །ཤེར་འབྲུང་སྟོ་བྲོས་ཀྱི་རྩལ་མའི་
བཤད་པ་མཛད་ཚུལ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ནི། །གསེར་སྤིང་པའི་འགྲེལ་པར། །སྟོ་ག་བརྒྱད་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
མཚོན་པ་བརྗོད་པ། །བཤད་པའི་རྣམ་གངས་བཀོད་པ། །རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆེ་བ་སྟོན་པ། །མཁས་པ་གཞན་
གྱིས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་ཚོམ་པར་རིགས་པ། །ཁེངས་སྐྱུངས་ཏེ་འགྲེལ་པ་ཚོམ་པ་ལ་སྟོ་བ་སྐྱེས་པ་དང་ལྟ་ནི། །སྟོ་ག་
གཅིག་དང། །བཞི་དང། །རེ་རེས་རེས་གྱིས་བསྟན། །གཉིས་པ་ནི། །རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། །སང་
གོ་བཟང་པོས་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཚོམ་པ་ཡིན་ན། །ལུམ་དོན་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཚོམ་པ་ཡིན་ན།
སྟོ་མ་སྔ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །སྟེ་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། །འགྲེལ་ཆགས་
པས་ཀུན་ཆགས་མཛད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་འབྲུང་བར་བཞེད། །གསུམ་པ་ནི། །རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་པ་
ལ་འཕྲོས་ནས་རྒྱུན་ལ་སྟོ་བ་དཔོན་སྔ་མས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ཡོད་དམ་མེད། །ཡོད་ན་བརྗོད་སྟེན་ཡོད་ཅིང།

མེད་ན་རང་བཟོའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རོགས་མེད་སོགས་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་ཡོད་པས། རང་བཟོའི་
 སྐྱོན་མེད་ཞེས་འཆད་པ་ལ་སློབ་ཀྱི་བཞི་བྱང་། ལྷ་མའི་འགྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་དང་བསྐྱོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།
 འགྲེལ་བ་སྤྲ་མ་རྣམས་གྱིས་རྒྱན་གྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། མ་རྟོག་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སྤོངས་པའི་དྲི་མ་
 སེལ་མ་རྒྱས་ལ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་འདི། འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ལས་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སློབ་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་རོགས་མེད་གྱི་འགྲེལ་བ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་
 སྐྱོན་ཡོད་དེ། མཐུན་གསུམ་ཡན་ཆད་ལ་བཤད་པ་མཛད། སྐྱོར་བཞི་མན་ཆད་ལ་བཤད་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་གྲེག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་གི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་དབུ་མར་གནས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་
 བཀའ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་གྲོལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་སེལ་མ་རྒྱས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །སངས་
 རྒྱས་གྱི་ས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པ་དང་། ལྷ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཅུན་གྲོལ་གྱི་
 འགྲེལ་བ་ལ་སྤོངས་པའི་དྲི་མ་སེལ་མ་རྒྱས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་མ་རྟོན་བཞིན་དུ་
 རྒྱན་ལ་འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཞེད། རང་ལུགས་ལ། སློབ་ཀྱི་བརྒྱུད་གྱི་དོན་བསྟན། མཚོན་པར་
 བརྗོད་ཅིང་། ཚོམ་པ་དམ་བཅའ་བ། རྒྱན་གྱི་བཤད་པའི་རྣམ་གངས་བཀོད་པ། འགྲེལ་བ་དི་ལྟར་བཅུ་མས་པའི་
 ཚུལ་དང་གསུམ་དུ་འདུས་པར་སྤྲོ་ལས་བཤད། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཚོམ་པའི་བར་
 ཆད་ཞེ་བའི་ཕྱིར་དུ། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་འཆད་པ་ནི། ཤེས་རབ་
 བ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །གུས་ཕྱག་འཚོལ། ཞེས་པས་བསྟན། དུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་ནས། ལས་
 ལྷ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་སྟམ་ན། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ། འགྲེལ་བ་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་འཆད་པ་ནི། ཤེས་རབ། ཅེས་པ་ནས། རྣམ་པར་དབྱེ། ཞེས་པའི་
 བར་རོ། །མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲེལ་བ་
 ཚོམ་ན། ཚུལ་ཅི་ལྟར་ཚོམ་སྟམ་ན། སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ཚོམ་པའི་རྒྱ་ལ། ལྷ་མ་སྤྲ་མའི་མན་ངག་རྒྱན་མ་ཆད་
 པའི་སྐྱོན་ལྷན་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱི་ཚིག་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དགོས། སློབ་
 དཔོན་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་རོགས་མེད་སོགས་གྱི་མན་ངག་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་སྐྱོན་ས། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་
 ཚུལ་འཆད་པ་ནི། འགྲོལ། ཞེས་སོགས་སློབ་ཀྱི་བཞི་ལོ། །དེ་དག་སྤྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་གྱི་

ཚིག་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མཉམ་པ་དོན་གསལ་འདི་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
རྒྱན་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཀ་དང་སྐྱུར་བའི་རྣམ་བཤད་ཡིན་པས་ན། འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ལས་ཡ་
མཚན་ཆེ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སློབ་ཀྱི་གཅིག་རྒྱུ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་མཁས་པ་
གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་ཚོམ་རིགས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སློབ་ཀྱི་གཅིག་ཡུལ་
དོན་སློབ་མངོན་སུམ་གྱི་སློབ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་མཉམ་པ་ཚོམ་ཡིན་སྟུང་ན། དེས་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ཀྱང་གཞན་དོར་ཁེངས་སྐྱུངས་ནས་ཡུལ་དོན་སློབ་མངོན་སུམ་གྱི་སློབ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གཞན་ལ་པན་
བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། འགྲེལ་བ་ཚོམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་
སོགས་སློབ་ཀྱི་གཅིག་གཉིས་པ་གཞུང་སོ་སོའི་དཀའ་གནས་ལ་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་
ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱུད་པ་དང་། དག་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་
དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་དོས་བབྱུང་བ། གཞུང་ལས་བསྟན་ཚུལ། འཕྲོས་དོན་གཞན་བཤད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། དོན་གསལ་གྱི་བརྗོད་བྱ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ། ཉིང་དགོས། འགྲེལ་བ་དང་བཞི། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་བཤད་བྱུང་གྱུར་པའི་ཚིག་དོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས། དབྱེ་ན།
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལྟ་བུ། ཚིག་གི་བརྗོད་བྱ་དང་། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་
དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་སོ། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་དང་བཅས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའོ། །འགྲེལ་བ་དོན་
གསལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རྣམ་མཁུན་ལྟ་བུའོ། །འགྲེལ་
བ་དོན་གསལ་གྱིས་པན་བཏགས་པའི་སློབ་སྦྱོང་གྱིས་དེའི་ཉིང་དགོས་དེ་ལས་འབྱུང་དགོས་པ་ནི། དེའི་ཉིང་
དགོས་དེ་ལ་འགྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད། རིགས་འབྲེལ་དཔེ་ནི། དུ་བ་མེ་ལ་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་
རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དང་། ཉིང་དགོས་བསྟན། རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་པས་དགོས་པ་
བསྟན། འགྲེལ་བ་འབྲུགས་བསྟན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་

ལ། །གུས་ཕྱག་འཚེལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཤེར་བྱིན་དེ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། །ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཤེར་བྱིན་དེ་གཞུང་ཤེར་བྱིན་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་ཁོ་ན་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཐལ། །འདིར་བསྟན་གྱིས་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་ཤེར་བྱིན་དེ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིད། །ཐུབ་སྟེ། །འདིར་བསྟན་པའི་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི། །བསྟན་བཅོས་ལུས་གྱི་བརྗོད་བྱ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཚོན་བརྗོད་ཡིན་པའི་བྱིད། །འདོད་ན། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དེ་གཞུང་ཤེར་བྱིན་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ཤེས་པའི་བྱིད་དུ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བརྟམས་པར་ཐལ། །རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཤེར་བྱིན་དེ་གཞུང་ཤེར་བྱིན་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིད། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་གསུམ་ཀའི་གསལ་བྱེད་དུ་ཤེས་པའི་བྱིད་དུ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བརྟམས་པའི་བྱིད་རོ། །རང་ལུགས་ནི། །མཚོན་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཤེར་བྱིན་ལ་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་གསུམ་ཀ་ཡོད་དེ། །འདིར་བསྟན་གྱི་མཚོན་བརྗོད་ནི། །བསྟན་བཅོས་ལུས་གྱི་བརྗོད་བྱ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཚོན་ཡིན་ཅིང་། །གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་གསུམ་ཀ་ཡང་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིད། །གཉིས་པ་ནི། །སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར། །མཚོན་བརྗོད་དང་། །རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་མངོན་པ་ཚོས་ཅན། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། །རྩོམ་པ་མཐར་བྱིན་པའི་ཆེད་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིད། །འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཆགས་མངོན། །ཅེས་སྐབས་སུ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། །བསྟན་བཅོས་སྤྱིའི་མཐའ་དབྱེད་ལ། །འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ། །ཞར་བྱུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་གོང་དུ་བཤད་ཟེན། །གཉིས་པ་ལ། །དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ལ། །བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྱི་ནས། །འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མངོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། །ཐོགས་མེད་གྱི་ཉི་མེད་ཉིད་རྣམ་ངེས་རྒྱན་དང་མ་སྦྱར་བར་མངོན་ཁོ་ནའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིད། །ཟེར་རོ། །དར་རྒྱུ་ལ་ཡང་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་བཞེད་དེ། །དར་རྒྱུ་ལས། །སྤྱོད་བཤད་དུ་ཡོད་པས་ན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་སྟེ། །མངོན་པོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །འདིར་བསྟན་གྱི་སྟོོ་ཀ་བཞེ་པོ་དེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བལ་འགྲོས་ནས་རྒྱན་གྱི་བཤད་པའི་ན་ཡམས་བཞོད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པ་ཐལ། །ཉི་མེད་

དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་དེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཉི་མེད་དང་སྐྱུར་བའི་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉི་མེད་འོ་ལེ་རྣམ་བཤམ་བཤམ་
 ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རིགས། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དབྱེ་
 བའི་རིགས་རྒྱུའི་བསྟན་བཅོས་དང་། བཞག་གསལ་འདོད་པས་སློབ་སྦྱོར། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 སློབ་སྦྱོར། རྒྱུའི་བསྟན་བཅོས་མདོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་
 ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། གསེར་སྦྱང་བས། མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པས་ན་བསྟན་
 བཅོས་ཆེན་པོ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག་ལྟེ་ཀའི་དགོངས་པ་ཡང་
 འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྟེ་ཀ་ལས། གང་དག་འདིའི་བསྟན་བཅོས་མདོ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འོག་གི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་འགྱུར་བ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་། འདི་ཡང་དེ་དང་དོན་གཅིག་པའི་སྲིད། ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ཉི་མེད་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་རྣམ་བཤམ་དུ་ཐལ། འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་
 བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟེ་ཀའི་དགོངས་པ་
 འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མདོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ངོས་འཛིན་
 པའི་སྐབས་སྟེ། གང་གི་རྣམ་བཤམ་མངོན་ཅེ་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མདོ་དང་
 བཅས་པའོ། ཞེས་གསུངས། ལྟེ་ཀའི་ལུང་སྟེ་མའི་དོན་ནི། འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མདོ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་འདིའི་བསྟན་བཅོས་མདོ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ཉིད་ཅེས་
 པ་ནི་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་། ལྟེ་ཀ་ལས། རི་རྩུབ་ཤེས་ཅེ་ན། སློབ་གྱི་སློབ་དཔོན་
 རྣམས་ཀྱིས། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྐྱུར་བའི་འགྲེལ་བ་མངོན་ཚུལ་སློབ་ནས། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ།
 རང་ཉིད་ཀྱང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྐྱུར་བའི་འགྲེལ་བ་བྱེད་པར་དོན་གྱི་འཕངས་པའི་སྲིད་རོ། ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཤེར་སྲིད་གྱི་མདོ་དང་། མངོན་རྟོགས་
 རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ནི། ཉི་མེད་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཀྱི་བཤམ་
 རྒྱུར་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཤེར་སྲིད་གྱི་མདོ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་
 སྲིད་ཏེ། ཉི་མེད་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་དེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཤེར་སྲིད་གྱི་མདོ་དང་སྐྱུར་བའི་རྣམ་བཤམ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 གསེར་སྦྱང་བའི་སྐྱུར་བཤམ་པའི་ལུང་དེ་ཉིད་དང་། ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ནི། འཚོས་

སློབ་གྲི་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། རྗེ་ཀ་ལས། གང་གི་རྣམ་བཤད་མངོན་ཅེ་
ན། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མདོ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
པོ། །གསུམ་པ་ལ། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་
བཅོས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་སྡིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། ཆགས་པ་
ཐལ། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཆགས་མངོན། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་
གྲུབ་ན། གཞུང་འདི་ཐོགས་མེད་གྱི་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། འདིར་
བསྟན་གྱི་སློབ་དཔོན་བཞེ་དང་། བྱམས་པའི་ཆོས་ལྡན་སེམས་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་ལ། མཁན་ཆེན་པ་ན་ལེ།
འདིར་བསྟན་གྱི་སློབ་དཔོན་བཞེ་པོ་དབྱེད་མ་པ་དང་། བྱམས་ཆོས་ལྡན་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞེད་ཅིང་།
མཁས་པ་རེད་མདའ་བ་ན་ལེ། སློབ་དཔོན་བཞེ་ཀ་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་དང་། བྱམས་པའི་ཆོས་ལྡན་ཡང་སེམས་
ཅམ་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞེད། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་
དུ་བཀལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དབྱེད་མར་བཀལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དབྱེད་མ་པ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱན་གྱི་
དགོངས་པ་དབྱེད་མར་གནས་པའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བྱེད་དོན་དགོངས་
པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རིགས་ཆད་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དབྱེད་མའི་བསྟན་
བཅོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱེད་བྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་
རྒྱུ་དང་བཤལ། །ཞེས་པ་རང་འགལ་ལོ། །ཐུགས་གཉེས་པ་ལ། ཐོགས་མེད་དང་། འཕགས་གྲོ་ལ་བཅུན་གྲོ་ལ་
གསུམ་པོ་དེ་སྡོང་ཉིད་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དབྱེད་མའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་
སྡེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་སྐྱེས་ཤི་མ་དང་བཅས་པའི་
ཤེས་པས་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཤད་པའི་སློན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་ཅན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སེམས་ཅམ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
བསྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་སྡེ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་པ་དང་། རྗེ་གས་སངས་སྐུ་ནི་འགྲོ་
བྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེད་མེད་བྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་བྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྡིང་
པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། རང་ལུགས་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་

རང་ལུགས་སུ་བཅུམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། སེམས་ཅམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། རྟ་ཀ་ར་ན་སྡེ་བརྒྱད་བཞིན་ནོ། །འི་ཀ་དང། ལྷ་མའི་གསུང་རྒྱན་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
མོད། འོན་ཀྱང། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་གནས་སྐབས་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོར། མཛོད་རང་འགྲེལ་དང་
བཅས་པ་ཚུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ། མདོ་སྡེ་པ། རྟ་ཀ་ར་ན་སྡེ་བརྒྱད་ཚུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ། སེམས་
ཅམ་པ། ཕྱིས་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ཆོན་དུ་བཤད་པས། དབུ་མ་པར་ཁས་ལྷངས་ཀྱང་མི་རིགས་པ་མེད་
དམ་སྟམ་མོ། །ལྷོ་བ་དཔོན་གཞན་གསུམ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཉོགས་པའི་ལྟ་བུ་རང་རྒྱད་ལ་
སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉེས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཛོད་ལམ་རང་རྒྱད་ལ་ཐོབ་ཅིང། བཅུན་
གོལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རྒྱན་དང་རྒྱད་ལྷ་དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཏེ། དེར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང། མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྟོས་བྱལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
སེམས་ཅམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཏེ། དེར་གཞིའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཤོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལམ་
ཀྱི་དུས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སྟོན་པའི། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་
པའི་མདོ་རྣམས་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་འབྲེད་གཉེས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དོན་བསྟུས་ནས་འཆད་པ་
ནི་དབུས་མཐའ། དེའི་དོན་བསྟུས་ནས་འཆད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། མཁས་པ་
འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་སོགས། བྱང་དོན་དུ་
བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་བྱང་པའི་ཕྱིར། བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་དོན་ཡིན་ལུགས་ལ།
མཁན་ཆེན་པའི་བཞེད་པ་ལྟར། བྱམས་པའི་ཆོས་ལྡེ་ཅར་གྱི་དགོངས་པ་དབུ་མར་གནས་པ་ལེགས་
སོ། །གཉེས་པ་བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་ལ། གུས་པས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཛོད་བཛོད། བསྟན་བཅོས་ལ་
འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འགྲེལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཛོད་བྱ་མདོན་ཉོགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
གཞུང་སྤྱིའི་འགྲེལ་དང། སོ་སོའི་དཀའ་གནས་ལ་དབྱེད་པ་གཉེས། དང་པོ་ནི། མཛོད་བཛོད་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་འདི་འཆོམས་སྐྱར་སོགས་འཆད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྟའི་སྐོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཅིང། འཆོམས་སྐྱར་

ལ། རྒྱ་མཚན་གྱི་དགོས་པའི། ཚོད་པའི། དེ་ལན་གྱིས་སྤྲ་འགྲེལ་གྱི་སློབ་མཚམས་སྤྲར་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ནང་ནས་འདི་དགོས་པའི་འཚམས་སྤྲར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱན་ཚོམ་པའི་ཐོག་མར། སྤྱིར་ཡུལ་ཁྱེད་པར་
ཅན་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། གྲེ་བྲག་མཁའ་གསུམ་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་
ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་སྤྱི་བྱ་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མ་ཐུན་པར་རྟོགས་ནས། དེས་
བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་ཐོས་བསམ་སློབ་གསུམ་གྱི་སློབ་མཚམས་འཇུག་པའི་ཚེད་དུ་མཚོད་
པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། མཁའ་བ་གསུམ་
གྱིས་མཚོན་པའི་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་དང་བཅས་པ་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་རྟོགས་ནས་རྒྱན་གྱི་
གདུལ་བྱ་ཡུལ་མཁའ་བ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གསུམ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ། མཐར་འབྲས་བུ་རྣམས་མཁའ་བ་
ཐོས་པའི་ཕྱིར་དུ། གྲེ་བྲག་མཁའ་གསུམ་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞན་དག་ཅེས་
སོགས་སོ། །མཚོད་བརྗོད་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའི་དོན་བསྟན། མཁའ་བ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་མཚན་
པ་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བྱའི་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་དོན་འཆད་པ་ནི། འདིས་ནི། ཞེས་
སོགས་སོ། །མཚོད་བརྗོད་གྱི་ཚིགས་བཅད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་སྤྲར་དུ་མཁའ་བ་
གསུམ་ལ་དང་བ་སྤྱི་བ་དང་། དབང་གཞོན་མཁའ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་
མཚན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལ་དད་པ་སྤྱི་བ་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ཞིག་
ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུས། གྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས། ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལེགས་པའི་མཚོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུད་པའམ་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ལ་
ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་བཞི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །གལ་ཏེ་མཚོད་བརྗོད་གྱི་
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལ་བསྟོད་གངས་ཉུང་བའི་སྤྱོད་ཡོད་དེ། འདིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀ་ལ་བསྟོད་
པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་ཞིག་འདིར་མཁའ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བརྒྱད་ཀ་རྒྱན་
གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། འདིར་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཚོད་བརྗོད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སྟུང་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། མཁའ་བ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་
མཁའ་བ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀ་ལ་བསྟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དོགས་

གཙོད་གྱི་སྒོ་ནས་མཁུན་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཚིག་དོན་ལ་
བསྟོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁུན་ལ་བསྟོད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཐབས་གཞི་ཤེས། འབྲས་བུ་སྤང་འདས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། འདི་
དག་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་བྲང་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་སྐྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་
ལས། དགེ་སྟོང་ལྷ་སྟོང་ཅམ་གྱི་དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་
བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། དབང་དུ་སྐྱར་པ། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཤེས་
རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཅང་ཤེས་པ། སྤང་པོ་ཆེན་པོ། བྱ་བ་བྱས་པ། བྱེད་པར་བྱས་པ། ལྷུང་པོར་བ།
རང་གི་དོན་རབ་ཏུ་སློབ་པ། སྲིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ། ཡོངས་སུ་ཟད་པ། བཀའ་ཡང་དག་པས། སེམས་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ། སེམས་ཀྱི་དབང་ཐམས་ཅད་ལ། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མཚོག་སློབ་པ་ཤེས་སྟེ། གང་ཟག་
གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྟར་སྟོབ་པ། རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དགའ་བོའོ། །དགེ་སྟོང་མ་གྲགས་
འཛིན་དང་། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་དང་། དགེ་བསྟེན་པ་དང་། དགེ་བསྟེན་མ་
ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཀུན་ཀྱང་ཚོས་མཐོང་བ་ཤེས་སྟེ། ཅེས་སོ། །དང་པོ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་འཆད་པ་ནི། དེ་ཡང་།
དགེ་སྟོང་ལྷ་སྟོང་ཅམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས་ཐབས་གཅིག་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། བྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན།
དགེ་སྟོང་མ་ཞེས་པ་ནས། ཚོས་མཐོང་བ་ཤེས་སྟེ་དང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནང་ཆོན་གྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་བཤད།
གཉིས་པ། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་རྩ་བར་འཆད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་
ནི། ཉན་ཐོས་དང་ཞེས་པ་ནས། སྤང་ན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འབྲས་བུ་སྤང་
འདས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་ཞེས་ནས། ཚོས་མཐོང་བ་ཤེས་སྟེ། ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་རྩ་བར་འཆད་པ། ཉེར་ཞིར་བྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་
པ་ནི། སྤང་པོ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཐབས་གཞི་ཤེས། མདོར་སྐས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ། བསྟན་བཅོས་སུ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཉིད། ཅེས་སོགས་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་
ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་བྲང་བ་དང་། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་དང་སྐྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་
ལས། སྤང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། ཚད་མེད་བྲངས་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཟུངས་རབ་

ཏུ་ཐོབ་པ། ཉིང་འཛིན་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ། ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྐྱོང་བ། མཚན་མ་མེད་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན།
རྟོག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་ལམ་དང་ལྡན་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ། ཐོགས་པ་
མེད་པའི་སྐྱོབས་པ་དང་ལྡན་པ། བསྟན་པ་བད་མི་ཤེས་པ་ལ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་
པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་བརྟེན་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་ཉམས་པ་དང་། མཉམ་པར་
འོས་པའི་ཚོག་དང་ལྡན་པ། ལེ་ལོ་མེད་ཅིང་། བཙོན་འབྱུང་བཙུགས་པ། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བུ། ཚུལ་
འཚོས་པ་མེད་པ། ཁ་གསལ་མེད་པ། གྲགས་པ་དང་། ཁེ་དང་། བཀུར་སྟེང་སེམས་མེད་པ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་
ཚོས་སྐྱོན་པ། ཚོས་ཟབ་མོའི་བཟོད་པ་དམ་པ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པ། མི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ། ཡིད་
ཡོངས་སུ་ཞུམ་པ་མེད་པ། བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་
སྐྱོང་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ། ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་བསྐྱལ་
བ་མཐའ་ཡས་པར་མི་བད་པ་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་དང་ཐབས་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བཟང་སྐྱོང་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་སྟོང་པོ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་། གཞན་
ཡང་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་བརྒྱ་སྐྱོང་དུ་མ་དག་དང་། ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་ཐབས་ལམ་ཤེས། འབྲས་བུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་མཛད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཆོད་མེད་གངས་མེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བཟང་སྐྱོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་འཆད་པ་ནི།
འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀའི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མདོར་སྐྱས་དོན་དུ་གནས་པ། བསྟན་བཅོས་སུ་གསལ་བར་འཆད་པ་ནི།
ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། དེ་ཉིད་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ། འཛིག་
རྟེན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་མཛད་པ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་འཆད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཉིད་

འབྲེལ་བ་ས་འཆད་པ་ནི། འབྲོ་བ་མཐའ་དག་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། གསུམ་པ། རྣམ་མཁུན་ལ་བསྟོན་པ་ལ།
 བཤད་བྱའི་མདོ་བྱང་བ་དང་། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་དང་སྦྲར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། དེ་
 རས་དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གདན་སེང་གའི་ཁྱིེ་བཤམས་ནས་སྦྱངས་པོར་བསྐྱར་སྟེ། དགོངས་པ་མངོན་
 ཏུ་བཞག་ནས། དགྱིལ་མོ་ཡུང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །དེར་བཞུགས་ནས་ཉིང་དེ་འདྲིན་གང་དུ་ཉིང་དེ་འདྲིན་
 ཐམས་ཅད་འདུ་བ་དང་ཁོངས་སུ་ཆུད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། འདུ་བར་འགྱུར་བའི་ཉིང་དེ་འདྲིན། ཉིང་
 དེ་འདྲིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་ཤིང་ཡང་དག་པར་
 མཁུན་པས་ཉིང་དེ་འདྲིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། འབྲུལ་གྱི་སྦྱུར་གྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ལ་རྣམ་པར་
 གཟིགས་སོ། །དེ་སྟེར་གཟིགས་ནས། སྦྱ་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ། དེའི་ཞབས་གྱི་མཐེལ་
 གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྟོང་ལྡན་པ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་གྱེ་བ་སྐག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུག་ཅུ་དུག་ཅུ་བྱུང་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཞབས་གྱི་སོར་མོ་བཅུ་ལས་ཡུང་། ཞབས་གྱི་ལོང་བུ་གཉིས། ཞབས་གྱི་ལོང་བུ་གཉིས། ཞབས་
 ཡུས་མོ་གཉིས། ཞབས་བརྒྱ་གཉིས། སྦྱ་སྟ་བུར་གཉིས། སྦྱ་སྟེ་བའི་དགྱིལ་འཁོར། སྦྱ་ཅི་བས་ལོག་གཉིས།
 ལུགས་ཀའི་སྦྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་དཔལ་གྱི་བེའུ། ལུག་གི་སོར་མོ་བཅུ། ལུག་ལག་ངར་གཉིས། སྦྱ་སྐག་པ་
 གཉིས། མགྲུབ་ཆེམས་མཆེ་བ་བཞི། ཆེམས་བཞི་བཅུ། སྦྱུན་གཉིས། སྦྱུན་གཉིས། ཤེར་གྱི་སྦྱབས་གཉིས།
 སྦྱེན་མཚམས་ཀྱི་མདོད་སྟེ། སྟོང་གི་སྦྱི་གཙུག་ཞེས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲིལ་ཡུང་འོད་ཟེར་གྱེ་བ་སྐག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུག་ཅུ་
 བྱུང་སྟེ། འོད་ཟེར་གྱེ་བ་སྐག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུག་ཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་བྱས་ཏེ། ཤེར་ཕྱོགས་སུ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 གརྲུའི་སྦྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་སྦྱང་བ་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྟོ་ཕྱོགས། ལུབ་ཕྱོགས། བྱང་
 ཕྱོགས། བྱང་ཤར། ཤེར་སྟོ། སྟོ་ལུག་ ལུབ་བྱང་། འོག་སྟོང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། གརྲུའི་སྦྱང་གི་
 བྱེ་མ་སྟེང་སྦྱང་བ་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་བྱས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་གིས་འོད་དེ་མཐོང་བ་དང་། འོད་དེས་གང་ལ་
 དེག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུང་། སྦྱ་ལོད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དེས་པར་གྱུར་
 ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བ་སྦྱའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་བཞེས་པར་མངོན་དེ། འོད་
 དེས་ཡུང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་སྦྱང་བ་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་བྱས་སོ། །ཤེར་

ཕྱོགས་སུ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་སྐྱེ་བ་སྤོང་སྤང་བ་ཆེན་པོས་ཁྲུབ་པར་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ།
 ལྟོ་དང་། ལུག་ བྱང་། བྱང་ཤར། ཤར་སྟོ། ལྟོ་ལུག་ ལུག་བྱང་། འོག་ ལྟོ་གི་ཕྱོགས་སུ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 གཞུང་གི་སྐྱེ་བ་སྤོང་སྤང་བ་ཆེན་པོས་ཁྲུབ་པར་བྱས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་གིས་འོད་དེ་མཐོང་བ་དང་།
 འོད་དེ་གང་ལ་རེག་པར་སྐྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 དེས་པར་སྐྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་
 ལྟོ་གསུམ་གྱི་ལྟོ་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་སྤོང་བ་ཆེན་པོས་ཁྲུབ་པར་མཛད་དེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་
 འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་སྐྱེ་བ་སྤོང་སྤང་བ་ཆེན་པོས་ཁྲུབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལྟོ་ ལུག་
 བྱང་། བྱང་ཤར། ཤར་སྟོ། ལྟོ་ལུག་ ལུག་བྱང་། འོག་ ལྟོ་གི་ཕྱོགས་སུ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་སྐྱེ་
 བ་སྤོང་སྤང་བ་ཆེན་པོས་ཁྲུབ་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཅན་གང་གིས་འོད་དེ་མཐོང་བ་དང་། འོད་དེས་གང་ལ་
 རེག་པར་སྐྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དེས་པར་སྐྱུར་
 ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྡགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཟུམ་སྟེ། ལྟོ་གསུམ་གྱི་ལྟོ་ཆེན་
 པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་ལྡགས་ཀྱི་དབང་པོས་ཁྲུབ་པར་མཛད་ནས་ཞལ་འཇུག་པར་མཛད་
 དོ། །ལྡགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལ་ཀྱང་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བ་ཕྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་འཛོལ་ཏེ། འོད་
 ཟེར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བརྒྱ་མང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྤང་བ།
 འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྡན་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འདུག་པ། ལྷན་སྐྱུག་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ། ཁ་དོག་བཟང་བ། སི་ཞིམ་པ།
 འཇམ་པ། ཀ་ཙ་མིན་དེ་ལྟར་རེག་ན་བདེ་བར་འཇུར་བ་ཤ་སྟག་ཀུན་ནས་གནས་པར་སྐྱུར་ཏེ། བརྒྱ་དེ་དག་ལ་
 ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་མང་པོ་བཞུགས་ཤིང་འདི་ལྟ་སྟེ། བ་རོལ་ཏུ་སྐྱོན་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་
 བསྟན་པ་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་མཛད་དེ། དེ་དག་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་སྐྱེ་བ་སྤོང་སྤང་
 གཤེགས་ཤིང་དེ་དག་ཏུ་སྐྱོན་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། བ་རོལ་ཏུ་སྐྱོན་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་སྟོ། ལུག་ བྱང་། བྱང་ཤར། ཤར་སྟོ། ལྟོ་ལུག་ ལུག་བྱང་། འོག་ ལྟོ་གི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་སྐྱེ་བ་སྤོང་སྤང་བ་ཆེན་པོས་ཁྲུབ་པར་མཛད་དེ་དག་ཏུ་སྐྱོན་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། བ་
 རོལ་ཏུ་སྐྱོན་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་གིས་ཚོས་དེ་དག་

ཐོས་པར་གྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ངེས་པར་གྱུར་
 ཏོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཐབས་རྣམས་མཁུན། འབྲས་བུ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་
 དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བརྗོད་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་མང་སོ་བཞུགས་ཤིང་། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་
 ཉིད་བསྟན་བཅོས་སྲུགས་ལ་བར་བྱེད་པ་ནི། བྱུང་རྣམས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་འགྲེལ་པས་
 འཆད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ། མདོར་སྤུངས་དོན་དུ་གནས་པ་བསྟན་
 བཅོས་སྲུགས་འཆད་པ་ནི། གང་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་
 ལྟོན་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་སྲུགས་ལ་བར་འཆད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་ཅེས་སོགས་
 སོ། །གཉིས་ཀའི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། ལྷོད་པའི་གཉེན་སོར་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུག་འཆོལ་བ་
 ནི། ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་སོ། །ཀུལ་ལན་ལ། ཀུལ་བ་དང་ལན་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། གང་ལ་རྩོད་པའི་ཡུལ། གང་གིས་རྩོད་པའི་གང་ཟག་རི་ལྟར་རྩོད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་མཁུན་གསུམ་ལ་བརྗོད་ཐུག་བྱས་ནས། རྒྱགས་ལ་མཁུན་གསུམ་བརྗོད་
 བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་ཁས་སྒྲུངས་བ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་དཔའ་གིས་
 འཇུག་ཅིང་། གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོན་པར་
 རྫོགས་པའི་རྒྱན་དེས་ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་མཁུན་པ་གསུམ་བརྗོད་
 བྱར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ ཡུལ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་ཡུལ་ཅན་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ། རྣམ་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ལ། གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་བརྗོད་
 བྱར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མདོན་པའི་མདོ་དང་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཞི་བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
 ཚོས་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤང་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བརྗོད་བྱར་མ་
 བསྐྱས་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་ལ་བཏེན་ནས་སྤང་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་པར་འགྱུར།
 གསུམ་པ་ལྟར་ན། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་མཁོ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་
 གཞི་མེད་ཅེས་བརྗོད་བྱར་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། གཞི་བ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་ལུས་རྗེས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་

འགྲུར་བ་དང་། མདོ་དང་བརྗོད་སྐྱོན་ཡོད་པར་འགྲུར་ཏེ། མདོ་ལས། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱལ་བ། འཆད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
བཤད། བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོར་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རེ་རེ་ཁོ་ན་
བརྗོད་བྱུང་བསྟུས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བརྗོད་བྱུང་བསྟུས། གཞི་
ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་མཐུན་གསུམ་བསྟུས། མཐུན་གསུམ་གྱིས་མདོར་བར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀ་བསྟུས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་འདི་མདོར་བར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱལ་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོར་བསྟན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུས་རྗེས་ཐ་དང་པ་གསུམ་དུ་འགྲུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་དེ་གཏུན་ལ་ཐབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལམ། ཐོབ་བྱ་
འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སློན་སློག་པ་ཐ་དང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་པའི་ཚུན་འགལ་བའི་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་ལྷགས་ལ་བསྟན། མདོ་དང་བརྗོད་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་བསྟན་
བཅོས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
དགོས་འབྲེལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོ་བྱང་བ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་བར་མ་དང་།
བསྟུས་པའི་མདོ་བྱང་། རྒྱས་པའི་ལུང་ཁྱེད་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐུན་
གསུམ་གྱིས་མདོར་བར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྒྱལ་འདི་མདོར་བར་རྟོགས་པ་མཐའ་
དག་གི་རྒྱལ་དུ་འཐད་ན། མཐུན་གསུམ་གྱིས་མདོར་བར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་
རིགས་རི་ལྟར་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་ཉིད་ཡུལ་བར་མ་ལས་བཤད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ནི།
འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་གྱིས་ཐེག་དམན། ལམ་ཤེས་གྱིས་བྱང་འཕགས། རྣམ་
མཐུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མདོར་རྟོགས་བསྟུས་པའི་རྗེས་ལན་དང་གསུམ། དང་པོ་བྱི་བ་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ནི། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མདོར་བར་རྟོགས་པ་དེས། གཞི་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ཚོས་
རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། གཟུང་བ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པར་ཤེས་གྱི། ལམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པའི་རྗེས་རིགས་མ་ལུས་པ་མདོར་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པས་ན། གཞི་ཤེས་གྱིས་ཐེག་དམན་
འཕགས་པའི་མདོར་བར་རྟོགས་པ་བསྟུས་པ་འཐད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་ཞེས་སོགས་

སོ། །གཉིས་པ། རྩི་བ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་ལམ་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྫོགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་གཉིས་དང་ལྷན་པས་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་རྟུར་བསྐྱུས་པ་འཐད།
 ཅེས་འཆད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ། རྩི་བ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་མངོན་རྟོགས་ནི། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་
 ཡིན་པས་ན། རྣམ་མཐུན་གྱི་དེ་བསྐྱུས་པ་འཐད། ཅེས་འཆད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 བཞིན་དུ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཐེག་དམན། ལམ་ཤེས་
 ཀྱིས་བྱང་སེམས། རྣམ་མཐུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་ཚུལ་གྱི་མདོའི་དོན་བཤད་
 པ་དང་གསུམ་ནི། དེམ་པ་བཞིན། དེ་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་རྟུར་བས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས།
 གཉིས་པ་ནི། མཐུན་བཅེ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཚོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱན་གྱིས་རྣམ་བཤད་ཉི་མེད་ཉིད་རྣམ་ངེས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། གཞུང་སོ་སོའི་དཀའ་གནས་
 རྒྱད་པར་ལ། འཕགས་པ་བྱམས་པ། ཞེས་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ། སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་སེམས་གང་ཡིན་འབྲུག་པར་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྲེང་གཞིར། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། ཞེས་དང་། མདོ་བསྟན་བཙུག་བཙུག་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཉེ་བའི་སྐས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་
 ཡོད་དེ། བསྟན་བཙུག་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚོས་ཅན། བཀའ་ཡིན་པ་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་
 པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྟན་བཙུག་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་
 བཤད་པ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་གྲུ་གཞན་དོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བརྒྱུད་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གདུལ་བྱ་གཞན་དོར་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བརྒྱུད་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ་མ་ངེས། གཞན་ཡང་གདུལ་བྱ་གཞན་དོར་དུད་འགྲོའི་ཚུལ་བརྒྱུད་
བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ་རྣམས་དུད་འགྲོར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་གནས་སོ། །གཉིས་པ། སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་ལ། འཕགས་པ་
ཀུན་དགའ་བོ་ཚོས་ཅན། རྒྱན་ལྷགས་སུ་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་ཡུམ་གྱི་སྐྱོང་གཞིར་བཤའ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཟག་
གཅིག་མ་གཉོགས་པ་ནི་འདི་ལྟར། སྐྱོབ་པ་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དགའ་བོའོ། །ཞེས་བཤའ་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དངོས་སུ་ཉན་པའི་སྐོ་ནས་
དེའི་དོན་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ལྷ་འདི་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་
སུ་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་ཐད་དུ་བཤའ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། འུ་ར་དུ་
ཉིའི་བྱ་གལ་ཉེ་འཇམ་བུའི་སྐྱོང་འདི་དགེ་སྐྱོང་འུ་ར་དུ་ཉིའི་བྱ་དང། མོ་ལྷ་འགལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་འུ་རྟག་གིས་འདི་ལྟ་
སྟེ། དབེར་ན་འདས་བུའི་ཚལ་ལམ། སྐྱའི་ཚལ་ལམ། བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཚལ་ལམ། སྐྱིག་མའི་ཚལ་ལམ། འབྲས་
གྱི་ཞིང་ངམ། ཉེལ་གྱི་ཞིང་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཡང། དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་
བར་མི་འགྲོའོ། །སྐྱོང་གི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །བརྒྱ་ཕྱག་སྐྱོང་གི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དངོས་སུ་ཉན་པའི་སྐོ་
ནས། སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། གདུལ་བྱ་གཞན་དོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་བརྒྱུད་
བའི་སྐྱུལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱམས་པ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་སུ་ཐལ། དུས་གསུམ་
གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ནང་ཚོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཟུགས་སྐྱོང་པའོ། །སྐྱོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་
པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚོས་ཅན། བསྟན་བཙམ་སུ་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་རྣམ་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་པ་ལས། མ་གྲུབ་ན། འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་གཟེགས་དེ་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
ཉེ་བའི་སྐྱས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། སྐྱུལ་སྐྱུ་ཡིན་ན་མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འཇམ་བུ་སྐྱོང་དུ་མཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པས་འབྲས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་
སྐྱུ་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་སུ། མཐའ་གཅིག་དུ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དབང་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་། འབྲུག་མཐའ་སྐྱ་མ་
ལ་སྐྱེ་བ་ལྟར་པའི་སྐྱོན་གནས་སོ། །རང་ལུགས་ལ། ཐ་སྙད་ནམ་འཛོག་གཏུལ་བྱ་གཞན་དོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
དང་། དེས་དོན་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་བསྟན་བཅོས་སུ་བྱང་
སེམས་སུ་བཞག་ཅིང་། དེས་གསུངས་པའི་བྱམས་པའི་ཚོས་ལྷ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་གནས་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་བྱ་དམ་
པ་ཏོག་དཀར་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དེ་ཉིད་འཛོམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་བབས་ནས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་སོགས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་བཞག་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། རྒྱུད་ལྷན་
ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོས་འཛིག་ཏེན་མཁུའ། །འཛིག་ཏེན་ཀུན་ལ་གཟེགས་ནས་ནི། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་
པར། །སྐྱུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མདོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནི་འཕོ་བ་
དང་། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོའི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཅུན་མོའི་འཁོར་དགུས་
འོལ་བ་དང་། །དེས་འབྲུང་དཀར་བ་སྐྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྤེལ་འཛོམས་
དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྤྱང་ན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་ནམས། །ཡོངས་
སུ་མ་དག་ཞིང་ནམས་སུ། །སྤིང་བ་རི་སྤིང་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་སོ། །གཞན་དུ། ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་
ཀྱི་འཛོམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་བབས་སྟེ། རྒྱལ་བུ་དོན་བྱུང་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུལ་བ་ཚམ་མ་ཡིན་པར་
རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམས་པ་མགོན་པོ་མ་འོངས་པ་ན་འཛོམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་བབས་ཏེ། སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུལ་བ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་པར་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱམས་པ་མགོན་པོ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱིང་རྗེ་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་
སྤྱིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར། །དེ་ཡི་ཚད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནས། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་རབ་དེ་ནི་ངས་ཐོབ་
སྟེ། །ང་ནི་ཏྲག་ཏུ་ཚོས་ཀྱང་རབ་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་གི་དགོངས་པ། ཀུན་
མཁུའ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ལས་བརྒྱུད་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ནི། རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས། རྒྱན་ཚོམ་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་ཚོས་
ཅན་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་སྐྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་གཞན་ཡུམ་ལ་དང་

བའི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚེད་ཡོད་པའི་སྲིད། ཉན་ཐོས་ཞེ་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀྱང་
ཤེས་ཉིད། །ཅེས་སྐབས་སྲུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། མཚོད་ཡུམ་ལ། མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གྲངས་
ངེས་ལ། བོ་རེམ་ངེས་ལ། ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་ལ་བྱུང་བར་དང་དུག་དང་པོ་ལ། མཁས་པ་སྲ་མའི་བཤད་པའི་རྣམ་
གྲངས་བཀོད་བ་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་འཐད་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཁས་པ་ཨར་ན་
རེ། མཚོད་ཡུམ་ཡིན་ན། འབྲས་ཡུམ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མཚོད་ཡུམ་དང་ཤེས་སྲིད་དོན་གཅིག་ཤེས་སྲིད་ལ་
འབྲས་བུ་ཤེས་སྲིད་གྱིས་བྱུང་བའི་སྲིད། ཏྲགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིད་བ་ལ་བསྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཁས་པ་བྱ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་མཚོད་
ཡུམ་ལ་འབྲས་ཡུམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་དང་། དེའི་སྲིད། བཅོམ་
ལྡན་འདས་མ་ལ། ཞེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་སྐས་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
མངོན་རྟོགས་དེས་མཁྱེན་བ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་ཡུམ་དུ་
བཞག་པའི་སྲིད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་བ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།
ཞེས་གསུང་། ལྷ་མ་མཁྱེན་རབ་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་མང་པོའི་བཞེད་བ་ལ་མཚོད་ཡུམ་ཡིན་ན།
འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་བ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། འདིར་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་
བྱུང་བའི་སྲིད་ཏེ། འདིར་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་ལྷག་བྱས་པའི་སྲིད། གཞན་དུ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་
ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཚོད་ཡུམ་དུ་ཐལ། མཚོད་ཡུམ་གང་ཞེས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ལམ་ཤེས་སྲུ་ཐལ་ལོ། །ཏྲགས་དང་པོ་ཁས་བྱངས་ཏེ། མཚོད་
ཡུམ་ལ་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་བས་མ་བྱུང་བའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། མཚོད་ཡུམ་ཡིན་ན། འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་
མཁྱེན་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཉི་ཁྱི་སྤང་བ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉི་བར་བཀོད་བ་སྒོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྲིད་བ་ལ་བྱུང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་མ་ཤེས་བྱ་ཀྱང་རིག་གི་དགོངས་བ་རྗེ་ཀ་བར་མའི་
ལུགས་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྲ་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་བ་རྣམས་མཚོད་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་
གྱི་བསྟོད་ལྷག་གི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་བརྒྱད་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། བྱུང་སྟེ།

མཚོན་བཅོམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་ཤེར་སྤོང་གི་སྐབས་སྤོང་ནས་
 དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཉི་མེད་སྤྱང་བ་ལས། ཡུམ་གྱི་སྐབས་སྤོང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་སྤོང་བ་ནི་བཅོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤོང་བ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་
 ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་ཀ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས། །ཞེས་པའི་
 འཐད་དུ། མཐུན་གསུམ་དུ་མ་ཟད། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གྲུང་བསྟོན་ཡུལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་སྤོང་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །བཀའ་འགྲེལ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 པའི་མཁས་པ་རྣམས་ན་ལེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་མཚོན་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྤྱིའི་མངོན་རྟོགས་
 རྣམས་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་། འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་གསུང་དོ། །མཁན་ཆེན་པ་ན་ལེ། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་སྤོང་བཞི་ཀ་ཡང་མཚོན་
 ཡུམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་གྱི་བསྟོན་ཡུལ་དུ་གྲུར་པའི་ཤེར་སྤོང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 ལུགས་ཏུ་གཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ། དེའི་རྒྱན་ཆོག་ལེ་ཏུར་བྱས་པ་དག་ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 ཤེར་སྤོང་དེ་འབྲས་བུ་ཤེར་སྤོང་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐོར་ནས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤོང་བ་ལ་བསྟོན་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཤེར་སྤོང་དེ་འབྲས་བུ་ཤེར་སྤོང་ཁོ་ན་
 ལ་བྱེད་རིགས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དེ་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཀ་གསལ་
 བར་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་དོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ལ་དམ་བཅའ་མི་འཐད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཡུམ་ལ་བསྟོན་པའི་རག་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། མཚོན་ཡུམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་བསྟན་བཅོས་
 ལུས་ཀྱི་བཅོམ་བྱ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཚོན་བཅོམ་གང་ཞེ་ག། སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྲུར་པའི་
 མཐུན་པ་ཡིན་ན། མཚོན་ཡུམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་
 ཞེས་པ་ལ་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་
 ཐལ། འདས་པ་ས་དགུ་འདས་པ་ལས་རྗེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲས་བུ། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་
 བྱི། །གང་གིས་སངས་རྒྱལ་སར་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱོད་བའི་ཐུབ་པའི་

མངོན་རྟོགས་སུ་ཐལ། སྤུང་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི། རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་གྱ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འབྲུག་པ་རིམ་བཞིན། །ལས། གསུམ་པ་ལ། །འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བའི་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ས་བོན་
མ་ཉམས་པ་སོགས་ཚོས་བཞི་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱལ་སྐས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོས་ལ་མོས་པ་སོགས་ཚོས་བཞི་ལྟན་གྱི་ཡུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་སྟེ། རྒྱུད་སྐྱེ་ལས། ཐེག་
མཚོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་
གནས་སྟོང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་སྤུང་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྐས། །ཞེས་གསུང་ངོ། །ཅ་རྟགས་མ་གྲུབ་
ན། སྤུང་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉང་
འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་
དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས། འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་
མཚོན་བརྗོད་དག་གི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
ན། མཚོན་ཡུམ་ཡིན་པས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། མཚོན་ཡུམ་མ་ཡིན་པས་
འབྲུག་པ་གང་ཞེས། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
ཡིན་ན་རྟགས་ལ་སྟོས་མེད་དུ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་ན། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མས་གཞི་དང་
ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཡུམ་ལ་གཞོད་པ་
མ་མཐོང་ནས་ཞེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །འབྲུགས་ལྟ་བུ་ལ། ཐེག་དམན་སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས་ཚོས་ཅན།
དངོས་བརྒྱུད་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་ཐལ། མཚོན་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་འབྲུག་ན། མཚོན་བརྗོད་གྱི་
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཡུམ་གྱི་སྐྱས་སྟོས་པའི་དངོས་བརྒྱུད་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་བཅོས་
ལུས་གྱི་བརྗོད་བྱ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཚོན་བརྗོད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ངོ། །གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་སོ་སྐྱེའི་
མངོན་རྟོགས་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ་སོགས་ཚོས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་ཡུམ་ཡིན་པར་ཐལ།
བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཡུམ་གང་ཞེས། རང་དང་སྟན་ཅིག་པའི་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡུམ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣོད་ཇི་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་
ལྡན་དུ་ཐལ་ལོ། །དུག་པ་ལ་བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཚོས་ཅན། འབྲས་ལུམ་དུ་ཐལ། མཚོད་ལུམ་གང་ཞིག་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚོས་རྣམས་གྱི་
གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མཚོད་ལུམ་དུ་ཐལ། ལྷོང་པོ་དོན་གྱི་མཚོད་ལུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཐད་
ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ལུགས་བཞི་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་གི་དགོངས་པ་བཞིན་ཁས་ལེན་རོ། །གཉིས་པ་ལ།
དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཇི་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱི་བསྟོན་ཕྱག་གི་ལུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན།
ཞེས་དང། དེའི་བསྟོན་ཕྱག་གི་ལུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པ། ཞེས་དང། རང་སྲས་འཕགས་པའི་ཐག་མེད་གྱི་
ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་དང། བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པ། ཞེས་དང་རང་དང་སྣོན་ཅིག་
པའི་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཁུན་པ་བཅེར་རོ། །དང་པོ་ལ། བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་
ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྟོན་ལམ་ཚོས་
ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤར་བཀག་ཟེན། བཞི་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་
ལམ་ཚོས་མཚོག་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོས་ལ་མོས་པ་སོགས་ཁྱད་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ལམ་རང་སྲས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དངོས་སུ་
བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དངོས་འབྲས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དངོས་གྱི་ཉིར་
ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བ་འདོད་ན། འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁུན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་བཅུན་བྱམས་
མགོན་གྱི་བསྟོན་ཕྱག་གི་ལུམ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཚན་ཡང་ཡིན། རང་སྲས་འཕགས་པའི་ཐག་
མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་བྱེད་དང། བཞེད་དོན་བསྐྱབ་བྱེད་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པ། གསུམ་པ་ནི།
ཉན་ཐོས་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་བསྐྱེད་
བྱེད་གྱི་ལུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། རང་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་མཚོད་ལུམ་ལས་
བྱང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། རང་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་མཚོད་ལུམ་ལས་བྱང་བས་མ་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། སྲས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་

མཚོན་ཡུམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྲིད། ཉམས་ཁས། ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། རང་
རྒྱུད་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེས་རང་གིས་དོན་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་སྣ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འབྲིང་བྱེད་ཡིན་པས་
མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེས་རང་གི་དོན་ཏུ་གཉེར་
བྱའི་གཙོ་བོ་དམན་པའི་བྱང་འདས་སུ་འབྲིང་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ་སོགས་ཁྲུང་ཚོས་བཞི་ལྡན་གྱི་མཚོན་ཡུམ་ལས་བྱུང་བས་མ་
ཁྲབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་བྱུང་བས་མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན།
ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱའི་རྒྱུད་ལ་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་བྱང་བར་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐལ་
འགྱུར་གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་བའི་
སྤྲུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྲིད། འདོད་ན། སྲོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཚུབ་
སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམས་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འདིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱུང་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་འགལ།
གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྲེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
མཁྲེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཐེན་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོན་སོང་མ་ཡིན་
པའི་སྲིད། ཁྲབ་པ་རིམ་བཞིན་ཁས། མ་གྲུབ་ན། སློབ་ལམ་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཐེན་བསྐྱོམ་
པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། མཚན་གཞིའི་སློན་ས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སློན་ས།
བྱེད་ལས་ཀྱི་སློན་ས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚོན་བརྗོད་ཡུམ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་གཞི་ཤེས། ལམ་
ཤེས། རྣམ་མཁྲེན་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་བ་ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་གང་རུང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སློན་ས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཉེར་ཞེ་གཉིས་
སུ་འབྲིང་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མཁྲེན་པ། ཞེས་དང་། ལམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་
རྟོགས་པའི་སློན་ས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་འདིག་རྟེན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
མཁྲེན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་

དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། མཚོན་ཡུམ་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མ་སྤུན་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། རང་གི་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འདུག་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བོའི་པའི་མངོན་རྟོགས་ཚོས་ཅན།
མཚོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཅུ་བ་འདོད་ན།
མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་ཉེར་ཞི་གཉིས་སུ་བསྐོད་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་གཙོ་བོར་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་མཚོན་ཡུམ་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་
གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
མཚོན་ཡུམ་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། མཚོན་
ཡུམ་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མ་སྤུན་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་
སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚོན་ཡུམ་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མ་སྤུན་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད།
རྟོགས་རྟོགས་ཐོགས། འབྲུག་པ་འབྲུག་ཐོག་ཏུ་སྐྱིག་མཚོན་ཉིད་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། སྐབས་གཉིས་པའི་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚོན་ཡུམ་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། འགོ་ལ་པན་པ་
བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཚོན་ཡུམ་ཡིན་དགོས་པའི་
སྲིད་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཅུ་བར་འདོད་ན། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན།
རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སྐོ་ནས་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པའི་མཁུན་པ། ལམ་གསུམ་བདེན་པའི་
སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོ་ནས་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བྱའི་བཞེད་དོན་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་
པའི་མཁུན་པ། རྣམ་པ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐོ་ནས་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་
སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པ། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་
འཕགས་པའི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མཚོན་ཡུམ་དང་
བཞི། མཚོན་ཉིད་རིམ་བཞིན། མཚོན་ཡུམ་གང་ཞིག་རང་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁུན་པ། མཚོན་ཉིད་སྲི་མ་
ལ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། དེའི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་

དུམ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། རྒྱུན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་
 སའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་སའི་སྐྱོར་བས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་སྐྱོར་བ་དང་དངོས་དང་མཚུག་གི་སྐོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྐྱེད་ཏེ། ཞེས་གསུང་
 རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་
 སྲིད། བྱང་པར་སྲ་སྲི་ཁས། རྒྱ་ལམ་ལེས་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲས་ཡུམ་
 གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མཚོད་ཡུམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་སྲིད།
 ཉགས་ཁས། གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་། ཉང་པན་ཚུན་འགལ་མི་འགལ་ལ་དབྱེད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་། བཞེད་དོན་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་
 ཁ་ཅིག་མཚོད་ཡུམ་གང་ཞིག་རང་སྲས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་སྲི་མ་བསྐྱེད་བྱེད། ཞེ་ན། ཐེག་ཚེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། བྱང་སེམས་བསྐྱོམ་ལམ་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་
 ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རང་སྲས་འཕགས་པ་སྲི་མའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན། རང་
 སྲས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་
 ཚོས་ཅན། རང་སྲས་འཕགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྲི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག་རང་སྲས་འཕགས་
 པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་སྲི་མ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་
 དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྲིད། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་
 པའི་སྲིད། འདོད་ན། དངོས་བརྒྱུད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་སྤྱུགས། མཚོད་ཡུམ་གང་ཞིག་རང་སྲས་
 འཕགས་པ་སྲི་མའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་རང་དང་ལྷན་ཅིག་
 པའི་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁུན་པ། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་
 གཉིས་འགལ་ཏེ། སྲས་འཕགས་པ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགལ་བའི་སྲིད། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་བསྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། དེའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་མ་ཡིན་དགོས། དེའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་
 ཡིན་ན། དེ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཟེར་རོ། །བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། སྲས་འཕགས་
 པ་མཐའ་དག་གི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་ཐལ། རང་སྲས་བྱང་སེམས་བསྐྱོམ་ལམ་པའི་བསྐྱེད་

བྱེད་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཞེད་དོན་བསྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་པ་དངོས། མཉམ་བཞག་གི་མཁྱེན་པ་དང། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོས་ཏེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་རིམ་བཞིན་ཁས། རང་ལུགས་ནི། སྤྱིར་དེ་གཉིས་མི་འགལ་
 ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་སྟོས་ཏེ།
 བཞེད་དོན་བསྐྱབ་བྱེད་དང། བསྐྱོམ་ལམ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་
 གཅིག་ལ་སྟོས་ན་འགལ་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། དེའི་བཞེད་དོན་
 བསྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲངས་ངེས་ལ། སྤྱིར་བཏུན་པ་དང། བསྐྱུས་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་པའི་རྒྱ་མཚོན་
 ཡོད་དེ། དེ་ལ་བསྟོན་པས་མངོན་པར་ཉོགས་པ་བརྒྱུད་ཀ་ལ་བསྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ་དང། རང་ལུགས་བཞག་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། མོ་ཆེན་ན་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱབ་བསྐྱུས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་
 བས་རྒྱུད་བ་བསྐྱུས་པའམ། སྤྱིས་གྱི་བྲག་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཉགས་ཚུལ་གྱིས་ཤུག་བ་བསྐྱུས་པ་དང།
 རྒྱ་མཚོས་ཚུ་ཐེགས་བསྐྱུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་
 བར་བྱ་བའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱབ་རྒྱ་རྒྱུད་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་པ་རང་གིས་ཉམས་
 སུ་སྒྲང་བྱ་དང་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་སྤྱོད་བཞི་དང།
 ཚོས་སྐྱབ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བར་ཐལ། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པར་བྱ་བའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་དོན་
 གཉིར་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང། མཁྱེན་གསུམ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུད་བར་ཐལ། རྣམ་འབྱོར་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང།
 རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་འབྱོར་པས་མཁྱེན་པ་གསུམ་
 པོ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་བ་བཞིའི་སྐོ་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
 པབ་པའི་དོན་སྤྱོད་བ་བཞིའི་སྐོ་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་

རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་དགོས་པའི་སྲིད། ཡང་། འདྲེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། མཁའ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོར་བ་བཞི་དང་
 འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་བསྐྱུས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁའ་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་
 དང་། སྐྱོར་བཞི་དང་ཚོས་སྐྱུ་དེའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། སོར་མོས་ཁྱུ་ཚུར་བསྐྱུས་པ་བཞིན་
 བོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །འོ་ན། འབྲས་བུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་མཁའ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་
 སྐྱོར་བཞི་ཡོད་པའི་སྲིད། མ་ཁྲུབ་ན། དེ་དེས་བསྐྱུས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པ་
 འགལ། ཡང་། ཨར་ན་རེ། མཁའ་གསུམ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་སུམ་ཚུ་པོ་དེས་སྐྱོར་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་
 བསྐྱུས་པ་ལ་མཁའ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་བསྐྱུས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །འོ་ན། མཁའ་གསུམ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་སུམ་ཚུ་པོ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོའི་
 རྣམས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚོན་ཡུམ་དུ་ཐལ། འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱད་བྱེད་མཁའ་གསུམ་
 ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་། དར་རྟེན་པ་ན་རེ། མཁའ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོར་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་བསྐྱུས་པ་ནི།
 ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་སྐྱོར་
 བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་ཡང་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་དང་། མཁའ་གསུམ་ལ་
 བསྟོད་པར་བཞེད་ནས་དེ་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ་མི་བཞེད་པའི་མཁས་པ་མེད་པའི་སྲིད། ཟེད། འོ་ན། གཞི་ཤེས་
 གཅིག་པོས་སྐྱོར་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་གཞི་ཤེས་ལ་སྐྱུར་ཏེ་སྤར་བཞིན། འདོད་
 བ། དེའི་སྤྱད་བྱེད་དུ་མཁའ་གསུམ་སྐྱོས་པར་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷ་མ་མཁའ་རབ་དབང་ལྷག་ན་རེ།
 མཁའ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་བསྐྱུས་ཀྱི། དངོས་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་
 བསྐྱུས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མེས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུ་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་བཅས་པ་
 མ་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་རྣམས་མཁའ་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་གསུངས། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་
 ཚོའི་རྣམས་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཁའ་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་ནས། སྐྱོར་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་
 སྐྱུ་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྟོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚོན་མེད་པར་ཐལ། མཁའ་གསུམ་གྱིས་དངོས་བརྒྱུད་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་
 མཚོན་གྱིས་དེ་ལ་བསྟོད་པས་དངོས་སོ་བརྒྱུད་ཀ་ལ་བསྟོད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། བཀའ་འགྲེལ་ལས། གཞི་
 ཤེས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཐ་སྙད་ཐོར་ཡང་བའི་སྲིད་དུ་གཞི་ཤེས་སུ་

བཏགས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱུས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ལ་ཐ་སྐྱད་ཐོབ་ཡང་བའི་སྲིད་
 ཏུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་དང་སྐྱོར་བཞི་བསྐྱུས། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་
 ཉིད་གཅིག་ལ་ཐ་སྐྱད་ཐོབ་ཡང་བའི་སྲིད་ཏུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་
 བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་བསྐྱུན་གྱི་སྐྱུད་བྱའི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ནི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུ་ལའང་ཡོད་པས་
 དངོས་བཏགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་གསུང་ངོ། །འོ་ན། ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྲིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་
 དག་བཤད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྐྱུན་གྱི་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་
 ཤེས་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱུད་བྱུར་བྱུར་པའི་གཞི་
 ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སྐབས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་
 པའི་བསྐྱུན་བྱུར་བྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་པ་དེས་མ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱི་ཀའི་དགོངས་པ་ནི། སྐྱུད་
 བྱེད་མཁུན་པ་གསུམ་གྱིས། བསྐྱུ་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་ལ། གཞི་ཤེས་གྱིས་ཐེག་དམན་
 འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་གྱིས་མཚོན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་
 རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས། ལམ་ཤེས་གྱིས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གྱིས་
 མཚོན་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་བསྐྱུས། བྱང་འཕགས་གྱིས་སྐྱོད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་སྐྱོར་བ་རང་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས། རྣམ་མཁུན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་མཚོན་པའི་རྣམ་པ་
 བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་མཁུན་པ་མཐའ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 བསྐྱུས། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་སྐྱུ་རང་གང་ལ་སྐྱུ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་།
 ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ཀ་ལས། འཕགས་བཞིའི་མངོན་
 རྟོགས་ལ། མཁུན་གསུམ་ཏུ་བཞག་པ་ནི། མཁུན་གསུམ་སྐྱེའི་བསྐྱུས། སྐྱོར་བཞི་ལམ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས། ཚོས་
 སྐྱུ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་བསྐྱུས་ཞེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་ལ། ལ་ཅིག་འདིར་བསྐྱུན་
 མཚོད་ཡུམ་གྱི་གོ་རིམ་ནི། རྒྱན་གྱི་ཚེད་ཏུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་ དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་བདེན་

པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་
ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཟེར་དོ། །རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་
རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་ཐམས། །ཁས་ལེན་རྟགས། འདོད་ན། རྒྱན་འདི་ཐེག་ཆེན་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་
བཅོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དོ། །རང་ལུགས། གལ་ཏེ་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གོ་
རིམ་འདི་ལྟར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མ་རྒྱན་པའི་སྤྱིར་སྟོན་ན། སྐྱོན་
མེད་དེ། མཚོན་བརྗོད་ནི་སྤང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཅིང་། སྤང་གཞིའི་གོ་རིམ་དང་མ་རྒྱན་པར་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་
སྐབས་འདིར་ཡང་སྟོན་པར་མཚན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་མ་རྒྱན་ཚུལ་ནི། གཞུང་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་
དོ། །རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རོ་བོ་རྗེས། སྤང་གཞི་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་དོན་མཚོག་རྣམས། །ལེགས་པར་སྦྱར་
བ་ཕྱག་འཆོལ་ཆོགས་བཅད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྒྱན་འདིར་ཤེར་སྤྱོད་གྱིས་མདོའི་དོན་མ་ལུས་
པར་བསྟུས་ཤིང་། མཚོན་བརྗོད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་མ་
བྱུང་ན། རྒྱན་གྱིས་ཤེར་སྤྱོད་གྱི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་མ་བསྟུས་པར་ཐམས། ཤེར་སྤྱོད་གྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་
དངོས་བརྒྱན་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་མ་བསྟུས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཐམས་འགྱུར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འཕངས་པ་
དོན་མེད་དུ་ཐམས། མ་བྱུང་བ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཆོག་། གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་
མིང་གིས་ཏེ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཀུན་ལའང་། །དོན་བསྟུས་དེ་ཅུ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རིམ་པ་ལེགས་པར་བསྟུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྟུག་པ་ལ། བསྐྱེད་བྱེད་ཡུམ་
སྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། བཞེད་དོན་བསྟུབ་བྱེད་ཡུམ་སྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་སྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚོན་ཡུམ་གྱིས་རང་གི་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་སྤྱི་མ་ལ་གནས་པའི་རང་སྲས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡུམ་
སྲས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་མཚོན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱན་སྤྱི་མ་ལ་
གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱན་སྤྱི་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་
པོ་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མཁེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་

སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པར་འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡུམ་སྲས་སུ་ཐལ། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྒྱལ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་དུ་འགྲུར་རོ། །སྲ་མ་ལ་མ་ཁྲབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
ཡུམ་སྲས་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡུམ་སྲས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། སྲ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར། རང་
གི་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཚོན་ཡུམ་ཡིན་ན། རང་དང་
ལྷན་ཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱི་མ་ལ་
གནས་པའི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སངས་རྒྱལ་
འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རྒྱལ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་
དེས། གཉིས་པ་ཞེ། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གདུང་གསོལ་པར་བྱས་པའི་སྲས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་
ཁྲུང་ཚོས་བཞི་ལྷན་གྱི་ཡུམ་སྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་གསོལ་
པར་བྱས་པའི་སྲས་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ས་བོན་མ་ཉམས་པ། དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་
བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ། ས་བོན་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་མངལ། ཕྱིས་སྐྱེད་
བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་མ་མ་བཞི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྲས་བྱང་སེམས་སྐྱོང་བ་ལ་ཡང་། ས་བོན་
དང་། མཚུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད། མ་དང་མཚུངས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་
པའི་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། མངལ་དང་མཚུངས་པའི་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ། མ་མ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱ་དེ་ལས་བྱུང་བ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོང་རྗེ་ཁྲུང་པར་ཅན་དང་བཞི་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སླ་ལས། ཐེག་
མཚོག་ལ་མོས་ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས། ཚོས་ལ་མོས་པ་ས་བོན་དང་། །པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་མ་
ལས་སྐྱེས། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བདེ་བའི་མངལ། །སྐྱོང་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་མ་མ་འོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དག་གི། །ཡབ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །ཡུམ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །འབྲེན་
པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཁྲུང་ཚོས་བཞི་ལྷན་གྱི་ཡུམ་དེས་པར་
སྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས་མཚོན་ཡུམ་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་

ལ་དེ་ལྟ་བུ་དུ་ཡུམ་སྒོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པས། ཐེག་དམན་སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས་མཚོན་ཡུམ་མ་ཡིན་པའི་
 གནད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི་ཡུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་གསོལ་པར་རུས་
 པའི་ཡབ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་སྲས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་གསོལ་པར་
 རུས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་སྲས་སུ་འབྱུངས་པས་
 བ། ཡབ་ཀྱི་སློན་སྲས་སྲས་ཀྱི་ཐ་སྲུང་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་གྱི་མངོན་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡབ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 སྐྱེས་སྐྱུར་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས། །ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་པའི་གཞི་དང་ནི། །ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཡུམ་སྲས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་
 དམན་སློབ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་རང་གང་ལ་ལྡན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཉིང་ཞི་གཉིས་སུ་བྲིད་པར་བྱེད་པའི་
 སློན་སྲས་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་མི་སློབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ནི། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་
 རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་བདེ་བ་དེ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 པའི་སློན་སྲས་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉིང་ཞིར་བྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རི་རྒྱར་བཞེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་
 བསྐྱབ་པར་མཛད་པའི་སློན་སྲས་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་
 ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས། གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སློབ་དང་འཚོམས་པའི་ཚོས་འཁོར་
 བསྐྱོར་པའི་བདག་རྒྱུན་དངོས་སུ་མཛད་པའི་སློན་སྲས་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་ཡང་དག་
 ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་
 འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་པ། ཞེས་
 རྒྱལ་སྲས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐབས་གཞི་ཤེས། འབྲས་བུ་སྤྱང་འདས་ལས་བྱུང་བ་དང་
 གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇུག་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། འདིར་བསྟན་གྱི་ཉན་ཐོས་དོས་བབྱང་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། སྤྱིར་ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས། སྤྱིལ་པའི་
 ཉན་ཐོས། ལྟ་བུ་ལས་ལེན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་

བྱ། གཉིས་པ་ནི། རོན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཞིང་གཞན་རོང་ཉན་ཐོས་གྱི་ཚུ་ལ་བ་བྱུང་བ་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་།
 མོ་ལྷ་འགལ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རོན་ལ་ཐེག་ཆེན་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཉན་ཐོས་སྡེ་
 གཉིས་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་མིང་གིས་
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་གཞན་ལ་སྐྱོགས་
 བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། འབྲས་སྟེ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྐད་དོད་དུ་ཤར་མ་གཞེས་པ་ཐོས་སྐྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་རོན་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དམ་ཚོས་བད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་བདག་ཅག་དེ་རིང་ཉན་ཐོས་འགྱུར། །བྱུང་ཚུབ་དམ་པ་
 ཡང་དག་སྙད་པར་བགྱི། །བྱུང་ཚུབ་པ་ཡི་སྐྱ་ཡང་རབ་ཏུ་འཇུག། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བད་
 འབྲ། །ཞེས་སོ། །དགོས་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལ་ཁ་བྱང་པའི་
 ཆེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐེག་པ་བརྒྱབས་པོ་ཆེའི་བསྐྱགས་འགྱུར་ཞིང་། །འདི་ན་སེམས་ཅན་དམན་ལ་མོས་
 རིག་ནས། །བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ཉན་ཐོས་འགྱུར། །རང་རྒྱལ་བྱུང་ཚུབ་སར་ཡང་རབ་ཏུ་
 སྐྱོན། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་དངོས་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ། གནས་ལུགས་གྱི་རོན་ཏྟགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན། གནས་
 སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་སྐྱོབ་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་སྤང་འདས་
 རོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཅུ་བར་ཉེར་ཞིར་བྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་དང་།
 འབྲེལ་པར། སྤང་ན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་པོ། །ཞེས་ཟེར་པོ། །དགོ་སྤོང་
 ལྷ་སྤོང་ཅམ་གྱི་དགོ་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ཐེག་དམན་སྐྱོབ་པ་ཡིན་དགོས་པ་ཐལ། །ཁས་ལེན་ཏྟགས། འབྲས་སྟེ། དེ་གཉིས་དངོས་གྱི་རྩ་འབྲེལ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འདིའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ། ཟག་པ་བད་པ། ཞེས་
 སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཉན་ཐོས་ནི། །ཤེར་སྤྱིན་གྱི་ཏྟགས་པ་
 དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རྒྱུང་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤོང་གཞིའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཉན་རང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་
 གང་ཟག་དང་། སྤང་སེམས་རྣམས་ནི་སྟོན་པ་ལ་ཤེར་སྤྱིན་གྱིས་མདོ་དངོས་སུ་ཉན་པ་ལ་ལྷགས་པའི་གང་ཟག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ལ། རོ་ཤོ། དབྱེ་བ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་
པོ་གཉེས་གཞན་དུ་འཆད། གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་སློབ་
པའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཐག་དམན་པའི་སྤང་འདས་སྤྱི་བྱིང་
བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཤེས་ཉིད་གིས་ཉེར་ཞིར་བྱིང་མཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། སྤར་གྱི་རིགས་པས་ཁེགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཞེས་བྱའི་ཚིགས་བཅད་
འདི་བསྟན་བཅོས་ལུས་གྱི་བརྗོད་བྱ་དང་མཐུན་པའི་མཚོན་བརྗོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་སྤིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། འདིར་
ཚིག་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ལྷང་གི་གཞི་ཤེས་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཅིང་། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྤེལ་ཏེ། འདི་བསྟན་བཅོས་ལུས་གྱི་བརྗོད་བྱ་དང་
མཐུན་པའི་མཚོན་བརྗོད་གང་ཞེས་སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་གཞི་ཤེས་སྤེལ་ཏེ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
དགག་བཞག་གཉེས། དང་པོ་ལ། རེད་མདའ་བ་ན་ལེ། ཐེག་དམན་ལ་སྤང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། དེ་ཡིན་
ན་སློབ་གཉེས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སློབ་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་
ཐོབ་པར། རྒྱ་ངན་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། ཉེ་མ་བཟླ་བར་མི་རུས་
བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་ཡང་སྤིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་
ཐལ། དེས་ལས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་
ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ཅན་
ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་རང་ལུགས་གྱི་བསྟན་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཡིན་
ན། བསྟན་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་རང་ལུགས་གྱི་དག་བཅོམ་ཡིན་ན། དག་བཅོམ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཟེར། ཐར་ལམ་ཡིན་ན། སློབ་གཉེས་ལ་ལུས་པ་རང་ལམ་དུ་འཛོམས་རུས་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐར་བ་ཡིན་ན་སློབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་

ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བས་སྐྱིབ་གཉིས་ཟད་པར་འགྱུར་
རོ། །དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་འཚོམས་མེད་ཀྱི་ལས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་བསད་པ་
ལ་དེར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞེས། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་སྲུས་ཀྱང་གསོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཡིན་ན། མཐར་
ཐུག་གི་ཐེག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པས་ཐེག་པའི་གོ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་མི་སློབ་
ལམ་གྱིས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་གོ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་ན། རྒྱང་འདས་
ཡིན་དགོས་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་རྒྱང་འདས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཤའ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན། འཁོར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱག་ཀུན་གཉིས་པོ་དེ་འཁོར་བ་
རྒྱ་འབྲས་སུ་བཤའ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྱབ་སྐྱིག་འདོད་ན། རྒྱག་བཅས་རྒྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པའི་གཟུགས་སྤང་གིས་མ་ངེས། གཞན་ཡང་། རྒྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། མི་
གནས་པའི་རྒྱང་འདས་སུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱིབ་གཉིས་
སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཁོ་ནའི་སྤྲོད་ས་ནས་རྒྱང་
འདས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འདོག་ཅིང་། རྒྱུད་སྤྲེའི་ལུང་དོན་ནི་ཐེག་དམན་ལ་རྒྱང་འདས་ཚམ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་རྒྱང་འདས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཐོབ་པར་
སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་འཛིན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་མཛོན་དུ་
བྱེད་པར་མི་འཐད་དེ། འོད་དང་འོད་ཟེར་མི་མཐོང་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སོ་སོར་ཉགས་འགོག་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་གྱིས་མ་ངེས། ཁ་ཅིག་སྐྱིབ་གཉིས་གང་རུང་སྤངས་པའི་སོ་སོར་ཉགས་འགོག་ཟེར་བ་
དང་། ཉན་སྐྱིབ་སྤངས་ན་སྐྱིབ་གཉིས་གང་རུང་སྤངས་པ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་
པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་གྱིས་མ་ངེས། ཁ་ཅིག་སྐྱིབ་གཉིས་གང་
རུང་སྤངས་པའི་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་ཉགས་འགོག་ཟེར་རོ། །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་
བདེན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བས་དེ་སྤངས་
བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་རུང་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་

སྐྱེ་བ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཚོས་ཅན། དེ་གཉིས་གང་རུང་སྤངས་པར་ཐལ།
ཉན་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་གཉིས་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། ཉན་
སྐྱེ་བ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྐྱེ་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། རང་ལུགས་ནི། དགག་གཞི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་བྱེད་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་
རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤངས་བྱ་སྤངས་པའི་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་ཉལ་ས་འགོག་གསུམ་པ་ལ། ཐེག་དམན་
དང་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྤང་འདས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་
དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉན་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་ཉལ་ས་
འགོག་གཉིས་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག
དབྱེ་གཞི་གཞིར་བཞག་ལ། ཀུན་འབྱུང་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ།
ཞེས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཟེར་ན་ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་
བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་སྤེལ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་སྲིད། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མ་སྤངས་པའི་སྲིད་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། །བཙེ་བའམ་
ཡང་ན་ལས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་བྱས་པ་མཐོང་
བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག དབྱེ་གཞི་གཞིར་བཞག་ལ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མ་
བཅས་པ་ཟེར་ན། བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ལ་གནས་
པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་སྤེལ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་སྲིད།
འདོད་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་སྲིད། འདོད་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་སྲིད། ལྲབ་སྟེ།
བསམ་གཏུན་བཞི་པ་འཆད་པ་ལ། བདེ་བ་ཡང་སྤངས། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་སྤངས་ཤིང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། མི་
བདེ་བ་སྤེལ་སྤང་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུད་ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་
བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་དམན་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་ཉལ་ས་འགོག་
དང་། དེ་ཉིད་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་ཉལ་ས་འགོག་གོ། །མཚན་གཞི་རིམ་
བཞིན། ཐེག་དམན་སྟོམ་ལམ་པའི་ལུས་ཉེན་གྱི་རིགས་འབྲུ་མ་དོར་བ་དང་། དོར་བའི་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་

པའི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ། ཐེག་དམན་
དག་བཅོམ་པ་སྐྱེ་ཆེད་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟེ། སྤར་གྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་དོར་ནས་འགོག་པ་འབའ་ཞིག་
ཡན་གར་དུ་གནས་པ་ལ་སྟག་མེད་སྤང་འདས་སུ་འདོད་དེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ལུང་པོ་སྟག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིད་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལུགས་ལ། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པའི་ལུས་ཉེན་གྱི་རིགས་འདྲ་དོར་ནས། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་རྒྱུན། ཟག་པ་
མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པའི་འགོག་
བདེན་ལ་སྟག་མེད་སྤང་འདས་སུ་བཞེད་དེ། དབལ་བྲེང་གི་མདོ་ལས། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་རྒྱུན་དང་།
ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས། དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་པར་བྱསྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་སྟོན་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེག་
བསྐྱེད་བསལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཚོགས་
གཉིས་བསག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་བར། །དེ་
སྲིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་མངོན་ཅན། །ཉིང་འཛིན་སྟོས་པས་བརྒྱལ་གྱུར་ཏེ། །ཉན་ཐོས་པ་དང་གནས་པར་
འབྱུང། །བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
ཚོགས་བསགས་ནས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག
གཟུགས་སྐྱེ་སྟག་བཅས་སྤང་འདས་དང་། ཚོས་སྐྱེ་སྟག་མེད་སྤང་འདས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་
ལུང་པོ་དང་ནི་བཅས་པའི་དབྱིངས། །སྐབ་སྐྱེ་གཉིས་ལ་བཞག་པ་ཡིན། །ལུང་པོ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཚོས་
ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ལུང་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཟེར། གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། སྤང་འདས་རྒྱུད་ལྡན་
གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སོ་སོར་ཉགས་འགོག་ཏུ་ཐལ། མི་གནས་པའི་
སྤང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་སྟག་བཅས་སྤང་འདས་སུ་ཐལ་བ་དང་། སྤང་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་

བཤད་དུ་ཡོད་ན་སྤང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁས་ལེན་ཉགས། རང་ལུགས་ནི། སློབ་གཉིས་ཟད་པར་
སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སོ་སོར་ཉགས་འགོག་ཐེག་ཆེན་སྤང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་དང་མི་གནས་
པའི་སྤང་འདས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ། སྤོང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ད་ཉེ་ན། གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་
སྤང་འདས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཚོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ཏེ།
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐབས་གཞི་ཤེས། འབྲས་བུ་སྤང་འདས་གསུམ་གྱི་སློ་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་
མཁས་མཚོ་གཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཚུད་པ། ཞེས་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། རྗེ་བླ་ཉེ་སྤྱི་བའི་ལུགས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ།
སྤང་དང་། ཉགས་པའི་ཚོས་འཁོར་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང་། རི་ལྟར་བསྐྱོར་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་
པ་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ཅམ་དུ་ངེས་པར་འདོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
ཚོས་འཁོར་སྤྱི་མ་གཉིས། རང་ལུགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར། གཞིའི་དུས་སུ་ཚོས་ཉིད་བདེན་མེད་སྟོས་
བྲལ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་གྱི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་ས་བཅུ། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་
ལེན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྗེ་བླ་ཉེ་སྤྱི་བའི་ལུགས་དང་། མདོ་སྤེ་བའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཟླས་པ་
གསུམ་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་བསྐྱོར་བར་འདོད་ཅིང་། བཟླས་པ་གསུམ་ནི། རོ་བོ་ལ་བཟླས་པ།
བྱེད་པ་ལ་བཟླས་པ། རྗེ་བའབྲས་བུ་ལ་བཟླས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པར་
བྱེད་པའི་འདུལ་བ་ལུང་གི་མདོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཐུག་བསྐྱལ་ཤེས་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱ། འགོག་པ་མདོན་
དུ་བྱ་རྒྱ། ལམ་རྟེན་བྱར་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་ལུང་གི་མདོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཐུག་བསྐྱལ་ཤེས་པར་བྱ། སྤང་
ཤེས་པར་བྱ་རྒྱ་གཞན་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པར་བྱ། སྤང་སྤང་བར་བྱ་རྒྱ་གཞན་མེད། འགོག་པ་མདོན་དུ་
བྱས། སྤང་མདོན་དུ་བྱ་རྒྱ་གཞན་མེད། ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱས། སྤང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་རྒྱ་གཞན་
མེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་ལུང་གི་མདོ་ལྟ་
བུའོ། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། ཐུག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ལ་བཟླས་པའི་ཚོ། རིག་པ། རྟོ། མིག་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་
བཞི། དེ་བཞིན་དུ་ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའི་བྱེད་པར་ལ་བཞི། རྗེ་བའབྲས་བུ་ལ་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས། དེ་
བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ། ལམ་ལ་ཡང་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་བཅུ་

གཉིས་ཚན་དུ་ཚོས་མ་བྱུན་པས་ན་རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་བཞེན་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ནི། བཟླས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་དེ།
 བདེན་བཞེད་འོ་པོ། བྱེད་པ། བྱ་བ་འབྲས་བུ་ལ་བཟླས་པའི་ཚན་པ་བཞེ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་སྟེ།
 བརྟུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། ཉོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་ལ། བྱེ་བྲག་དུ་སྟེ་བའི་ལུགས་
 དང་། བརྟུན་པ་དབྱངས་སྟོགས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙོ་ལྷ་ཙམ་དུ་འདོད་དེ།
 ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཙོ་ལྷ་ཙམ་འདས་ཀྱི་བདེན་བཞེད་ཚོས་འཁོར་
 བསྐྱོར་ནས་ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྟེ་ས་པའི་ཚེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདིག་ཉེན་ན་ལྟར་གྱུར་
 པའམ། མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མ་བསྐྱོར་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་ཞེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱུར་དུ་
 བཏོད་པར་བྱེད། མངའ་འབངས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད། རྒྱལ་བ་རྣམ་དུ་འགོད་པར་བྱེད། གཞན་དུ་
 བཏོད་པའི་ཚེ། མཐོ་བ་ལ་འཕམ་ཞིང་དམའ་བ་ལ་འབབ་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙོ་ལྷ་ཡང་
 བར་མ་ཚད་དུ་སྐྱུར་དུ་སྟེ། མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་འདོམས་པར་བྱེད། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་ཉེན་བྱེད། ཞལས་གོང་མའི་བདེན་པ་བཞེ་ལ་དམིགས་ནས་འཕམ་ཞིང་།
 འོག་མའི་བདེན་པ་བཞེ་ལ་དམིགས་ནས་འབབ་པ་དང་། ཚོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བེད། གཉིས་པ་ནི།
 མཐོང་ལམ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཚོས་
 མཚུངས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཚོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་མཚུངས་ན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད། ཚུལ་ཁྲིམས། ཉིང་རེ་འདྲིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་འདུས། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། བཞེན་
 པར་བྱེད་པའི་སྟེ་བ། སྐྱུད་པར་བྱེད་པའི་སྐུ་ལྷུད། གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཅིབས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
 བེ་སྟེ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་སྤེལ་གསུམ་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་རེ་འདྲིན་སྐུ་ལྷུད་དང་མཚུངས་ཏེ།
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་ནང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ནི་ཅིབས་དང་མཚུངས་ཏེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་འདྲིན་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚོད་ལས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །སྐྱུར་བར་འགོ་
 སོགས་ཅིབས་སོགས་ཀྱིས། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ། མཚོན་པར་བྱེད་

བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་བྱེད་སྐྱབ་བཤམ། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་
 གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་སྟོན་བས་གསུངས་པའི་དམ་ཚེས་གང་ཞིག་བཤམ་བས་གདུལ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་འཕོ་
 བྱ་འཕོ་བྱེད་གང་རུང་དུ་སྤང་བ་དེ་ཟེར་ན། སྟོན་བས་ལྷན་སྦྲུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱེད་འི་སྤྱིར། འདོད་ན་གདུལ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་འཕོ་བར་སྤང་བར་ཐལ། འདོད་བ་གང་
 ཞིག་རྟོགས་པའི་ཚེས་འཁོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གདུལ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་འཕོས་པའི་སྐབས་སྤྱིད་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཡང་། ཁ་ཅིག་སྟོན་བས་གསུངས་པའི་དམ་ཚེས་གང་ཞིག་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་ལ་འཛོམས་བྱེད་ཅེས་དང་། མི་
 མ་སྤུན་སྤྱོད་ལ་གཅོད་བྱེད་ཟེར། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ཚེས་ཅན། མཚན་བྱེད་འི་ཐལ། མཚན་ཉིད་འི་སྤྱིར།
 རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དམ་ཚེས་གང་ཞིག་སྟོན་བས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ནས་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཤེར་སྤྱོན་གྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་བཅོམ་སྤུན་
 འདས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཞི་གྲུབ་ན་སྟོན་བས་གསུངས་པས་སྤྱོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་བ་
 དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
 བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་བ་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་ལ་འཛོམས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དེ་དེ་མ་ཡིན་བ་
 གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་ལ་འཛོམས་ལུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་
 མཚུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཅ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ། ཁ་ཅིག་ལུང་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་
 སྟོན་བས་གསུངས་པའི་དམ་ཚེས། ཟེར་ན། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ཚེས་ཅན། མཚན་བྱེད་འི་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་སྤྱིར། ལུང་གིས་བསྐྱུས་བ་གང་ཞིག་སྟོན་བས་གསུངས་པའི་དམ་ཚེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་ལུགས། ལུང་
 གི་ཚེས་འཁོར་དང་རྟོགས་པའི་ཚེས་འཁོར་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྟོན་བས་གསུངས་པའི་དམ་ཚེས། ཁོ་ན་
 དེ། ཚེས་འཁོར་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱེད་འི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལུང་གི་ཚེས་འཁོར་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་བ་གང་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཚེས་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར། ལུང་གི་ཚེས་འཁོར་ཚེས་ཅན། ལུང་
 གི་ཚེས་འཁོར་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་བ་གང་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཚེས་འཁོར་གྱི་
 བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚེས་མཚུངས་བས་ན་ཚེས་འཁོར་
 ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་མངའ་འབངས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་སྤྱིར་དུ་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་

དུ་འཕོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་
 ཚོས་འཁོར་དང་ཆ་འབྲ་བའི་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་གདུལ་བྱ་གཞན་རྒྱུད་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད། དཔེར་
 བ། ཐེལ་ཚེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དང་། མར་མེ་ལ་སོགས་པ་དངོས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཆ་འབྲ་གཞན་
 དུ་འཕོ་བ་བཞིན་དུ་ལོ། །རྒྱུད་ལས། ལ་ཏོན་མར་མེ་མེ་ལོང་རྒྱ། །མེ་ཤེལ་སྐྱུར་དང་བྲག་ཆ་དང་། །ལུང་པོ་ཉིང་
 འཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ། །མི་འཕོ་བར་ནི་མཁས་རྟོགས་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟོགས་པའི་དང་། ལུང་གི་
 ཚོས་འཁོར་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ། ལ་ཅིག་ཚོས་འཁོར་གང་ཞིག་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་གྱི་བརྗོད་བྱར་
 གྱུར་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཟེར་ན་བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་བ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
 སྲིད། ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་གྱི་བརྗོད་བྱ་གང་ཞིག་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྲིད། རང་ལུགས་ནི། དེ་
 གང་ཞིག་སྐྱངས་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོས་
 འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཚོས་འཁོར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐར་ལམ་ལྷ་གསུམ་བཙུག་ལྷ་
 བྱ། གཉིས་པ་ནི། འགོག་བདེན་མཐའ་དག་གོ། །ཁོ་ན་རེ། འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། མི་མ་ཐུན་སྦྱོགས་ཀྱི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་འཁོར་ཡིན་པའི་སྲིད། རྩབ་སྟེ། སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། འདོད་
 བ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། རྟོགས་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་པའི་
 སྲིད། རྩབ་སྟེ། ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་ན་ལུང་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་
 བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྩབ་པ་ལས། གཉིས་
 པ་ལ། ཐག་བཙུག་སྐོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཐག་བཙུག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐག་མེད་སྐོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཐག་མེད་
 ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། རྩབ་པ་ལས། གཉིས་པ་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་
 བཞིན། དོགས་གཙོད་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལ་ཅིག་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ལེགས་
 བཤད། ཅེ་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྲིད། འདོད་ན་མཚན་
 ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་བརྒྱུད་དོན་བདུན་བརྒྱུད་དང་བཙུག་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་
 སྟོན་པའི་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙུག་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། ཚོས་འཁོར་གང་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད།

དེ་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཡིན་ལྟར་མཉམ། འདོད་ན། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའེ། བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་
པའི། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་ཚོས་འཁོར་དང་གསུམ། གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་
ལ། ཁ་ཅིག་ལྷུང་གི་ཚོས་འཁོར་གང་ཞིག་གཏུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བརྒྱུང་བའི་སྤྱིར་དུ་སྟོན་
པས་སྐྱ་ཚེའི་སྟོན་ལ་གསུངས་པ། ཞེས་དང་། དེ་གང་ཞིག་གཏུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བརྒྱུང་
བའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱ་ཚེའི་དགྲིལ་ལ་གསུངས་པ་ཞེས་དང་། དེ་གང་ཞིག་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་གཏུལ་བྱ་
རྗེས་སུ་བརྒྱུང་བའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱ་ཚེའི་སྤྲོད་ལ་གསུངས་པ་བཟེང་ན། ཚོས་འཁོར་དང་པོ་ཡིན་ན། སྐྱ་ཚེའི་སྟོན་ལ་
གསུངས་པས་མ་ལྟར་པར་ཐལ། སྟོན་པ་སྤྱི་དཔལ་ལས་འདལ་ཁར་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དང་། རི་བའི་རྒྱལ་པོ་
རབ་དགའ་ལ་བདེན་བཞིའེ་ཚོས་འཁོར་གསུངས་ནས་རིམ་བཞིན། དག་བཅོམ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་གཞན་ཡང་། སྟོན་པས་སྐྱ་ཚེའི་སྤྲོད་ལ་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་གི་དོན་དངོས་སུ་མ་མཛད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་བདེན་བཞིའེ་ཚོས་འཁོར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་
གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་གཞན་ཡང་། སྟོན་པས་སྐྱ་ཚེའི་སྤྲོད་ལ་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་གི་དོན་དངོས་སུ་མ་མཛད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་བདེན་བཞིའེ་ཚོས་འཁོར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་
གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་གཞན་ཡང་། ཚོས་འཁོར་བར་བ་ཡིན་ན་སྐྱ་ཚེའི་དགྲིལ་ལ་གསུངས་པས་ལྟར་བ་ཡང་མེད་དེ། སྟོན་
པ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་ཡུན་རིང་པོར་མ་ལོན་པར། ཟབ་ཞི་སྤྱོད་གྲུབ་འོད་གསལ་འདུས་མ་
གྲུས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཚོས་འཁོར་བར་བའི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཞན་ཡང་། ཚོས་འཁོར་ཐ་མ་ཡིན་ན། ཐེག་
པ་ཐུན་མོང་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར་གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་པལ་པོ་ཆེ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པས་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལྷུང་བྱང་བ་
དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་མར་ན་སེའི་བྱང་
སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་པའལ། མིར་གྱུར་
པ་སུས་ཀྱང་ཚོས་དང་མཐུན་པ་འདིག་ཉེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་། ལྷན་མཆིས་པ། ལྷན་མཆིས་པ། བྱང་པའི་དོན། ཚུང་པའི་གཞིའེ་གནས་སུ་
གྱུར་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བཅུམས་དེ། སྤྱི་

བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་
 སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཚོས་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་གྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་། ལྷ་ན་མཆིས་པ། ལྷ་བས་མཆིས་པ། ཡང་པའི་དོན། ཚོད་པའི་གཞིའི་
 གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ།
 སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྲུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་
 པར་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་གྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་
 རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི། ལྷ་ན་མ་མཆིས་པ། ལྷ་བས་མ་མཆིས་པ། ཡང་
 པའི་དོན་ལགས་ཏེ། ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གང་
 གིས་བསྐྱོར་བའི་སྟོན་པ། གང་བསྐྱོར་བར་བྱ་བའི་ཚོས། གནས་གང་དུ་གང་ཐག་གང་ལ་བསྐྱོར་ཚུལ། གང་གི་
 ཕྱིར་དུ་བསྐྱོར་བའི་དགོས་པ། ཇི་སྲིད་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཡུན་ཚད་དང་ལྷ། དང་པོ་དང་། སྤྱིར་ཚོས་འཁོར་བའི་གང་
 ཐག་ལ། ཐེག་ཆེན་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་འཁོར་འབའ་ཞེས་གསུང་བ་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གཉིས་ཀའི་ཚོས་འཁོར་གསུང་བ་པོའི་སྤྱལ་སྤྱུ་གཉིས་ལས། འདིར་བྱི་མ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད་ནི། རང་རིགས་ལ་ཚོས་འཁོར་བྱི་མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མེད་པའི་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་
 རང་ཚན་གང་ཞེས། གང་ལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་
 གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རིགས་གནས། མཚན་གཞི་ནི། རྩ་བའི་ལུང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་དང་། བཤད་པའི་ལུང་
 སྡེ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན། ཚོས་འཁོར་དང་པོའི་དང་པོ། དང་པོའི་བར་པ། དང་པོའི་ཐ་མ་དང་གསུམ། མཚན་
 གཞི་རིམ་བཞིན། བདེན་བཞི་ཚིག་ཟེན་ལ་སྟོན་པའི། སྟོང་ཉིད་ཚིག་ཟེན་ལ་སྟོན་པའི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཚིག་
 ཟེན་ལ་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་ལུང་གི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་འཁོར་དང་པོ་ལ། ལྷ་ན་མཆིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལས་མཚོག་དུ་གྱུར་བའི་ཚོས་འཁོར་གཉིས་པ་བསྐྱོར་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལྷ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ན་ལྷ་བས་
 མཆིས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཡང་པའི་དོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཚོས་འཁོར་དང་པོས་མ་སྟོན་པའི་གང་ལ་བྱ་རྣམས་

གཉིས་པ་སོགས་ལ་ཁ་བྱང་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་ལྟ་སྟོན་མཐར་ཐུག་ལ་བསྟན་པའི་སྲིད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་རིགས་ལ་
ཚོས་འཁོར་ཐོག་མཐར་གཉིས་པོ་གང་རུང་མེད་པའི་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གང་ཞེས། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འགོད་པའི་སྲིད་དུ་གཙོ་བོར་
གསུངས་པའི་རིགས་གནས། མཚན་གཞི་ཤེར་སྲིད་གྱི་མདོ་མཐར་དག་གོ། །དབྱེ་བ། བར་པའི་དང་པོ་སོགས་
གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། བདེན་བཞི། ལྟོང་ཉིད། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཚིག་ཟེན་ལ་སྟོན་པའི་ཤེར་སྲིད་
གྱི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་འཁོར་གཉིས་པ་འདི་ལ། ལྷན་མཆིས་པ་དང་། དང་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་མ་སྟོན་
པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚོས་འཁོར་གྱི་མ་ལ་ཁ་བྱང་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ན་སྐབས་མཆིས་པ་ཞེས་
ཀྱང་བྱ། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དངོས་བསྟན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་དངོས་སྐྱ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚུད་པ་འབྱུང་བའི་སྲིད། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་རང་རིགས་ལ་ཚོས་འཁོར་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་
མེད་པའི་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གང་ཞེས། གདུལ་བྱ་མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་། ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་ཅན་ཅི་རིགས་ལ། མཐར་ཐུག་གི་ཉོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྲིད་དུ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རིགས་
གནས། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་དང་། བརྗོད་བྱའི་སྟོན་སྟེན་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་མ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བཟང་། རྒྱ་ཆེ་རོལ་བ། ལང་
ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་མངས་ཀྱི་མདོ་པལ་ཆེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་དང་།
དགོན་མཚོག་བཅུགས་པ། ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐ་མའི་དང་པོ་སོགས་གསུམ།
མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། བདེན་བཞི། ལྟོང་ཉིད། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཚིག་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་མངས་ཀྱི་མདོ་
ལྟ་བུའོ། །ཚོས་འཁོར་གསུམ་པ་འདི་ལ་ལྷན་མ་ཆིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་མ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་
འཁོར་བཞི་པ་ལ་སོགས་བསྟོར་དུ་མེད་པའི་སྲིད། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ན་སྐབས་མ་ཆིས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེས་
དོན་དང་། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟེན་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོན་བྲལ་ཡིན་པ་སོགས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྲིད་ནས་གསུངས་པ་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོགས་སྐྱ་བ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ལ། ཚོས་འཁོར་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ།

གཉིས་པའི། གསུམ་པའི་དེ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། དུལ་མ་ར་ན་སེར་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཀུན་ཤེས་ཀོ་ལུ་དི་ཅུ་དང་། ཉ་ཐུལ། རྒྱངས་པ། མིང་ཆེན། བཟང་
 རྒྱན་ཏེ། ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
 དང་པོར་སྡོད་ཉལ་པའི་སྦྱིར་དུ་བཏང་སྡོམས་སུ་མཛད་ཚུལ་གདུལ་བྱ་གཞན་གཙོ་བོར་འཇུག་པའི་སྦྱིར་དུ་
 གཞན་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་ཚུལ། ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཚོས་འཁོར་རི་ལྟར་བསྐྱོར་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་
 ནི། ས་ག་རྒྱ་བའི་ཚོས་བཙོ་ལུ་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བདུན་ཐམས་
 བདུན་ལ་གཞན་གྱི་སྤང་འོར་ཚོས་མ་གསུང་བར་བཏང་སྡོམས་སུ་བཞུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་ཞི་སྡོམས་
 བལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུན་ཅི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཞིག་ཁོ་བོས་རྟེན། །སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བ་མི་ལུས་
 པས། །མི་སྡེ་ནགས་འདབ་དག་ཏུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདུན་ཐམས་དང་པོ་ལ་
 བྱང་ཚུབ་ཤིང་དུང་དུ་བཞུགས། གཉིས་པ་ལ། སྡོང་གསུམ་རྒྱང་རིང་དུ་འཆག་གསུམ་པ་ལ། བྱང་ཚུབ་ཤིང་ལ་
 སྦྱོར་མི་འཇུག་པར་གཞེགས། བཞི་པ་ལ། ཤར་ལུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་འཆག་པར་མཛད། ལྷ་པ་ལ། ལྷ་
 བཏང་བཟུང་གི་གནས་སུ་བཞུགས། ལྷག་པ་ལ། ཤིང་ཅུ་གོ་ཉའི་དུང་དུ་བཞུགས། བདུན་པ་ལ། ཤིང་གོལ་རྒྱའི་
 དུང་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ། ཚོང་པ་ག་གོན་དང་། བཟང་པོས། སྤང་ཅི་དང་། ལུ་རམ་ཤིང་ལུལ་བ་ན། སྡོན་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་སྡོད་རི་ལྟ་བུར་བསོད་སྡོམས་བཞེས་སྟམ་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིས། རོའི་ལྷང་བཟེད་
 བཞི་ལུལ་བས། བདེ་བར་གཤེགས་ལ་ལྷང་བཟེད་ལུལ་ཅིག་ལ། །ཞེད་ནི་ཐེག་པ་མཚོག་གི་སྡོད་དུ་འགྱུར། །ང་
 འབྲ་དག་ལ་ལྷང་བཟེད་ལུལ་བ་ནི། །འབྲ་དང་སྡོ་གོས་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷང་
 བཟེད་ཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། སྤང་ཅི་ལ་སོགས་པ་དེར་བཞེས། ཚོང་པ་གཉིས་ལ་ཡང་། ལྷ་ཡི་བཟླ་
 ཤིས་དོན་གྲུབ་ཅིང་། །ཕྱོགས་རྣམས་བཟླ་ཤིས་བྱེད་པ་དེས། །ཞེད་ཀྱི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་འགྱུར་ཅིང་། །ཐམས་
 ཅད་སྦྱར་དུ་མ་སྟན་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་ཅི་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་ལྷང་བསྟན་པ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མི་སྡོམས་པར་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་
 བར་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་གཞན་ཆེས་ཆེར་
 འཇུག་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འོད་ཟེར་བཞེད་པས། ཚངས་པ་གཙུག་ལུང་ཅན། འཁོར་

ཚངས་པ་འབྲུམ་སྤྱི་ལུག་ཅུ་ཙམ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལྷགས་ཏེ། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱུལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་ནས་
ལྟོ་ལྟོ་སྤྱོད་པ་དུ་འོང་བེད་རྣམས་པར་བཤེ་མཛད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཟེར་གྱིས་མི་ཡི་བརྒྱ་ཁ་འབྱེད་ནས། ལྷ་
བའི་ཉི་མ་དེ་རིང་ཅི་སྐད་བཏང་སྟོམས་བཞུགས། །ཞེས་སོ། །ཡང་བརྒྱ་གྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྒྲིམ་ཏེ།
གསེར་གྱི་མུལ་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཕྱུལ་ནས། ལྷ་བ་ཉ་བ་གཟའ་ལས་ཐར་བ་ལྟར། །ཁྱོད་གྱི་སྤྱུགས་ལྟོ་
རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ལགས། །གཡུལ་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བ་བཞེངས་སུ་གསོལ། །འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་པར་ཤེས་རབ་
འོད་ཕྱེད་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་
ཀུན་ལ་སྟོང་རྗེ་མཐའ་ཡས་པས། །གཞན་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་ང་མི་སྟོས། །སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཚངས་ལ་དད་པ་
སྟེ། །དེ་ཡི་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟོ། ས་ག་ལྷ་བའི་ཆེས་
བཙོ་ལྷ་ནས་བཅུམས་ཏེ་ཞག་བདུན་སྤྱི་བདུན་འདས་པའི་ཚེ། ཕུལ་མ་ར་ན་སེར་གྱོན་ནས། སངས་རྒྱས་སྟོང་
གི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཡོད་པའི་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བ་སོགས་མཛད་དེ། བཞི་པའི་སྟོང་དུ་བཞུགས་
ནས། ལྷ་སྟོང་ལྷ་བའི་ཆེས་བཞི་ལ། ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་
རྟོགས་པ་ལ་བཀོད། གཉིས་པ་ལྟོ། བྱ་རྟོད་ཕྱེད་པོའི་རི་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་གནས་
རྣམས་སུ། ཕུམ་གྱི་གྲོང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་གྱི་མིང་ཅན་ལྷ་སྟོང་ཅམ་དང་། བྱང་ལྷ་སེམས་
དཔའ་བྱེ་བ་སྤྱི་ལུག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་གསུངས། གསུམ་པ་ལྟོ། རི་བོ་མ་ལ་ཡ་དང་། བྱོང་ཁྲེལ་ཡངས་པ་
ཅན་ལ་སོགས་པར་ཐེག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་། ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་མོང་མ་
ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་ཅི་རིགས་པ་ལ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ལ། གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་
པ་བརྒྱུག་ནས་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིར་དུ་དང་པོ། འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་ཐ་དད་
དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་ལོག་ནས་མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པའི་དབྱུ་མའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིར་དུ་བར་ལ། མ་ངེས་
པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་དུ་ཁ་བྱང་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དུ་ངེས་ཟེན་པ་རྣམས་མཐར་སྤྱི་གི་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་
པའི་སྤྱིར་དུ་གསུམ་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལོར་བྱ་མཁན་མཁས་པས་ལོར་བྱ་སྟོང་བའི་ཚེ། དང་
པོར་ལན་ལྟེ་ལྷ་སྤངས་ནས་སྤྱིའི་རེ་བས་སྤང་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཉེའི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤངས་ནས།

བལ་གྱི་ལ་བས་སྐྱོང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱོན་གྱི་ཁུ་བས་སྤངས་ནས། རས་སྐབ་མོས་སྐྱོང་སྟེ། རི་མ་དང་བྲལ་བའི་
 རོར་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མོད་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་
 དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རོར་བུ་མཁམ་མཁས་པ་རོར་བུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས། རོར་བུ་རིན་པོ་
 ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གྲངས་ཏེ། ལན་ཚུའི་ཚུ་རོན་པོས་སྤངས་ནས་སྐྱའི་རེ་
 བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱི་བཙུན་པ་ཡོངས་སུ་དོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་
 ཏུ་བས་ཀྱི་ཁུ་བ་རོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལ་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་
 བཙུན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱོན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བས་སྤངས་ནས་རས་སྐབ་མོས་ཡོངས་སུ་
 སྐྱོང་བས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་སྟེ་རི་མ་དང་བྲལ་བ་ནི། བེ་རུ་ཚུའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་
 དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 མཐུན་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་
 ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ། དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་
 འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙུན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱོང་
 པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྐྱོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་
 མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙུན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ནི་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞུགས་པར་གྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ན་ནི་སྐྱོན་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཀནས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བུ་ལ། འཆིམས་
 བ་རེ། དང་པོ་ལོ་བདུན། གཉིས་པ་ལོ་ཉིད་བདུན། གསུམ་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་བསྐྱོར་ཞེས་གསུངས།
 མཁས་པ་བུ་ན་རེ། དང་པོ་སྐྱ་ཆེའི་སྟོང། གཉིས་པ་དགེལ། གསུམ་པ་སྐྱ་ཆེའི་སྟངས་ལ་གསུངས་པར་མངོན།
 ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས། ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་གདུལ་བུ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་འཁོར་
 གསུམ། རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་འཆིམས་པར་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་པོ་སྤྲུག་གི་
 ལོའི་ཚུ་སྟོང་སྟེ་བའི་ཚོས་བཞི་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་དགྲང་ལོ་བཅུ་དུ་བུ་པ་ལ་ས་མོ་ཕག་གི་བར་དུ་ཚོས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ལ། ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་ལ་སྤྱད་པ། གངས་ངེས་ལ་སྤྱད་པ། ཚོས་སྤྱད་གི་རྣམ་བཞག་ལ་
དབྱུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཚོས་འཁོར་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
གཅིག་ཉིད་གསུངས་པ་ལ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གོ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གསུངས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །གསུང་
གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་ན། ཐེག་བ་གསུམ་
རིམ་གྱི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཚོས་འཁོར་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲར་ལུང་མ་བསྟན་ལྟན་
ཅིག་བྱུང། །ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་གཞི་
མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རང་
རང་གི་སློབ་དང་འཚམས་པའི་ཚོས་སོ་སོར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རིམ་ཅན་དུ་མ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རི་རྟར་ནད་པར་ནད་པ་ལ། །སྟན་པས་སྟན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །རི་ཅམ་བཟོད་པས་ཚོས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ། ཁ་ཅིག་ སངས་རྒྱས་རང་
སྤང་ལ་ཅིག་ཆར་གདུལ་བྱ་གཞན་སྤང་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོར་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ དབང་རྣམས་ལ་ཅིག་
ཆར། དབང་རྣམས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོར་བ་འདོད་པ་ཡང་སྲར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཞེགས་སོ། །རང་ལུགས།
དེ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོར་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་ལ་བསྐྱོར་བའི་གདུལ་བྱ། གང་དུ་བསྐྱོར་བའི་གནས། གང་གི་
ཆེད་དུ་བསྐྱོར་བའི་དགོས་པ། མི་འདྲ་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཐོག་མཐའ་གཉིས་
མཐའ་ཅིག་ཏུ་བྱང་དོན། བར་བ་མཐའ་ཅིག་ཏུ་ངེས་དོན་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ དང་པོ་གཉིས། མཐའ་ཅིག་ཏུ་བྱང་
དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་བྱང་བའི་དོན། ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ངེས་པའི་དོན་ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་བ་ལགས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཚོས་འཁོར་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་ངེས་དོན་གྱི་
མདོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད། བར་བ་དང་བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་སྟོང་
ཉིད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་ལས། གཟུགས་ནི་
དབྱུང་བ་རྗོད་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་རྩེ་ལེ་རྩེ་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྟོན་རྩེ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྩེ་ཤིང་
བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ཞེས་དང་། རབ་དབྱེ་ལས། འདུལ་

བ་ལུང་ལ་སོགས་པ་རྒྱ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་མེད་དང་། །མཁའ་དང་ལག་མཐེལ་མཉམ་པ་སོགས། །ཚོས་ཀུན་
མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པ་འང་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་
པའི་མདོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པའི་མདོ་གཞི་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་། གསུམ་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་
པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཚོས་འཁོར་བར་
པའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། ལུགས་གཉིས་པ་འང་མི་འཐད་དེ། མདོ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཇེས་དོན་གྱི་མདོའི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་མ་དང་བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྗོད་
བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་། རང་ལུགས། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་དོན་གཙོ་
ཆེ། དེ་དང་ཇེས་དོན་གྱི་མདོའི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཡོད། བར་པ་ཇེས་དོན་གཙོ་ཆེ། དེ་དང་བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་གཞི་
མཐུན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྟོགས་པའི་ཚོས་
རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་ལུང་གི་དམ་ཚོས་དུ་མ་འདུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། འདོད་
ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་ལུག་དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཀྱི་ལུང་
པོའང་གྲངས་དེ་སྟེད་དེ། བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་དོ། །ཐེག་དམན་ལྟར་ན། ཚོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་མིར་ཆད་བཞེད།
གསུམ་པ་ལ། ལ་ཅིག་ ལྷ་རིའི་བྱས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཚོས་ཀྱི་ལུང་པོ་སྟོ་ཀ་དུག་སྟོང་ཡོད་པ་ཆད་
དུ་བཞེད། ལ་ཅིག་ ལུང་ལམས་སྐྱེ་མཆེད་དམ་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དོན་ཆེན་རེ་རེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་
ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཞེད། དབྱེག་གཉེན་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་རེ་སྟོང་བར་བྱེད་
པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་ཚོགས་ལ་བཞེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་མིའི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཀྱི་
ལུང་པོ་བརྒྱད་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ལ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར། །ལུང་
པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། །སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཚོས་ཀྱི་ལུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་
སོ། །བཞི་པ་ནི། མདོ་སྤེ་པ་ཡན་ཆད་ལྟར་ན། གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོས་བསྐྱས་ཏེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ཏུ་འདོད་
པའི་སྤྱིར་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལྟར་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པོས་བསྐྱས་ཏེ། མིང་སྤྱི་ལྟར་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་

འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་སྐབ་པས་གསུང་དེ་དག །ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་
དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཚོས་ཅན་
རྣམ་མཁུན་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ཉེ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཐབས་རྣམ་མཁུན། འབྲས་བུ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མངོན་
པ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་མཁས་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། །ཞེས་སྐབས་སྟེ། གཉིས་ཀྱི་དང་སོ། མཐའ་དབྱུང་
པ་ལ། །ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་ངོས་བཟུང་། ཉན་རང་གི་སྤང་རྟོགས་རྗོགས་ཚུལ། རྗོགས་སྐྱོད་སྤྱོད་གསུམ་བྱས་
པའི་ཚད། ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བཟུང་། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་དང་ལྡན། དང་སོ་སྐབས་གཉིས་པར་འཆད།
གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་སོ་ལ་ཁ་ཅིག་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་
རྣམ་མཁུན་སྤང་ཅིག་དང་སོར་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྗོགས་ཉེ། དེར་ཉོན་སྐྱིབ་ཐད་པར་སྤངས། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། སྤོངས་དུ་མ་ཡིན་ཉེ། ཉོན་སྐྱིབ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཅིག་ཆར་སྤོང་ངོ། །ཅིག་ཆར་དག་བཅོམ་
པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཉོན་སྐྱིབ་
མ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤགས་དང་སྤྲོན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་གིས་དུག་གི་
ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤའ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྤགས་དང་སྤྲོན་གྱིས་སོད་པའི་དུག་ལྟ་བུ་དང་དཔེར་ན་སྤངས་པའི་
དག་བཅོམ་པ་སྦྱར་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་ངོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མོས་སྤྱོད་དུ་
ང་རྒྱལ་མང་། མ་དག་པར་ང་རྒྱལ་སྟེ། དག་པ་སར་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བཤའ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་
འཕགས་ཀྱིས་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ང་རྒྱལ་མང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་སྟེ། ང་རྒྱལ་མེད་པར་
འདོད། ཅེས་པ་དང་འགལ། ཟེར། མི་འཐད་དེ། གཞོད་བྱེད་ཡོད་ཅིང་། སྦྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་
པའི་བག་ཆགས་དེ། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པ་གང་ཞིག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གཞན་

དོན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་སྐྱེ་བ་རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་
 དེ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་
 འགལ། གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་དང་། བྱང་འཕགས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཙང་བ་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཚོས་སྐྱེ་མ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཉོན་སྐྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཐོགས་མེད་གྱི་རྒྱུད་སྤྱིའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉོན་དུ་གྱུར་པ་མ་
 རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་མ་སྤངས་པས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་བྱི་ང་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་
 པའི་སྤྱིར། གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རབ་གྱི་མཐར་སྤྱིན་པ་མི་འཐོབ་ཐོ་ཞེས་དང་། འབྲུམ་རྟེན་ལས། དག་
 བཅོམ་པས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་ལ། དེ་མ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བག་ཆགས་
 མ་སྤངས་སོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་
 ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པར་ཚོས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དེ་
 འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདོམས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཉེ་སྤྱི་སྤང་བར། ཅིའི་སྤྱིར། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཁ་ཉིད་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན།
 དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གནས་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་བ་མཉམ་
 པ་སྟག་པའི་སྤྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྟོན་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ།
 གཉིས་པ་ལ། ཐལ་འབྱུར་གྱི་ལན་དང་། ལྷང་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉོན་སྐྱེ་བ་སྤངས་ན། །ལེས་སྐྱེ་བ་
 སྤངས་པས་བྱུང་བ་དང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་དེ་འཐད་
 པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་གྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པར་
 ཐལ། ཉོན་མོངས་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཉོན་མོངས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉུགས་ཁས།
 གསུམ་པ་ལ། མོས་སྐྱོད་དུ་ཚོས་སྐྱེ་མེད་པ་དང་། སྐྱོར་ལམ་དུ་སྐྱེ་དང་བཅས་པ་དང་། མ་དག་སར་ཚོས་སྐྱེ་ཐོབ་
 པ་དང་། དག་པ་སར་ཚོས་སྐྱེ་རྗེགས་པར་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྐྱེ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་ཡོངས་

རྫོགས་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲུག་པ་ཁས། གཉིས་པ་ནི། ལུང་དང་པོའི་དོན། སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་བ་ལ་དགོངས། གཉིས་པའི་དོན་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་
གཉིས་ནས་མ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས། གསུམ་པའི་དོན་ནི། མོས་སྤོང་དུ་
ང་རྒྱལ་མང་བ་བཤད་པ་ང་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་དང་། མ་དག་སར་ང་རྒྱལ་སྤོང་མོ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི།
ང་རྒྱལ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་རགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ ཉན་རང་དག་
བཙམ་པའི་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྫོགས་ཏེ། དེར་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་ཤིང་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱིར་ཟེམ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཉོན་སྐྱིབ་མཚན་ཉིད་པ་
ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། །ཡིན་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་སྐྱིབ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། འབྲུག་སྤྱི་ དག་པ་ས་ལ་
གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་
བ་ལོན་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཉོན་སྐྱིབ་མ་ཡིན་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་ཡོད་པ་དང་འགལ། གཞན་
ཡང་། ཨར་དང་། ཉ་དཔོན་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ རྫོགས་པ་ས་དང་པོ་ནས་རྫོགས་ཏེ། དེར་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱིར། སྤངས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྫོགས་སྤྱི་ དེར་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་
སྤྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། །ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་
པས་མ་འབྲུག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉོན་སྐྱིབ་དེ་རང་རྒྱ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱིབ་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་ན་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པས་མ་འབྲུག་པའི་སྤྱིར། ཡང་།
མཁན་ཆེན་པ་ན་རེ། སྤངས་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ས་དང་པོ་ནས་རྫོགས་ཏེ། ཐེག་དམན་དག་བཙམ་པ་དང་། ས་དང་
པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀས་འཁོར་བ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་
ཉལ་མ་སྤངས་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་
བག་ཆགས་ཡང་ཉོན་སྐྱིབ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐེག་དམན་ལ་ཐར་བ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་
པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པས་ཉོན་སྐྱིབ་མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྫོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱོམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་བསྐྱོམ་ལམ་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མྱིབ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཅེ་བར་འདོད་ན། ཉན་
 རོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་
 བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་རང་ལུགས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་།
 མ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་
 ཀྱི་རིགས་རྫོགས་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་
 དེས་ཉོན་མྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚུལ་བཟོད་ནས་རྫོགས་ཏེ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཚུལ་བཟོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་དང་། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཉོན་མྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་མཐར་ཐུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། ཉན་རོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། སྤོང་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཉི་ཞེ་སྤང་བར། བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
 པའོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚུལ་བཟོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
 རྒྱད་ཀྱི་འགོག་པ་ཚོས་ཅན། ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པ་ལ་སྟོན་སོང་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མྱིབ་ཀྱིས་ས་བོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚུལ་བཟོད་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟེན་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་
 སྟོན་སོང་དུ་ཐལ། དེ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན། དང་པོ་ལ། སྤྱད་བསྐྱེད་
 ཚོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་པ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟོན་སོང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་རྟོག་ཅིག་དང་པོ་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟེན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་
 བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་སོང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ། ཁ་ཅིག་རང་གིས་བཏབ་པའི་སྟོན་ལམ་
 ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དེའི་ཆད་ཡིན་ཟེར། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཚོས་ཅན། རང་གིས་བཏབ་པའི་སྟོན་ལམ་ཐམས་

ཅད་གྲུབ་པར་ཐལ། ལྷོན་ལམ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་དང་བྲལ་བའི་ཐལ། འདོད་པ་དེ་གང་ཞིག་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལྷོན་ལམ་བཏབ་པའི་སྲིད། དར་སྤྲེལ་པ་ན་རེ། རང་ཉིད་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དེར་མངོན་
 པར་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་མི་རྒྱ་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་
 བཅའི་གཞན་དོན་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཟེར་ན། ལྷོན་པ་ལྡུག་ཐུབ་པ་དེ་ལྷོན་ལམ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ལྷོན་པ་ལྡུག་ཐུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་སྲིད།
 རྒྱབ་པ་ཁས། རང་ལུགས། ལྷོན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དོན་
 གྲུབ་པ་ལྷོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། ལྷོན་ལམ་གྱི་མཚོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་པ་ཉིད། ཅེས་བཤད་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ། སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་ཚད་ལ། དགག་བཞག་སྤངས་
 གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་རང་གི་གདུལ་བྱ་སྤྲིབ་པ་སྤངས་རྒྱུ་དང་གཉིན་པོ་སྤྲི་རྒྱུ་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཚད་ཡིན།
 ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་། ཁ་ཅིག་
 རང་གི་གདུལ་བྱ་སྤྲིབ་པ་དངོས་སུ་སྤང་རྒྱུ་དང་། གཉིན་པོ་དངོས་སུ་སྤྲི་རྒྱུ་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཚད་ཡིན་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། ལྷོན་པ་ལྡུག་ཐུབ་པ། སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྲོད་གནས་
 ལོ། །ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་དེའི་ཚད་ཡིན།
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་ལམ་
 ལ་དངོས་སུ་འགོད་པའི་རྒྱས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། རང་ལུགས། ལྷོན་པའི་སེམས་ཅན་དོས་བརྒྱུང་བ་དང་།
 དེ་ཉིད་སྤྲིན་པར་བྱས་པའི་ཚད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷོན་པ་དངོས་སུ་སྤང་རྒྱུ་དང་། གཉིན་པོ་དངོས་སུ་སྤྲི་རྒྱུ་
 གི་སྤོ་ནས་ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོད་ལམ་ཐོབ་པ་ནི། ལྷོན་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ། དེས་མཐོང་བསྐྱོམ་གྱི་
 རྫོགས་པའི་ཚེ། ལྷོན་པ་གོལ་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན། དེས་མི་སྤོབ་ལམ་གྱི་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ། གོལ་བ་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་མཁམ་ཚེན་པ་ལྟར་ན། ལྷོན་སྤོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་སྤོབ་ལས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྤོབས་ཀྱི་ནམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཚེ། ཚོས་སྤྲོད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱས་པ་བསྐྱས། བསྐྱས་པ་སྤྲིན། ལྷོན་པ་

གོལ། གོལ་བ་རྣམས་མཐར་སྲིན་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་རྣམས་ལ་མཐར་སྲིན་ཐོབ་པ་ལ་བཞེད། རྗེ་ཀམ། རང་
 གི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་སྐྱིབ་བ་དངོས་སུ་སྦྱོང་རུང་དང། གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྦྱོང་རུང་བྱས་པ། དེའི་ཚད་
 དུ་བྱས་པ་ལེགས་ཏེ། རྒྱན་ལས། རི་ལྷར་མ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི། །གཟུགས་དང་སྦྱང་དུ་རུང་བས་སྦྱིན་འདོད་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉེན་འདིར་སྦྱོགས་གཉིས་ཞི་བ་དང། །དེ་བཞིན་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་བ་བསྟན། །ཞེས་
 མོ། །ཡང། །ཁ་ཅིག་སྦྱོན་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་ཚོས་དངོས་སུ་ཉན་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན།
 སྐྱིབ་བ་དངོས་སུ་སྦྱང་རུང་དང། གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྦྱོང་རུང་བཤ། སྦྱོན་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་
 བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་ལ་ཚོས་དངོས་སུ་ཉན་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། འོ་ན། སྦྱོན་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་
 ལ་སྐྱོན་ཀ་ཚོལ་བའི་བསམ་བས་ཚོས་དངོས་སུ་ཉན་པའི་སྲི་རོལ་པའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད།
 འདོད་ན། དེ་ལ་དང་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཞིང་སྦྱངས་པའི་ཚད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 སུན་ཚོགས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྩོགས་པར་བསམགས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རང་སྦྱང་ལ་སྦྱོང་
 བ་ཅུད་ཀྱི། ཞིང་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་དུ་སྦྱང་བ་དེ་དེའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་
 བཞིན་དུ། །སྦྱོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ། །དེ་ལ་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་
 ཉིད། །ཅེས་མོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མ་དག་པའི་ཤེས་བྱ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྦྱང་བར་ཐལ་བ་དང། དེ་
 སངས་རྒྱས་ལ་དག་པར་སྦྱང་བར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། མ་དག་པའི་ཤེས་བྱ་གཞི་མ་
 གུབ་པ་དང་མ་དག་པ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མི་གསལ་བ་མི་སྦྱང་བ་དང། མི་
 གསལ་བ་གསལ་བར་སྦྱང་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བའི་སྲིད། འདོད་ན། མི་གསལ་བ་གཞི་མ་
 གུབ་པ་དང། མི་གསལ་བ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང། སྦྱོབ་ལམ་དུ་སྦྱོང་བ་ཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་རབ་
 འབྱམས་འབའ་ཞིག་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་སྦྱོང་བ་ཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་དུ་སྦྱང་བའི་སངས་རྒྱས་གཞི་མ་གུབ་པའི་སྲིད་དང།
 རོ་ཐམས་ཅད་ཞིམ་པོའི་མཚོག་ཏུ་སྦྱང་བའི་སངས་རྒྱས་གཞི་མ་གུབ་པར་ཐལ། སྦྱོང་བ་ཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་རབ་
 འབྱམས་འབའ་ཞིག་དུ་སྦྱང་བའི་སངས་རྒྱས་གཞི་མ་གུབ་པའི་སྲིད། འདོད་ན། འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཚོག་
 སྦྱང། །ཞེས་པ་དང་འགལ། བཞི་བ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག་དམན་པའི་སྦྱང་འདས་

སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་བཤེས་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནི། དམན་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏགས། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྫོགས་སློན་སྤངས་གསུམ་བྱས་ནས་དམན་པའི་སྤང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར་བཏགས་ལ་ཅིག་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ཏེ།
ཡང་དག་པ་ཉིད་གྱི་མཐའ་རྫོགས་པ་དང་། བག་ཆགས་གྱི་འཚོམས་སྦྱོར་བ་ཉིད་སྤངས་བ་ཅན་ཡིན། ཞེས་དང་།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
བཏགས་ལ་འོ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྫོགས་སློན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་སྤྱིར་བཏགས་ལ་འོ་ན། མོངས་སྐྱབས་བྱང་འཕགས་རྫོགས་སློན་སྤངས་
གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་སུམ་ཅིག་ཅེས་པའི་མདོ། འདོམ་པ་ལ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་
ལོ། །དར་རྒྱུ་ལས། བྱང་སེམས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དབྱིངས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡང་དག་མཐའ་
འདོད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་ཁེགས་སོ། །རང་ལུགས་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡང་དག་མཐའ་
ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། དབྱས་མཐའ། ལྟོང་བ་ཉིད་ནི་མངོན་བསྐྱེད། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་
དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་སོ། །ལྟོ་བ་ལ། །ཁ་
ཅིག་ཡང་དག་མཐའ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཚད་དུ་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་
ཟག་དུ་ཐལ། ཡང་དག་མཐའ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཏེ། ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ལ་འོ་ན། རྫོགས་སློན་སྤངས་གསུམ་བྱས་པར་ཐལ་
སོ། །རང་ལུགས་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་
ཚད་ཡིན་ཏེ། ལུགས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཅེ་གཅིག་སྤྱིར་བཏགས་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལ་ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། ཚོས་

ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དུས་རྟུག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་དེ་ལས་ལྗང་བའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར། ཞེན། རྒྱགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་
 མངའ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་ཚོས་ཉིད་ལ་དུས་རྟུག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བཞི་བ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལ། གཞུང་གི་འགྲེལ་དང། འགྲེལ་བ་ཅན་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱུང་བ། དག་དོན་དང་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་ནས།
 དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་
 རི་ལྟར་ཡོད་སྟེ་རྣམ་པ་རྒྱན་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ལོག་རྟོག་མངོན་འགྱུར་བ་བཞི་བསལ་ནས། རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་
 རྒྱན་ལ་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚེད་དུ་དགོས་འགྲེལ་གྱི་དག་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་
 འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བསྐྱེད་
 རྗོགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང། རྗོགས་སློན་སྤྱང་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
 པའི་མཁས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་རྩང་བྱང་བཤམ་ན།
 མངོན་པའི་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཚོས་ཅན། རྟོགས་ལྡན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་
 བྱ་མེད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། སློན་པའི་དག་བཞིན་འོ། །ཞེས་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས། དངོས་
 བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་དང་བཅས་པ་བརྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ལས། ཞེས་པའི་ཚིག་རྟེན་གཉིས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་གསུངས། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ལྷ་མ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་བཞིན་འོ། །ཞེས་པའི་ལོག་
 རྟོག་བསལ་ནས། རྒྱན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་དང་བཅས་པ་བདེ་
 ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རྒྱན་གྱི་དགོས་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་བདེ་ལྷག་ཏུ་ནི། ཞེས་སོགས་
 ཚིག་རྟེན་གཉིས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་གསུངས། དེ་ཚོས་ཅན། ལྷ་མ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་
 པ་ཅུ་ལོད་ཀྱང་ཉིང་དགོས་མེད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། ལྷ་སྟོང་མ་བག་མར་ལེན་པའི་བསྟན་
 བཅོས་བཞིན་འོ། །ཞེས་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས། རྒྱན་ལ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཐོབ་པའི་རྣམ་མཁུན། རྒྱུ་གི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 ལྟོ་ཀ་གཅིག་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་གསུངས། དེ་ཚོས་ཅན། ལྷ་མ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་གི་ཉིང་དགོས་
 གཉིས་ལ་འགྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། འཛོག་པོའི་གཙུག་རྒྱུ་གི་ལོ་ལྷན་པའི་མན་ངག་བཞིན་
 རོ། །ཞེས་པའི་ལོག་ཉོག་བསལ་ནས། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་གི་ཉིང་དགོས་ལ་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་འགྲེལ་བ་ཡོད་
 ཚུལ་རྩ་བའི་ཤུགས་ལ་གནས་པ། འགྲེལ་བ་དངོས་སུ་འཆད་པ་ནི། བརྗོད་པར་བྱེད་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན།
 དེ་ཡང་རྩ་བར་འགྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་དངོས་སུ་མི་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་སོགས་གསུམ་དངོས་
 སུ་བསྟན་པས་འགྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་གོ་རུས་པའི་སྤྱིར། བསྟན་བཅོས་དང་ནི་དགོས་པའི་དོན། །འགྲེལ་པའི་གཞི་
 བེ་གཉིས་ལ་གནས། །དེར་བསྟན་འདུས་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །དགོས་པ་ལོགས་ཤིག་མ་བསྟན་ཏོ། །འགྲེལ་བ་སྟོན་
 བར་བྱེད་པའི་སྤྱི། །དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྣམ་དབྱེད་ལས། །དོན་གྱི་གོ་བར་བསྟན་པ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་ངག་ཅུམ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འགྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལུས་
 ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི། གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་
 དོན་མ་ཐུན་ཡིན་ན། དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། རུམ་པར་རྒྱ་ལོན་ཅིག་ཅེས་
 པའི་ངག་ལ་མཚོན་ན། རུམ་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དེའི་བརྗོད་བྱ། ངག་དེ་ལ་བརྗོད་ནས་རུམ་པར་རྒྱ་ལོན་དགོས་
 པར་ཤེས་པ་དེའི་དགོས་པ་རུམ་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཐོབ་སྟེ། སྤྱིས་བྱའི་བུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེའི་
 ཉིང་དགོས། འགྲེལ་བ་སྤྱི་དང་མ་ཐུན་ལོ། །གཉིས་པ་དགོས་འགྲེལ་གྱི་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཚོས་
 བཞི་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིང་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཡང་། བརྗོད་བྱུང་དགོས་པ། ཉིང་
 དགོས་འགྲེལ་བ་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། དང་པོ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ངག་འདི་ལ་བརྗོད་ནས། རྒྱུ་ལ་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་མེད་དམ་སྟུམ་པའི་ལོག་ཉོག་བསལ་ནས།
 ཚོས་བཞི་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུ་ལ་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་ཡོད་པར་
 ཤེས་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་གསུམ་གྱི་འདུག་པ་ལྟ་བུ། འགྲེལ་བ་སྤྱི་དང་མ་ཐུན། གསུམ་པ་ལ་བཞི་
 ལས། དང་པོ། རྒྱུ་གི་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་གི་བཤད་བྱུང་གྱུར་པའི་ཚིག་དོན་གང་རུང་གིས་བསྟུས་
 པའི་ཚོས། དབྱེ་ན། ཚིག་དང་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་སྤྱིན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དངོས་

བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད། རྒྱན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཅི་
 རིགས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོབ་པའི་རྒྱན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ། མཚན་གཞི། རྒྱན་ལ་ཐོས་
 བསམ་བསྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་དང་བཅས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ། རོ་བོ་ཉིང་དགོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ། མཚན་གཞི། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རྣམ་མཁྲིན་
 ལྟ་བུ་སྟེ། །རྒྱན་གྱི་ཉིང་དགོས་རྒྱན་ལ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱན་
 བཀག་ན་དེའི་ཉིང་དགོས་ཁེགས་དགོས་ལ། རིགས་འདྲའི་དཔེ་ནི། དུ་བ་མེ་ལ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ། བཞི་བ་ནི། ཚིག་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ། དེ་ནས་བཞི་ཡིས་ཉིང་དགོས། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟན། འབྲེལ་བ་
 །ལྷགས་ལ་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་རྒྱན་དང་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དགོས་ལ་ཐབས་ཐབས་བྱུང་གི་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་དོན་གྱི་གོ་རུས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་དང་ནི་དགོས་པའི་དོན། །ཞེས་སོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་དང་མི་ལྡན་པའི་
 རྒྱོན་མེད་དེ། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་བྱ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལས། ཐོབ་པའི་
 ཤེས་རབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རྣམ་མཁྲིན་ཉིང་དགོས། དེས་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་
 ཉིང་དགོས་བཤམ་དགོས་པའི་འབྲེལ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་
 རྟོགས་བཤམ་པ་ལ། ལུས་རྣམ་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་
 ཕྱིན་པ་ནི། །ཞེས་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། བཤམ་བྱ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། འཚད་བྱེད་
 དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་སྐྱབས་བཤམ།
 མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད། སྲིད་ཞིའི་པ་
 རོལ་ཏུ་སོན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོ། གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ན་ཤེས་
 རབ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྟོས་ཏེ། པ་རོལ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཏུ་སོན་
 བས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇུག་འབྲེལ་དུ། པ་རོལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་
 པ་སྤངས་བ་མངའ་བའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། ཕྱིན་པ་ནི་དེར་སོན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།

མཚན་གཞི་ལ་དོགས་གཅོད་དང་། དབྱེ་བ་དངོས་བཤའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཤེར་སྤྱོད་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་སློབ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར་དང་། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤའ་བས་སོ་ཟེར། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དེ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་
 ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁས་ལེན་ཉགས། འདོད་ན། སྤྱད་པ་ལས། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྱལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་
 སྤྱང་། །ཞེས་དང་། སྤྱིར་དང་ཞི་བར་སྤྱང་བའི་སྤྱིར། རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཞེས་དང་། བཤའ་སྤྱར་
 ལས། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ནི། །པ་རོལ་སྤྱོད་དུག་མིང་ཡང་མེད། །བཅོམ་ལྡན་ཉག་ཅིག་པ་རོལ་སྤྱོད། །དུག་
 གི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་ལ་མེད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེར་སྤྱོད་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་དུག་འོ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར་ཉེ། གོ་སྐྱབ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ལྱབ་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱོད་པ་སོགས། །ཞེས་སོ། །ཡང་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
 ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ལྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་ལམ་ལ། སྤྱོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་བཅུ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཡང་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ལྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ལག་
 ཚོས། །ཤེས་རབ་གྱི་ནི་བཞེག་ན་རྩལ་ཅམ་མི་དམིགས་ཆོ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོད་གངས་
 འགོ། །ཞེས་དང་། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་སྤྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། འཇུག་
 པར། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་གྱི་པ་རོལ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་བཤའ་བས་
 སོ་ཟེར། ལམ་ཤེར་སྤྱོད་ཡིན་ན་ཤེར་སྤྱོད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁས་ལེན་ཉགས། འདོད་མི་རུས་ཉེ། གཞུང་
 ལམ་གཉིས་ཤེར་སྤྱོད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤའ་བའི་སྤྱིར། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་བ་ཚོས་
 ཅན། ཚོས་སྤྱར་ཐལ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་ཚོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར། ཐབས་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། ལྱབ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱིར། ཚོས་སྤྱོད་རྣམས་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་ཇི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་
 མཐུན་ཐབས་པ་དང་། །སྤྱོད་ཚོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་བྱེད་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན། སློབ་ལམ་ན་
 མཐུན་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འོ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྣམ་

ཚོགས་སྐྱོར་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། འབྲེལ་སྒྲིག་ ཐབས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་གྲུབ་
མངོན་པར་ཚོགས་པར་ཉོགས་པ། ཞེས་སོ། །སྲིད་མི་འོང་གི་སྐྱོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཚོས་ཅན། འདས་ལམ་དུ་
ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲེལ་སྒྲིག་ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བསམ་
གཏུན་བཞི་དང་། ཞེས་སོ། །རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་ས་
དགུ་འདས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲེལ་སྒྲིག་ ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་
འི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཁས། གཉིས་པ་ལ། གཞུང་
ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་སྲིན་དང་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཤེར་སྲིན་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད།
མཚན་གཞི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་
གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོབ་ལམ་བཞི་དང་ལམ་ཤེར་སྲིན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཤེར་སྲིན་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའི་ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚོགས་སྐྱོར་གཉིས་ལམ་ཤེར་སྲིན་མ་ཡིན་ཏེ།
ལམ་ཤེར་སྲིན་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་ཐོབ་པ་ཅིག་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་། ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཡང་དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། དེས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་བསྐྱོམ་ལམ་མཚན་གཞིར་འཐད་
དོ། །གཉིས་པ་འི། འབྲས་བུ་ཤེར་སྲིན་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱོབ་པ་འཕགས་པའི་མངོན་ཉོགས།
གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེར་སྲིན་བསྐྱོམས་སྐྱོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས། བཞི་པ་ལ།
མཁས་པ་སྣ་མའི་ལུགས། བརྗོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
འབྲས་བུ་ཤེར་སྲིན་ཤེར་སྲིན་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པའི། ལམ་ཤེར་སྲིན་དེར་འདོད་པའི། འབྲས་ལམ་གཉིས་
ཀ་དེར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་གསུམ། དང་པོ་འི། འོགས་སྤང་དང་། སྐྱོབ་དཔོན། དཔལ་ལྷན་རྟེན་གསུམ་རྣམས་
ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་རིམ་བཞིན། བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྐྱུས་སུ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྲིན་གཉིས་
མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱེད་དོན་དེ་དང་ལྷན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྐྱེས་
བཏགས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཚིག་དང་དག་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་

དང་མཚོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནི་བཏགས་
 པའོ། །ཞེས་དང། འབྲུག་འབྲེལ་ལས། པ་རོལ་ནི། ཞེས་སོགས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲུམ་རྗེ་ག་
 མཁན་སོ་ན་རེ། རྫོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཤེར་སྤྱིན་
 མཚོན་ཉིད་པ་ཡིན་གྱི། ཚོགས་སྦྱོར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཐུན་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནི་བཏགས་པ་
 བར་བཞེད་དེ། དུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམས་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་དོན་
 དམ་པ་སྦྱོན་པ་དང། བཙུན་འབྲུས་བཅས་པ་དང། ཉོན་མོངས་པ་དང། ལས་དང། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང། འཁོར་བ་
 དང། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང། ཡོན་ཏན་དང། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང། རྣམ་པ་འདི་དགའའི་པ་རོལ་ཏུ་སོང་བའི་སྤྱིར་
 འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྫོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྷ་བུ་དང། མཉམ་པ་ཉིད་དང། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་
 གྲང་དེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུར་བཏགས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པར་བཏགས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །འབྲུག་པ་ན་རེ། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཤེར་སྤྱིན་ཡིན་ཅིང།
 འབྲས་བུ་ཤེར་སྤྱིན་དང་སོ་སྦྱེའི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཤེར་སྤྱིན་བཏགས་པ་བར་བཞེད་དེ། དག་ལྡན་ལས། སྦྱོར་
 བའི་ལམ་ཅིའི་སྤྱིར་ཤེར་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུའི་སྤྱིར་རོ། །ཚོས་སྦྱོར་འབྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལ། ཅིའི་
 སྤྱིར་ཤེར་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ འདིར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ས་བཅུའི་གཉེན་སོ་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི།
 འཕགས་པས་མཐུན་པ་གསུམ་གཤེར་སྤྱིན་མཚོན་ཉིད་པ་བཞེད་དེ། ཉི་ལྡན་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཏུ་མངོན་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ རླུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉི་བར་
 དགོད་པ་སྦྱོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྦྱོར་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་
 ཡེ་ཤེས་ཞབས་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྷ་གཤེར་སྤྱིན་མཚོན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེའི་འབྲེལ་བར། དེ་
 ལ་ཤེས་རབ་ནི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ཡིན་ལ། པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནི། མོས་པས་སྦྱོད་པ་ན། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དབེན་པ་ཡིན་

རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། སྲར་མཚན་གཞིའི་སྐབས་སུ་དགག་པ་བརྗོད་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐྱེ་འདུག་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང། དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་
 དབྱུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཙམ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་བཤད་ཚུལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་ཚུལ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་ཚུལ་དང་གསུམ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པ་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 དང། སྤྱད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་བྱོགས་བཅུར་གང་བཞུགས་པ། །ཀུན་ལམ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་
 ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱང་
 བ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་སྟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང། གང་ཚེ་འདུས་བྱས་ཞེས་པ་ནས། ཉམ་
 མཁའ་གང་ལ་རྩལ་ཟད་མི་གནས་དེ་དང་འབྲ། །ཞེས་དང། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དག་ཅིང་ཡོངས་
 དག་པར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་ན། །བྱེད་པ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ཚོས་ཀུན་མི་
 དམིགས་ཏེ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་སྟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་
 ཕྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲར་བྱངས་པའི་བརྒྱུད་སྟོང་འགྲེལ་
 ཚེན་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་ལ་སློབ་པ་བྱོགས་པའི་འདྲི་བཞེད་པལ་
 པའི་སློབ་པས་མཚོག་གམ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱས་སྟོས། གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་སློ་
 ལས་མཚོག་གམ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ན་དེའི་སྐྱས་སྟོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང། གཞུང་ལམ་གཉིས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན།
 བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་ཚང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བརྗོད་བྱེད་དང། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་
 སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་གིས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་དང། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཉམས་
 ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་རབ་
 མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་སྐྱེ་མེད་བྱང་ཚུབ་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་
 པའི་ལམ་ལ་རྩོམ་པ་མེད་པ་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། སྤྱད་པར། དཔུས་ལོང་སྟོག་

བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་སྤྲུག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་སྲུང་འཇུག་པར་ག་ལ་རུས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་
མེད་པ་རོལ་སྤྱོད་ལྡེ་འདིས། །སྤྱིག་བྱ་མེད་པས་བྱང་རྩལ་རེག་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བེད་
སྤྱོད་མེད་དེ། བྱང་དེ་ནི་སྤྱོད་མེད་བྱང་རྩལ་བསྐོད་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་
དགོས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སོ་སོའི་རང་བཞིན།
གངས་ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ། བརྗོད་སྤྱོད་སྤང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མཁུན་གསུམ། སྤྱོད་བཞི། འབྲས་བུ་
ཚོས་སྤྱོད་བཞི་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལོ་ཚེན་ན་རེ། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གསུམ། ལམ་
བདེན་པའི་སྤྱོད་མཚན་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གཉིས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཁུན་པ་གསུམ་སྤྱོད་མཐོའི་གདེང་ག་ལྟར་རོ་བོ་ཐ་དད་
པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་སའི་གཞི་ཤེས་ངེས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་དང་རྣམ་པ་མི་ཤེས། ལམ་ཤེས་
ཀྱིས་གཞི་ལམ་གཉིས་ཤེས་ཀྱང་། རྣམ་པ་མི་ཤེས། རྣམ་མཁུན་ཀྱིས་གསུམ་ཀ་ཤེས་ཀྱང་གཞི་ཤེས་པའི་ཆ་
ནས་གཞི་ཤེས་སུ་མི་འཛོག ལམ་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་ལམ་ཤེས་སུ་མི་འཛོག རྣམ་པ་མཁུན་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་
མཁུན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཚིག་གསུམ་རིམ་ཀྱིས་ནོས་པའི་དགོ་སྤོང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤོམ་པ་གསུམ་
ཀ་ཡོད་ཀྱང་། དགོ་བསྟེན་ཀྱི་སྤོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དགོ་བསྟེན་དུ་མི་འཛོག དགོ་ཚུལ་ཀྱི་སྤོམ་པ་དང་
ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དགོ་ཚུལ་དུ་མི་འཛོག དགོ་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དགོ་སྤོང་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་
ནོ་བེད། སངས་རྒྱས་སའི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཙན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་འི་
མ་བེད་པར་སྤངས་པའི་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཉི་ཚེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ལེན་རྟགས།
བྱ་ན་རེ། གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་དགོས། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་
མངོན་རྟོགས་ཡིན་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཀྱི་གསོལ་པ། མཁུན་པ་གསུམ་ལ་བྱེ་བྲག་དང་བྱང་པར་
ཅི་ཞིག་མཚིས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་

རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཉེར་ཞེས་ཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་བར་བྱེད་རྣམས་
ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཅེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་ཟེར་ན། དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་
བསྐྱས་བར། ལམ་ཤེས་བ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་སྐྱར་བཤད་བ་དག་གྲང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བའི་གཞུང་དེ་རྣམ་བ་
མཁུན་ཉིད་དང་། ཅེས་བའི་སྐྱས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཁུན་བ་སྐྱ་མ་གཉིས་ཡོད་བར་བསྐྱར་བ་མི་འཐད་བར་
ཐལ་བ་དང་། སྐབས་གསུམ་བའི་བསྐྱར་བྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་
བར་ཐལ། ལས་ལེན་ཉགས། མཁུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏུན་ལ་ཕབ་བའི་སྐོ་ནས་ཉམས་སྲུ་སྐྱངས་བ་
དོན་མེད་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སྲུ་སྐྱངས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་དུས་སྲུ་མཁུན་གསུམ་མཐར་ཐུག་
ཐོགས་བ་མེད་བའི་སྤྱིར། ཉགས་ལས། ལ་ཅིག་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མཁུན་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞི་
ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་བའི་སྐྱེ་མེད་དུ་ཉོགས་བའི་མཁུན་བ་ཡོད་བའི་སྤྱིར་ཟེར། ཚོགས་སྦྱོར་ན་མཐོང་ལམ་
བསྐོམ་ཡོད་བར་ཐལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་དང་བསྐོམ་བའི་མཁུན་བ་ཡོད་བའི་སྤྱིར། དར་རྒྱུ་བ་ན་
དེ། རྣམ་མཁུན། ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་བའི་ཚོས་
བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་བ་མཐར་ཐུག་བའི་ཡེ་ཤེས། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་ཉོགས་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་བའི་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་མངོན་ཉོགས་དང་། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་བའི་ཡེ་ཤེས་གང་
ཞེས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་ཉོགས་ཀྱི་རིགས་སྲུ་གནས་བ་ཞེས་དང་། མོས་བསྐྱོ་རྗེས་སྲུ་ཡི་རང་ཉོགས་བར་འདོད་
བ་ནི་ནང་འགལ་ཏེ། ས་གཉིས་བའི་མོས་བ་བསྐོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམ་
ཤེས་ཡིན་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཁྲོད་རྒྱ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་བའི་ཤེས་
རབ་ཡོད་བར་ཐལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། མོས་བ་བསྐོམ་ལམ་དང་། སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་བའི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་བར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཉོག་བ་ཡིན་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་བ་རང་ལུགས།

གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁུན་པ། དབྱེ་ན། སྲིད་ཞི་ལ་མི་
 གནས་པའི་གཞི་ཤེས་སོགས་དུག ལམ་གསུམ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་འཕགས་པའི་མཁུན་པ། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ། ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་
 གསུམ། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས།
 དབྱེ་ན། ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། ཚོས་ཅན་ཇི་སྟེང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱོར་བཞི་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམ་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར། རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལྟ། གནས་སྐབས་གྱི་སྐྱོར་བ་
 བཅོ་ལཱ། །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྐྱོར་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་སོགས་བཞི། མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱོར་བའི་
 མཚན་ཉིད། འཕགས་པ་ལྟར་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར།
 སློབ་དཔོན་ལྟར་ན། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་རྟོགས་པ་སློབ་དུ་སོང་བའི་སློབ་ས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དབྱེ་ན། བར་སྤྱོད་དུག་རྗེས་སུ་བྱེན་པའི། རྗེས་བྱེན་དུག་རྗེས་སུ་བྱེན་པའི།
 དངོས་མེད་རོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་དང་བཅུ་གསུམ། ས་མཚན་ལ། འཕགས་པ་ལྟར་ན།
 མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ཚོགས་ལམ། དེའི་བསྐྱབ་པ་སྐྱོར་ལམ། དེའི་བསྐྱབ་པ་འཕགས་ལམ་ན་ཡོད་པར་བཞེད།
 སློབ་དཔོན་ལྟར་ན། དང་པོ་སྐྱོར་ལམ། གཉིས་པ་མཐོང་ལམ། གསུམ་པ་བསྐྱོམ་ལམ་ན་ཡོད་པར་བཞེད།
 མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་
 སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྣམ་པར་སློབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་སློབ་པའོ། །མཚན་ཉིད་
 མེད་པའི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་དང་བཞི། ས་མཚན་ལ། ལོ་ཆེན། ས་བདུན་པ་ནས་བཅུ་
 པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་བཞེད། ལ་ཅིག་ས་བཅུ་པ་ན་ཡོད་ཀྱང་། ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་
 མའི་སྐྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་བྱ་རྟོགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཚོས་བཤེས་གྱི་བཤེས་པའི་སྤྱིར་
 ཟེད། སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་དང་མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱོར་བའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་

དེ་སྐད་ཅིག་སྐྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་
ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་ཚོས་སྦྱིད་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས།
བྱུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱོར་
མདོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཚུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །རང་ལུགས། རྒྱུ་མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད། གསུམ་པ་འབྲས་
བྱ་ཚོས་སྦྱིད་མཚན་ཉིད། སྦྱོར་བའི་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བའི་དུང་ཚུབ། དབྱེ་ན་བཞི།
གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་དངོས་བརྒྱད་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་བྱང་ས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བྱང་ས་ཚང་ལ་ངོ་བོ་མ་ཞོར་བར་བསྟན་ཚུལ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་དངོས་བརྒྱད་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏུན་ལ་ཕབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱོད་པ། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་
དགོས་ཤིང་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཁྱེན་གསུམ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་བཞི། གསུམ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་བའི་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉིར་གྱི་
གང་ཟག་གིས། དང་པོར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏུན་ལ་ཕབ། དེའི་དོན་སྦྱོར་གྱིས་ཉམས་སུ་སྐྱངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འབྲས་བུ་
སྟོན་ཐོག་དོན་དུ་གཉིར་བའི་གང་ཟག་གིས། དང་པོར་སོ་ནམ་སྦྱོར་ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད། ཤེས་པ་
རྣམ་ལག་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ཐོག་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །ཉམས་མགོ་
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱིས་རིགས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏུན་ལ་འབྲེབས་
པའི་ཆ། དང་པོར་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་ཡིན། འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་ནི་གང་
ཡིན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་རབ་དབྱེ་གང་ཡིན་སྟུང་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཅུའི་སྟོན་ས་རྣམ་མཁྱེན། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཅུ་
གཅིག་གི་སྟོན་ས་ལམ་ཤེས། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཅུའི་སྟོན་ས་གཞི་ཤེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱི་གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། དང་པོར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྦྱེ་མེད་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དེ་

ཉིད་ཚོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱི་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དང་། དེ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་
རིམ་ཅན་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དང་། སློབ་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚུལ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཉམས་
སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློབ་པའི་རིམ་བཞིན་བཞག་པའི་སྤྱིར་ འཕགས་
པ་སྣང་ན། ཉམས་སྲུ་གྱི་སློབ་པ་ལ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤངས་པ་
མཐར་ཐུག་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གཉིས་སྲུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
སློབ་པ་སྲུ་མ་གཉིས་བཞག་གི་མ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲུ་མ་གཉིས་བཞག་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ལ་མི་མ་ཐུན་སྤོགས་མཐར་དག་སེལ་པའི་ཅེ་སློབ་དགོས། དེ་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་
རྟོགས་སློབ་པ་སློབ་དུ་འགོ་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
གིས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སློབ་པར་དགོས། དེ་ཐོབ་པ་ལ་མཐར་
གྱིས་པའི་སློབ་པ་སློབ་དུ་འགོ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ འབྲས་བུ་ལ་ཚོས་སྐྱུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སློབ་པ་
བཞི་ཉམས་སྲུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ལྷ་རི་སྟེང་གི་ཚོས་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་
ཤེས། དེ་ཉིད་ལ་སློབ་བྱུང་གྱི་རི་མ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་གདུལ་བྱུ་ལས་དག་པ་ལ་མཚན་དཔེས་
བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྐྱུར་སྤང་། དག་མ་དག་སྣ་ཚོགས་ལ་སྐྱའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྲུ་སྤང་བ་སྟེ། རྟེན་ཚོས་
བཞི་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཞར་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་པ་དང་ལྷག་པའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་རྣམ་མཐུན་ཚོགས་ལམ། ལམ་ཤེས་སློབ་ལམ་ནས་ས་དང་པོའི་བར་དུ། གཞི་
ཤེས་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ། རྣམ་རྟོགས་སློབ་པ་ས་བརྒྱད་པ། ཅེ་སློབ་ས་དགུ་པ། མཐར་གྱིས་
པའི་སློབ་པ་ས་བཅུ་པའི་དགྲིལ་སྟོང་། སྐད་ཅིག་མའི་སློབ་པ་ས་བཅུ་པའི་དགྲིལ་སྟེང་དུ་ཉམས་སྲུ་སྤངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཚོས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུ་པའི་ལམ་རིམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྒྱན་
གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བེད། ལྷག་པའི་དོན་ནི་མཐུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་སློབ་
པ་བཞིའི་སློབ་པ་ཉམས་སྲུ་སྤངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་བའི་དགོངས་པར་
ལྷག་པར་བཞི་སྟེ། དུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། །སློབ་པ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཚོས་སྐྱུ་འཕྲིན་ལས་འབྲས་
བུ་ནི། །དོན་གསུམ་གཞན་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །དུལ་དང་། སློབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་འབྲས་དོན་

གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་མཁུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏུག་ལ་ཕབ་པའི་དོན་སྦྱོར་བ་བཞིས་ཉམས་སུ་
སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་མའོན་ཏེ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། མཁུན་གསུམ་ནི། བཤའ་བའི་རིམ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཤའ་བའི་རིམ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་སྦྱ་ཕྱིའི་རིམ་བ་མེད་ཀྱང་། བཤའ་བ་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཉོགས་སྦྱ་བ་ནི་བཤའ་བའི་རིམ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་དེ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སྤུང་ཚོགས་སུ་ཤེས་
ནས་དེའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ལྟ་སྦྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཉེན་པོ་གཞི་
ཤེས་སོགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་སྤུལ་མ་དང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་བསམ་བཅེངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
ལམ་སོགས་དེའི་རྒྱ་སྤུལ་མ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་སྤངས་ནས། རྒྱ་སྤུལ་མ་
ཉམས་སུ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་མའོན་ཏེ་བྱེད་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དང་པོར་འབྲས་བུ་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱའི་སྟོན་ཐོག་སྤུང་ཚོགས་སུ་མཐོང་ནས། དེའི་རྒྱ་ཚོལ་བ་ལ་འཇུག་དེ་
ཡང་འདམ་རྩལ་ཆེ་ཆེ་ཞིང་འོ་སར་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པར་མི་སྟེ་བ་སོགས་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་རབ་དབྱེ་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་སོ་ནམ་ཚུལ་བཞིན་ཏེ་བྱས་པས་འབྲས་བུ་སྟོན་ཐོག་ཐོབ་པར་འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོར་
བ་བཞི་ནི། རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་ལ་བསྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་བ་
ལ། རྣམ་མཁུན་ལ། ལམ་ཤེས་ལ། ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་ལ། མཁུན་གསུམ་དང་། སྦྱོར་བཞི་ལ། རྣམ་མཁུན་
དང་ཚོས་སྐྱེ་ལ་བསྐྱོས་པ་སྤང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གཉེས་ལ་བསྐྱོས་སྦྱོར་ཡོད་དེ། དེ་གཉེས་
ཀ་ལ་ས་བཅུ་དང་ལམ་སྦྱ་སོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁུན་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྦྱོར་མེད་དེ།
སྐབས་དང་པོར་རྣམ་མཁུན་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་ཅིང་། གཉེས་པར་དེ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱའི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པས་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ནི། ལམ་
ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་གཞུང་ལ་བསྐྱོས་སྦྱོར་ཡོད་དེ། དེ་གཉེས་ཀར་ཐེག་དམན་གྱི་མའོན་པར་ཉོགས་
པ་བསྟན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྦྱོར་མེད་དེ། ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལུལ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་
དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བཅེངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་སྤུལ་མ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ལམ་ཤེས་གྱི་གོལ་སའི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པས་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ལྟེ།
མཁུན་གསུམ་དང་སྐྱོར་བཞི་ལ་བསྐྱོས་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱོར་བཞི་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མཁུན་གསུམ་བསྟན་པའི་
སྲིད་ཏེ། ཀུན་མཁུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་སྲིད། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་དང། ཀུན་མཁུན་ཉིད་
གསུམ་ཚོས་རྣམས་གྱི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སླ་མེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཅེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་
དང་པོ་གསུམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏམ་ལ་ཕབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་ཅིང། སྐྱོར་བཞི་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་བྱང་བུའི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པས་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་
སྲིད། བཞི་པ་ལྟེ། སྐབས་དང་པོ་དང་བརྒྱད་པ་ལ་བསྐྱོས་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀར་སངས་རྒྱས་གྱི་མངོན་
རྟོགས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་སྐྱབས་པར་མཚུངས་པའི་སྲིད། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏམ་ལ་ཕབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་ཅིང། བརྒྱད་པར་ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུའི་ལྡོག་པ་ནས་
བསྟན་པས་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ།
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏམ་ལ་ཕབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱོར་བ། ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན། རྒྱ་ལམ་ཤེས། བྱང་དོར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཞི་ཤེས། དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བའོད་
པའི་སྐྱོན་ལ་འཚམས་སྦྱར་བ་དང། མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལྟེ། དེ་ལྟར་བསྟུས་
པའི་དོན་ཀུན་བསྟན་ནས། །ཞེས་སོགས་གྱི་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱེད་གྱི་
ཚོས་བཅུ་ཡོད་ཅིང། འདི་དག་ལ་བསྟུ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང། དཀའ་བའི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ལོ་ཚེན་ན་རེ། ཚོས་བཅུ་པོ་བསྟུ་བ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྟུབ་གཉིས་སུ་
འདུས། དང་པོ་ལྟེ། ཚོས་བཞི་དང་ལྟན་ཏེ། བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྐྱོར་བ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་གདམ་དག་ཉན་པ། གདམ་དག་གི་འབྲས་བུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྟོག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་
པ། རྒྱུན་ཐེག་པ་ཚེན་པོར་རིགས་སད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟུབ་པའི་དམིགས་པ། དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ། དེ་རང་
གི་ངོ་བོ་དང་གསུམ། འབྲེལ་བ་སྟུབ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང། བསྟུ་བ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་
གཉིས་སུ་འདུས། དང་པོ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་གདམ་དག་ཚོལ་བ་དང། གདམ་དག་གི་འབྲས་བུ་དེས་འབྱེད་
ཆ་མཐུན་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟུབ་པའི་རྟེན། དམིགས་པ། ཚེད་དུ་བྱ་བ། ངོ་བོ་དང་བཞི་

ཡོད་དོ་གསུང་དོ། །རང་ལུགས། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང། སྒྲོར་བ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་
འདུས། དང་པོ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་
གྲིས་འཆད། དེའི་དམིགས་ལུལ་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཚུབ་ནི། དེ་དང་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྲིས་འཆད།
མཚོན་བྱེད་གྱི་དཔེ། མཚུངས་ལྡན་གྲིས་གྲོགས། ཚོས་མ་ཐུན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེར་གཉིས་
སུ་ཡོད་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྲིས་འཆད། དེ་དག་གི་ས་མཚམས་འགྲེལ་
བས་ཁ་བཀང་སྟེ་འཆད་པ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི། ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། བསྐྱབ་པའི་
ཐབས་སྟོན་པའི་རྒྱ་གདམ་དག་ཐོབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན། འཇུག་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
གི་ཚོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གདམ་དག་བཅུ་སྟེར་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱབ་དང་ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན།
རྟོགས་དཀའ་བ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོ་ག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དབང་པོ་རྩལ་དང། ཞེས་སོགས་གྲིས་
བསྟན། གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང། བྱང་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམིགས་
པ་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྲིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་
བྱང་ཚོས་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟགས་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། གཞི་དང་དེ་ཡི་
གཉེན་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གྲིས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང། རྗས་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི། །ཞེས་སོགས་
གྲིས་འཛིན་རྟོགས་གཉིས་ཏེ། སྤང་བྱ་རྟོག་པའི་བྱང་ཚོས་དང། གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་ཚོས་ནི།
སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན། གསུམ་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་རྟེན་རིགས། དེའི་
དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རིགས་གྱི་དབྱེ་བ་དང། ཚོད་སྤང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། རྟགས་པ་ཡི་ནི་ཚོས་རྒྱག་དང། །ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། ཚོད་པ་ནི། ཚོས་གྱི་
དབྱེངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན། ལན་ལ་འཐད་པའི་སྒོ་ནས་ཚོས་དབྱེངས་རིགས་སུ་
བསྐྱབ་པ་དང། དཔའི་སྒོ་ནས་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་འཐད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་
པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་པའི་ཚོས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་གྲིས་
བསྟན། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་མཚོག་སོགས་གྲིས་བསྟན། བཞི་པ་ནི། ལོ་ཆའི། འཇུག་པའི། ཚོགས་
གྱི། དེས་འབྱུང་གི་བསྐྱབ་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་དེ་དག་སོ་སོར། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད། བཅེ་དང་སྦྱིན་ལ།

ཆེད་དུ་བྱ་དང་། ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན། དེ་དག་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་དུ་
རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམ་ངག་ཉན་ཏེ། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་བུན་གྱི་རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་
བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས། བསམ་པས་གོ་ཆ་གྲོན། སྒྲོར་བས་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱང་
རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་ཏེ། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ལྷུང་འདས་སུ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་དང་བཞེས།
དམིགས་པ་བརྟུ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་
རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ཚོས་ཅན། ཤེར་སྤྱིར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་སློབ་ནས་དེ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་
གཉིས་པ་ལ། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོར་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྤྱིར་། །ཞེས་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ། ལུས་རྟེན།
བསམ་པའི་རྟེན། བརྟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་སློང་གཉིས། དང་པོ་ནི།
འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལྡམས་ནི་རང་སྟོབས་དང་
གཞན་སྟོབས་ཅི་རིགས་པའི་སློབ་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་
དང་པོ་ལ། དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་པོ་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་མེད་པའི་
སྤྱིར་། གཉིས་པ་ལ། དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་སེམས་ཅན་ནི་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་
ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས། གཞན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་མཐོང་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སློབ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་
མེད་པའི་སྤྱིར་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། རིན་ལན་གསལ་བ་ལས། སྟོན་པ་སྟོན་
དཔུལ་བའི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་པའི་བྱུང་དུ་འགྲུངས་པའི་ཚོ། རྟོགས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱེས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་
པར་བཤད་པ་དང་། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་འདྲིལ་རྟེན་དབང་སྐྱུག་གིས། ཡི་དུགས་མང་
པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་ཉི་མེ་ཆིག་
སློང་གིས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་། ལྷ་མིའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་རུང་སྟེ།
མདོ་ལས། དེ་ཚེ་ལྷ་མི་སློང་སྤྲུག་བརྒྱ། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྟོན་གསུམ་ལས།

དབྱ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལེགས་ཐོབ་ན། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་
 འགྱུར་ཞེས། །མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རན་སོང་གི་རྟེན་ལ་ཐེག་
 ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ལུང་དང་རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞོན་པའི་སྤྱིར། ལུང་གི་གཞོན་དེ།
 ལམ་སློན་ལས། སོ་སོ་ཐར་བ་རིགས་བདུན་གྱི། །རྟག་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་
 བ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུང་ཞིང། རན་འགྲོའི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེ་
 བ་མེད་པའི་སྤྱིར། རིགས་པས་གཞོན་དེ། དཔྱལ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཅན། བདེ་འགྲོ་
 བར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། ལུང་གིས་མི་གཞོན་དེ། ལུང་དེ་ནི་སེམས་ཅན་
 ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་དུ་དངོས་སུ་དཔྱལ་བ་འཇུག་ལུས་ཀྱི་
 བྱང་སེམས་མེད་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དཔྱལ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ནི།
 རྟེན་ཐེག་པ་ཆེན་བོར་རིགས་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསལ་འདོད་ཀྱི་སྣང་རྗེ་དང་
 རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྟོན་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ནི་བསམ་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན། གཞན་
 དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་ངགིས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། དཀོན་མཆོག་སློན་མའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་
 དང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང། །རྒྱལ་སྐྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལའང་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་མེད་ལ་
 དད་གྱུར་ན། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང། རིན་ཆེན་སྤང་བར། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང། །སྟོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྣང་རྗེ་དང། །གཉིས་ལ་མི་རྟེན་ཡེ་
 །ཤེས་ལགས། །ཞེས་དང། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་དང་བོར་རིགས་ལུས་པས། །སྣང་རྗེའི་ས་བོན་
 རབ་སད་ཅིང། །སྟོར་དང་བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཟུང། །ཞེས་
 སོ། །གསུམ་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན། བསྐྱབ་བྱ། སན་ཡོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང། འཐད་སྟོགས་དོས་བཟུང་
 བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་སེམས་བྱང་ལ་བཞེད་དེ། བྱང་སར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཚོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུང་ཞིང། སྟོན་ལམ་ཡང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་

བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་དེ། རྒྱན་ལས། བཏུན་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་
བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང། སློབ་ཆེ་དང་ཚོམ་པ་ཆེ། །དོན་ཆེ་བ་དང་འབྲུང་བ་ཆེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་པ་སྟེ། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་འབྲུང་བ། །ཞེས་པའོ། །འགྲེལ་པར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡོན་ཏན་
གསུམ་དང་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་ལྟར་ན། སེམས་སེམས་བྱང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་སེམས། དེ་ལ་ཡང་ཚོགས་
བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། དེ་ལ་ཡང་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྣང་ཉིད་ཉོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་ཞིང། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དག་པ་ལ་འདོད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་
པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
པ་ནི་དེ་ལ་སྲིད་པའི་སྲིར་དོ། །ཞེས་དང། དོན་གསལ་ལས། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
ན་སེམས་བྱང་མ་ཡིན་པས་བྱང་བ་ལ་བདེན་ལན་བཤད་པའི་སྲིར། རྗེ་ཀམ། སེམས་སེམས་བྱང་གཉིས་ཀ་ལ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པའདུ་ཡོད་དེ། སེམས་རང་གི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་བཤད་ན་གཙོ་བོ་སེམས་དང། སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱེད་པ་ལ་བཤད་
ན་སེམས་བྱང་ལ་གནས་པའི་སྲིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་འཐད་
དེ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིར། དེ་ཡང་སློབ་ལམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་
ལ་འཛོག་ཅིང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་ཚོགས་དུག་ཀ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ཉེ། དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྲིར་ཉེ། ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སློབ་སྟེང་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་སྲིར་དང། སེམས་ཆེན་པོར་བཤད་པའི་སྲིར། ཉི་སྣང་གི་དོན་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའམ་
སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ ཅེས་དང། ཁ་ཅིག་ གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང། མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ ཁ་ཅིག་ གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་ཐར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ ཞེས་དང། ཡང་ཁ་ཅིག་ གཞན་དོན་དུ་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྲོང་བ་ཐོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་
རིག་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
སྲིད། འདོད་ན། དེ་ཐོབ་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སྣེ་ལྟ་བུ་འགྱུར་བོ། །གསུམ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
ལམ་དུ་དངོས་སུ་འཇུག་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་
གཉིད་ཀྱི་སློ་སློན་སོང་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །བཞི་པ་ལ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྲོང་བ་
ཐོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཚོས་ཅན།
མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ། བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། རང་
ལུགས། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྲོང་བ་ཐོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་
ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་གསུམ་པ་ལ། མཚན་གཞི། སྤངས་ལམ། ཚོགས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།
དཔེ་གྲོགས། ས་མཚམས་ཀྱི་སློན་སྤྲོད་བྱེད་པ་དང་དུག་དང་པོ་ལ། སློན་འཇུག་གཉིས། འདི་ལ་དགག་བཞག་
སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པ་དང་།
དེ་གང་ཞིག་དེ་ཐོབ་པའི་སློན་སྤྲོད་བྱེད་པ་རིམ་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སློན་པ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འདིག་ཉེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
དགའ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་དང་། ལོ་ཆེན་གྱིས། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སློན་སེམས་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་སློབ་པ་འཇུག་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་འཕགས་ལམ་
ལ་བཞེད་པའི་སྲིད། ཟེད། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སློན་པས་མ་ཐོན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སློན་སེམས་ཡིན་པའི་སྲིད། བྱང་སེམས་མཐོང་
ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། འཇུག་སེམས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྲིད། འདོད་ན།

ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སློབ་
སེམས་དང་། སྐྱོར་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཇུག་སེམས་ཡིན་ཏེ། བརྗེ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་ཀྱིས།
སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉེས་ཀྱི་དང་པོ་གསུམ་སློབ་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་བཅུ་དགུ་འཇུག་སེམས་སུ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། འདུན་སོགས་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སློབ་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །འཇུག་པར་ཞེས་བྱའི་
བདག་ཉིད་ནི། །བཅུ་དགུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། བྱང་སེམས་ཆོག་གས་ལམ་པའི་
རྒྱུད་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོམ་པས་ཟེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པ་ཐལ་བ་དང་། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀུན་
རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐལ་བའི་སློབ་གནས་སོ། །ཁ་ཅིག་སློབ་འཇུག་གཉེས་མི་འགལ་ཏེ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་སློབ་པའི་ཆ་ནས་སློབ་སེམས་དང་། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་པའི་ཆ་ནས་
འཇུག་སེམས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་ལ་དང་པོ་དང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་ལ་གཉེས་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དར་རྗེ་ག་པས།
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞེས་སྐྱོར་བ་ཉམས་ལེན་ཀྱི་དུས་སུ་དངོས་སུ་མ་ཟེན་པ་དང་། ཟེན་པ་ལ་འདོད་
ཅིང་། དེའི་དོན་ཡང་། རྣམ་མཁྲེན་དོན་གཉེར་ཀྱི་འབྲུག་དུ་རེ་བ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། ས་མཚམས་ཀྱང་
སློབ་སེམས་ཆོག་གས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད། འཇུག་སེམས་ཆོག་གས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་
བར་ན་ཡོད་ཟེར། མི་འཐད་དེ། དངོས་སློབས་ཀྱི་རིགས་པ། །ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་
གཞོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རང་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་
འཕགས་ཡིན་ན། གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྲེན་དོན་དུ་གཉེར་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན།
གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྲེན་དོན་གཉེར་ཀྱི་བསམ་པས་ཟེན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉེས་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རྣམ་མཁྲེན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སློབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ནི་རྣམ་མཁྲེན་དོན་གཉེར་ཀྱི་འབྲུག་
འདུན་དུ་རེ་བའི་བྱ་བ་དང་དངོས་སུ་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
ཕྱིར་དུ་ཆས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ནི་འཇུག་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྐྱེ། སྐྱོང་པོ་བཞོད་
པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་དུ་སེམས་ཅན་གང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སློབ་པ་དེ་

དག་ཀྱང་དཀོན་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པ་ནི་ལེན་ཏུ་དཀོན་ལོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡིས། །བྱེ་
བྲག་རི་ལྷར་ཤེས་པ་ལྷར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏའི་བཞེད་པ་ལ་སློན་པའི་སེམས། སློན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སློན་པ་མི་ཉམས་
བར་བསྐྱང་བའི་བསྐྱབ་བྱ། འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འཇུག་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སློམ་པས་ཟིན་པར་བཞེད་དོ། །རང་ལུགས་ནི།
རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་པས་མ་ཟིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རང་དང་ལྷན་ཅིག་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད། རིམ་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཡིན།
དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་པ་འཕོགས་པའི་ཚོ་ག་སློན་དུ་མ་སོང་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་
ཐག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོས་བཅད་པའི་ཅ་ལྷུང་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་པ་ལས་
ཉམས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་པ་རྒྱད་ལ་
ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱའི་སེམས་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་སྤྱོད་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་ན་སློམ་
པས་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གནས་སྐབས་
ན་མེད་དེ། དེ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་རིས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སློམ་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སློན་སློན་འཇུག་
གི་བྱང་པར་འཛོག་པ་འཐད་དེ། སློན་སེམས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་པས་མ་ཟིན་པས་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་
སྤྱི་མི་འབྱུང་བ་དང་། འཇུག་སེམས་ངོས་ཟིན་པས་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སྤྱི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སློན་པའི་སེམས་པས་ནི། །འཁོར་ཆེམ་འབྲས་བུ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། །རི་ལྷར་འཇུག་པའི་
སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། །གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་
ཡས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་སྤྱིར། །མི་སློག་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྒྲངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གས། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལུག་། རྒྱན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག་ །ནམ་མཁའ་
མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། སློན་པ་ནི་སློན་པ་ཅམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་

པའི་ཚོ་ག་ཙམ་ཡང་སྒྲུང་བར་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱོམ་རིམ་བར་པར། དང་པོར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་
པན་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱལ་སྲུ་གྲུང་ཅིག་ ཞེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། སློན་པའི་སེམས་སོ། །གང་
པན་ཆད་སྐྱོམ་པ་སྒྲུངས་པ་ནས་བསྐྱུང་སྟེ། ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སློན་སེམས་སྐྱོམ་པས་མ་བཟོན་པ་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྐྱོམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགེ་སློང་ཡིན་ན། དགེ་སློང་གི་སྐྱོམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་ན། འཇུག་སེམས་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སློན་འཇུག་གཉེས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སློན་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དེ་
མདོར་བསྟུན་ན། །རྣམ་པ་གཉེས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་རྒྱལ་སློན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་རྒྱལ་འཇུག་པ་ཉིད་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། བྱང་སེམས་སྐྱོམ་པའི་ཅ་རྒྱུང་ཕོག་པའི་དབང་གི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ངེས་
ཀྱི་བྱང་སེམས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཅ་རྒྱུང་གི་དབང་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་ལས་ཉམས་ནས་སློན་
སེམས་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སློན་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་རྒྱུང་བ་
སྟོབས་ལྡན་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག །འཁོར་བར་ངེས་ཀྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་
རིངས་ཐོགས། །ཞེས་པ་དང་འགལ། གཉེས་པ་ལ། དམ་པའི་ཚོས་ལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉེས་སུ་གངས་
ངེས་པར་ཐལ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉེས་སུ་འདུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཉེ། སློན་མེད་དེ། ལུང་གི་དམ་ཚོས་ལ་དེ་གཉེས་སུ་གངས་ངེས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྲ་མ་ལ་
ཡང་སློན་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སློན་འཇུག་གཉེས་སུ་གངས་ངེས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
གཉེས་པ་ལ། རགས་པ་བཟུང་ལས་རྒྱུང་བའི་དང་། སྲ་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉེས། དང་པོ་
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་གཅིག་ ཕྱི་མ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་ཅིག འདི་དག་ལ་མི་འཐད་པའི་
ཆ་དབང་བ་དང་། རང་ལུགས་གཉེས་དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག་ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
འདྲིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་འདྲིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་དུ་འདོག་
ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འདྲིན་སྣངས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱལ་སའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་
གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་མ་ངེས།

རང་ལུགས་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་རིགས་ལ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ་ཤེས་མེད་ཅིང་གཞན་
དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་
ཚོགས་སྟོར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ལ་འང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ནི། འདྲིན་སྒྲངས་ཀྱི་ཡུལ་
ཀྱི་སློན་ས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཙམ་འདྲིན་སྒྲངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད། མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་སེམས་བསྐྱེད་
རྣམས་ནི། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སློན་ས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྒྱད་ལ་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་སྟེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔར་བཤད་པའི་སྲིད་འཇུག་པར། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
སྟོབས་ལས། རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་ལས། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཐོས་པ་ལས། དགེ་བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་
གོམས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྟ། དང་པོ་མི་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་གཞན་ལ་
རག་ལས་པའི་སྲིད། ཕྱི་མ་རྣམས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། མི་མ་སྐྱེན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉམས་དཀའ་བའི་
སྲིད། རྒྱན་ལས། རྟོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། རྩོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་དང་། རྩི་བརྟན་པ་
དང་བརྟན་འགྲུང་བ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། རེས་སོ། །གཉིས་པ། དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱ་བཤད། ས་མཚན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དབྱེ་བ། འབད་ཚོལ་གྱི་མཚན་མ་དང་
བཅས་པ། དེ་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སྐྱབ་པ་སྐྱང་པའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་གསུམ། གསུམ་པ་ནི།
ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་དམ་པ། རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་དམ་པ། རྟོགས་པ་དམ་པ་སྟེ། དམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ན་དོན་

དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྲལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་སངས་རྒྱལ་བརྒྱུ་ཡན་
ཚད་བསྐྱེད་བཀའ་གྱི་སློབ་མཉམས་པར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་
གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་
ལས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རབ་མཉམས་བྱ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཚོས་ལ་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེར་ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་མཉམས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས།
ཚོས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བ་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །མཚོག་ལ་སེམས་མཉམ་རྟེན་པའི་
ཕྱིར། །དེ་ཡི་རབ་དགའ་བྱུང་བར་འཕགས། །ཞེས་པ། གསུམ་པ་ལ། སྐྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱུང་ཚོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱུ་མ་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོ་
ག་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་ལ་བརྒྱུད་
པ། བསྐྱེད་པ་དུས་དང་སྐྱོད་འཇུག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཕྱག་སློལ་རྩོམ་བྱུ་ལྟེ་ལས་བརྒྱུད་དེ། ས་སྐྱབ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཕྱག་ལེན་དུ་མངོན་པ་འདི་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ནས། ཐོགས་མེད་སྐྱ་
མཚེད་ལ་བརྒྱུད་པ། བྱང་ས་དང་སློལ་པ་ཉི་ལུ་བ་སོགས་ལ་བཀོད་པའི་ཕྱག་སློལ། རྩོམ་བྱེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་
བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་དུ་མངོན་པ་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་འོགས་པའི་ཚོག་ལ། དབྱུ་མ་ལུགས་དང་། བྱང་སར་བཤད་པའི་དེ་འོགས་པའི་ཚོག་ལ་
སེམས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་ཞེས་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དབྱུ་མ་བས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་
ལྷང་དུ་བྱུང་། སེམས་ཅན་བས་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ། ལྷ་སྐྱབ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་
ལ། ཐབ་མོ་ལྷ་བའི་ལམ་རིམ་དང་། ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་པའི་དེ་ལ། རྒྱ་ཆེན་སྐྱོད་པའི་ལམ་རིམ། ཞེས་སོ་
སོར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་ལྷང་དུ་བྱུང་།
ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ལམ་རིམ་
ལ། བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྐུ་སྐྱོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་རིམ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་
ནས་བརྒྱུད་པའི་དངོས་བསྐྱེད་སྐྱོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་རིམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་བཤད་པ་ཡང་

མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་ལམ་
ཉམས་སུ་མ་ལེན་པས་བྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ན། དབུ་མ་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་ལམ་
ཉམས་སུ་མི་ལེན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་སྒྲང་པའི་ཡུལ། གང་
གིས་ལེན་པའི་གང་ཟག ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚོ་ག དེ་ལྟར་སྒྲངས་པའི་བསྐྱབ་བྱེད་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་འབོགས་པའི་ཚོ་ག་ལ་མཁས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱང་དུ་ལེན་
ཏེ། སྡོད་འབྲུག་ལས། ཏྟག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ལུགས་མཚོ་ག །སློབ་གྲི་སྲིད་ཡང་མི་བཏང་ངོ། །ཞེས་དང་། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། སྐྱམ་
སྡོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །རྣམ་དང་ལྡན་ལ་སྒྲང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དངོས་སུ་མ་འབྱོར་ན། ཏེན་ལ་སོགས་པའི་བྱང་དུ་སྒྲངས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་སྐྱེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བརྟུལ་དང་བྱང་སར་
བཤད་པའི་སྲིད། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཉམས་ན་སྲིད་གསོ་བ་ལ། སྐྱམ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་
ལྟར་གནས་བརྟེན་བྱང་བཟང་གིས་བཤད་པའི་སྲིད། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པར་མཁན་ཆེན་
ཞི་བ་འཚོས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་
དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱང་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བར་བཞིན་དེ། དབུ་མ་པ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་ཡིན་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཏེན་དུ་ངེས་པར་མི་དགོས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། ཉམས་ཀྱི་ས་བོན་
ཡུལ་གང་ཤོ་ཀུན་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྲིད་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱང་མེད་
མ་རྟོགས་འགོ་བ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། དེ་ཀུན་དུ་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གང་བྱང་དགོས་ལ། རིགས་
བདུན་འགོ་བ་གཞན་གྱི་ཏེན་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་བྱང་བར་བཤད་པའི་སྲིད། སོ་སོར་ཐར་པའི་རིམ་པ་བདུན་
གྱི། ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་རྩལ། མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་པ་དང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་གཉིས་ནི་སྡོམ་པའི་ཞིང་
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དཔེར་ན། འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ཡུལ་གང་པའི་གནས་སུ་མི་སྐྱེན་པ་བཞིན་ནོ། །སྡོམ་
གསུམ་ལས། ཇི་ལྟར་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །གང་ཤོ་གང་དུ་འང་སྐྱེ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དབུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱང་། །སྐྱེག་པ་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་སྐྱེ། །ཇི་ལྟར་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །གང་པའི་ཡུལ་དུ་མི་སྐྱེ་བ། །དེ་བཞིན་
སེམས་ཅམ་པ་ཡི་ཡང་། །སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེག་ཅན་ལ་མི་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། སྡོར་ག དངོས་གཞི།

རྗེས་ཀྱི་ཚོ་གའི་བྱུང་བར་དོ། །དང་པོ་ནི། དབྱུ་མ་ལུགས་ལ། སྤྱོད་འཇུག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མཚོན་པ།
 སྐྱབས་འགོ། སྤྲིག་བཤམས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ། ལྷ་དན་ལས་མི་འདའ་
 བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། དགེ་ཙམ་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་པར་བཤད།
 སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ལྷག་འཚལ་བ་དང་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་པར་བཤད་དེ། སྡོམ་པ་
 ཉི་ལུ་བར། ལྷོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཅད་ལ། །གྲུས་པས་ལྷག་འཚལ་ཅི་བྱས་མཚོན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་དང་། དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སོ་ཐར་གྱི་
 སྡོམ་པ་ལེན། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་བསྐྱབས་ནས། ལྷིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཚོ་གའི་སྡོ་
 བས་ལེན་པར་བཞེད་དེ། སྡོམ་གསུམ་ལས། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས། །གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འདོད་
 བ། །ཐོག་མར་སོ་སོ་ཐར་པ་ལོང། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་སྡོམ་པ། །དད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་བྱས་ལྷུར་
 བ། །ལྷི་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྡོམ་པ་ལོང། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གོང་ཏུ་བཤད་པའི་ཡན་
 ལག་བདུན་པ་སྡོན་ཏུ་བཏང་སྟེ། གཞན་དོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྡོ་
 བས། བྱང་ཆུབ་སྡོང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཚོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡི། །ཚོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི། །རི་ལྟར་སྡོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ལུགས་ནི་
 བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་ལ་
 བན་དོན་ཏུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་བསྐྱབས་པ་ལའང། །རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་
 བསྐྱབ་པར་བགྱི། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་ཏུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སྡོམ་པ་སྐྱངས་པའི་
 ཉེན་བསྟན། གཉིས་པས་སྡོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གའི་སྡོ་ནས་སྐྱངས་ནས།
 དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་སྡོམ་པ་དཔེར་བསྟན། གསུམ་པས། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་པའི་དོན་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་གསོལ་གཞིའི་ཚོ་གས་དགེ་སྡོང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་བཞིན་
 ཏུ་སྡོམ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གི་བྱུང་བར་ཡང་། སེམས་ཙམ་པས། ལྷོགས་བཅུའི་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པར་གསོལ་བར་ཙམ་བཤད། དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། སྤྱོད་
 འཇུག་ལས། དེང་ཏུས་བདག་ཚོ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྤྱིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་

ལུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་ལྷ་བདག་དེང་གྲུང། །ཞེས་རང་དགའ་བ་བསྐྱོམ་བ་དང། །བདག་གི་དེ་རིང་སྐྱོབ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐྱུན་སྒྲུབ་འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་བོས་ཟིན་གྱིས། །ལྷ་དང་
ལྷ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱོམ་བ་གཉིས་བཤད། །བཞི་བ་ལ། །སེམས་ཅམ་
ལུགས་ལ། །སྐྱོམ་བ་ཉི་ཤུ་བ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི། །ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་ཞེ་ལྷ། །སྐྱོང་བ་ལ་
བསྐྱབ་དགོས། །དབུ་མ་ལུགས་ལ། །ནམ་མཁའི་སྐྱོང་བོ་ནས་བཤད་བའི་ཅ་ལྷུང་བ་ཅུ་བཞི་དང། །ཐབས་ལ་མཁས་
བའི་མདོ་ནས་བཤད་བའི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་སྐྱོང་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅམ་བ་ལྷ་བ་
དམའ་བས་དེ་དང་མ་ཐུན་བ་སྐྱོད་བ་སྐྱོད་པའི་ཚོ་ག་དང། །དབུ་མ་བ་ལྷ་བ་མཐོ་བས་དེ་དང་མ་ཐུན་བར་སྐྱོད་
བ་སྐྱོ་ཡངས་བའི་ཚོ་ག་གཉིས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་ཤིང། །དེ་དང་མ་ཐུན་བར་རྗེས་འདུག་གི་མཁས་གྲུབ་
རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། །རབ་དབྱེ་ལས། །ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །དབུ་མ་སེམས་ཅམ་
རྣམ་བ་གཉིས། །དེ་གཉིས་ལྷ་བ་ཐ་དད་བས། །ཚོ་ག་ཡང་ནི་ཐ་དད་ཡིན། །ལྷུང་བ་དང་ནི་སྤྱིར་བཙུགས་
དང། །བསྐྱབ་བར་བྱ་བའང་སོ་སོར་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་བའི་སྤྱིར་བཞི་བ་ལ། །རྒྱལ་བོ་ལྷ་བྱུང་། །རྗེ་བོ་ལྷ་
བྱུང་། །མཉན་བ་ལྷ་བྱུང་། །སེམས་བསྐྱེད་དང་གསུམ། །དང་བོ་ནི། །ཐོག་མར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་འགོད་བར་འདོད་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྷ་བྱ། །གཉིས་བ་ནི། །ཐོག་
མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་འགོད་ནས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་བའི་སེམས་
བསྐྱེད་ལྷ་བྱ། །གསུམ་བ་ནི། །རང་དང་སེམས་ཅན་དུས་མཉན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བར་འདོད་བའི་
སེམས་བསྐྱེད་ལྷ་བྱ། །ལྷ་བ་ལ། །ཚོ་གས་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་བའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ། །སྐྱོར་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་
བ་གཅིག་མཐོང་སྐྱོམ་གྱིས་བསྐྱུས་བ་བཅུ། །བྱུང་བར་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་བ་ལྷ། །སངས་རྒྱལ་སས་བསྐྱུས་བ་
གསུམ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་སོ། །དང་བོ་ནི། །ས་ལྷ་བྱས་མཚོན་བའི་འདུན་བ་དང། །མཚུངས་ལྷན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད།
གསེར་ལྷ་བྱས་མཚོན་བའི་བསམ་བ། །རྩ་བ་ཆེས་བ་ལྷ་བྱས་མཚོན་བའི་ལྷག་བའི་བསམ་བ་དང་མཚུངས་ལྷན་
གྱི་སེམས་བསྐྱེད། །གཉིས་བ་ནི། །མེ་ལྷ་བྱས་མཚོན་བའི་སྐྱོར་བ་དང། །གསུམ་བ་ནི། །གཏེར་ཆེན་པོ། །རིན་པོ་
ཆའི་འབྲུང་བྱངས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ། །རྗེ་རྗེ། །རིའི་རྒྱལ་པོ། །སྐྱེ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་
བྱ། །ཉི་མ། །ཚོས་གྱི་སྐྱོད་བྱངས་ལྷ་བྱ་བ་ཅུས་མཚོན་བའི་ཐ་དོལ་ཏུ་སྤྱིན་བ་བཅུ་དང། །མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་

བསྐྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། བང་མཛོད། བམ་པོ་ཆེ། བཞོན་པ་བཟང་པོ། བཀོད་མའི་ཚུ་ལྟ་བུ་ལྷ་ས་
མཚོན་པའི། མངོན་ཤེས། ཚོགས་གཉིས། བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་ལ་མཐུན། སྤྱིང་རྗེ་ལྷག་མཐོང་། གཟུངས་སྤོབས་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལྷ་པ་ནི། ལྷ་སྟན་པ། ཚུ་བོའི་རྒྱལ། སྤྱིན་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི།
ཚོས་གྱི་དགའ་སྟོན། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། ཚོས་སྤྱད་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལྷག་པ་ལ།
མོས་པས་སྤོད་པའི། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི། སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞི།
ཐེག་ཆེན་སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ནི་དད་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལ་དོན་
སྤྱིའི་ཚུ་ལ་དུ་མོས་པ་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ནི་གཉིས་པའི་
མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། འབད་ཚོལ་གྱི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་སྐོ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།
འབད་ཚོལ་གྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྱིབ་གཉིས་གྱི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
སངས་རྒྱལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིབ་གཉིས་གྱི་བག་ཆགས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་
ལ། །རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། མཁན་ཆེན་པ་ན་
རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་འདི་སྟོན་དཔྱལ་བའི་ཤིང་རྩ་འབྲེན་པའི་གྲུང་དུ་
འཁྲུངས་པའི་ཚོ། བྲོགས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིས་ནས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་།
ལམ་མ་ཞུགས་ན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་བྱེད་པ་དོན་ཡོད་ཅིང་། །ཞེས་གསུང་དོ། །ལམ་མ་
ཞུགས་ན་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་འདི་གཞིན་དབང་ལྷག་གིས་ཡི་དུགས་མང་པོ་
བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ན་ཚོགས་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་
སྤྱིར་དུ་ཚོགས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩེ་བ་མེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་
ཅིང་། དེ་ན་དེ་ཉིད་གཉིས་གང་རུང་མེད་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འགྲུང་ཞིང་།
འདོད་ན་ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་དུ་ཡོད་པར་འགྲུང་དོ། །འབྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་

བོ་ཉིད་གྱིས་ལས་དང་པོ་བའི་སས་བསྐྱུས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྲིད། རེད་མདའ་བཀ་རེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་
 བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། དེར་སེམས་བསྐྱེད་ཁས་སྤངས་པ་དུས་ལས་འདས་པ་དང་། དེའི་རྟེན་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གནས་བྱུང་པའི་སྲིད་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་
 བྱུང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་
 མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མངོན། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཐེད། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ན་
 གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་རྒྱུན་མེད་པ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་
 ཉེར་གཅིག་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་གྱི་སྐྱོན་གནས་
 སོ། །རང་ལུགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་སངས་རྒྱས་སའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ་ནི། ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྲིད། གཉིས་པ་བསྐྱེད་བྱ་ལ། མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་བསྟེན་དགོས་པ། ཉམས་པའི་རྒྱ་དོས་བཟུང་བ། ཅ་ལྷུང་
 སྒོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་མེན་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚེ་འདིར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་དེན་པ་གསུམ། ཕྱི་མར་མི་
 ཉམས་པའི་རྒྱ་ཐབས་གསུམ། གཉིས་ཀར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་འདུན་པ་སོགས་ལྟའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
 སྐྱེས་པའི་མན་ཡོན། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས། ཉེད་པ་དཀའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་དེན་པར་བྱེད་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པ་དུས་གསུམ་དུ་བྱེད་པ། རྒྱལ་བ་སྐྱུས་བཅས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ།
 ཚོས་དང་འགལ་བའི་བདུད་ལས་སྒོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཚོས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས། དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་གཅེས་སྐྱུས་སུ་འཛིན་པ། སངས་རྒྱས་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་
 བཏུས་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། སྒོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་བྱེད་ན། བམ་མཁའི་
 སྐྱོང་པོའི་མདོ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱུན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་
 བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞེར་འདུས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་འདོར་བ་དང་། ཡོ་བྱེད་
 ལ་མ་ཆགས་པའི་སེར་སྐྱས་གཞན་ལ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱིན་མི་རུས་པ་དང་། ཀུན་སྒོང་དགའ་སྒོང་དང་ལྡན་པས་
 བཟོད་པར་གསོལ་ཡང་བསམ་པས་ཁྱོ་ཞིང་སྐྱོར་བས་དེག་འཚོག་བྱེད་པ་དང་། ཉེད་བསྐྱུར་ལ་ཆགས་པའི་
 དབང་གིས་ཚོས་ལྟར་སྐྱར་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བཏུས་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་ཡང་འདོར་

དང་། །ཚགས་དང་སེར་སྒྲིལ་མི་ཐད་བསམ། །སྒྲོང་ལ་སྒྲིལ་བར་མི་བྱེད་དང་། །སྒྲིལ་ས་ཉེ་དགའ་བར་བྱེད་པ་
ན། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་བཟོད་བར། །ཁྲོས་བས་སེམས་ཅན་རྟོག་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་གཞན་མ་སྤུན་
བསམ། །ཚོས་སྒྲུབ་བཅོས་པ་སྒྲོན་པ་པོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཉེད་དང་བཀུར་སྒྲིལ་
ཚགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྤྲད་པ་དང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་མགོན་མེད་གྲུར་པ་ལ། །སེར་སྒྲིལ་ཚོས་
མོར་མི་སྒྲེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤད་བར་མི་ཉན་བསམ། །ཁྲོས་བས་གཞན་ལ་འཚོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
སྒྲོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཚོས་འབྲར་སྤྲད་སྒྲོན་པ་པོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅ་སྤྲུང་བྱང་
སྒྲོམ་གྱི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པའི་ཅ་སྤྲུང་དེའི་གཏོང་རྒྱ་དང་། གསང་སྤྲུགས་སྒྲོམ་པའི་ཅ་
སྤྲུང་དེའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཟེར། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲུང་བའི་ཅ་སྤྲུང་ཡིན་ན། ཀུན་
དགྱིས་ཆེན་པོས་སྤྲད་པའི་ཅ་སྤྲུང་ཡིན་དགོས་པ་ཐམས། དེ་ཡིན་ན། དེའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། རང་
ལུགས། སྤྱིར་ཅ་སྤྲུང་ཅམ་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་མི་བུས་ཏེ། ཀུན་དགྱིས་རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་གི་
དབང་གིས་སྤྲད་པའི་ཅ་སྤྲུང་གིས་དེ་གཏོང་མི་བུས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་འདོར་བའི་ཅ་སྤྲུང་དང་། ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོས་སྤྲད་པའི་ཅ་སྤྲུང་ནི་དེའི་
གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཐའ་དག་གཏོང་རྒྱ་ཡིན། སྤྱི་མ་ནི་འདུག་སྒྲོམ་གྱི་
གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྲད་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བར་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཟུ། །སྒྲོད་ཀྱང་དགྲ་
བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཉིད་དུ་འདོད་སྤྱེད་ན། །དེ་ཆེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྒྲོན་བྱང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། །སེམས་
བསྐྱེད་དེ་ནི་ཕས་ཕམ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྱི། །ཞེས་དང་། སྒྲོད་འདུག་ལས། དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
ལ། །སྤྲུང་བའི་ནང་ནས་སྤྱི་བ་སྤྱི། །འདི་ཉུར་དེ་ནི་བྱང་གྲུར་ན། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་དོན་ལ་དམན། །ཞེས་
དང་། བྱང་ས་ལས། མདོར་བསྐྱེད་རྒྱ་གཉིས་ཁོ་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་
བར་སྤངས་པ་བཏང་བར་འགྲུར་ཏེ། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སྒྲོན་པ་ཡོངས་སུ་
བཏང་བ་དང་། ཕམ་པའི་གནས་སྤྱི་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར། ཀུན་དགྱིས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་དུའི་བྱང་བར་གང་ཞེ་ན། ཅ་བའི་སྤྲུང་བ་རྒྱུན་དུ་སྒྲོད་པ་དང་། རོ་ཆ་ཁྲིམ་
ཡོད་དང་རྒྱུང་ཞིང་དེ་ལ་དགའ་སྒྲོ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྤྱི་བ་སྤྱི། །ཡན་ལག་གསུམ་སྤྲན་ཆེན་

སོ། གཉིས་ལྡན་འབྲིང་། གཅིག་ལྡན་ཚུང་དུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སངས་གང་གི་སྲིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་པམ་པའི་
 གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། རོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ཚུང་
 དུ་ཚམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་མགུ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཅན་དུ་
 བྱུང་བ་འདི་ནས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་ལ་འབྲིང་
 དང་ཚུང་དུ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 སྤྲིག་པ་བྱེད་པའི་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། སྤྲིག་
 པ་ཤིན་ཏུ་མི་བབྱེད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་
 སྦྱོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔལ་སྦྱིན་གྱི་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཚེས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་
 ཀུན་བཀང་ནས། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འདིས་མི་
 གཙང་བའི་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་སུ་བསྐྱུར་ཏེ། །རྣམ་མཁུན་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་
 ཏེ། །རྣམ་སྤང་མདོན་བྱང་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
 བྱང་བ་སྦྱང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་
 །རྣམ་པ་མཚོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་རྒྱངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱུར་བས་
 །ན། །བྱང་ཚུབ་སེམས་སུ་བྱ་བར་རབ་བརྟེན་བྱང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་
 ཀྱི་བདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། །གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཡིན་པའི་
 སྤྲིལ། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །ཞེས་སྐབས་སུ། མདོན་རྫོགས་རྒྱན་ཚོས་ཅན། །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 དམིགས་ཡུལ་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཚུབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བཞིན་དུ་རྒྱས་བསྐྱུས་
 གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་སྤྲིལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཚོགས་ལམ་ཚུང་དུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྲིལ། གཉིས་པ་ལ། སྐབས་པའི་

ཐབས་སྒོམ་པའི་རྒྱ་གདམ་ངག་ ཐོབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུག། འཇུག་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
 གི་ཚོས་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱར་བལྟན་པ་དང་། གདམ་ངག་གི་ཡུལ་སོ་སོར་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བརྗོད། ཅེས་སྐབས་སྟུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གདམ་ངག་ལ། གང་ལ་ཉན་པའི་ཡུལ། གང་གིས་ཉན་
 པའི་གང་ཟག་ནམ་གྱི་ཚེ་ཉན་པའི་དུས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་པའི་རྒྱ། ཉན་པར་བྱ་བ་གདམས་ངག་གི་རང་
 བཞེན་ལོ། །དང་པོ་ནི། སར་གནས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ནི་ཡོངས་སྤྱད་དང་། སོ་སྤྱེ་ལས་དག་པ་དང་། ཐེག་
 དམན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱེ་ལ་ཉན་ཞིང་། ད་ལྟར་གྱི་སྤྱེས་བུ་རྣམས་ནི་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་བྱུང་ཚོས་གསུམ་
 ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཉན་པ་ཡིན་ལོ། །རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པའི་གདུལ་བྱས་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱོས་པའང་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་དང་སྒྲོན་ཤིང་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱས་རྒྱུད་
 སྤྲོད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམ་ངག་དངོས་སུ་ཉན་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་ཚུབ་མཚོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
 པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཟེར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་དངོས་སུ་
 ཉན་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་ལྟའི་བྱ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་སྤྱིན་གྱི་མདོ་
 དངོས་སུ་ཉན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དེ་ལ་གདམ་ངག་དུ་མ་སོང་བའི་སྤྱིར་ཏེ།
 དེས་དེའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་རུས་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལ་ཚོས་ཉན་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་དེ་ལ་ཚོས་སུ་མ་སོང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་རུས་པའི་སྤྱིར།
 ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལ་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ཉན་རུས་ཤིང་ཉན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་མ་ཐུག་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། རྒྱན་མཐའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་གདམས་ངག་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རྣམ་མཐེན་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན། སྒོམ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་མདོན་དུ་བྱེད་རུས་ཀྱི་རང་
 རྒྱལ་སྒྲོམ་ལམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ནི་དེ་དོན་
 གཉེར་བ་མེད་དེ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་བྱེད་རུས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། དེས་ན་གདམས་
 ངག་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ། གདམས་ངག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་གྲུས་པ་གསུམ་

དང་ལྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི། གདམས་ངག་ཉན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཅིང། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་
མཐའི་སྤྲོ་ལོགས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གདམས་ངག་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་ལྟན་ཞིང་
སྤངས་ཉོགས་མཐར་མ་སྟབས་པའི་གནས་སྐབས་སུའོ། །བཞི་པ་ལ། སྤྱི་ལོ་རྒྱ་དང་། ཉེན་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་
གདམས་ངག་བྱུང་པར་ཅན་ཉན་པའི་རྒྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་སད་པ་ལས་རྒྱུང་བའི་གདམས་ངག་དོན་
གཉེར་གྱི་འདུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་
དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེ་ཚེ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཞི་
གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་བ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཚེན་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འོ་ན།
ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ལ་བྱེད་སྐྱེས་ན། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
ནས་གསུང་རབ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚིག་དོན་འཛིན་པར་ལུས་པའི་བྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ལ། ས་མཚམས་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་
ལ། མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གངས་ངེས། གོ་རིམ་དང་ལྡ། དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག་གདམས་ངག་ལ།
བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དང་། བརྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་གདམས་ངག་གཉིས་ཡོད་ཅིང། དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་གི་དོན་
ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བརྟན་བཅོས་ལྟ་
བུ། གཉིས་ཀའང་གདམས་ངག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། གདམས་ངག་ཡང་འདི་
ཡིན་ལ། གདམས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་འདི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གདམས་ངག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་བེད། ལུང་གི་དམ་ཚོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཉམས་ལེན། ལུང་གི་དམ་ཚོས་དང་། ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་
གྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཉམས་ལེན་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། གདམས་
ངག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གདམས་ངག་གི་མིང་གི་བཏགས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །སྤྲོ་ལ་མཁྱེན་
རབ་དབང་སྟབས་ལྟར། གདམས་ངག་ཡིན་ན་ངག་ཡིན་པས་མ་ཞུབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་རང་གི་
གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲོ་མེད་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐོན་ས་གདམས་ངག་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐོན་ས་ཚོས་
སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཚོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་
སྐོན་ས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱུང་བདག་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་

དང་། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་གྱིས་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་སྐྱེས་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པའི་ལུས་གྱི་
 རིག་སྐྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དུ་ཐལ། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པས་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་
 གདམས་ངག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་སྟེ། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱལ་འདྲ་བའི་སྤྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལུང་གི་དམ་ཚོས་སྤྱི་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཐལ། འདོད་པ་
 གང་ཞིག་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏྲན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 མ་འབྲེལ་ན། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སྤྱི་འདུས། །ཞེས་པ་དང་འགལ། རྗེ་ཀམ།
 གདམས་ངག་ཡིན་ན། རྒྱལ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ལུང་རིགས་གཉིས་གྱིས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུང་འབོགས་པ་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་འདོམས། །ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། །ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཆེད་དུ་ཚོས་སྟོན་པ་ནི་གདམས་
 རྒྱལ་གྱི་ཞེས་དང་། རྫོགས་ལྡོག་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་པ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །དོ་བོ་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་ལོར་བཞེད། །ཚོགས་
 ལ་གསུམ་དང་སྤྱོད་ལ་ལྷ། །མཐོང་བསྐྱོམ་ལམ་ལ་རེ་རེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རིགས་པས་བྱུང་སྟེ་
 གདམས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན། ཚིག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལུང་གི་དམ་ཚོས་ཡིན་ན། ལུང་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྤྱིར། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་ཡིན་ན། རྒྱལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གདམས་ངག་ཡིན་ན། རྒྱལ་ཡིན་དགོས་
 པའི་སྤྱིར་དོ། །ཚོས་སྟོན་པ་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་སྟོན་དགོས་པར་ཐལ། གདམས་ངག་སྟོན་ན་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པས་འབྲེལ་
 པའི་སྤྱིར། །ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། རྫོགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐད་དོན་འདྲེས་འདྲིན་གྱི་རྫོགས་པ་
 ཡིན་ན། རྫོགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཚོས་སྟོན་ན་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟོན་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་
 བསྐྱོར་ན་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་བསྐྱོར་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ ལུང་ཚུབ་སྐྱུབ་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་
 སྟོན་པའི་ལུང་གིས་དམ་ཚོས། །ཞེས་དང་། མདོན་མཐོང་དང་དེས་ལེགས་གང་རུང་སྐྱུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ལུང་
 གི་དམ་ཚོས་ཟེར། དང་པོ་ལ། གདམས་ངག་ཡིན་ན། དེས་ལེགས་གྱིས་གདམས་ངག་ཡིན་པས་འབྲེལ་པར་ཐལ་
 བའི་སྟོན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་སྤྱི་དོན་པ་མེད་པར་ཐལ། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྤྱི་དོན་པའི་གདམས་ངག་མེད་པའི་སྤྱིར། མ་གྱུབ་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། རང་ལུགས། རང་གི་གདམས་ལུང་དོན་གཙོ་བོར་

སྟོན་པའི་ལུང་གི་ཚོས། གསུམ་པ་ལ། བརྗོད་བྱ། དགོས་པ། དུམ་གྱི་སྟོན་སྟོན་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
མངོན་མཐོའི་དང་། དེས་ལེགས་ཀྱི་གདམས་ངག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་གཙོ་བོར་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་སྟོན་པའི་ལུང་གི་དམ་ཚོས། མཚན་གཞི། འཁོར་བའི་སྤྱོད་ཚོགས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་དགོ་བ་
བརྩའི་ལས་ལམ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཙུན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་
སྟོན་པའི་ལུང་གི་དམ་ཚོས། དབྱེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདམས་ངག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྗོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལུང་གི་དམ་ཚོས། མཚན་གཞི། ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་སྟོན་
པའི་ལུང་གི་དམ་ཚོས། མཚན་གཞི། འདུལ་བ་ལུང་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞུང་ཉེ་འདུལ་བ་
ལུང་ཚོས་ཅན་ཐེག་དམན་གྱི་གདམས་ངག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སངས་རྒྱལ་
གྱི་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་
ཚོགས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་སྤྱིར་
ཉེ། སངས་རྒྱལ་བར་རིགས་ངེས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། གདམས་པའི་དང་། རྗེས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་
གཉིས། འདི་དག་ལ། བཤད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། འགལ་མི་འགལ་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་
ཆེན་གཉིས་ལྟར་ན། ཐོབ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཉམས་པར་འཕེལ་བའི་སྤྱིར་དུ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ནི་དང་
པོའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱིར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གཉིས་པར་
བཞེད་དེ། ཉི་མེ་སྤྱིར་བ་ལས། ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་མི་
ཉམས་པ་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་གདམས་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རྗེས་སུ་གདམས་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བརྒྱུད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། དོན་གསལ་འདིར། གོ་རིམ་དེ་ལས་བརྗོད་ཉེ་བསྟན་འོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་། དེས་འཕངས་པའི་ཚོས་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་དོན་གྱིས་མངོན་
པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། འདོམས་པ་ནི་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་ཚོས་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོམས་པ་ནི་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་
བས་དང་པོ་བསྟན། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ལྷ་མ་ཐོབ་པའི་
ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི།
མངོན་ཉོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ། རྒྱན་བཤད་པའི་ཚེ་རྒྱན་ལྟ་བུའོ། །ཐོབ་ཐེན་གྱི་ཡོན་
ཏན་མི་ཉམས་ཞིང་འཕེལ་བར་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། རྒྱན་གྱི་ཚིག་
དོན་རགས་པ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་རྒྱན་བཤད་པའི་ཚེ་རྒྱན་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ནི། རྗེ་ཀ་ལས་བཤད་པའི་
ཚུལ་ཡིན་ལ། མཁས་པ་བྱ་བ་དེ། དོན་གསལ་ལས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གཞུང་
སྡེ་མས་རྗེས་བསྟན་དང་། དེས་འཕངས་པའི་ཚོས་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གདམས་པའི་
གདམས་ངག་བསྟན་པས་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ནི་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་དོ། །གཉིས་
པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་གལ་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགའ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལྟོས་
སྟེ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྗེས་བསྟན་གྱི་
གདམས་ངག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་ཉོགས་རྒྱན་
ཚོས་ཅན། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ། དེར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བང་འགའ་ལོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་སྤྱིར་མི་འགའ་ཏེ། རྒྱད་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལྟོས་ན་འགའ་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་སོགས་བཟུ། བཞི་བ་ནི། ཐེག་
ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་འདིར་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་བཟུར་གངས་དེས། བཟུ་སོ་འདིས་ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བུའི་
བཞེད་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་ཅུས་ཏེ། འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་
བས་གདམས་ངག་ནི་རྣམ་པ་བཟུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་གང་ཟག་གིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་ནས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་
བསྐྱབ་པས། དམིགས་ལུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས། ཉེན་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བཞེན་ཏེ། བཙོན་འགྲུས་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་དན་པ་ལ་ཞེན་པ། སྤྱིད་ལུག་པ་སེམས་ཞུས་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་བཙོན་ནས་གནས་

སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁྱེད་པར་ཅན་སྐྱེན་དང་མངོན་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མཐོང་སློམ་
གྱི་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་མཁུན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། འདིར་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་བརྟུ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་གདམས་ངག་བཤུད་པ་
ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས། དུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་གདམས་ངག་ཉན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་པ་
རང་གི་ངོ་བོ། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི། རྟེན་དཀོན་མཚོག་གསུམ། དེའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེན་དང་མངོན་ཤེས་
བཤུད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ།
ཡུལ་ཅན་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་བཤུད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག་ ཡུལ་བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་
ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་ བྱང་འབྲེལ་གྱི་སློན་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཡུང་གི་དམ་ཚོས་ཟེར། སྐྱབ་
པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། རང་ལུགས། སྐྱབ་པ་རང་
གི་ངོ་བོ་སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཡུང་གི་དམ་ཚོས། དབྱེ་བ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དེ་གཉིས། མཚན་ཉིད་
རིམ་བཞིན། ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་མི་འདའ་བར་ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་ བྱང་འབྲེལ་གྱི་སློན་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡུང་གི་དམ་ཚོས། ཐེག་དམན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སློན་སྐྱབ་པ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ཡུང་གི་དམ་
ཚོས། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སློབ་ལམ་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་
དགོངས་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཅུ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
གདམས་ངག་ལ་བཀའ་ཁྲབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ཤེས་སྲིད་གྱི་མངོན་དངོས་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་ཡིན་པའི་
སྲིད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་སོགས་འབྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཡོད་དེ།
དོན་གསལ་ནི། །ཤེས་སྲིད་གྱི་མངོན་དང་རྒྱུན་གཉིས་ཀའི་དངོས་ཀྱི་རྣམ་བཤུད་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ།
དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ། །སྲེ་བའི་དོན། རང་བཞིན། གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལོ་

ཚེན་མ་དེ། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་དག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་
དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་གཙོང་པ་ལས། ཚོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་
པས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རུས། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོན་ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་
བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏེན། མི་འཐད་དེ། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི།
ཡབ་སྲས་མངལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཐུགས་
སུ་ཚུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདི་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཐེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་ཚེན་
གྱི་སྟོན་ལམ་དེ་ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་རྒྱན་ལྟར་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
རོ། །རང་ལུགས། ཤེས་བྱ། རྟོན་འབྲེལ། བདེན་པ་ཅམ་དབྱེ་གཞིའོ། །གལ་ཏེ་མི་འཐད་དེ། བདེན་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཡོད་པ་དང་། གཞི་གྲུབ་ན་བདེན་མེད་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་
རོ། །ཟེར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཡོད་པ་དང་། གཞི་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་མ་ཁྲུབ་པར་
ཐལ། རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་
ཡང་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱུད་པ་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་སོགས་ལས་འབྲས་མི་བསྦྱོར་བར་
བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་བདེན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་བདེན་པ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་གྲུབ་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བདེན་མེད་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ་
འོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ། ཡབ་
སྲས་མངལ་བའི་མདོ་ལས། འདི་གཉིས་མཐུན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་
སྟོན་པར་མཛད། །གང་གི་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་རྣམ་ཡང་ཡོད་མ་
མཚེས། །ཞེས་དང་། ཅེ་ཤེར་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་
བརྟེན། །འདི་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱིས་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བདེན་
པ་གཉིས་པོ་དེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་བཞིན་དུ། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ནམ། ལུས་སྣམ་བཞིན་

དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ནམ། བྱས་མི་རྟག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སློབ་པ་ཐ་དད་དུ་སྤྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་
 གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། དེ་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འགྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱིར། ཁ་ཅིག་གསུམ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ངོ་བོའི་སློབ་ནས་མེད་པའི་སྤྱིར་
 ཟེར། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན། ངོ་བོ་
 གཅིག་ལ་སློབ་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་པས་སྤྱད་
 བ་མི་རྟེན་པའི་སྤྱིར་དང། སློབ་མཐོང་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་
 རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སློང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སློང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་
 རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འགྱུར་ངེས་པའི་སྤྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་ངེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང། མདོ་ལས། གཟུགས་
 སློང་པའོ། །སློང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སློང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སློང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་
 གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། འགྲེལ་བར། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་
 གྱིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གནས་ཚུལ་སེམས་པའི་རིགས་ངོར།
 བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སློབ་བཞི་བཞི་ཡོད་པར་
 དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར། གཅིག་པ་ལ་སློབ་བཞི་ཞེ། ཀུན་རྫོབ་མཐོང་བས་གཙོ་བོར་དོན་དམ་བདེན་
 པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང། ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བ་ལྟར། དོན་དམ་ལ་
 དམིགས་ནས་ཀྱང་དེ་འཕེལ་བར་ཐལ་བ་དང། ཀུན་རྫོབ་ལས་ལོགས་སུ་དོན་དམ་བཅས་དུ་མེད་པར་ཐལ་བ་
 དང། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སློབ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་དེར་འགྱུར་འོ། །ཐ་དད་པའི་
 སློབ་བཞི་ཞེ། དོན་དམ་སྤང་བའི་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང། དོན་དམ་རྟོགས་པས་སྤང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་
 གྱིས་སློབ་འདོགས་མི་ཚོད་པར་ཐལ་བ་དང། ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་མི་རྟེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་བ་དང། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང། རྣམ་བྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའོ། །དེའི་དོན་ཡང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་དུ་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཚེ་གྲུབ་ན། དོན་དམ་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ལ་སློབ་འདོགས་མ་ཚོད་པས་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བ་དང། དོན་དམ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་བྱང་འཕེལ་བ་དུས་གཅིག་དུ་ཐལ་བའོ། །འདི་དག་
 གི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ ངོ་བོ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འཆད། ཁ་ཅིག་ ངོ་བོ་གཅིག་ལ་

སྒྲིག་པ་ཐ་དང་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་སེམས་པའི་རིགས་དོར། གཅིག་དང་ཐ་དང་
གཉིས་ཀ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་
ཐ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གཅིག་དང་ཐ་དང་ཉིད་དུ་གང་སེམས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་བྱའི་སྐྱབ་བཤད། མཚན་
གཞིའི་དབྱེ་བ། བདེན་གཉིས་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བ། མདོ་སྡེ་བ།
སེམས་ཅམ་པ། དབྱུ་མ་པའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་པའམ་བཤེགས་པ་ན་རང་འཇིག་གི་སྒོ་འདོར་
བའི་ཚོས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བཅོམ་པ་ན་རང་འཇིག་སྒོ་འདོར་བ་དང་། སྒོས་རྣམ་པར་བཤེགས་པ་ན་
རང་འཇིག་སྒོ་འདོར་བ་རྣམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བྱམ་ནང་གི་ཚུ་ལྟ་བུའོ། །བཅོམ་
པའམ་སྒོས་བཤེགས་པ་ན་རང་འཇིག་གི་སྒོ་མ་འདོར་བ། དོན་དམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་རྩལ་སྐྱབ་དང་།
ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡི་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་འཇུག་པ། །བྱམ་ཚུ་བཞིན་
དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་འོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པས་སྒོ་བཏགས་པའི་དོན་བྱེད་
མི་རྣམས་པའི་ཚོས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། སྤྱི་
མཚན་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དོན་གཅིག་རང་མཚན་དོན་དམ་བདེན་པ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག་དུ་འདོད་
དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པས་སྒོ་བཏགས་པ་དང་།
གཞན་དབང་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་དང་། རིགས་པས་དབྱེད་བཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིམ་
བཞིན་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་དང་པོའི་མཚན་གཞི། ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་པའི་མཚན་
གཞིར་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་བཤད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། རང་ལུགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན་གང་ཞེས། ཐ་སྐྱད་པའི་
ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྟོས་ཏེ། ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མར་སོང་བ་དང་། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན་གང་
ཞེས། རིགས་ཤེས་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྟོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ། རིམ་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་།
ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན་དང་། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ། ལུ་མ་པ་ས་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་ནང་འགལ་ཏེ། ལུ་མ་པ་འཛིན་ཉིད་
ཚོས་ཅན། མཚན་གྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ་སྤོང་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་གང་ཞིག
དེ་སྤོང་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་མ་སོང་བའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྗེས་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
མ་གྲུབ་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ཚོས་ཅན། ལུ་མ་པ་འཛིན་ཉིད་
དེ་སྤོང་ཡིན་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྤོང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
ལུ་མ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རིགས་བསྐྱེ། ཁ་ཅིག་རང་དངོས་
རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་གྲུ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་། རང་
དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་གང་ཞིག་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་ཀྱི་མ་
ཡིན་པ། ཟེར་ན། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཐུན་རང་ལས་ཐ་མི་དད་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་
པའི་ཚུལ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་དེ་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་སྤྱིར། སྐབས་པ་ཁས། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་
ཡིན་ན། རང་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་གཟུགས་སོགས་འཇལ་བྱེད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། གཉིས་
སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར། དོན་དམ་
བདེན་པ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་དགོས་
པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་སྤོང་གང་གིས་རྗེས་པའི་ཚད་མ་དེ་སྤོང་ལ་ཐ་སྙད་གཅོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་དང་། སྤོང་གང་གིས་
རྗེས་པའི་ཚད་མ་དེ། སྤོང་ལ་དོན་དམ་གཅོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤོང་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་དགོས་པར་ཐལ། སྤོང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། འདོད་ན། ལུ་མ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་མ་ངེས། གཉིས་
པ་ཡང་དེས་ཞེས་སྤོང་སྐྱབ་པ་ལས་སྐྱབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་པའི་རྗེས་དོན་དང་། རང་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མས་སྣང་རྒྱབ་པའི་སྤོང་ལ་
ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་པའི་རྗེས་དོན། ཟེར། ལུ་མ་རྒྱབ་པའི་སྤོང་ལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ལུ་མ་རྒྱབ་པའི་སྤོང་ལ་

དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། ལྷང་རུང་གི་སློབ་པ་བདེན་པས་སློང་པའི་སློང་
ཉིད་གྱིས་མ་ངེས། གཉིས་པ་ལ། འོན་དམ་བདེན་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་དངོས་ཉོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ལྷང་རུང་
གི་སློབ་པ་མ་མཐོང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་
གྱིས་མ་ངེས། གྲུང་རུ་རྒྱལ་བཟང་ན་རེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག་བསྐྱུ་བའི་ཚོས།
རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག་མི་བསྐྱུ་བ་ཟེར་ན། རྒྱ་དགེ་བ་སྐྱུད་པ་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་བ་
འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཚོས་ཅན། མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་
སྲིད་ཉེ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ཡང་ངེས་ཞིགས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་སྣའི་
ལུགས་ལ། འཛིག་རྙེན་པའི་སློའི་ཡུལ་དུ་གྲུང་པའི་སྤང་ཅམ་གྱི་ཚོས་དང། དེ་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
བདེན་གཉིས་སུ་བཞེད་དེ། སློང་འཇུག་ལས། གུན་རྫོབ་དང་མི་དོན་དམ་སྟེ། འཛི་མི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
འདོད། ཁེས་སོགས་སོ། །རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ལྟར་ན། མཐོང་བ་ཡང་དག་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང། མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་འཛིག་རྙེན་པའི་སློའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
ཡུལ་ལ་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་འདོད་དེ། འཇུག་པར། དངོས་གུན་ཡང་དག་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། འདོད་སྟེད་
ངོ་སོ་གཉིས་མི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་གུན་རྫོབ་བདེན་
པར་གསུངས། ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ལྟར་ན། འཛིག་རྙེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུང་པའི་སྤང་
ཅམ་གྱི་ཚོས་དང། དེ་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་བཞེད་དེ། མདོ་ལས། གུན་རྫོབ་བདེན་
པ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་རྙེན་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང། ཡི་གེ་དང། སྤྱད་དང། བདས་བསྟན་པ་དག་གོ། འོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ནི། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་སྟ་སློབ་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་
ལ་བརྟུན་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཛད་པའི་སྲིད་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་གྱི་
གཙོ་བོར་གྲུང་པའི་སྤང་ཅམ་གྱི་ཚོས་དང། རིག་ཤེས་ཚད་མའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྲུང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིམ་
བཞིན་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཉེ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། གུན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་
ཤོས་ཡིན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྤྱོད་པ་དང། དོན་དམ་བདེན་པའི་དེ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། གུན་རྫོབ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིགས་པས་བསྐྱུས་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེས་བདེན་

བར་བརྩུང་བའི་དོན་གྱིས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཇུག་པར། གཏི་ལུག་རང་བཞིན་སྐྱིབ་སྐྱིར་ཀུན་རྫོབ་
 སྟེ། །དེས་གར་བཙོས་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་སྐབ་བ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཙོས་མར་
 གྱུར་བའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་ནི། ཉུགས་ལ་བརྟེན་པའི་
 རིག་ཤེས་རྗེས་དབག་དང། སྐྱོམ་བྱུང་གི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་ལ་རིགས་པ་
 གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་
 པའི་གཞི་མ་སྐབ་དུ་མཉམ་བཞག་གི་དོར་སྤང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་
 ལ། དམ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 ཞེས་བྱ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་དང། དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཤད་ཚུལ་
 སྤྱིར་བསྟན་པ་དང། མཚན་ཉིད་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང། རང་རྒྱུད་པའི་བཞེད་
 ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པ་དང། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས། ཡུལ་ཡང་དག་པ་
 དང། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་རང་ལ་སྤང་བའི་དོན་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཐ་སྙད་
 པའི་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་སྒོ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་རང་ལ་སྤང་བའི་དོན་སྤང་བ་
 ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པ་འབབ་པའི་མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་སྒོར་འདོད་དེ། འཇུག་པ་ལས།
 མཐོང་བ་བརྟུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་
 ཅན་རྣམས་གྱིས་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་སྒོས་ལོག་པར་འདོད། །ཅེས། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་གྱི་
 འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་ཡང་ལོག་དུ་འདོད་དོ། །འཇུག་པར། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་
 གྱིས། །བརྩུང་བ་གང་ཞེག་འཛིག་ཉེན་གྱིས་ཉོགས་ཏེ། །འཛིག་ཉེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཛིག་
 ཉེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་ །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མས་
 གཞོད་པ་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་
 གཞོད་པ་འབབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་དུ་འབྲེལ་ཡང་དོན་
 སྤྱིད་དག །བུས་པའི་སྤྱིར་དང་མི་བུས་སྤྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་གྱིས་ནི་དབྱེ་བ་
 སྤྱིས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལ་ཅིག་གཞོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པས་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན་དང། གཞོད་པ་

མེད་པའི་མཚོང་བ་བརྟུན་པས་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན། མཚོན་ཉིད་དུ་འདོད། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཚོས་ཅན།
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་སྲིད། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད་འདོད་
ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་སྤང་
བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པ་ཟེར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚོས་ཅན། སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་
པ་ཐལ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་སྲིད། གང་ཟག་གི་རང་འཛིན་ཚོས་ཅན། སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་
པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྒྱས་པར་ཐལ། ཚད་མ་ལ་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དོན་
བྱེད་རྒྱས་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་རྟུན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྲིད། དེས་ན་འདི་
དག་འདིག་ཉེན་པའི་སློ་ཁོ་ན་ལ་སློས་ནས་འདོག་སྟེ། འདིག་ཉེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འདིག་ཉེན་
ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གཞན་དུ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡང་དག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཐལ། དེའི་མཚོན་གཞི་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཐལ་
བ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྲིད། ཞེས་ཟེར། དབུ་མ་པས་བདག་འཛིན་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་
ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སློ་དང་། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་སློར་
ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་དང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚོན་གཞིར་ཁས་མི་
ལེན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་དབུ་མ་པས། ཚུར་མཚོང་གི་མིག་ཤེས་མ་འཇུག་བ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་མི་བསྐྱབ་
ཡིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་འཇུག་བ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྐྱབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་ཅན་
ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་དབུ་མ་པས། ཐ་སྙད་དུ་
ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་བསྐྱབ་པར་བཤད་པ་བདེན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་རྟུན་པར་ཁས་
མི་ལེན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་རྟུན་གྱི་དབྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད། བསྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།
ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་
བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
སྲིད་ཏེ། དུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དུལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་སྲིད། རང་འཛིན་ཚད་མ་

ལ་སྟོན་ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་སྲིད། རང་འཛིན་ཚད་མ་ལ་སྤང་ཞེང་སྤང་བ་སྟུང་དོན་གྱི་དུས་པའི་སྲིད། ཞེན་དེ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ། ཡུལ་ཅན་དང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་མ་སྤུང་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གཞི་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ལུགས། ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ཐ་སྤྱད་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚོས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དགྲེ་ན། ཡུལ་ཅན་དང་། ཡུལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་སོགས་འཇམ་བའི་ཤེས་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྗེ་དེ་དག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ཐ་སྤྱད་དུ་འཇུག་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སྤང་བ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དགྲེ་ན། ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ཤེས་འཇུག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཚུ་ནང་གི་རྩ་བའི་གཞུགས་བརྟན་དང་། བདག་འཛིན་རྟོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ། །བདེན་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་རྣམས་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །ལོག་པ་དང་ནི་ཡང་དག་གོ། །དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ཚུ་རྩ་དང་། །གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་ཚོས་ཅན་གྱི་དང་། མིང་ཅམ་མ་སྤུང་བའི་སྐྱོན་ནས་དགྲེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམས་པར་སྲེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། བཙོ་བརྒྱད་དང་། བཙུ་བྱ་ཏུ་ཡོད་ལ། འཕྲིང་དུ་ན། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞི། བསྐྱུ་ན། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཏེ། འཇུག་པར། བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམས་གོལ་སྲིད། །ཚོས་དང་གང་ཟག་དགྲེ་བས་རྣམས་གཉིས་གསུངས། །དེ་སྟུང་སྟོན་པས་སྤང་ཡང་འདི་ཉིད་ནི། །གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྲེ་སྟེ་རྣམས་མང་གསུངས། །སྟོས་དང་བཅས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །བཙུ་བྱ་བ་འདད་ནས་མདོར་བསྐྱུ་ཏེ། །སྤང་ཡང་བཞིར་བའདད་དེ་དག་ནི། །ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རང་དང་སྲི་རོལ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤུར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་པའི། རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་དག་གི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་སྟོན་དང་། རང་སྟོན་ངེས་འབྱེད་

གྱི་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་
བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སོབ་ཡེ་
ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞི་སློབ་དང་། རང་སློབ་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་
གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྟོགས་ལས་སྤང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
སློབ་བྲལ་སློང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་བ་ལ། མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་གིས་བདེན་གཉིས་སོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཏེ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་སློབ་འདོགས་མ་ཚད་པར་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་
རྟོགས་མི་རུས། དེ་མ་རྟོགས་པར་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་སོབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅེ་ཤེར་ལས། གང་དག་
བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མ་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་
མི་ཤེས། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་རུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །སྤྱ་
ངན་འདས་པ་སོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྤྱི་རོལ་
གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་གུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་བ་གྲུབ་
ཡོད་མིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་རྟོགས་པས་བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་ཤེས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ནས་གཟུགས་སྐྱ་
འགྲུབ་པར་བཤམ། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
བསགས་ནས་ཚོས་སྐྱ་འགྲུབ་པར་བཤམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་
དག །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་སློངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། །ཕྱུན་ཚོགས་པ་རོལ་འགྲོ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་
གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུལ་བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་དུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་བྱང་
འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། ཞེས་
སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། བདེན་པ་བཞི་ལ། རང་བཞིན། བྱངས་ངེས། གོ་རིམ། བདེན་བཞི་རྟོགས་པ་ལ་
འཇུག་ཚུལ། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་མཚན་

ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཟག་བཅས་འབྲས་བུས་དང་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གང་རུང་གི་འབྲས་
བུར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་དང་། འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་དང་། མི་རྟག་སྤྱད་བསྐྱུས་སྟོང་། བདག་
མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས། ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
སྤྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱད་བསྐྱུས་བདེན་པ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་འདྲིན་གྱི་སྟོ་སྟེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་
བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེས་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱད་མེད་སྤང་འདས་སུ་སྤྱད་བསྐྱུས་བདེན་པ་སྤངས་ཀྱང་།
ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཟུང་གྱང་མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྤྱད་བཅས་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་
བཅོམ་པའི་གཟུགས་སྤང་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འཁོར་བ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཡང་སྟོང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན།
མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ཟག་བཅས་ཡིན་ན། སྤྱད་བསྐྱུས་བདེན་པ་ཡིན་པས་སྤྱད་སྟེ། མདོ་ལས། འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱུས་བསྐྱུས་པ། ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན། ལམ་བདེན་མ་
ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལམ་མ་རྟོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་
བཅས་གང་སྤྱིར་དེ་དག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱད་བསྐྱུས་ཤིང་གྱི་སྤྱད་བསྐྱུས་ཡིན་ན།
སྤྱད་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བས་
མ་དེས། ཁ་ཅིག་སྤྱད་བསྐྱུས་བདེན་པ་ཡིན་ན། འཁོར་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྤྱད་ཀྱང་གཉིས་སོ་དེ་འཁོར་བའི་
མཚན་གཞིར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཟེར། ཞེས་གསུམ་གང་རུང་གི་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ན། འཁོར་བ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། ཞེས་གསུམ་སོ་དེ་འཁོར་བའི་མཚན་གཞིར་བཤད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་ས་བརྒྱུད་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་དེས། གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྤང་འདས་
སྤང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་མ་སྤྱད་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན།
ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པས་སྤྱད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། ལས་ཀྱི་ཀྱང་འབྱུང་

རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་
གྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཟག་བཅས་རྒྱས་བསྐྱེད་
དང་། རང་འབྲས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ལས་ཉོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་འབྲས་སྤྲུག་
བསྐྱེད་བདེན་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ལས་ཉོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་སྐྱེན་བཞིའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཟེད། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་གཟུགས་སྤང་གིས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ། རང་
གི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གི་ངོ་བོར་རྒྱུར་པའི་དགོ་ལས་ཚོས་
ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལྷག་མེད་དུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདའ་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
རྒྱུད་གྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་མེད་སྤང་
འདས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ལ་སྐྱོན་སྤང་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་
ལ། ཁ་ཅིག་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོང་ཁོས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་སློབ་གཙུག་པོ་ལའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེ་ལས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེད། གཞན་ལ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་
སྤེར་བར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེ་སྐྱོན་པར་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་དགོ་ལས་ཀྱི་གཞི་
མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་བཅས་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་འབྱུང་ལོ། །དེས་ན་བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་བས། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་ལས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཁས་ལེན་ཀྱང་། མདོ་སྤེ་བ་ཡན་གྱི་ལས་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པར་འདོད་དེ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲུག་པའི་སེམས་སྤང་སེམས་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་
ལས་སྤྲུལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། ཟག་མེད་འབྲས་བུ་སྤྲུས་དང་། རང་རྒྱ་ལམ་བདེན་གྱི་འབྲས་བུར་རྒྱུར་པའི་སོ་སོར་རྟགས་འགོག་དང་།
འདུས་མ་བྱས་སྤྲུར་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་བུར་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་ལོམ་དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ཚོས་ཟེད། དང་པོ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ། དམན་ལམ་སྐྱོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྤྲུག་

བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་གྱི་མ་དེས། གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་
ཆོས་སྐྱེད་རིགས་པ་བྱེད་པའང་ཡོད། བཞི་པ་ལ། རྒྱུད་བཞིན། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་
པ་ཡིན་ན་འགོག་བདེན་ཡིན་དགོས་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། ལམ་བདེན་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཟེམ
སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད།
འདོད་ན། སོ་སོར་ཉགས་འགོག་ཏུ་ཐལ། འདོད་ན། རང་གི་དོ་སྤུལ་གྱི་སྐྱབ་པའི་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བའི་འགོག་
པར་འགྱུར་དོ། །འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་ན། ཐར་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་
བདེན་ཡིན་ན། ཐར་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། འབྲུག་པ་ཁས། བཞི་པ་ལམ་བདེན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞི་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཟག་མེད་རྒྱུས་བསྐྱེད་དང་། འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་བུ་
གི་བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ལམ་རིགས་
བསྐྱབ་པ་དེས་འབྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཟེར། དང་པོ་གཉིས་ལ། ལྷོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བས་མ་དེས། གསུམ་
པ་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད།
འདོད་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་སེམས་སུ་ཐལ། གཙོ་
སེམས་གང་ཞིག་འདོད་པ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྡན་མཚུངས་སུ་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་
ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྲིད་ཏེ། ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་
དེས་འབྲིན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མི་
རིགས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། སེམས་རྒྱུད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིད། བཞི་པ་དེར་ཐལ། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་སུ་འབྲིན་
པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ཆོགས་སྤྱོར་གཉིས་ལམ་བདེན་ཡིན་ཏེ། སྤང་རིགས་
གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྲིད། ཀུན་བཏུས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལམ་གང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་མདོར་བསྐྱེད་པའོ། །ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྡན་ཏེ། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྤྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་
བའི་ལམ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། རིགས་པ་ནི།

ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། ལམ་བདེན་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་གང་རུང་གང་ཞིག་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་
པའི་སྲིད། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཤེས་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཟུབ་སྟེ། དེ་ལ་
བདེན་བ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པའི་སྲིད་ཟེར། ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། ཚོས་དཀོན་མཚོག་ཏུ་ཐལ།
ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཟུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་
དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་བ་དག་གིས་བསྐྱུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་པོ། །ལྷང་གི་ཤེས་བྱེད་མི་འཐད་དེ། ལམ་
བདེན་འཁོར་བཅས་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་མར། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་བ་འཁོར་
དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ། རྟོན་པ་
ཤུག་སྐྱབ་པས་མ་ངེས། །ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁུལ་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེར་བསྐོད་བྱེད་
མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེར་བསྐོད་ཟེན་པའི་སྲིད། ཟེར། ལམ་བདེན་མཐར་སྐྱབ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། སངས་
རྒྱལ་པའི་ཚོས་དཀོན་མཚོག་ལ་འགོག་བདེན་གྱིས་ཟུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལམ་ཞུགས་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་པོ། །རང་ལུགས། དོར་བྱ་སྐྱབ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱང་བྱ་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་བ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་སྐྱབ་བཤད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། བཅོམ་པའི་ས་
མཚམས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྐྱབ་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་
པའི་ཟག་བཅས། དེ་གང་ཞིག་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ། གཉིས་པ་ནི།
སྐྱབ་ཀུན་གཉིས་ལ་བྱིས་པའི་བདེན་བ་ཞེས་མི་བཟོད་པར་འཕགས་པའི་བདེན་བ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། སྐྱབ་ཀུན་གཉིས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ལ། འཕགས་པས་གཞིགས་པ་ལྟར་དུ་
གནས་པའི་སྲིད། བྱིས་པས་སྐྱབ་བསྐྱུས་ལ་བདེ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་དེར་འབྲིད་བྱེད་དུ་བརྒྱུང་ལ། འཕགས་
པས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྐྱབ་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། ལས་ཉོན་གཉིས་པོ་དེར་བྲིད་བྱེད་དུ་
གཞིགས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། ལག་མཐེལ་གྱི་སྐྱབ་དང་། མིག་གི་ནང་གི་སྐྱབ་སྐྱབ་བསྐྱུས་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་དང་
བྱེད་པར་སྐྱང་བ་བཞིན་ནོ། །མཚོད་འབྲེལ་ལས། བྱིས་པ་ལག་མཐེལ་འབྲེལ་བ་ཡིས། །སྐྱབ་བསྐྱུས་འདུ་བྱེད་སྐྱབ་
མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འབྲེལ་བ་ནི། །དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་
བསྐྱུས་བདེན་བ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། རྟོན་གྱི་འདིག་རྟེན་དང་། བརྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་གཉིས་

ལྷ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལྷ་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་
 ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདོད་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན། དང་པོའི་མཚན་
 གཞི། ཁམས་གསུམ་དུ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།
 ཀུན་བརྟུས་སྐྱེ་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 བས་བསྐྱེད་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་འདི་མཐའ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་བདེན་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །བདེ་བ་ཅན་དང་། འོག་མིན་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་
 པའི་སྣོན་ལམ་དང་དགོ་བའི་རྩ་བའི་དབང་གི་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིག་
 རྟེན་ཀྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་བཟླ་སྟེ། དེ་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བས་སྐྱེད་པ་
 མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱི། སྣོན་ལམ་དང་དགོ་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་
 བྱུང་བ་དག་པོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་གཞིའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། ལྷ་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ལ། འགྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་
 བསྐྱེད་ལ། ལྷ་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚོར་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 བེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་བེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་
 རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། འཁོར་བས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ། ཀུན་འབྱུང་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་དེ། ཀུན་བརྟུས་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་གཞི་གང་ཞེ་ག་སེམས་རྒྱ་དང་
 རབ་རྟུ་མ་ཞེ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། རྩ་བ་དང་། ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ། དེ་དག་དང་མཚན་སྣོན་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུའོ། །དེ་གང་ཞེ་ག་རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས། དབྱེ་ན། ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་མི་དགོ་བའི་ལས་
 དང་། བདེ་འགྲོར་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་ལས་གཉིས་སོ། །བཞི་བ་ལ། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཚེན་ཀྱི་
 བཅོམ་པའི་ས་མཚམས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཅམ་ནས་སྤངས་
 ཤིང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་གནས་སྐྱེ་བས་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། ལྷ་ག་

མེད་མྱུང་འདས་ཐོབ་ནས་སྐྱབ་ཀྱུན་གཉིས་ཀ་སྦངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ནི་དག་བཅོམ་པ་མཐའ་དག་གི་
སྦངས་ཏེ། འཁོར་བ་མ་སྦངས་པར་ཐར་བ་ཐོབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ལ་གནས་
པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གཟུགས་ཕྱུང་དེ་འཁོར་བར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་གཟུགས་ཕྱུང་འཁོར་
བར་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ལ་གནས་
པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གཟུགས་ཕྱུང་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཉན་
ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་གཟུགས་ཕྱུང་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་
སྐྱབ་བསྐྱལ་བདེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་པ་ཁས། དེས་ན། དེ་གཉིས་རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་
མཚུངས་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། འཁོར་བ་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
ལས་གྲོལ་མ་གྲོལ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན། ས་
དང་པོ་ཡན་ཆད་དུ་འཁོར་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལ། ཚོགས་
ལམ་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་ཀྱུན་གཉིས་ཀ་སྦངས་པ་ཡོད་ལ། མ་སོང་བ་ལ་ཀྱུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ས་དང་པོ་ནས་སྒྲོང་
སྟེ། ཟག་བཅས་གྱི་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་འགོ་ཡང་
སྲིད་དེ། བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་གྱི་རིགས་འདྲ་མ་དོར་བའི་ངང་ལ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཟད་པར་སྦང་སྟེ། ས་བརྒྱད་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་
དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཟག་བཅས་གྱི་ལུས་ཟག་མེད་དུ་གནས་གྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐོག་བཅུ་
གཉིས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་གཞན་གྱུར་ན། །དོན་
ཀྱུན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐོག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཞད། དབྱེ་བ། ཐོབ་པའི་ས་མཚན་སོ། །དང་པོ་ནི།
དགག་གཞི་སེམས་རྒྱད་གྱི་སྟེང་དུ། འགོག་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྦང་བའི་ས་བོན་
བཀག་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་རྟོགས་འགོག་གོ། །བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་བུ་གི་བདེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགོག་ལམ་འདི་དག་ལ་གྱིས་པའི་བདེན་པ་
ཞེས་མི་བརྗོད་པར། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྱིས་པས་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་མ་

གྲུབ་ལ། འཕགས་པས་གཞིགས་པ་ལྟར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་པས་འགོག་བདེན་གཡང་ས་དང་། ལམ་ནི་
དེར་འཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་གཤེད་མ་ལྟ་བུར་བརྒྱུང་ལ། འཕགས་པས་འགོག་པ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་
ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ལམ་ནི་དེར་འཁྲིད་བྱེད་དུ་གཞིགས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འཕགས་པས་བདེན་
པར་གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་རིག །གཞན་གྱིས་བདེ་བར་གང་སྐྱས་པ། །དེ་ནི་འཕགས་
པས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་རིག །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཐེག་པའི་སློབ་པ་གསུམ། སྤང་བའི་སློབ་པ་སློབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་འགོག་པ་གསུམ། མིང་ཅམ་མ་སྐྱུན་
པའི་སློབ་པ་དབྱེ་བ། བདེ་ལེ། འོན་དམ་པའི། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི། མ་རྫོགས་པའི། རྒྱན་བཅས། རྒྱན་མེད་ཀྱི།
སོ་སོར་ཉགས་པའི། སོ་སོར་ཉགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི། སོ་སྤྱེ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ནི། མི་སློབ་པ་དང་། སློབ་པའི་འགོག་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་གཉིས་ནི། སྤྱན་
དང་མཛོད་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པའི་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་གཉིས་ནི།
རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བའི་འགོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་པའི་སློ་
བ་གསུམ། མཚན་གཞིའི་སློབ་པ་མཐོང་སློབ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ། བཞི་པ་ལ། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་
བདེན་གྱི་ས་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚེས་བཟོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་
གནས་སྐབས་ན་འགོག་བདེན་མེད་དེ། སྤང་བའི་ས་བོན་རྩེ་བུ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་དམན་
ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚེས་ཤེས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར། ཐེག་ཚེན་ལ་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གིས་རྒྱུད་ལ་ཡོད། གལ་
ཏེ། རྒྱུད་ལམ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་དེ་རྒྱུ་འབྲས་
དོན་གྱི་གོ་རིམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་བདེན་གྱི་འོག་ཏུ་འགོག་བདེན་བཤད་པ། རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་ཡིན་ན། རང་རྒྱུ་ལམ་བདེན་སློབ་སོང་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དམ་
བཅའ་དེར་ཐལ། གུན་འབྲུང་བདེན་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་བདེན་པ་བཤད་པ་དེ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གུན་འབྲུང་བདེན་པ་ཡིན་ན། རང་འབྲས་སྤྱད་བསྐྱེད་བདེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་རིམ་བཞིན་ཁས། གཉིས་པ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཤེས་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བདེན་བཞི་འཁོར་དང་
བཅས་པར་གྲངས་དེས་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་བུ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་དེས་ཤིང་། དང་པོ་ལ། རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

ལམ་བདེན། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགོག་བདེན། གཉེས་པའི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་འབྲུང་
 བདེན་པ། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་བཞག་པའི་སྤྱིར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདིར་
 འདུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་སྡོམ། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་སོ་སོར་རྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ། འདུས་མ་
 བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དེར་མ་འདུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱང་དང་དོར་བུའི་དེ་ཉིད་
 རྟོ། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་སྤྱིར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་
 བསྟན་བདེན་པ་བཞིའི་གོ་རིམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་
 གིས་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚེ། དང་པོ་ཁམས་གསུམ་སོ་འདི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་
 པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཀུན་འབྲུང་ལ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་སློ་སྤྱོ། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲུག་ཀུན་སྤངས་
 པའི་འགོག་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་སྤྱོ། དེའི་རྗེས་སུ་འགོག་པ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ། ལམ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་སློ་ནས་འཇུག་
 པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། ནད་པ་ཤེས་རབ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས། དང་པོར། ལུས་ལ་ཡོད་པའི་ནད་རང་
 གིས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་སློ་སྤྱོ། དེའི་རྗེས་སུ་ནད་སྤངས་པའི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་
 ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་སྤྱོ། དེའི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་དེ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་སྤྲུག་དང་སྤྲུག་པ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་
 བཞིན་ནོ། །མངོད་ལས། དེ་དག་རི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། །ཞེས་དང། རྒྱད་ཟླར། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་
 ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲུག་ནི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་
 བཞིན་ལས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་ནི། ཚུལ་
 གྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་སྤྱོ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྤྱོ། དེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ཀྱི་རྩ་བ་ཀུན་འབྲུང་གི་བསྐྱེད་པའི་བདག་འཛིན་རྩ་བ་ནས་བཅད། སྤྲུག་ཀུན་སྤངས་པའི་ཐར་བ་སྤང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་རིམ་པའོ། །གཉེས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པའི་གདམ་ངག་
 གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོར་བྱ་སྤྲུག་ཀུན་དང་རྒྱང་བྱ་འགོག་ལམ་གྱི་རྒྱང་དོར་བུའི་ཅི་མ་
 འོག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དགོན་མཚོག་གསུམ། །ཞེས་
 འོགས། རྩ་འགྲེལ་ལས། གཉེས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ། རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་

ཚུལ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་པ་དམན་པའི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འགོའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། འགོག་ལམ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་འདོག་
སྟེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གདུལ་བྱ་གཞན་དོར་སངས་རྒྱས་སུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་
པའི་ལམ་བདེན། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གདུལ་བྱ་གཞན་དོར་དགོ་འདུན་དུ་
མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པའི་ལམ་བདེན་དང་ཐེག་དམན་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་བདེན། དགོ་འདུན་
དཀོན་མཆོག་སྟེང་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འགོག་བདེན། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མཛོད་
ལས། གང་ཞེས་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་དེ། །སངས་རྒྱས་དགོ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྟོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་
དང་། །སྟེང་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་འདིར་སྐྱབས་འགོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཆོག་དང་། སངས་རྒྱས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་གཟུགས་སྐྱེད་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་པའི་
སྤྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐྱེ་འགོ་བའི་དོན་སྟོད་བས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེལ་གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་གསུམ། སྟེང་འདས་རྒྱུ་འབྲས། སྐྱེས་བུ་བྱུང་བཞི། གང་ཟག་ཡ་
བརྒྱད། སྐྱབས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་བཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་དེའི་
ཆོས་དགོ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས། །ཞེས་དང་། ཐུབ་དབང་གི་ནི་སྐྱེ་གསུམ་དང་། །སྟེ་
ངན་འདས་དང་གང་ཟག་བརྒྱད། །ཅེས་སོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་
སུ་གཏོགས་པར་བཞེད་དེ། །ཤར་རིའི་སྟེ་པའི་ལུང་ལས། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་
བཤད་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་བཞེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། །ཤར་རིའི་ལུང་ལས་དག་བཅོམ་པས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་
ཕྱག་བྱས་ཉིད། །འདི་དག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཞན་མིན། །སངས་རྒྱས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་
འདོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། གནས་སྐྱབས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་བཞག་ཚུལ། མཐར་
ཐུག་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ། དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱེ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཆོག་ལ། མཆོན་ཉིད་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས། མཆོན་གཞི། རང་
དོན་ཆོས་སྐྱེད་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ནི། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་ལ་གཙོ་བོར་ལྡན་པའི་
ཡོན་ཏན་གསུམ། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་གཙོ་བོར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་

བ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐུན་པ། བཅེ་
 བ། ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲུབ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་
 མིན་པ། །མཐུན་དང་བཅེ་དང་ལྷན་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ཚོས་དགོན་མཚོག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། །ཁ་ཅིག་ ཡོན་ཏན་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་གྲུང་གི་བདེན་པ།
 ཞེས་དང་། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟེལ། དང་པོ་ལ། ཚོས་དགོན་མཚོག་
 ཡིན་ན། ཟེག་ཚེན་གྱི་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སློན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུད་
 སེམས་སོ་སྐྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མཛོན་འགྲུར་བ་འགག་པའི་འགོག་པས་མ་དེས། རང་ལུགས། འགོག་
 བདེན་དང་། ལམ་བདེན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་གྲུང་གིས་བདེན་པ། དབྱེ་ན། ཟེག་དམན་
 དང་། ཟེག་ཚེན་གྱི་ཚོས་དགོན་མཚོག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཟེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་།
 ལམ་བདེན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་གྲུང་གི་བདེན་པ། མཚན་གཞི། ཟེག་དམན་འཕགས་པའི་
 འགོག་བདེན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཡོན་ཏན་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་ཟེག་ཚེན་ཟག་མེད་རྣམ་གྲུང་གི་
 བདེན་པ། མཚན་གཞི། ཟེག་ཚེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱལ་
 བེ། འགོག་བདེན་ལ་གཙོ་བོར་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། ལམ་བདེན་ལ་གཙོ་བོར་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
 མོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་གའི་སློས་བསམ་དུ་མེད་པ། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པ། རྣམ་རྟོག་གི་དངོས་ལུལ་ལས་
 འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཅུང་ཟད་སྤངས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན། བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན། མི་མ་བུ་སྤྱོད་པས་འཛོམས་པ་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱུད་སྒྲུབ། བསམ་
 མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞེས་གང་གིས་ཚགས་བྲལ་
 བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །ཚགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་
 བསྐྱུས། །གོ་རིམ་རི་བཞིན་དེ་དག་གྲུང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དགོ་
 འདུན་དགོན་མཚོག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། །ཁ་ཅིག་ རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་། དད་ལྷན་པའི་རྒྱལ་སྐས་
 འཕགས་པ། ཞེས་དང་། །ཁ་ཅིག་ དེ་ཉིད་ཟེག་ཚེན་གྱི་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེལ། དང་པོ་
 ལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ། སློན་པ་ལྷུ་སྐྱུ་སྐྱུ་བསམ་མ་དེས། རང་ལུགས་ཚོས་དགོན་

མཚོག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ། དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོང་འདུན་དགོན་མཚོག་གཉིས།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཚོས་དགོན་མཚོག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱེས་བུ། མཚན་གཞི། ཐེག་
 དམན་མཐོང་ལམ་པ། སྐོམ་ལམ་པ། དབྱ་བཅོམ་བ་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན། རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་གནས་གཉིས། སྤྱིར་
 འོང་ལྷན་གནས། སྤྱིར་མི་འོང་ལྷན་གནས། དབྱ་བཅོམ་ལྷན་གནས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་དོ། །གཉིས་པའི་
 མཚན་ཉིད། ཚོས་དགོན་མཚོག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ། མཚན་གཞི། ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པ་མཐོང་དག་གོ། །རིག་གོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུག་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་འཕགས་པ་དེ། འདིར་དངོས་
 བསྟན་གྱི་དགོང་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་མཚན་ཉིད། ཡོན་ཏན་རྒྱུག་ནི། རིག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། གོལ་བའི་
 ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟ་བུ་རིག་པ། ཇི་སྟེང་བུ་རིག་པ། ཅང་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཆགས་པའི། ཐོགས་པའི། དམན་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱུད་རྒྱུད། ཇི་བཞིན་ཇི་སྟེང་ནང་གི་
 རི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་སྤྱིར། །སྐོ་ལྡན་སྤྱིར་མི་སྤྱོད་པའི་ཚོགས། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོན་བ་ལྟ་
 སྤྱིར་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་དགོང་འདུན་དགོན་
 མཚོག་གི་གཞི་མ་སྐྱུན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 དེའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཐལ། དེ་ཡང་འདོད་ན་
 ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གོལ་བར་ཐལ་ལོ་ཟེར། ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་གཞི་མ་སྐྱུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་
 བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་
 རིགས་པ་བྱེད་པའང་ཡོད། སྟོན་བ་ལྟ་སྤྱིར་ཐལ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྗོན་པོ་དག །ཅེས་སོགས་གྱི་
 སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་དགོང་འདུན་དགོན་མཚོག་དུ་ཐལ། སྐྱབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དགོང་འདུན་དགོན་
 མཚོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། དེ་གཉིས་དངོས་གྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 བ། དེ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་དབྱ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་དགོང་འདུན་དགོན་མཚོག་དངོས་སུ་འཆད་
 རིགས་པར་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྐོམ་ལམ་པའི་ཐེག་ཐད་གྱི་མདོན་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཐེག་པ་ཐད་

བར་ཐལ། ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་ཐལ་
 ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དེས་ལེགས་དོན་གཉེར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་བཞག་ཚུལ་དང། མངོན་
 མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གསུམ་བཞག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ལེགས་དོན་གཉེར་གྱི་
 གང་ཟག་དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཡོད་ཅིང། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སངས་
 རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གནས་སུ་བཞག་སྟེ། དེས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྲིད། རང་
 རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གནས་སུ་བཞག་སྟེ། དེས་ཉེན་འབྲེལ་
 ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྲིད། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོ་འདུན་
 དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གནས་སུ་བཞག་སྟེ། དེས་དགོ་འདུན་གྱི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི།
 མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་མཐོ་དོན་
 གཉེར་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་སྲི་མར་མངོན་མཐོའི་སྤུན་ཚོགས་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱལ་ལ།
 ཚོས་ལ། དགོ་འདུན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱལ་
 གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོས། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གནས་སུ་
 བཞག་པའི་སྲིད་ཏེ། རྒྱད་ཟླ་ལ། ཉོན་པས་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་
 པ་རྣམས་གྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་གི་ཚོས་
 རྣམས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཅན་ཡིན་གྱིས།
 དེ་ཐོབ་པ་ན། རྒྱ་ལས་སློབ་པའི་གཟིངས་སྟངས་དུ་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་སློབ་པའི་
 ལམ་བདེན་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་དགོས་པས་བསྐྱེ་
 བའི་ཚོས་ཅན་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་སྲིད། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་སློབ་པའི་འགོག་བདེན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་
 སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོ་སྤོངས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཅུང་ཟད་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྲེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཐེག་དམན་
 དང་ཐེག་ཆེན་སློབ་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་གཉིས་ཅི་རིགས་པའི་འདྲིགས་པ་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་པའི་སྲིད། རྒྱད་ཟླ་ལ། སྤང་སྲིད་བསྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་སྲིད། །མེད་སྲིད་འདྲིགས་དང་བཅས་པའི་སྲིད། །ཚོས་
 རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མཐར་ཐུག་

གི་སྐྱབས་གནས་ནི། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་ངེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་
གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཉེར་འཛེ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་རུས་ལྡན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྐྱབས་དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེའི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱུད་སྐྱབས་འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་བྱི་
མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འདིག་ཉེན་ཕྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་
དཀོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། རྒྱུད་ཚོས་དང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། རྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་ལྟར་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དག་གི་རིག་ཕྱིར་ཀུན་སྐྱོང་དང་
བཅས་པ་ལ་འདོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་ལྡན་
པའི་སྐོ་ནས་འདིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་སྐྱབས་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་དང་། དམིགས་ལུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མངོན་མཐོ་དང་།
ངེས་ལེགས་ཀྱི་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་སུན་ཚོགས་ཅམ་སྐྱབས་ཕྱིར་དུ། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བ་སྤངས་
པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཐེག་དམན་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དོན་དུ་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ། གཉིས་
པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
ལ། རྒྱུའི་དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཐེན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་དམིགས་ནས། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བུང་གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། ལུལ། རྒྱ། དུས། བསྐྱབ་བྱའི་ལྷན་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། འདིག་ཉེན་ཐ་མལ་པ་
རྣམས་ནི། རི་དང་ནགས་ཚལ་སོགས་ལ་གནས་པའི་འདིག་ཉེན་པའི་སྣ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་
གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་གི་སྐྱབས་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་འདིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རང་ཉིད་འཁོར་བས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། །མདོ་ལས། འདིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཤལ་ཆེར་རི་དང་
ནགས་ཚལ་དང་། །སྐྱོན་ཤིང་དག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱབས་དེ་དག་ལ་བཏེན་
ནས་ནི། །འདིགས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་གི་སྐྱབས་

དུལ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེས་གནས་སྐབས་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་བྱས། མཐར་
 ཟུག་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགོན་མཚོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། འཁོར་
 བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་པ་ནི་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། སྐྱོན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་
 བཀའ་ལས་འདས། །དེ་ནི་འཛིགས་པ་ཆེ་མཐོང་ནས། །ཁྱེད་ལ་སྐབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱིས། །འཛིགས་པ་སྐྱུར་
 ཏུ་བསལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས། དེའི་སྐྱོང་དུ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱོང་
 རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་སྟེ། རྒྱན་ལས། འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་བས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྐྱོང་བཅེ་ལས་
 རིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་དམན་ནི་རི་སྟོང་འཚོའི་བར་དུ་སྐབས་སུ་འགོ་སྟེ། རབ་
 དབྱེ་ལས། ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱི་སྐབས་འགོ་ནས། །དགོ་སྐྱོད་གི་ནི་སྐྱོན་པའི་བར། །རི་སྟོང་འཚོའི་བར་དུ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ནི། བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཚུབ་སྐྱོང་པོར་མཆིས་
 ཀྱི་བར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བཞི་པ་ནི། རུན་མོང་གི་དང་། སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རྐྱེས་
 བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་རུན་པའི་ཚོས་
 རྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དགག་པ་དང་། རྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་
 བས། ཕྱི་རོལ་པའི་སྐྱ་དབང་སྐྱུག་ཆེན་པོ་སོགས་སྐབས་གནས་སུ་ཁས་མི་ལེན། ཚོས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ནས།
 སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཚོའི་བསམ་པ་སྐྱོང་། དགོ་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ནས། རྐྱ་སྟེགས་ཅན་སོགས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བརྟེན་པ་ལ་མ་དད་པ་གོགས་སུ་མི་བརྟེན་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། བྱང་འདས་ཆེན་པོ་ལས། གང་ཞེག་
 སངས་རྒྱས་སྐབས་འགོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགོ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་དུ་འང་སྟོན་གཞན་དག་ལ། །སྐབས་སུ་འགོ་
 བ་མ་ཡིན་ལོ། །དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐབས་སོང་ནས། །འཚོ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགོ་འདུན་ལ་འང་
 རྐྱབས་སོང་ནས། །སྐྱ་སྟེགས་ཅན་དང་འགོགས་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་གཟུགས་
 བརྟེན་ཅམ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་གུས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཡན་
 ཆད་ལ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ནས་གུས་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་ཉགས་ཅམ་འཛིན་
 བ་ལ་ཡང་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ནས་གུས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་ནི་མན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྗན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེར་འཚོ་མཐའ་དག་

ལས་སྐྱོབ་ལུས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྤོངས་སྤོངས་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་ལུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ལས།
འདིག་རྟེན་ངེ་སྤོངས་སྤོངས་ཚོགས་པ་གྲུབ། །བརྗོད་ཅིང་འགྲོལ་བར་བྱ་བའི་
སྤྱིར། །སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་ཚེན་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ་དོན་དམ་བར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
སྐྱབས་གནས་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱབས་གནས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། བཞི་བ་ནི། འཕེད་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སྤྱོད་ལྡན་ལ། རྒྱ།
ངོ་པོ། འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་གི་དང་། སོ་སོའི་རྒྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་སྤྱོད་ཅམ་གྱི་
དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེའི་རྒྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ།
མངོན་ཤེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བཤམ་ཅིང་། མངོན་ཤེས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
གིས་སྤྱོད་ལྡན་སྐྱབ་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བ་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནོ། །མདོ་ལས། མིག་ལྡན་ཐོབ་
བར་འདོད་པ་དང་སྐྱར་བར་འདོད་པས་ཀྱང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བ་བྱུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི། སྤྱོད་ལྡན་རྒྱ། གོ་རིམ་བཞིན། བསམ་གཏན་གྱིས་སྐྱབས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ། སྤྱོད་ལྡན་མ་མར་
མེ་སོགས་ལྷལ་བའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀའི་སྐྱོབས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པ། ལམ་ཞུགས་སོ་སྤྱོད་མཉམ་བཞག་དུ་ངེ་ལྟ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
ངེ་སྤོངས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། སྐྱོབ་ལམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོག་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱོད་ལྡན་ནང་ཚན་གང་ཞིག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་
སྤོངས་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོ་སོ་སོར་རིག་པའི་ལྷལ་ཅན། དེ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་
འཕོ་བ་དང་སྤྱོད་ལྡན་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་ལྷལ་ཅན། དེ་གང་ཞིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གཉིས་སུ་རྣམ་
བར་མི་རྟོག་པའི་ལྷལ་ཅན། དེ་གང་ཞིག་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་མངོན་སུམ་
དུ་རིག་པའི་ལྷལ་ཅན། དེ་གང་ཞིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷལ་ཅན། རིམ་པ་བཞིན་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་གཉིས་ལ། ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་སྤྱོད་

བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་ཤེས་སྒྲུབ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚོན་
ཉིད་དེའི་སྤྱིར། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་སྤྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དུལ་ཅན་གྱི་གཞི་མ་སྤྱི་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། དེས་དེར་མི་རྟོག་པ་གང་ཞིག་ དུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་འཛིན་པར་འགྱུར་
རོ། །བཞི་པ་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
སྤྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་ཐལ་ལོ། །ལྔ་པ་ལ། ལམ་
ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར། བྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཚོས་གཞི་མ་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་བྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྲེན་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་སྤྱི་མ་སྤྱིར་དང་འབྲ་བ་ལ། སྤྱི་རྣམ་ལྡེ་ནང་ནས་དང་པོ་གང་ཞིག་ ཅེས་
སོགས་ཟེར་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་ཤེས་སྒྲུབ་ཀྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་
དོ། །སྟོང་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིན་རྟོག་གྱི་ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་
སྟོང་ཚེན་པོའི་འཛིན་རྟོག་གྱི་ཁམས་མཐོང་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཚད་མཐོང་བའི་ཤེས་སྒྲུབ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཚོས་ཅན།
མཚོན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྟོང་གསུམ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་
སྤྱི་ཡིན་ན། སྟོང་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་མི་མཐོང་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེའི་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྟོང་གསུམ་
ཚུན་ཚད་ཅེས་སྟོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་སྤྱི་རྣམ་
པའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་ཐལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། ལོངས་སྤྱོད་ཚོས་
དངོས་སྤྱི་རྣམ་པའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་ཐལ། འདོད་ན། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ལ་ཚོས་དངོས་སྤྱི་རྣམ་པའི་ཤེས་སྤྱི་རྣམ་ཚོས་ཅན་སྤྱི་རྣམ་ཚོས་ཅན་སྤྱི་རྣམ་ཚོས་ཅན་དེར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར།
བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྲེན་

བ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲི་མ་གཉིས་ལ་སློན་ལྟར་བཞེན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་གྱིས་སྦྱངས་པའི་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབག་ཚད་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱེས་བུའི་
རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱུས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྦྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡན་ཚད་གྱི་ཡོན་
ཏན་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཉམ་བཞག་གིས་
བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་དང་རྒྱུད་ཚོད་མཉམ་པ་མན་ཚད་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོའི་དབྱེ་
བ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱངས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་
འབྲས་བུར་བྱུར་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྲིད། འདོད་ན།
དབང་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གྱི་རྩུང་དུ་ཡོད་པ་ལ། སློན་ལྟར་
བཞེན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་
པའི་སྲིད། བཟོད་པའི་གཟུགས་ཡིན་ན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་
སྲིད། བཞི་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བྱུར་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཚོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་དང་རྒྱུད་ཚོད་མཉམ་པ་མན་ཚད་གྱི་འཕགས་པའི་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་མཐུན་པ་
ཡིན་པའི་སྲིད། རང་ལུགས། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། གངས་ངེས། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་
ནི། རང་ཉིད་སྦྱུན་དུ་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལུན་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་
ལུལ་ཅན། དབྱེ་བ། འཕྲི་ལྷུའི་ ཤེས་རབ་གྱི། ཚོས་གྱི། སངས་རྒྱས་གྱི་སྦྱུན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་
རིམ་བཞིན། སྦྱུན་ལྗེའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་རང་གི་སྦྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱིས་སྦྱངས་
པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབག་ཚད་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་སོ་སོར་རིག་པའི་ལུལ་
ཅན། དབྱེ་བ། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕྲི་སྦྱུན་གཉིས། སྦྱུན་ལྗེའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་རང་གི་སྦྱུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་སྒོར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་ལས་རྒྱུང་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་
 རྒྱུ་མེད་མཛོད་སྐྱུ་ལྷོ་ལྷོ་བ་དང་རྒྱུ་བ་མངོན་སྲུང་དུ་རིག་པའི་ཡུལ་ཅན། དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་དང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣེ་སྲུང་གཉིས། དེ་གང་ཞིག་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདག་མེད་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 སྲུང་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་
 ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁུན་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁུན་བ་མཐའ་དག་
 གོ། །དེ་གང་ཞིག་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རྒྱུད་ཚོད་མཉམ་བ་
 མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་པའི་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་མངོན་སྲུང་དུ་རིག་པའི་ཡུལ་ཅན། དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་
 ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྲུང་གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་
 པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །མིང་ཅམ་མཐུན་པའི་སྐོར་ནས་
 དབྱེ་ན། ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྲུང་དང་། རྟོགས་པའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚིག་དོན་
 འཛིན་པར་རུས་པའི་ཚིག་གཟུངས་དང་དོན་གཟུངས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་
 ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། དབྱེ་ན།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྲུང་རྗེས་མཐུན་བ་དང་། མཚན་ཉིད་བ་གཉིས། བཞི་བ་ལ། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་སྲུང་
 ལ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། དེ་ལས་གཞན་གཉིས་སྲུང་ལ། དང་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྲུང་། གཉིས་པ་ལ། རི་ལྟ་བ་དང་། རི་སྟེང་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྲུང་ལ།
 དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྲུང་། གཉིས་པ་ལ། རྟེན་སྒོར་གྱི་འཛིན་རྟེན་འཇམ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་ཤིང་སྲུང་། བརྟེན་བ་སེམས་ཅན་གྱི་བྱང་ཆོས་འཇམ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྣེ་སྲུང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 དབང་པོའི་རབ་དབྱེ་འཇམ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྲུང་བཞག་པའི་བྱིར། རོ་བོའི་སྐོར་ནས་བལྟ་ན།
 དབང་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲུང་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲུང་གཉིས་སྲུང་ལ། དེ་ཡང་སྲུང་
 དང་པོ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དབང་ཤེས། སྐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བར་བ་གཉིས་ཡིད་ཤེས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྲུང་ལ་
 གཉིས་ཀ་ཡོད། དེས་ན་སྲུང་དང་པོ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་

བརྟེན་པའི་བྱང་མེས་སྐྱོར་ལམ་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་
སྣོད་གི་འཇིག་རྟེན་རིག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱུན་དང་པོ་དང་། དེར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་
སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར། བར་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བྱང་འཕགས་
གི་མཁུན་པ་འདི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱུན་དང་། གཞན་རྒྱུད་གི་
དབང་པོའི་དབྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་ཆ་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུན་དུ་བཞག་པའི་སྤྱིར། སློབ་ལམ་དུ་དང་པོ་
གཉིས་དང་བར་བ་གཉིས་འགལ་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་དབང་ཤེས་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་ཡིད་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་
སྤྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྡ་ཀ་མི་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྐྱུན་ལྡ་
ཀའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྤྱིར། ལྡ་བ་ལ། གཙོ་ཆེ་བའི་ས་མཚམས་དང་། ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་གཉིས། དང་པོ་
ལྟེ། རིམ་བཞིན། ཚོགས་ལམ། སྐྱོར་ལམ། འཕགས་རྒྱུད་གི་མཉམ་བཞག་དེའི་རྗེས་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ནལོ། །དེ་ཡང་སྣའི་སྐྱུན་སྐྱོར་ལམ་ན་གཙོ་ཆེ་སྟེ། བསམ་གཏུན་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་སྐྱོར་ལམ་པའི་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་ཚུལ་ཚོགས་ལམ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱུན་མཉམ་བཞག་དུ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། དེར་རི་ལྟ་བུ་གཙོ་
པོར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུན་རྗེས་ཐོབ་དུ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། དེ་རི་སྟེད་པ་རྟོགས་ཚུལ་མཉམ་
བཞག་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདི་ཅུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱི་ཀར་ས་མཚམས་སོ་སོར་བཤད་པར་ཡིན་
ལོ། །གཉིས་པ་ལྟེ། སྐྱུན་དང་པོ་གཉིས་བསམ་གཏུན་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད། བར་བ་
གཉིས་དེ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུན་རྗེས་མཐུན་པ་ས་བདུན་པ་
ནས་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྐྱོང་གི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐོགས་
པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུན་ལོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་ཆེན་ཆེན་པ་ན་རེ། ས་དང་པོ་ནས་བྱང་
ཡོད་དེ། དེར་ཚོས་དབྱིངས་ཀུན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུང་ངོ། །རང་ལུགས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ། དེ་རྗེས་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གཉིས། དང་པོ་ལྟེ། སྐྱུན་ལྡའི་སློན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སྤྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་ཤེས་ཏེ། གདམས་ངག་སྟོན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་རྒྱན་མི་འཛོག་པར་ཤེས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྒྱན་མི་

འཇོག་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྐྱུན་ལྡན་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་
པར་བྱེད་དེ། མདོ་ལས། མིག་ལྡོ་ལོ་འདི་དག་ལ་བསྐྱབ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱུན་ལྡན་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱུན་ལྡན་
ཡུལ་དང་བཅས་པ་བདེན་སྟོང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་སྲིད། རྩེ་འབྲུལ་དང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། མདོན་ཤེས་དུག་ལ། རྒྱ། རོ་པོ། འབྲས་བུ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་
རྟོན། སེམས་ཀྱི་རྟོན། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཞལས་གང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། གང་ཟག་གང་གིས་
ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷན་མེད་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐོབ་ཐེན་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། གཙོ་པོར་ལྷང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པའི་སྲིད། ཟག་
ཟད་ཀྱི་མདོན་ཤེས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་ལ་ཡང་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ལྡོད་གཟུགས་
གཉིས་ཀའི་རྟོན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། དུག་པ་གཟུགས་མེད་ཞལས་ན་ཡང་ཡོད། ཞེས་ཏུ་སྲིད། གཞན་སེམས་
ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་དང་། ལྷོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མདོན་ཤེས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོན་ལ་ཡང་ཡོད་སྲིད་
དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པས་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོའི་དབྱེ་
བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྡེ་སྲིད་མདོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་
ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་སྲིད་ལོ་ལ་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་
ཀུན་བཏུས་སུ་བཤད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། སྲིད་བརྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པའི་རྟོན་གྱི་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོན་ཤེས་དང་པོ་ལྡོད་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཅན་དང་། དུག་པ་
བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་དེ། ཀུན་བཏུས་སུ་ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་བེལ་གཞོན། ཟད་པར། ཉོན་
མོངས་པ། ལྷོན་ནས་ཤེས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་
དགུ་བཤད་ནས་དེའི་ལུས་རྟོན་དང་། སེམས་རྟོན་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མདོན་
པར་སྐྱབ་ཅེ་ན། སྲིད་ལོ་བཤམ། ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་སའི་བསམ་གཏན་
བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། ཚད་མེད་པ་རྣམས་མདོན་པར་བསྐྱབ་པོ། །ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བར་མདོན་པར་ཤེས་

བ་ལྷ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ། རྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལམ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཡང་རླང་སྟེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་སྐྱབ་
 སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་བཞི་པ། རྟོགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། མངོན་
 ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལ་བརྟེན་པར་བཞེད་དེ། རྒྱན་
 ལས། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཤིན་ཏུ་དབང་ཐོབ་ནས། །མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཡོངས་སུ་བརླང་བ་དང་། །རི་ལྟར་རྣམ་
 གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །མཐུ་གྲུབ་པ་ཡི་དམ་བཅོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷན་དང་
 བཞོན་པ་བཟང་པོ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་དང་པོའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤང་བར། ལྷན་
 དང་བཞོན་པ་བྱིན་པ་དང་། །ཉམ་ཚུང་བཀྱར་བ་བྱས་པ་དང་། །གཞོན་པས་སྐྱ་མ་བཀྱར་བ་ཡིས། །མཁས་པ་རྩ་
 འབྲུལ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟེན་ལ་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་འབྲུལ་བ་ནི་
 གཉིས་པའི་རྒྱ་སྟེ། མཚོད་རྟེན་མཚོད་པའི་རོལ་མོ་དང་། །དྲིལ་བུ་དག་ནི་ཕྱལ་བ་དང་། །དུང་དང་ར་ནི་རབ་ཕྱལ་
 བས། །ལྷའི་རྣ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཞན་གྱི་སྦྱོར་མི་བརྗོད་པར་སེམས་སྤང་བ་ནི། གསུམ་པའི་
 རྒྱ་སྟེ། གཞན་གྱི་སྤང་ཞིང་། །ཡན་ལག་ཉམས་པ་རྣམས་མི་བརྗོད། །སེམས་ནི་རྗེས་སུ་བསྐྱུངས་བས་
 ནི། །གཞན་གྱི་སེམས་ནི་ཤེས་པར་འཐོབ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ནི་བཞི་པའི་རྒྱ་སྟེ།
 ཚོས་ཀྱི་ཚེད་དང་དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་གཞུང་དོན་དག་འབྲེན་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དྲི་མེད་པས། ཚོ་རབས་
 དན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟེན་ལ་མར་མེ་སོགས་འབྲུལ་བ་ནི་ལྷ་པའི་རྒྱ་སྟེ།
 མཚོད་རྟེན་མར་མེ་སྤང་བ་དང་། །སྐྱུན་པ་དག་ཏུ་སྦྱོར་མེ་དང་། །མར་མེ་འབྲུ་མར་བྱིན་པ་ཡིས། །ལྷའི་མིག་ནི་
 འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་དུག་པའི་རྒྱ་སྟེ། དངོས་
 རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །མངོན་ཤེས་དུག་པ་ཟག་པ་ཀུན། །ཟད་པ་
 མཚོག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། རྱང་ཚོས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་མངོན་ཤེས་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྐྱུན་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་
 བོ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་ཡུལ་ཅན། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འབྲུལ། ལྷའི་རྣ་བ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སྦྱོར་གྱི་
 གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ལྷའི་མིག་གི་ ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དུག་ལས། དང་པོ། རྩ་

འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་རང་གི་བདག་སྐྱེན་བསམ་
གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩ་འབྲུལ་སྣ་ཚོ་གས་དངོས་སུ་སྟོན་
ཅུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དེ་བཞིན་རྩ་འབྲུལ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་དང་།
མངོན་ཤེས་གྱི་དེ་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱེས་སྟོབས་གྱི། ལས་ལ་སྐྱེས་པའི། སྐྱེས་ལ། སྐྱེས་ལ། ཉིང་དེ་
འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི། རྩ་འབྲུལ་དང་ལྡ། དང་པོ་ནི། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྟ་དང་། འག་ལ་སོགས་པའི། གཉིས་པ་
ནི། བར་སྲིད་གྱི། གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་ལ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་སྣ་ཚོ་གས་ཅུས་པའི།
བཞི་པ་ནི། སྐྱེས་ལ་འགའ་ཞིག་ལུས་ལ་བྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུལ་བ་ལ་སོགས་པའི། ལྟ་པ་ནི། བསམ་གཏུན་
གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བཞི་མངོན་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏུན་གྱི་
དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕྲུལ་པའི་སྤྱིར། ལྟ་པ་ནི། མངོན་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། །གཉིས་པ་ནི།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཅིས་མ་བློན་པ་དང་། བློན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི།
སྤྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་ལ་ཞུགས་སྐྱེས་ལྟའི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །དེ་
བཞིན་བར་པ་བཞི་ལ་འཕྲུལ་རིགས་བསྐྱེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བདག་སྐྱེན་བསམ་གཏུན་གྱི་སྐྱེས་པའི་རྣ་དབང་གཟུགས་ཙན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སྐྱེས་
རགས་ཐོས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དེ་བཞིན་རྩ་འབྲུལ་སྣ་ཚོ་བཞི་དེ་བཞིན་དང་། མངོན་
བར་ཤེས་པའི་དེ་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱེས་ཐོབ་གྱི། ལས་ལ་སྐྱེས་པའི། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟའི་རྣ་
བུའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྟའི་རྣ་དབང་གཟུགས་ཙན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱེས་
པའི་རྒྱལ་པོའི་རྣ་དབང་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་རྣ་དབང་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་
པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་བདག་སྐྱེན་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་
རྒྱུད་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་
དང་བཅས་པ། དེ་བཞིན་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་དེ་བཞིན་དང་། དེའི་མངོན་ཤེས་གྱི་དེ་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་
ལ། སྐྱེས་ཐོབ་རྟོག་གི་སྐྱེས་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པས་གཞན་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟར་བའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱིའི་

ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལྷགས་འགའ་ཞིག་བརྒྱས་
 པ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་པ་
 རོལ་གྱི་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་མངོན་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་ཡིན་འོ། །བཞི་པའི་
 མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་
 གྱི་ཚེ་རབས་སྤུམ་དུ་མ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་རྒྱས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ།
 ལྷོན་གནས་རྗེས་བྱེད་ཅུ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་ཐོབ། ལས་ལ་སྐྱེས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷོན་གནས་
 རྗེས་སུ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་དང་། དཔྱུལ་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་
 མ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟར་བའི་མི་འགའ་ཞིག་རང་གིས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་བྱེད་པ་ལྟ་
 བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པའི་མཚན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག་རང་གི་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱངས་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་རགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཐོང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབྱེ་ན། ལྷའི་རྣ་བའི་སྐབས་སུ་བཤའ་བ་ལྟར་འོ། །ལྷའི་རྣ་བའི་དང་། མིག་གི་
 མངོན་ཤེས་འདི་དག་གི་བདག་རྒྱུན་རྣ་དབང་དང་། མིག་དབང་དེ་དག་ལྷའི་རྣ་དབང་དང་མིག་དབང་མཚན་ཉིད་
 པ་ཡིན་ནམ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བས་མིང་གི་བཏགས་པ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསམ་
 གཏན་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་མིག་གིས་དབང་པོ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱུང་ཚེས་བཞི་དང་
 ལྡན་ཏེ། རོ་བོའི་བྱུང་བར། བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱེས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་དང་བ། རྟེན་གྱི་བྱུང་བར་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུས་རྟེན་ཏུ་བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་
 པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་བར་འཛིན་ཤེས་ཐ་མལ་བ་ལས་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐག་རིང་བའི་ཡུལ་སྤོ་མོ་མཐོང་བའི་རྟེན་
 བྱེད་དེ། མངོད་ལས། ལྷ་ཡི་མིག་དང་རྣ་བ་ཡིན། །བསམ་གཏན་ས་པའི་གཟུགས་དང་བ། །རྟེན་ཏུ་རྟེན་བཅས་
 མ་ཚང་མེད། །ཐག་རིང་སྤོ་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །རྟེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་བདག་རྒྱུན་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་གང་རུང་
 མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབྱེ་ན། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་

ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་པ་
 ཟད་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཉོན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཁུན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཁུན་པ་ལྟ་བུ། །གཉིས་པ་ལ། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་
 མངོན་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཙུག་པའི་མཁུན་པ་ལྟ་
 བུ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བསྐྱུ་བ། བྱངས་ངེས། ས་མཚམས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
 འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། འཛིག་ཉེན་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུས།
 དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟག་ཟད་བཞག་གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
 མངོན་ཤེས་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགོ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ལྟའི་མིག་གི་དང་། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་བཞག་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟག་མ་གསུམ་བཞག་སྟེ། མངོན་
 ལས། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་སྟག་རྣམས་དགོ། །ཞེས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ལུང་མ་
 བསྟན་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །སློབ་ལམ་ནའང་དེ་གཉིས་དང་དགོ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་
 ཡོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་ཡིད་ཤེས་སུ་བཤད་པའང་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཞན་དོན་ཐུན་ཚོགས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་ཤེས་ལ་དུག་ཏུ་བཞག་སྟེ། གདུལ་བྱ་གང་
 ར་ཡོད་པའི་གནས་སུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སློབ་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་ཤེས་དང་པོ།
 དེར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་
 སེམས་ཤེས་པ། གདུལ་བྱ་རང་གི་སྐད་དང་མ་ཐུན་པར་ཚོས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟའི་རྣ་བ། གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆེ་རབས་སུ་མའི་བག་ཆགས་དང་མ་ཐུན་པར་དོན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་
 བན་པ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་གདུལ་བྱ་སྐྱེན་པ་དང་། མ་ཐུན་པར་དོན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟའི་མིག་ཆགས་
 ལྡང་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་ལམ་འབྲས་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་
 ཤེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་དུག་གི་སློབ་པ་བསྟོད་པ་ནི།
 གཤེགས་ནས་སྟོད་པ་མཁུན་མཛད་དེ། །དེ་དག་སྐད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི། །འོང་དང་འགྲོ་དང་ངེས་འབྱུང་

ལ། །ལེགས་འདོམས་སྤོང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་ལྷ་ལམ་མ་ཞུགས་ནའང་ཡོད་
དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་སྤྱི་རོལ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ལྷ་ངན་
བསམ་པའི་མདོ་ལས། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ལྷ་མདོན་ཤེས། །མཁའ་ལ་རྒྱུང་རིང་འགོ་བ་ཡང་། །གང་ན་སྤོང་ཡུལ་
འཆི་མེད་པར། །དེས་ན་འགོ་བར་རྒྱས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །དྲུག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་
འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་ཐེག་དམན་སློབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཟག་ཟད་ཀྱི་མདོན་ཤེས་མེད་དེ།
དེ་ཡིན་ན་ཟག་པ་མ་ཟད་པས་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱུ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་མིན་ན་
ཉོན་སྐྱིབ་དང་བཅས་པས་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཐེག་དམན་སློབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་
པའི་མདོན་ཤེས་མེད་ཀྱང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་མངོན་ལས་བཤད་
པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་སྟུང་ན། མི་སློབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་མདོན་ཤེས་སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་རིག་པའི་མདོན་ཤེས་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་རབས་སུ་མའི་གནས་ཚུལ། སྤྱི་མའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་མདོན་
སུམ་དུ་རིག་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་མདོན་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སློབ་པའི་རྒྱུ་ལ་དེ་གསུམ་ཡོད་
ཀྱང་། རིག་པའི་མདོན་ཤེས་སུ་མ་འདོག་སྟེ། སློབ་པ་ན་སེམས་རྒྱུང་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མངོན་
ལས། གསུམ་ནི་རིག་པ་སློན་མཐའ་སོགས། །མ་རིག་པ་ནི་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །སློབ་པ་འདོད་དེ་མ་རིག་
དང་། །བཅས་རྒྱུ་སྤྱིར་ན་རིག་པ་བཤད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་གནས་པ་རྣམ་ཐར་སློ་
གསུམ། ལྟའི་གནས་པ་བསམ་གཏན་གསུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག ཚངས་པའི་གནས་པ་ཚད་མེད་བཞི་
མདོན་དུ་བྱས་ཉེ། གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་སྤྱོགས་སུ་སོང་ནས་དེ་ལ་མཚོན་པར་བྱེད། སེམས་
ཅན་ཡོད་པའི་སྤྱོགས་སུ་སོང་ནས་དེའི་དོན་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁུན་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་ཉེ། རྒྱན་
ལས། གང་གིས་འཕགས་དང་ལྷ་དང་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་པ་དཔེ་མེད་རྒྱ་ཆེས་ཉག་ཏུ་གནས། །སྤྱོགས་སུ་དེ་
སོང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་དག །ཡང་དག་མཚོན་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པར་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པའི་གདམ་ངག་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
མདོན་ཤེས་དྲུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་བདེན་སྟོང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་

རྟེན་གཤིས་ལ་དང་མི་རྣམས་ལ་དང་། །ཞེས་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱོར་ལམ་ལ་གསུམ། ལུས་རྟེན།
 སེམས་རྟེན། བརྟེན་པ་སྐྱོར་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ལ་མ་
 བཏང་བའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
 སྐྱོར་ལམ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཀྱི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཚོགས་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིད།
 ཚོགས་ལམ་ནི་ཐོས་བསམ་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་དང་བ་མེད་པའི་
 སྲིད། དེ་ནི་གཟུགས་ཁམས་ནའང་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱབ་གྱེད་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། སྐྱོན་
 མེད་དེ། གཟུགས་ཁམས་རང་ནི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱེད་པ་མེད་ཀྱང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་
 ཀྱི་གང་ཟག་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉན་པ་
 ཡོད་པར་ཤེས་སྲིད་ཀྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་
 བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་སྐྱེས་ནས་སྤོང་འགྲུང་གྱི་ལས་གསོག་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག
 བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཚོས་མཚོག་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱབ་གྱེད་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་གྱི་སེམས་
 རྟེན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏུན་ས་རྒྱལ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས།
 དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་པ་བཞི། །བསྐྱོམས་བྱུང་མི་སྟོགས་མེད་པ་དང་། །འབྱེད་པར་བསམ་གཏུན་ས་
 པའོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱེ་བ་ལས། ས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྲིད། གཟུགས་མེད་དངོས་སུ་མི་བརྟེན་ཏེ།
 དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་ལས་རྒྱུང་བས་ཞེ་ལྷག་ཆ་མི་མཉམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་སྐྱབ་དཀའ་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་
 ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་རྟོག་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དང་པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་དེ་ཐོབ་མི་རུས་ལ། ལམ་སྐྱབ་སྐྱབ་
 དངོས་གཞི་ལ་དབང་བཞིན་དུ། སྐྱབ་དཀའ་བ་ཉེར་རྟོག་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི།
 བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་གཙོ་ཆེ་སྟེ།
 དེར་བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་རུས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ལ།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་བདག་མེད་དོན་སྐྱེའི་

ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁུན་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་མཐོང་
ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གང་ཞིག་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་
ལས་འདས་པ་ཟེར། དང་པོ་ལ། ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱོར་ལམ་གྱིས་མ་དུས། གཉིས་པ་ལ། ཉན་
ཐོས་དབྱ་བཙུག་གི་རྟོགས་པ་སྐྱོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱོན་སོང་གི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། སྐྱོར་ལམ་ཡིན་ན། ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་བྱུང་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གཙོ་བོར་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་
གྱི་མ་དུས། རང་ལུགས། ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཐེག་པ་རང་ལུགས་
གྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་དོན་མངོན་རྟོགས། དེ་ཡང་སྐྱོར་ལམ། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན། དེས་འབྲེད་ཡན་
ལག་དོན་མངོན་རྟོགས་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་གསུམ།
དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མ་
སྐྱེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་དབྱེ་ན། རྫོང་། ཅེ་སོ། བཟོད་པ། ཚོས་མཚོག་དང་བཞི། ཉན་
ཚན་གྱི་སྐོ་ནས་དེ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད། འབྲེད། ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སོ། །ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་
ཚོས་མཚོག་རྒྱུད་འབྲེད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པར་མཛོད་ལས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཐེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མྱིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་དེའི་ལུགས་ལ་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་བཤད་
ཀྱང་། དེ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དེས་རིགས་འབྲེ། གསུམ་པ་ལ།
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། གངས་དུས། རྫོང་རིགས། རྒྱུད་ཚོས་དང་དུག་དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་
རྒྱུད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་
སྐྱེས་བུའི་མངོན་རྟོགས། ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་མ་དུས། རང་
ལུགས། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུད་ཚོས་ལྷ་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་དབྱེ་ན།
རྫོང་སོགས་བཞི། གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་གང་ཞིག

གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི། རྣམ་བུང་གི་བཟུང་བ། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཀྱི། སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་གཙོ་བོར་ཐོབ་པ། ཟེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཚོས་
 ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་རྫོང་དེ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བཟུང་
 བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་གཙོ་བོར་ཐོབ་པ་གང་ཞིག དེའི་རྟོགས་པ་སྡོན་སོང་གི་མཁུན་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་བསྐྱེ། ཁ་ཅིག དེ་གང་ཞིག གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བཟུང་བ་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་དང་པོར་ཐོབ་པ་སོགས་ཟེད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་རྫོང་ཆེན་པོ་ཚོས་
 ཅན། མཚོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་རྫོང་རྩལ་གུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་བཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་དང་པོར་ཐོབ་ཐེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དོ། །ཁ་
 ཅིག དེ་གང་ཞིག མཐོང་ལམ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྤྱུ་ལྟས་སུ་གྱུར་བ་དང་། དགོ་ཅ་མི་མ་ཐུན་
 སྤྱོགས་ཀྱི་གཡོ་བར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཅེ་མོར་གྱུར་བ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱབས་པའི་བཟོད་བ་དང་།
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་ཉེན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ། ཟེད། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར་ཉེ། མཐོང་ལམ་རྣམས་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར། འཛིན་ཉེན་པའི་དགོ་ཅ་མཐོང་དག་གི་ནང་ནས་ཅེ་མོར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ།
 དེའི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཡང་དེས་མ་དེས། བཞི་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་
 ལམ་ཚོས་མཚོག་རྩལ་རྩལ་ཚོས་ཅན། མཚོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱོད་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རང་ལུགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་
 དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གང་ཞིག གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་གཙོ་
 བོར་ཐོབ་པ། དེ་ཉེ་ན། རྫོང་རྩལ་རྩལ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ། འདི་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག
 བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ། དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྫོང་། བར་དུ། ཐ་མར་སྐྱེས་པ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་
 བཞེད། ཁ་ཅིག དབང་པོ་རྩལ་པོ། འབྲིང་པོ། རྣོན་པོའི་རྫོང་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་འདོད། ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་ཀའི་
 གཞི་མ་ཐུན་ཁས་ལེན་ཟེད་དོ། །ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྐོམ་ལམ་པ་དབང་རྣོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། ས་
གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་ཚོན་གྱི་མཁུན་པ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱང་
སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་དབང་ཚོན་གྱི་རླུང་ལ་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་དོད་ཚོས་ཅན། དོད་རླུང་དུར་ཐལ། བྱང་སེམས་
གྱི་རླུང་ལ་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་དོད་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཆེན་པོར་ཐལ། བྱང་སེམས་དབང་ཚོན་གྱི་དོད་
ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བང་ལགལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས། རང་ལུགས། ལུགས་སྲུ་མ་དེ་ཉིད་འཐད་
སྟོགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དོད་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱང་ཞིང་བཟོད་པ་མ་
སྐྱེས་གོང་གི་དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གང་ཞིག་རྣམ་བུ་གི་བཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་
གཙོ་བོར་ཐོབ་པ། དབྱེ་ན་གསུམ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱང་
ཞིང་ཚོས་མཚོག་མ་སྐྱེས་གོང་གི་དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གང་ཞིག་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་གཙོ་བོར་ཐོབ་པ། དབྱེ་ན། གསུམ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་
བཟོད་པ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱང་བའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གང་ཞིག་སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་གཙོ་བོར་ཐོབ་པ། དབྱེ་ན། གསུམ། བཞི་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་
སྤང་བྱ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞིར་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། དོད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བཟུང་རྫོགས་གཙོ་བོར་
འཛོམས་པ་ནས། ཚོས་མཚོག་གིས་བཏགས་འཛིན་རྫོགས་པ་གཙོ་བོར་འཛོམས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
པར་རྫོགས་པ་བཞི་དང་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བཞི་པོ་གངས་བཞིན་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །ལྟ་བུ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། མོ་ཆེན་ན་རེ། ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྐྱོར་ལམ་དེ་ཚོས་ཉིད་ལ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་ལ་རྫོགས་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་
ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཚོས་ཉིད་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་ཚོས་ཉིད་རྫོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཟེད།
དེས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྫོགས་པར་ཐལ། དེ་ཚོས་ཉིད་ལ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན།
དེ་ཚོས་ཉིད་ལ་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པ་ཐལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
གསལ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཚོགས་སྐྱོར་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྲིད་ཅི་ལོག །བདེན་པ་མཐོང་ལ་བརློག་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཟེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་

ལམ་དེ་བྱང་ཚུབ་དུ་བསྐྱོད་བྱེད་གྱི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱོད་མེད་ལྟེན་ལྟེན་གྱི་རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྲིད། གཟུང་
ལྟེན་གཉེས་སྤང་གི་རྟོག་བཅས་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ལྟེན་པའི་སྲིད་ཟེར། དེ་ཚོས་ཉིད་ལ་རྟོག་
བྱལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་སྐྱོད་མེད་ལྟེན་ལྟེན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྱལ་ཞིང་། མ་འབྲུལ་བའི་རིག་
པ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་ལུགས། སྤྱི་དོན་ཆེ་ཚུང་གི་དངོས་བསྟན་
སྤང་ན་དམན་ལམ་སྐྱོད་དུ་མ་སོང་བའི་ཚོགས་སྐྱོར་མཐའ་དག་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་
ལྟེན་པའི་སྐོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱོན་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྐྱོར་ནི་རྣམ་
འགྱུར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྗེ་ཀའི་
དགོངས་པ་རྟོགས་པར་བཞེད་དེ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ལྟེན་པའི་སྐོར་བཞེད་པའི་སྲིད། ཚོས་
ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་ལྟེན་པ་དང་། མིང་དང་སྐོས་པའི་སྐོན་སུམ་ཡུལ་ལྟེན་པས་རྟོག་པ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཅ་
འབྲེལ་གཉེས་ཆར་ལས་མིང་དང་སྐོས་པའི་སྐོན་སུམ་བདེན་བཞི་ལ་བཟུང་བར་ལྟེན་པའི་རྟོག་པ་བཞེད་པའི་སྲིད།
ཞེས་རྗེ་ཀ་ལས་བཞེད་པའི་སྲིད་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོར་ལམ་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་
བའི་སྐོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་
ནི། །དོན་གསལ་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་གི་དོན་ནི། རྟོག་པ་
ལ་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད། །ཁ་ཅིག་རྗེས་སོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་
སོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྟོག་པར་ཐལ།
སྐོར་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཟེར། དེ་ཚོས་ཅན། ཐེག་
དམན་གྱི་སྐོར་ལམ་ལས་དམིགས་རྣམ་གྱི་སྐོན་སུམ་ལྲུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐོར་ལམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྐོར་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟོགས་ཚོས་ཅན་དང་བཅས་པ་ཁས། འདོད་ན། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་གྱི་བདག་
མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་སྐོར་ལམ་གང་ཞིག་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་
སྲིད། འདོད་ན། རང་ཡུལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། རང་ཡུལ་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚོགས་སྐྱོར་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མ་
ཡིན་ལོ། །དུག་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚེས། སྤང་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚེས། ཡོངས་འཛིན་གྱི་
བྱང་ཚེས་སོ། །དང་པོ་ལ། དམིགས་རྣམ་དང་། རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བྱང་ཚེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་
སྐྱོར་ལམ་ལས་དམིགས་པ་དམིགས་ཚུལ་དང་། རྣམ་པ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། བདེན་
བཞི་མི་རྟོག་ལ་སོགས་བཅུ་དུག་ལ་དམིགས་ནས། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱི་སྐྱོན་ས་བྱང་ཚེས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་གྱིས་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་བྱེད་ལུས་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ས་བྱང་ཚེས་སུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་སོགས་གསུམ་པོ་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དེ། ཐེག་
དམན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ལས་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་
རིགས་ཚང་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་བྱེད་ལུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ལས། རྟོག་པ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས་བྱང་པར་དུ་
འཕགས་ཏེ། དེས་གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་གཙོ་བོར་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདིར་
བསྟན་རྟོག་པ་མངོན་འགྱུར་དངོས་སུ་སྐྱོང་ཞིང་། ས་བོན་མགོ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་
ལུགས་དང་། འཕགས་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་
ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། བྱང་ཚེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་ཐེག་དམན་དུ་མི་རྒྱུང་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཚེས་གསུམ་ནི། རྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི། །གཞན་ལ་ཚོས་སྟོན་ལུས་པ་ཡི། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྲལ་བ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སྤངས་པའི་བྱང་པར་ལོ། །དེ་ཡང་། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་ཚིག་རྟེན་དང་པོ་
གསུམ་གྱི་བྱང་ཚེས་གསུམ་རིམ་བཞིན་བསྟན། ཚིག་རྟེན་བཞི་བས་བྱང་ཚེས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཡོངས་
འཛིན་དགོ་བཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། སྐྱོར་ལམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གཉིས་
དང་ལྡན་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་སོགས་དང་བྲལ་བས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་མཁྱེན་པ་ནི། བྱང་གི་

ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཡིན་ལ། ཚོས་སྟོན་པ་དང་། མི་མ་སྐྱེན་སྲོགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་
 དགེ་བཤེས་ནི། སྤྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བཞེད། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །དེ་ཡི་མི་
 མ་སྐྱེན་སྲོགས་པོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 སོགས་སྟོན་གྱི་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་
 སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས། དམིགས་པ་དམིགས་ཚུལ།
 རྣམ་པར་རྟོགས་ཚུལ། རྒྱ་བྱེད་ཚུལ། ཡོངས་སྤྱོད་ཚུལ། སྤངས་བྱ་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་བྱང་ཚོས་སྤྱིའི་སྟོ་
 བས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱི་བ། གསུམ་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་རྟེན་རིགས། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྐྱབ་པའི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སྐབས་
 ལ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ། དངོས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་དང་། དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་
 པོ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི། མདོ་སྤྱོད་པའི། སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱངས་
 དེས། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་པའི་ཡོ་བྱང་ལ་མ་ཆགས་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་འདོད།
 གཉིས་པ་ལ། ཚོས་གོས། བསོད་སྟོམས། གནས་མལ་ངན་ངོན་ཅན་གྱིས་ཚོག་ཤེས་པའི་འཕགས་པའི་རིགས།
 སྦྱོར་བ་དང་བསྟོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་འཕགས་པའི་རིགས་དང་བཞི། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་དང་། སྤྱི་
 མས་ལས་བསྟན་ཏེ། ཡོ་བྱང་ངན་ངོན་ཅན་གྱིས་ཚོག་ཤེས་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་གནས་ནས་སྦྱོར་བ་དང་སྟོམ་པ་ལ་
 རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ལས་དེ་བསྐྱབས་པས་འཕགས་པའི་ཚོས་སྤྱོད་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་བ། མདོད་ལས། མ་
 ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། །གསུམ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་ཐ་མས་ལས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་
 བཞེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱིད་པ་དེ་ལ་ལོངས་སྦྱོར་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱིད་པ་དང་། ལུང་པོ་ལ་ཆགས་
 པའི་སྤྱིད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་གསུམ་བཞག་གཉིས་པའི་
 གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་མ་བཞག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོད་ལས། སྤྱིད་པ་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོའི་སྤྱི་བ། །ཞེས་
 སོ། །བཞི་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་གྱིས། བདག་གི་བར་འཛིན་པ་རེ་ཞིག་ཞི་བར་བྱེད། བཞི་པས་དེ་དང་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་དེ། བདག་གིར་བདག་འཛིན་
 དངོས་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་སྤྱི་བ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་རུང་

གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་པ་ལ་འདོད། རྒྱལ་པོ་སྲས་ཀྱིས། མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་
བོན་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ས་
བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། རྩོགས་སྤང་དང་། རྩོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་ཙམ་རིགས་སུ་འདོད་དེ། དོན་བསྐྱུ་ལས། འདི་
ལྟར་རྣམས་ཞེས་རང་བཞིན་རིགས། །བཅེ་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ། རྣམ་
གྲངས། རིགས་ཚད་འདོད་ཚུལ། མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ས་མཚམས་དང་སྒྲ། དང་པོ་ནི། ཀུན་
གཞིའི་སྤོང་གི་ཐག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་རུང་གི་རྣམས་པ་ལ་འདོད་དེ། མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འོངས་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་བར་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། བྱང་སའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་ལས། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་བར་ནི།
ཀུན་གཞིའི་རྣམས་ཞེས་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་ཐག་པ་མེད་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་པའོ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་བར་། ཐག་པ་མེད་པའི་ས་བོན། སྤྱི་བ་པ་སྤང་རུང་། ཐོས་པའི་བག་
ཆགས་རྣམས་སུ་བཞད། དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་བར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་
ལ་བཏགས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི། གང་ཐག་རྣམས་རིགས་ཅན་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐག་པ་
མེད་པའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བ་པ་སྤང་རུང་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ལམ་གྱི་རྐྱེན་དང་སྤང་བ་ན། དེ་མ་དང་བལ་ནས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་གི་རྣམས་པ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པའི་བག་
ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གསུང་རབ་ཐོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་
ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུའི་ས་བོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་བརྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་ཅམ་ཐོས་
པའི། གཉིས་པ་ནི། དབང་འབྲིང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་ཅམ་ཐོས་པའི། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ཐོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུ། ཚོས་སྐྱུའི་ས་བོན་
དུ་བཞད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འབྱུང་གྱི་རིགས་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་རུང་གི་རྣམས་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷོན་ལྷོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་བཀ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
འགྲུང་རྒྱུད་གི་རྣམ་པ་ལ་འདོད་དེ། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རིགས་གང་ཞེ་ན། མདོར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱི་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ།
འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་
རིགས་ནི། ལྷོན་དགོ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། རྣམ་
འགྲུང་གི་རིགས་ཆད་པ་དང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། རྣམ་ལས། ལ་
ལ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་དགོ་བ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་
བྲལ། །ཞེས་པས་བསྟན། འགྲུལ་པར། གཏན་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་
སྟེ། གང་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ཐེག་དམན་ངེས་པའི་
རིགས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་དམན་གྱི་
ཐེག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་ལྷག་བཅས་སྤྱང་འདས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་
ཡོད་ལ། ལྷག་མེད་སྤྱང་འདས་ཐོབ་ནས་འཇུག་པ་མེད་དེ། དེར་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣམས་ཆད་པས་བྱང་
ཚུབ་སྐྱབ་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱ་བ་ལས། ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འགྲུང་བ་ཅི། བྱང་པོ་ལྷག་མ་དང་
བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་གང་ལ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་ཅེ་ན། ལྷག་བཅས་
ལ་གནས་ཏེ་སྐྱབ་པོ། །ལྷག་མེད་ནི་བཙོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་འབད་བ་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཆད་པའི་ཕྱིར་
པོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་པོ། དབྱེ་བ། བྱང་ཚོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད། ལྷ་
བཤད་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ རི་མ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མ་
ཡིན་ཏེ། རིགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་ལ། རྒྱ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེར་བ་མི་
འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ན། རྒྱས་འགྲུང་གི་རིགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ལྷ་བ་པ་ཡི་ནི་
ཉེན་གྱུར་པ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་

རིགས་དང་། བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་དོན་གཅིག་སྟེ། །རྒྱུད་སྐྱེས་ རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །ཉག་ཏུ་
 སངས་རྒྱས་སྣང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། བདེ་གཤེགས་
 སྣང་པོར་ཐལ། སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེ་གཤེགས་སྣང་པོའི་སྣང་གི་དྲི་མ་སྦྱོར་
 བར་བྱེད་པའི་དགོ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱབ་སྟེ། རབ་དབྱེ་ལས། །ཁ་ཅིག་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོའི་སྒྲ། །སྦྱོར་
 ཉིད་སྣང་རྗེའི་སྣང་པོའི་དོན། །འདི་ནི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོའི་ཁམས། །སྦྱོར་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཁམས་དངོས་
 མིན། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་དེ་དང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྦྱར་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་སུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་གནས་སོ། །རང་ལུགས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གསལ་རིག་དེའི་ཚོས་ཉིད། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་པའི་དགོ་ཙམ་རྣམས་མཚན་གཞི་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་དྲི་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་ཚོས་སྦྱར་འགྱུར་བྱུང་དང་། རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གང་བྱུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཚོས་ཟེར། དང་པོ་ལ། རྒྱན་མཐའི་བྱང་
 སེམས་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་འབྲས་ཚོས་སྦྱེད་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། དྲི་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ན་རང་དོན་ཚོས་སྦྱར་འགྱུར་དེས་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གྱི་ཡོན་
 ཉན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་བསྐྱོམ་སྟོབས་གྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས། དངོས་
 བཏགས་མ་སྟེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་གྱི་དགོ་བ་གང་ཞིག་དྲི་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ན་རང་དོན་ཚོས་སྦྱར་འགྱུར་བྱུང་།
 ཁོ་ན་རེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོ་བར་ཐལ། རྒྱུར་གྱུར་གྱི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན།
 མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་བཏགས་སྟེ་བའི་
 དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དང་པོ་ལ། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚོས་
 ཅན། དགོ་བར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ས་གཉིས་པའི་ཚོས་པ་སྐྱོམ་ལམ་
 ཚོས་ཅན། ཟག་བཅས་སྐྱོམ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཟག་

བཅས་མ་ཡིན་པ་དང་སློབ་ལམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷན་པ་རིམ་བཞིན་ཁས། ཡང་ན་ཚོད་དོར།
གང་གི་སློབ་སྦྱོར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཞག་དུ་རུང་བའི་རང་འབྲས་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་
པའི་སེམས་ཚོས། གསུམ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་སློབ་པའི་དོན་གྱིས་ན་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་སྐད་དོར་དུ། གུ་ན་ཏ་
ར་ཞེས་འབྲུང་ལ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་སློབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་
ནི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ནི་རྟོན་དང་བརྟོན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། །སློབ་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞིའི་ཐེག་པའི། བྱེད་ལས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་དབྱེ་བ། བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་བའི་
དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འབྲུར་གྱི་རིགས་
གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཁས་པ་སྤྲོ་མའི་ལུགས་བརྗོད་
པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚོས་དབྱིངས་ཅམ་ལ་འདོད་ཚུལ། གསལ་རིག་ཅམ་ལ་
འདོད་ཚུལ། གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོ་བས་པ་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་ཚོས་
ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཅ་བར། སྐབས་པ་ཡི་ནི་རྟོན་གྱུར་བ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་དང་།
འབྲེལ་བར། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རིག་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུའི་
དོ་བོ་རྣམ་པར་འདོག་པའི་སློབ་སྦྱོར་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྦྱད་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཟེར། གཉིས་པ་
ནི། མཁས་རིག་པ་བྱང་གཞོན་ན་རེ། ཇི་མ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན་
ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། རུམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཐལ། དེ་གང་ཞེས། ཚོས་ཉིད་ལ་རིགས་
མི་འབྲུ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཇི་བཅས་ཀྱི་སེམས་གསལ་རིག་ཁོ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
ཡིན་ཟེར། གསུམ་པ་ནི། གསང་སྤུ་བ་སློབ་སྦྱོར་མཚུངས་མེད་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན།
དེ་ཡང་ཇི་བཅས་ཀྱི་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཅམ་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉེ་བར་
ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ས་ར་ཏས། སེམས་ཉིད་གཅིག་པོ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །ག་ལ་སྤིད་དང་སྤྱང་ན་
འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འབྲུའི་སེམས་ལ་སྤུག་འཚལ་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཟེར། རྗེ་ཀ་མཛད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་ཅིང་ཇི་བཅས་ཀྱི་སེམས་རིག་ཅིང་
གསལ་ཅམ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་རིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་པའི་སྲིད། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་

ལྷན་ རིག་ཁམས་སྤང་ཅི་དང་འདྲ་འདི་གཟིགས་ནས། །ཞེས་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ། ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པའི་
ཤེས་པ་སྤང་མའི་ཅི་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དང་། བསྟོད་ཚོགས་ལས། བདེ་ལེགས་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་
འགྲུང་། །རང་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དེ་མ་
མེད་པར་གནས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། ལུང་དང་།
རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་པ་ལ་ལུང་གིས་
གཞོད་དེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཞེས་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཉི་སྤང་ལས། གཞན་དག་
ནི་རིགས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་
དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱུའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ཡང་དེ་
ཡིན་པའི་ས་ན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། ཅེས་སེམས་ཅན་པས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཁས་
སྤངས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་མ་ཚང་པའི་སྲིད་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་སྟེ། ཅ་
ཤེར་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཚོས་ཅན། དེ་
མེད་དུ་གནས་ཀྱང་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་འགྲུར་རུང་དུ་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་སྟེ།
རྒྱད་ལྷན་ རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱོད་གསུམ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོས་སྤྱོད་དང་
པོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་བྲལ་གྱི་སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་འགྲུར་རོ། །རྒྱན་མཐའ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་སྟོམ་ལམ་མཐའ་དག་རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་ཡང་དེ་
ཡིན། ཟག་མེད་སྟོམ་ལམ་ཡང་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་མེད་པའི་སྲིད་ཟེར།
ལུང་དང་པོས་མི་གཞོད་དེ། འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པའི་དངོས་སྤྱོད་བ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་ལ་ཡང་

རིགས་སྲུ་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལུགས་སྲི་མ་འདི་ཁོ་ན་འཐད་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད།
ལུང་གཉིས་པའི་དོན། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་དུ་གནས་
པའི་དོན་མ་ཚང་བར་ཐལ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད།
གལ་ཏེ་དེའི་དོན་ཚང་སྟེ། ལྷང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡང་
དེར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་ལ་ཁྲུད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །རིགས་པ་དང་པོ་ལ། དེ་
བཅས་ཀྱི་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་ཚོས་ཅན། རྫོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཐོག་མ་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྫོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ལ་དེའི་དོན་མ་ཚང་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་ཏེ།
དེ་འདུས་བྲས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་སེམས་གསལ་རིག་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་ཚང་སྟེ། ལྷང་ཚུབ་
ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱུན་གྱིས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བར་མི་རྣམས་པའི་སྲིད་ཏེ། ཚགས་
སོགས་དེ་མས་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྲས་པའི་ཚེ་ལྷང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་འདོད་
བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཚ་བ་མེད་པར་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་
འགྱུར་གྱི་རིགས་ཚོས་ཅན། དེ་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ན། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱར་འགྱུར་རུང་དུ་ཐལ། རྒྱས་
འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁྲུབ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་སྲི་མ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། འདོད་ན།
དེ་མ་དང་བྲལ་བའི་དགོ་བ་གཟུགས་སྐྱར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རིགས་གསལ་ཚོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཐོག་མེད་ནས་གནས་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་གི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་སྤངས་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། བར་ཚད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་ཡིན་
པའི་སྲིད། ཁྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མཐའ་དག་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཐག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡང་དེ་ཡིན།
ཐག་མེད་སྒོམ་ལམ་ཡང་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་མ་ཉོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མེད་པའི་སྲིད། ཁྲུབ་པ་རྣམས་
རིམ་བཞིན་ཁས། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རྗེ་ཀ་ལྟར་འཐད་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
གསལ་སྟོང་བྱང་འདུག་གི་ཚོས་དབྱིངས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས། ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་རྒྱ་དུས་
ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོར་འཛོག་ལ། དེ་ལ་ཚོས་ཅན་གསལ་རིག་གི་སྟོག་པ་ནས་རིགས་སྲུ་བཤད་ཚུལ་དང་།
ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོག་པ་ནས་རིགས་སྲུ་བཤད་ཚུལ་དང་། ལྷང་འདུག་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོག་པ་ནས་

རིགས་སུ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་། གསལ་སྤོང་བྱང་འཇུག་གི་ཚོས་དབྱིངས། བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྤྱིང་པོ། ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ། གཞི་དུས་ཀྱི། ལམ་དུས།
འབྲས་དུས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་སྤྲུལ་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་
སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དགོ་བཤང་དེ། །སྤྱིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྤྲུལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་པར་
མཛད། །སྤྱིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྟན་པ་ཡང་། །སློ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ། ཚོས་ཅན་གསལ་རིག་
སྟོན་པ་ནས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཤད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སློང་དང་། ས་ར་ཉ་དང་། བསྟོན་ཚོགས་སུ་སྤྲུང་
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ། སེམས་གསལ་རིག་གི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ནས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་
བཤད་ཚུལ་ནི། །ཤེས་སྤྱིན་གྱི་མདོ་ལས། རབ་འཕྱོར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་ཚིག་གི་དོན་མེད་
པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུ་ལ་ནི་སྤྱི་བཤམ། ཡོད་པ་ཉིད་དམ། མེད་པ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་བཅེགས་ལས། གང་ལ་
འདུ་བྱེད་རྒྱུང་བྱང་མེད་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། རིགས་དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པས་བྱུང་བར་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ།
བྱང་འཇུག་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཤད་ཚུལ་ནི། སེམས་ཚེན་ནས། ཀྱི་
རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱིར་ལེན་པ་རྣམ་མཁའ་སྤྱིར་
ཡངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་གྱིས། སྤྱི་བ་ལི་ནི་ཉེན་གྱུར་པ། །ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ནི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
ཀྱི་ཚོས་ཉིད་གང་ཞིག་ནི་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིར་འགྱུར་རུང་དང་། །ནི་མ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་
པའི་ཚོས་ཉིད་གང་ཞིག་དེར་འགྱུར་རུང་དང་། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་ཚོས་ཅན་དང་།
ཚོས་ཉིད་གང་རུང་གིས་བསྤྲུས་པ་གང་ཞིག་ནི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་རང་དོན་ཚོས་སྤྱིར་འགྱུར་རུང་བེད། ལྟོང་
ཉིད་ཡིན་ན། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །ནི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བྱང་བདེན་པས་སྤོང་
པའི་སྤོང་ཉིད་ནི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།

རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། སྲུང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་གྱི་
ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྲིད། རྫོང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ རྫོང་
ཡོད་ན་རྫོང་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་འགོག་བདེན་ལ་དག་པ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་རྫོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་བཞུགས་པ་མི་འཐད་པ་ཐལ། འདོད་ན། ལྷ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྐྱབས་
སོ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་དང་འགའ་ལོ། །གསུམ་པ་ལའང་སློན་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་འཇུག་གོ། །རང་སྤྱུགས་ལ། རང་
གི་རིགས་འདྲ་ཐོག་མེད་ནས་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞིག་ ཅི་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ན་རང་དོན་
ཚོས་སྐྱར་འགྱུར་རུང་། རྒྱུད་ལྷན་པ། གཉེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་
སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་སྒྲངས་པ་མཚོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །དབྱེ་ན།
མཚན་གཞི་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སློན་སྲོལ་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག་ ཅི་
མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ན་རྫོགས་ཡི་ཚོས་སྐྱར་འགྱུར་རུང་། མཚན་གཞི། ཚོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་ཤེས་
ལ་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་ནི་གསུགས་མེད་ཁམས་ལ་སོགས་པར་རིག་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྲིད། ཉོན་ཡིད་དང་ཀུན་
གཞི་ལ་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་མཁྲིན་སློབ་པའི་ཚེ། རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤང་དགོས་པའི་
སྲིད། དེས་ན་ཅི་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཅམ་ལ་འཛོག་སྟེ། རིགས་འདྲ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་བྱས་པའི་སྲིད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་
བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག་ ཅི་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གྱུར་རུང་། མཚན་གཞི་ཅི་མ་དང་
བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། བསྐྱབས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱེད་
པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཉིས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག་ རང་གི་རྟེན་
ཚོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ། དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་
སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ། འདིར་བསྟན་གྱི་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་བཅུ་གསུམ་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་ཅི་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་

བའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རིགས་འདྲ་རྒྱུ་གིས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་ཅ་གང་ཞིག་ནི་མེད་དུ་
 གནས་གྱུར་བ་ན་རྟོགས་ཡེ་ཚོས་སྐྱུར་འགྱུར་བྱུང་། དབྱེ་ན། ལམ་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་བའི་
 རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་སློབ་པའི་རྒྱུ་གི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ།
 གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བས་ཟེན་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དགོ་ཅ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། སོ་
 སོའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་མི་འགལ་ལ་དབྱེད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་
 རིགས་གཉིས། མཚན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུ་
 ལ་ལྡན་པ། ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་
 ལམ་དུ་དངོས་སུ་འཇུག་ཁ་མའི་རྒྱུ་གི་རང་བཞིན་གནས་རིག་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་གི་དྲི་
 མ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་
 ཆེན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་གང་
 ཞིག་གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་བྱུང་དོན་གཉེར་གྱི་དང་། རང་དོན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་
 བ་དང་ལྡན་པ། ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་དངོས་སུ་འཇུག་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་དུ་
 རྟོགས་བྱུང་དོན་གཉེར་གྱི་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུ་གི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མ་
 ངེས། གཉིས་པ་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་དངོས་སུ་འཇུག་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། རང་
 དོན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུ་གི་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་མ་ངེས། རང་ལུགས་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞིག་རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་
 གྱི་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་ལུས་ཀྱི་སེམས་ཚོས། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གཉིས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་ལུས་ཀྱི་སེམས་ཚོས། དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་
 ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་གཉིས། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཉེ། ཉན་ཐོས་
 ཚོགས་ལམ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་ཉེ་

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། མཐར་ཐུག་ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་དེས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་གཉིས་
 མི་འགལ་བར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་
 རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གང་རུང་གི་རིགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྲི་མ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། དང་པོ་ལ་གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་དེས་པའི་ཉན་ཐོས་
 ཚོགས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་དེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། མཐར་ཐུག་དེའི་སྲིད་ཏེ། མཐར་ཐུག་
 ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་དེས་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲུབ་པ་རྣམས་ཁས། དེའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་དང་། སྐབས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་པར་འཇོག་པའི་སྲི་རོལ་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གང་རུང་གི་བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གང་རུང་གི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་དེ་དེ་གང་རུང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་སྲིད། རང་ལུགས། དེ་
 གཉིས་འཐད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་བའི་སྲིད། གསུམ་པ་ལ། དེས་པའི་རིགས་དང་། མ་
 དེས་པའི་རིགས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རང་གི་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་དེས་པའི་
 ལྷོ་བས་གྱིས་གནས་སྐབས་སུ། རྒྱུན་གྱིས་ལམ་གཞན་དུ་བཞུགས་མི་ཐུབ་པའི་རིགས། དེ་བྱེད་ན། ཐེག་དམན་དུ་
 དེས་པའི་རིགས་དང་། ཐེག་ཆེན་དུ་དེས་པའི་རིགས་གཉིས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
 གང་ཞིག་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གནས་སྐབས་ལམ་གཞན་དུ་བཞུགས་རུང་བ། དེ་བྱེད་
 བ། ཐེག་ཆེན་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མ་དེས་པའི་རིགས་གཉིས། རྒྱན་ལས། རིགས་ཅི་དེས་དང་མ་དེས་
 དང་། །རྒྱུན་རྣམས་གྱིས་ནི་མི་འཕྲོགས་དང་། །འཕྲོགས་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བ་རིགས། །དེ་བའི་འདི་ནི་རྣམ་པ་
 བཞི། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། མིང་ཙམ་མ་ཐུན་པའི་སློན་ནས་དེ་བའི་དང་། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སློན་ནས་དེ་བའི་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞི་དུས་གྱི། རྒྱ་དུས་གྱི། འབྲས་དུས་གྱི་བདེ་གཞེགས་སྤྱིང་པོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་འབྲུབ་པའི་སྤྱིང་སྤྱིང་ལུང་འཇུག་གི་ཚོས་དབྱིངས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་

གསལ་སྒྲོང་བྱང་འདུག་གི་ཚོས་དབྱེངས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་དབྱེངས་མཐར་ཐུག་
ལྟ་བུ། དེ་ཡང་དང་པོ་ལ་མཚན་བཏགས་གཉིས་ཀ་ཡོད། བྱི་མ་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཅ
བའི་སྐོ་ནས་ཚོས་སྐྱུ། དེ་བཞིན་ཉིད། རིགས་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷན། རྫོགས་སངས་སྐྱུ་ནི་འཕྲོ་བྱིང་དང་། །དེ་
བཞིན་ཉིད་དབྱེང་མེད་བྱིང་དང་། །རིགས་ཡོད་བྱིང་ན་ལུས་ཅན་ཀྱུ། །ཉག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན། །ཞེས་
སོ། །ཡན་ལག་གི་སྐོ་ནས། དང་པོ་ལ། ཚོས་དབྱེངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པའི། ཟབ་པའི། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་སྐྱུ་དང་
གསུམ། གསུམ་པ་ལ། རོ་བོའི་སྐོ་ནས་རིགས་གཉིས། རུས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱུ་གསུམ་སྟེ་ལྡོ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལྷན།
འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱུ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །དེ་ནི་དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་ནི། །ལྡོ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཚོས་སྐྱུའི་རྒྱས་བཤའ་དུ། ཚོས་སྐྱུ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཚོས་
དབྱེངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མ་ཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྐྱ་ཚོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་
ཀྱི་རྒྱས་བཤའ་དུ། གཉེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིང་། དེ་དག་མཚན་
པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དེ་ལ་ཡང་དགུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་གསུམ་མཚན་པའི་དཔེ་ནི། བརྒྱའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་སངས་
རྒྱས། རྒྱང་མ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱང་ཅི། རྒྱན་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྟོང་པོ། མི་གཙང་བའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་གསེར་ནི། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ། བྱི་མ་ལྡེའི་དཔེ་ནི། ས་འོག་གི་གཉེར། རྫོན་ཤིང་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། རིགས་གཉིས་ཀྱི་
དཔེ། གོས་རྩལ་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པའི་སྐྱུ་གཟུགས། བྱུང་མེད་ངན་མའི་སྟོ་བ་ན་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ།
ས་འདམ་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ནི། སྐྱུ་གསུམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལྷན། སངས་རྒྱས་པད་ནང་རྒྱང་
ཅིའི་རྒྱང་མ་ལ། །སྐྱུ་ལ་སྟོང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། །ས་ལ་གཉེར་དང་སྐྱུ་གསུམ་འབྲས་ཆུང་
དང་། །གོས་རྩལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་དང་ནི། །བྱུང་མེད་ངན་མའི་སྟོ་ན་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་
གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བུ། །སྐྱོ་བུར་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྐྱབས་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་
འདི་གནས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། རིགས་སང་ཚུལ་དང་། རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
རིགས་སང་པའི་ཉག་ས། དེའི་གོག་ས། དེའི་པན་ཡོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་སྐྱོར་བའི་སྐོན་དུ་བསམ་
པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ། སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཚོས་སྐྱབ་པའི་
དཀའ་སྐྱེད་ལ་སྐྱོན་བཟོད་པ། སྐྱིན་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱོད་པ་སྟེ། རྒྱན་ལས། སྐྱོར་བའི་སྐོན་དུ་

སྤྱིང་རྗེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སྤྱིང་ས་པར་
 བཤད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་གོམས་པ། གྲོགས་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པ། ཚོས་
 སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་གྱིས་འཕོངས་པ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱན་
 ལས། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། །འཕོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། །འདོད་ན་རིགས་ཀྱི་
 ཉེས་དམིགས་ནི། །རྣམ་པ་བཞེར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི་ཤིང་གི་རྩ་
 བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤོང་པོ། ལོ་འདལ། འབྲས་བུ་གསུམ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ། དེ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་ཤིང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ལོ་འདལ། བདག་གཞན་པན་བདེ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྲུང་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། ཡོན་ཏུན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་བསྐྱེད་སྤྱིར། །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཞི་
 བཟོབ་བྱའི་སྤྱིར། །བདག་དང་གཞན་ལ་པན་བདེ་བྱེད་པ་འབྲས་བུའི་སྤྱིར། །རིགས་མཚོག་དེ་ནི་རྩ་བ་བཟང་པོ་
 ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེན་གྱི་སྐོ་ནས། དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་རིགས་སྤྱི་འགྱུར་ཆུ་ལ་སོ། །དང་པོ་
 ནི། རི་མ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཉེན་གྱི་སྐོ་ནས་རིགས་སྤྱི་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྐྱབ་པས་
 ཚོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རི་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྱངས་ཏེ། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དཔེ་རི་
 ལྟར་ན་འཁོར་བའི་བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ལས་ཉོན་ལ་བརྟེན། དེ་ཆུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན།
 དེ་སེམས་འོད་གསལ་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་བྱང་སེམས་ལ་བརྟེན། དེ་ནང་གི་
 སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན། སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན། དེ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱུད་ལྷན། དེ་བཞིན་སྤང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་ཆུ་ལ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྟག་ཏུ་གནས། །ཆུ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་
 ལ་རབ་གནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། རྩ་
 བར། འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་པར། སྐྱབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཐ་དད་པའི་
 རྩེ་བྲག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རྣམ་པ་བརྟུ་གསུམ་པོ་རི་སྐྱད་དུ་བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་རིགས་
 སྤྱི་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པས་ཚོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་མ་

རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱུངས་ནས་ཤི་མ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་མཐར་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་
རང་དོན་ཚོས་སྐྱུང་འགྲུང་བའི་སྤྱིར། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱི་དམིགས་
པ་དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པའི་ཚོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྐྱུང་འོ་ཐོར་རྣམས་པར་འཛོག་
པའི་སྐོ་ནས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་
སྐྱུང་གྱི་ཤི་མ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་བརྟེན་པ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟོན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཤི་མ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ཞེས་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བྱངས་ངེས་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་སྐྱུར་བསྟན་པ། དགོངས་ལྗེས་དགོངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། གདུལ་བྱ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱངས་ངེས་ངོས་བཟུང་བ། བྱངས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བྱང་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ངེས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཁ་བྱང་པའི་
སྤྱིར་དུ་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རབ་ཏུ་སྐྱོན་གསལ་ལས། སྐལ་མེད་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་
ཡིས། །སྤྲས་ཏེ་གསུངས་པ་བྱང་བའི་དོན། །ཞེས་དང། ཅུ་ཤེར་ལས། ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་
དོན་ནི་བསྟན་མི་བྱས། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ངེས་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་དུ་ངེས་པས་དེ་ལས་གོང་དུ་རྟོགས་བྱ་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར། སྐྱོན་གསལ་ལས། ཡང་དག་དེ་ནི་རབ་སྟོན་
སྤྱིར། །ངེས་པའི་དོན་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི། བརྗོད་བྱེད། གདུལ་བྱེད།
གྲུབ་མཐའ་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱངས་ངེས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱེ་བཞིན་པར་ཁས་སྐྱེངས་
དུ་མི་རྩང་བ་དང་རྩང་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གུན་རྫོབ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་དང། དོན་དམ་གཙོ་
བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་དག་ལམ་ལ་དང། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་
གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྡེ་བ་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་དང། དེ་དང་མཐུན་པའི་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་
སྟོན་པའི་མདོ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ལ་བྱང་དོན། དབུ་མ་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་
བརྗོད་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་པ་བྱངས་ངེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོན་

བཅེགས་ལས། མདོ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་གང་དག་
དོན་དམ་སྟོན་པ་དེ་དག་དེས་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང། ཟླ་བ་སྟོན་མེད་ལྷན་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་བ་བདེ་བར་
གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །དེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །ཞེས་དང། གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་
ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྟན། །ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་པའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་རང་གི་
བརྗོད་བྱ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་དུ་ཁས་སྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་དང། རུང་བའི་མདོ། ཟེར་ན། གཟུགས་མི་ཉག་པར་
དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་
དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་དེས་ཤེས། །ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚིག་ཟེན་ལ་
སྟོན་པའི་མདོ་དང། དོན་དམ་བདེན་པ་ཚིག་ཟེན་ལ་སྟོན་པའི་མདོ། ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། བདག་ཡོད་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་དང། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོས་མ་དེས། །ཁ་ཅིག་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་དང། དོན་དམ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ། ཟེར་ན། བདེན་གཉིས་
རུང་འཇུག་དུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་
པའི་མཚོན་བྱར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཉགས་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱུག་རང་ལུགས། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
དོན་དམ་བདེན་པ་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་ན། བྱང་
དོན་གྱི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང། དེའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞེས་རང་གི་ཚིག་ཟེན་
གྱི་བརྗོད་བྱ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་དུ་ཁས་སྲུང་དུ་མི་རུང་བ། མཚན་གཞི་ནི། ཡོངས་བྱུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞེས་རང་གི་ཚིག་ཟེན་གྱི་བརྗོད་བྱ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་དུ་
ཁས་སྲུང་དུ་རུང་བ། མཚན་གཞི། འདུས་བྱས་མི་ཉག་པ། དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་ན།
དེས་དོན་གྱི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང། དེའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང། མཚན་གཞི་སྐྱ་མ་ལས་
དཔགས་ཉེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ། ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
ལྷན་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཉམ་པ་ཉིད། དོན་གཞན། དུས་གཞན། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་
དགོངས་པའི་མདོ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་གཉིན་པོར་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་

དགོངས་ནས། ང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་རྣམ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ནི།
རྒྱ་ཚོགས་གཉིས། འབྲས་བུ་ཚོས་སྒྲ། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་མཉམ་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱལ་ཐམས་
ཅད་ཚོགས་དང་ནི། །ཚོས་སྒྲ་འགོ་བའི་དོན་སྒྲིབ་པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྒྲ་ཚེ་དང་། །རིགས་དང་སྒྲ་བོང་ཚད་
ཀྱིས་མིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ལ་བརྟམས་པའི་གཉེན་པོར་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས། བ་དང་མ་ནི་
བསད་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྒྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དོན་གང་ལ་དགོངས་སྟམ་ན། བ་དང་མ་སྒྲོས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྟེང་པ་
ལ་དགོངས་ཏེ། བ་མས་བུ་ཚ་སྦྱིད་པ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤང་བ་སྒྲ་ཚོགས་སྦྱིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་
པོས། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མཚོན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་མངའ་འབངས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དེས་ཀྱང་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཙང་སྒྲ་ཅན་སྤང་བམ་ཟེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
མཚོག་འཛིན་གཉིས་མཚོན་ཏེ། མཚོག་མ་ཡིན་པ་ལ་མཚོག་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་
བས་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མཚོན་ཏེ། གྲོང་ཡུལ་གྱིས་སྦྱེས་བུའི་ཉེན་བྱེད་པ་
སྟུང་། སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་སྟེང་པ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །སྦྱོར་བའི་རྣམ་ཤེས་
མཚོག་འཛིན་གཉིས། །སྦྱེ་མཆེད་སྦྱོད་ཡུལ་བཅས་བཅོམ་ནས། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལེ་ལོ་ཅན་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་དུ། དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ལ་དགོངས་
ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བའི་སྒོན་ལམ་ཚིག་གཅིག་གིས་དེར་སྦྱེ་བར་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི།
མཚོག་འཛིན་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟུགས་པ་བཛོད་པའི་ལྟ་བུ། རྒྱན་ལས།
མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་
པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལ་བརྟམས་པ་དང་། །ལེ་ལོ་རྩུང་ཟད་མཚོག་འཛིན་དང་། །ང་རྒྱལ་
འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པ་དང་། །འགྱོད་དང་མ་དེས་ལྟོག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་གཉེན་
པོར་ཐེག་མཚོག་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞུག་པ། མཚན་ཉིད། གཉེན་པོར། བསྐྱར་བ་ལྡེམ་པོར་
དགོངས་པའི་མདོ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་བྱང་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུགས་སོགས་
ཕྱིའི་སྦྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་པ་དབྱེ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་

དང་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་
 པའི་མདོ་བཞི་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ལ། ལྷིང་པོ་མེད་པ་ལྷིང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་
 མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དངོས་སུ་གསུངས་པའི་
 དོན་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བསྐྱར་ནས་འཆད་དགོས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཇི་ལྟར་བསྐྱར་ན། ལྷིང་པོ་ནི་རྣམ་གཡེང་། དེ་
 མེད་པ་ནི་ལྷག་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། ཉོན་མོངས་པས་ནི་དཀའ་སྤྱད་དེ། དེས་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་
 པ་ནི་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །དེས་ན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱར་རོ། །རྒྱན་ལས། གཞུག་པ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་ལྷེམ་པོར་
 དགོངས་པ་དང་། །གཉེན་པོར་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྐྱར་བ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་དང་
 ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་འདུལ་བ་དང་། །བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་འདི་རྣམ་
 བཞི། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོངས་གཞི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་དང་དོན་གྱི་
 མདོ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་སྤྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ། གཙོ་བོར་གསུངས་
 པའི་དང་དོན་གྱི་མདོ་ནི་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་འགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་
 མདོ་བཞི་ཀ་ཡང་གཉེན་པོ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་པོ་
 འདིས་བསྐྱས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཅན་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ལྷོན་པ་བཞིའི་སློན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དང་པོར། གང་ཟག་ལ་མི་སྟོན་
 ཚོས་ལ་སྟོན། ཚོས་ལ་ཡང་། ཚིག་ལ་མི་སྟོན་དོན་ལ་སྟོན། དོན་ལ་ཡང་། དང་དོན་ལ་མི་སྟོན་ངེས་དོན་ལ་སྟོན།
 དུལ་ཅན་ལ་ཡང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་སྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་གཉིས་པ་ནི། ས་བརྩུ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་བརྒྱད་ཀྱི་སློན་ནས་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ས་བརྩུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་
 དམིགས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། གོ་རིམ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པས་སྐྱོ་

འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན། འདིག་ཉེན་དང་
འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། བཅུ་གཅིག་གསུམ་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་གསུམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་བ་བརྒྱད། དང་
པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་མི་འབྲད་པ་དང་། མཚན་གཞི་མི་འབྲད་པ་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རྣམ་པར་དཀའ་བའི་ངོ་བོར་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་གནག་པའི་ངོ་བོར་ལུང་དུ་
བསྟན་པ་དང་། དཀར་ནག་གང་དུ་ཡང་ལུང་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཚོས། ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཚོས་
ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྦྱིར་བྱས་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྦྱིར་བྱས་ འདོད་ན།
རང་འབྲས་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱེན་པའི་རིགས་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁོང་ཁྱོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་སློབ་གཙུག་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྦྱིར་བྱས་ འདོད་ན།
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
དེའི་སྦྱིར་བྱས་ ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་བྱས་ ཁ་ཅིག་སྦྱིས་བྱ་དམ་པས་བསྐྱབས་པར་འོས་པ། དེས་སྦྱང་པར་བྱ་བ་དང་།
དེས་བཏང་སློམས་སུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཟེར་ན་སྤར་བཤའ་བ་དེས་ཞེགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་
ཞེག རང་འབྲས་བདེ་བ་སྦྱེད་བྱེད། དེ་གང་ཞེག་རང་འབྲས་སྐྱབས་བསྐྱེད་བྱེད། རང་འབྲས་བདེ་སྐྱབས་གང་
ཡང་སྦྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཚོས་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འཕྲོན་པར་བྱེད་པའི་དགོ་བ་ཚོས་
ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་སྦྱིར་བྱས་ འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་
ཡོད་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལ། རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པར་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་འཛོམས་པར་ངེས་
པའི་མི་དགོ་བས་མ་ངེས། གསུམ་པ་ལ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་སྦྱིར་བྱས་ འདོད་
ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲས་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྦྱིར་བྱས་ གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ དགོ་མི་དགོ་
དང་བེམ་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་དེ། ལུས་དེ་དག་གི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་བཤའ་པའི་སྦྱིར་བྱས་ གཞན་དུ་ན། དགོ་
བ་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྦྱིར་བྱས་ ཟེར་ན། སོ་ཐར་གྱི་
སྟོམ་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་བཤའ་བ་དེ་སྦྱི་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དགོ་བ་དང་བེམ་པོའི་གཞི་

མ་ཐུན་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཚུལ་སྤྲོད་མ་གྱི་པར་སྲིད་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཐུན་པར་ཐལ། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སྲོལ་པ་དང་བཅས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སྲོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ། །ཚུལ་
 སྤྲོད་པ་ལོ་སྲིད་པར་བཤད། །ཞེས་པ་དང་འགལ། སྤྲོད་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
 མི་དགོ་བ་དང་དེའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལུས་ཅན་མིན་སྲིད་སྤྲིག་ལྟ་
 མིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་། མདོ་ལས། གང་གཟུགས་བདེ་བ་དང་མི་དགོ་བར་སྦྲ་བ་དེ་ནི། །ཤུགས་
 ལུ་མ་ཡིན། །ཤུགས་སྤྲོད་པས་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་དོ། །ཁ་ཅིག་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན། ལས་
 ཡིན་དགོས་ཏེ། རབ་དབྱེ་ལས། ལས་ལ་དགོ་སྤྲིག་ལུང་མ་བསྟན། །ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བས་མདོ་ལས་
 གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཟེར། ཚོས་ཐམས་ཅད་དགོ་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བཅས་པོ་དང་འདུས་མ་བྱས་ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ། རང་ལུགས། དགོ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
 བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞེས། རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲིན་པའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས། གཉིས་པ་ལ། མིང་ཅམ་མ་ཐུན་པའི་སློབ་སྤྲོད་བ་དང་། སློབ་གསུམ་
 གྱི་སློབ་སྤྲོད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་གྱི། མཚུངས་ལྡན་གྱི། ཀུན་སློང་གི་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་དང་
 བཞི། དང་པོ་ནི། དད་སོགས་དགོ་བ་བརྟུ་གཅིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་གྱི་དབང་གིས་དགོ་བར་
 སྦྲེས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་རང་གི་དགོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། དད་པ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་། ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་གྱི་སློབ་སྤྲོད་གྱི་དགོ་
 བའི་རོ་བོ་སྦྲེས་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་རག་གི་རིག་བྱེད་ལྟ་བུ།
 བཞི་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ནི། དགོ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་
 གཉིས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་
 པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། ལུས་གྱི། རག་གི་ཡིད་གྱི་དགོ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུས་གྱི་མི་དགོ་བའི་འགལ་
 རྒྱར་གྱུར་པའི་ལུས་གྱི་རིག་བྱེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་དགོ་བ་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན། སྤྲོད་གཙོ་སློང་བའི། མ་
 སྲིད་ལེན་སློང་བའི། ལོག་གཡེམ་སློང་བའི་དགོ་བ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ནི། རག་གི་མི་དགོ་བའི་འགལ་རྒྱར་

གྲུང་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་དགོ་བ་ལྟ་བུ། དེའི་ལྷན་ལ། བདེན་པར་སྦྲོ་བ། མཐུན་པར་སྦྲོ་
བ། ལྷན་པ་སྦྲོ་བ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་སྦྲོ་བའི་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་དགོ་བ་དང་བཞི།
གསུམ་པ་ནི། ཡིད་དགོ་བ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། དེའི་ལྷན་ལ། བརྒྱུ་སེམས་མེད་པའི་
སེམས་བྱུང་། གཞོད་སེམས་མེད་པའི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་གསུམ། མི་དགོ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དེའི་བ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་རང་གི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱེད་པའི་
རིགས་གནས། དེའི་ལྷན་ལ། མིང་ཅམ་མཐུན་པའི། ལྷོ་གསུམ་གྱི་ལྷོ་ནས་དེའི་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི།
མཚན་ལྡན་གྱི། གུན་སྤོང་གི་དོན་དམ་པའི་མི་དགོ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཁོང་ཁོ་ཚོ་ཉོན་པས་དང་བཅས་པ་ལྟ་
བུ། གཉིས་པ་ནི། ཁོང་ཁོ་དང་མཚན་པར་ལྷན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དེས་གུན་ནས་
བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། འཁོར་བ་ལྟ་བུ། དང་པོ་གཉིས་མཚན་ཉིད་ལ། གསུམ་པ་
བཏགས་པ་བ། བཞི་པ་ལ་བཏགས་པ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་ལུས་ཀྱི། ངག་གི་
ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་དགོ་བའི་འགལ་ལྡན་གྲུང་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་མི་དགོ་བ་ལྟ་བུ། དེའི་ལྷན་ལ། ལྷོ་གསུམ་གྱི་ལྷོ་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་མི་དགོ་བ་དང་
གསུམ། གཉིས་པ་ནི། ངག་གི་དགོ་བའི་འགལ་ལྡན་གྲུང་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་མི་
དགོ་བ་ལྟ་བུ། དེའི་ལྷན་ལ། ལྷན་སྤྲོད་པ་ཚོ་གུ་རྩུབ་ངག་འབྲས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་མི་དགོ་བ་དང་བཞི།
གསུམ་པ་ནི། ཡིད་རང་གི་རང་གིས་མི་དགོ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་ལས་ལས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ལྷན་
ལ། བརྒྱུ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོ་གསུམ་དང་གསུམ། ལུང་མ་བསྟན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་བ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། དགོ་མི་དགོ་གང་དུང་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཚོས། དེའི་ལྷན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། མཚན་ལྡན་གྱི། གུན་
སྤོང་གི་དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་
དག་དང་མཚན་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དེས་གུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་
རིག་བྱེད་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་རྟགས་མིན་གྱི་འགོ་གསུམ་ལྟ་བུ། བཞི་ཀའང་ལུང་མ་བསྟན་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྣམས་གོ་སྤྲོད་ཟུག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟུག་པའི་སྤོང་དུག་གང་
དུང་གིས་བསྐྱེད་པ། མཚན་གཞི། འཁོར་བ་ལྟ་བུ། ཟུག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེས་མ་བསྐྱེད་པ། མཚན་གཞི།

འགོག་བདེན། ལམ་བདེན། འདུས་མ་བྱས་མཐའ་དག་གོ། རྫོང་རྒྱལ་ནི། ཟག་པའི་བདག་ཉིད། ཟག་པས་བཅིངས་
 བ། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ། ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པ། ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱང་
 བའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སང་པའི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་བརྟུ་གཅིག་གི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོར། དགོ་
 སོགས་གསུམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ། བདག་གི་སྤང་བུ་ནི་གང་། རོར་
 བུ་ནི་གང་། བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་བུ་ནི་གང་ཡིན་སྟེ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོ་
 བ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་དགོ་བ། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་མ་བསྟན་བཞག་པའི་སྤྱིར།
 དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགོ་བ་སྤང་
 བུར་ཤེས་པ་ན། དང་པོར་སྤང་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ། སྤྱི་མ་སྤང་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བཞག་པའི་སྤྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་འོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟག་བཅས། ལམ་
 རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟག་མེད་བཞག་པའི་སྤྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྗེས་སྤོང་གིས་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་
 པ་རྟོགས་པར་བྱེད། མཉམ་བཞག་གིས་འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དེའི་
 འོག་ཏུ་སྐྱེན་མོང་དང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་
 པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་
 དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོང་འདོགས་གཙོད་པའི་གཞིར་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་
 ཅན་ཀུན་མཚོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་སྐྱབས་སུ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། གངས་ངེས། གོ་རིམ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། ལ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་
 ཐོབ་བུ་མཐར་སྐྱབ་ཟེར་ན། འོངས་སྐྱའི་དབུ་སྐྱ་བུ་བ་ལྟར་གནག་ཚོས་ཅན། མཚོན་བུ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

འགྲུང་རོ། །རང་ལུགས། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུང་པའི་སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ། དབྱེ་ན།
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཉིས། གསུམ་པ་ལ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
 ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་གྲུང་པའི་ཡོན་ཏན། མཚན་གཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་སྐྱད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ལ། རང་དོན་
 ཚོས་སྐྱ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཆེན་པོ། སྤོང་བ་ཆེན་པོ། ཉོགས་པ་ཆེན་པོ་
 དང་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཉིད་དུ་བྱེད་
 པའི་མཐར་ཐུག་གི་སེམས་བསྐྱེད། མིང་ཅམ་མཐུན་པའི་སློན་པ་དབྱེ་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
 སེམས་ཆེན་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སློབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སའི་གཙོ་
 སེམས་མཐའ་དག་གོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་ལས། རྩོམ་ལྟ་བུའི། བརྒྱབས་པོ་ཆེའི། མི་སྐྱལ་བའི། བན་བདའི།
 དམིགས་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་
 ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྤངས་པ། དབྱེ་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
 སྤངས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སའི་དེ་ལྟ་
 བུ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་
 མཐར་ཐུག་གི་ཉོགས་པ། དབྱེ་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཉོགས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་མཁུན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་ལྟ་བུ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྒྱད་སྤོང་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི།
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི། ཟག་པ་མེད་པའི། མཉམ་པ་མེད་པའི། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི། ཉན་རང་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དང་རྒྱག་བཤམ། གལ་ཏེ། རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན། བྱོད་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་
 སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་སྟེར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྟེར། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྟེར། ཞེ་ན། དང་པོ་ལ། རྣམ་
 མཁུན་ཚོས་ཅན། ཁོ་རང་གི་དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། བྱོད་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་
 མཚོག་ཉིད་དུ་གྲུང་བ་ཡིན་པའི་སྟེར། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
 ཐལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་སྟེར། འདོད་ན། བྱོད་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་

བཀའ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
 དུ་གྲངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་འདྲིའག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 དེས་གཞན་གྱི་འགྲན་རྒྱ་མེད་པར་མཚོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པ། སྤང་བུ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ། ཐོབ་
 བྱ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས། གཉིས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་སྤོངས་པ། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བཞག་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་
 གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། འགྲན་རྒྱ་མེད་པར་རང་ཉིད་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 དག་པོ་མ་ལུས་པར་འདྲིམས་པ་དང་། མཁར་གཞིས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་འཁོར་གྱི་བྱུང་པར་ཐོབ་པ་གསུམ་དུ་
 ངེས་པ་བཞིན་ལོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནི་མི་པམ་མགོན་པོས་བསྟན་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བུ་ནི། སེམས་
 ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་
 པོ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་པས་དང་པོར་སེམས་ཆེན་པོ་བསྟན། གཞན་དོན་སུན་ཚོགས་འགྲུབ་པ་ཡང་། སྐྱིབ་
 གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེའི་འོག་ཏུ་སྤོང་བ་ཆེན་པོར་བསྟན། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་
 ཐོབ་པ་ཡང་རྫོགས་པ་སུན་ཚོགས་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་སྲིད།
 གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཆེན་པོ། སྤོང་བ་ཆེན་པོ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་སྲིད། བཞི་
 པ་ལ། སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་སོ་སོ་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ།
 ཞེས་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། གྲངས་
 ངེས། གོ་རིམ་ངེས་པ། ས་མཚན་དང་དུག་དང་པོ་ནི། བྱང་པར་བཞི་ལྟར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན།
 བྱང་པར་བཞི་ནི། རྒྱུན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་པ། རང་
 གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བཅོམ་པ། འགྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། གནས་ཚུལ་
 འགྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཆེ་བདག་ཉིད། །རྒྱལ་སྐས་ནམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཉག་ཏུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་བཟོད་

བ་སྟེ། །དོན་ཚེན་ཡང་དག་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་དང་། རོ་བོའི་སྐོན་ས་དབྱེ་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་མཁའ་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྐྱོར་བཞིའི་དེ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
 མཁའ་བྱེད་གསུམ་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་སྐྱབ་དོར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་དེ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། དབྱེ་ན། རྣམ་མཁའ་བྱེད་བྱའི་འབྲས་བུར། ལམ་ཤེས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱར།
 གཞི་ཤེས་སྐྱབ་དོར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱོར་
 བཞི་པར་སྤྱོད་རྒྱག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། དབྱེ་ན། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་སྐྱབ་པ་སོགས་བཞི། གཉིས་པ་ལ། ལོ་ཚའི། འཇུག་པའི། ཚོགས་གྱི། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་དང་བཞི།
 གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གོ་སྐྱབ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་
 ཅིག བ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་རེ་རེ་ཡང་པར་སྤྱོད་རྒྱག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསམ་པའི་བཙོན་འགྲུས་གཙོ་བོར་
 གྱུར་བ། ཟེར་ན། དེ་ཡིན་ན་བཙོན་འགྲུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་པའི་བཙོན་འགྲུས་གཙོ་བོར་
 གྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། རང་ལུགས། པར་སྤྱོད་རེ་རེ་ཡང་པར་སྤྱོད་རྒྱག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། དབྱེ་ན། སྤྱོད་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏུག། ཤེས་རབ་
 གྱི་པར་སྤྱོད་གྱི་གོ་སྐྱབ་དང་རྒྱག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྤྱོད་པའི་པར་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་རྒྱག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། དབྱེ་ན། སྤྱོད་པའི་པར་སྤྱོད་གྱིས་སྤྱོད་པའི་གོ་སྐྱབ་ནས། སྤྱོད་པའི་པར་སྤྱོད་
 གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་གོ་སྐྱབ་གྱི་པར་རྒྱག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྤྱོད་པའི་དེའི་གོ་སྐྱབ་གང་ཞིག་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱོད་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཚོས་གསུམ་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། གཉིས་
 པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ། གཞན་ལ་གཞོད་འཆེ་སྐོར་བའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། ཚོས་གསུམ་ནི། སྐྱོར་བ་
 རྣམ་མཁའ་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པ། དངོས་གཞི་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ། རྗེས་དགོ་ཅ་སྐྱེ་མེད་བྱང་ཚུབ་
 ཏུ་བསྐྱོ་བའོ། །དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འགྲོ། གཉིས་པ་འཇུག་སྐྱབ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། ཁ་ཅིག རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཚེན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་གཙོ་བོར་
 གྱུར་བ་དང་། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཚེན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་ཟེན་

བའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འགྲུབ། ཟེལ། དང་པོ་ལ། དེ་ཡིན་ན། བཙུག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་།
 གཉིས་པ་ལ། རྣམ་མཁུན་གཙོ་བོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཙུག་ཡིན་པས་
 ཀྱིས་མ་དེས། རང་ལུགས། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གཙོ་བོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་དོན་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འགྲུབ། མཚན་གཞི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་
 དོན་ནས་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་མཁུན་པ་རྣམས་སོ། །དབྱེ་ན། བསམ་གཏུན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་
 རྒྱབ་པ། རྒྱུན་སོགས་ལ། ལམ་ལ། བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་ལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ། འཁོར་
 གསུམ་རྣམ་དག་གི་ཐེག་ཆེན་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ། རྣམ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་
 རྒྱབ་པ་དང་དགུའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འཇུག་རྒྱབ་གང་ཞིག བསམ་གཏུན་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་པའི་བཙུག་ཡིན་པའི་སྐོ་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འགྲུབ། ལྷག་མ་
 རྣམས་ལ་འགྲོ། དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན། འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི། རྒྱབ་པ་དང་། རྒྱུའི་དེ་གཉིས་སྲུ་
 འདུས། དང་པོ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱབ་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་རྒྱབ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག
 བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འགྲུབ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དངོས་སྲུ་འབྱེན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣམ་འགྲུབ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་
 འགྲུབ་ཟེལ། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཀྱིས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་
 མཚོག་ཆེན་པོ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བྱང་
 ཚུབ་ཆེན་པོར་འགྱུར། གསུམ་པ་ལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དངོས་སྲུ་བསོགས་པ་ལ་
 བཙུག་བཞིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་དོན་ཀྱིས་མ་དེས། རང་ལུགས། ཟེལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྐྱོ་བའི་སྐོ་
 བས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོག་པར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་དངོས་འབྲས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འཕགས་ལམ་
 དངོས་སྲུ་འབྱེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འགྲུབ། མཚན་གཞི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་སྐད་ཅིག་ཐ་
 མ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་མཁུན་པ་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན། ལྷིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་རྒྱབ། རྒྱུན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བར་དུག ཞི་གནས་ཀྱི། ལྷག་མཐོང་གི་ ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི། བསོད་

བཅས་ཀྱི། ལམ་གྱི། གཞུངས་ཀྱི། སའི། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་དང་བཅུ་བདུན། བསྐྱ་ན། འདས་ལམ་གྱི་འོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཚོགས་སྐྱབ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དེ་གཉིས་སུ་འདུས། དང་པོ་ནི། ས་དང་།
 གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་བཙེ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་
 དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་གི་དེས་པར་འབྱུང་ས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གཏོན་མི་བྱ་བར་འབྱེན་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། དེ་དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་བེད། དང་པོ་ལ། ཐེག་
 ཚེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱིས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱི་དུ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ། འདོད་ན། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དེས་འབྱུང་དང་། རྣམ་
 ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་དེས་འབྱུང་གང་རུང་དངོས་སུ་འབྱེན་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་། རྣམ་མཁྱེན་གང་རུང་གི་དངོས་སྐྱར་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས། རང་གི་དེས་པར་འབྱུང་ས་བརྒྱད་པོ་གང་
 རུང་གཏོན་མི་བྱ་བར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་དག་སའི་རྣམ་འབྱོར། མཚན་གཞི། དག་པ་ས་གསུམ་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན།
 ཚེད་དུ་བྱ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི། འབད་མེད་ལྷན་བྱུང་གྱི། མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་
 པའི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐོབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་དང་
 བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན། གནས་གང་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བ་གཉིས་
 སུ་འདུས། དང་པོ་ལ། མི་སློབ་ལམ་མཐར་ཐུག་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་
 ཉིད་ཀྱི་དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ། སློབ་ལམ་མཐར་ཐུག་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་
 ཀྱི་དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བཞག་ གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་མ་བྱུག་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་
 དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་ལ། དེས་པར་འབྱུང་
 བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི། གཉིས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི། གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ལྟ་བུ།
 གཉིས་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ལྷན་མཐའི་སྤྱི་ལོགས་ཀྱི་བར་གྱི་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལྷན་མཐའི་ཡེ་
 ཤེས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། མ་དག་ས་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ལ། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 བྱངས་དེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྤང་བྱ་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་
 ཚེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་བཞིར་བཞག་སྟེ། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་དང་

བོ་རྒྱལ་གཉིས་སྐྱོད་ཕྱིར་དུ་བསམ་བས་གོ་ཆ་གྲོན། དེ་ནས་སྐྱིབ་གཉིས་སྐྱོད་བའི་ཕྱིར་སྐྱོར་བས་གཡུལ་དུ་
 འཇུག་དེ་ནས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གས་ཏེ། གཉེན་པོ་ལ་གོམས་
 བར་བྱས་བས་སྐྱིབ་པ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབྱ་འདུལ་བའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དམག་དཔོན་གྱིས། གོ་ཆ་གྲོན་པ་དང། གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང། སྡེ་སྡིད་ཀྱི་དབའ་བོའི་
 དབྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གས་པའི་བྱེད་བས་པ་རོལ་གྱི་དགའི་སྡེ་བཅོམ་ནས་རྒྱལ་སྡིད་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱེད་
 པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་བཞིར་བཞག་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་བོར་བསམ་བས་གོ་ཆ་གྲོན། དེ་དང་མ་ཐུན་བར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་དེའི་
 རྗེས་སུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོག་པར་བྱེད། དེ་དང་མ་ཐུན་བར་སྤང་བྱ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་
 བའི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ངེ་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་དོན་
 གྱི་གོ་ངེས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་སྤུམ་ལས་སྡི་མ་སྡི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟུག་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྐྱབ་པ་བཞིའི་ས་
 མཚམས། རིམ་བཞིན། སྐྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྐྱོམ་ལམ། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། འདིར་སྐྱོར་བ་
 དང། མཐོང་བ་དང། སྐྱོམ་པ་དང། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེད། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པའི་
 རྒྱད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
 སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་སྐྱོར་བའི་བཅོམ་འབྲས་ཀྱི་སྐོན་ས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱབ་པ་མེད་
 བར་ཐལ་བ་དང། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་གྱི་དངོས་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྐོན་ས་
 ཚོགས་གཉིས་བསམ་གས་པའི་ཉམས་ལེན་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐོན་གནས་སོ། །ཁ་ཅིག་དེ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ས་མཚམས་ཡིན་ཅིང། དེ་ཡང་གོ་སྐྱབ་སྐྱོར་ལམ་ནས་གཙོ་ཆེ་སྟེ། སྐྱོར་ལམ་དུ་ཐོབ་པ་ཅམ་ཚོགས་
 ལམ་དུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟེད། གོ་སྐྱབ་སྐོམ་ལམ་དུ་གཙོ་ཆེ་བར་ཐལ། སྐོམ་ལམ་དུ་ཐོབ་པ་ཅམ་ལམ་འོག་མར་
 མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས། སྐྱོར་བ་དང་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་མཐོང་ལམ་ལ་རྒྱད་
 བས་སྐྱོར་བ་དང། ཉེ་བར་སྐྱོར་བ། མངོན་སུམ་དུ་སྐྱོར་བ་གསུམ་ཡོད་ལ། དང་བོ་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ཅིང། དེ་
 བ་གོ་སྐྱབ་ཡོད། གཉིས་པ་སྐྱོར་ལམ་ཡིན་ཅིང། དེ་ན་འཇུག་སྐྱབ་ཡོད། གསུམ་པ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ།

དེ་ན་ཚོགས་སྐྱབ་དང་པོ་བཙུ་ཡོད། ཚོགས་སྐྱབ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། མཐོང་བསྐྱོམ་གྱིས་བསྐྱུས། འདིའི་ཁྱད་
 པར་གྱི་ལམ། ལོ་ཆེན་ནི། རྒྱན་མཐའ་དང་དེའི་སྐྱ་ལོགས་གྱི་མཁུན་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞེད། རྗེ་ཀའི་ལུགས་ལ། དག་
 སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ན་ངེས་འབྱུང་བསྐྱབ་པའི་ས་མཚམས་ཡོད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མཐའ་
 སྐྱུག་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གོ་ཆ་དང་། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་གོ་
 རིམ་བཞེན་དུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་དང་། མངོན་དུ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞེན་གྱི་ཚོགས་དང་། མོས་པ་
 སྦྱོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི་བཙུ་བ་ནས་བཙུ་སྟེ། གཟུངས་གྱི་བར་གྱིས་མངོན་
 སུམ་དུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞེན་ཚོས་གྱི་མཚོག་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་
 བའི་རང་བཞེན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་
 བཞེན་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་པས་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་བཞེན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱི་བ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་པ་བཞེད་པ་
 མཚམས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐྱབ་ཚོགས་ལས། འཇུག་སྐྱབ་སྦྱོར་ལམ་དོད། ཚོགས་སྐྱབ་ཚོས་མཚོག་
 རྐང་ཅིག་ཐ་མ། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་བ། གཉིས་པ་ལ། གོ་སྐྱབ་
 འཇུག་སྐྱབ་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་
 སོགས། ཞེས་སྐབས་སྟེ། གཉིས་གྱི་དང་པོ། ཡུལ་ཅན་གོ་སྐྱབ་དང་། ཡུལ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྷག་དང་པོ་གོང་
 དུ་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། སྦྱོད་པ། གངས་ངེས། གོ་རིམ། ཉམས་སུ་གྲངས་པའི་འབྲས་
 བུའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱན་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཚོས་བཞེ་ལྡན་
 གྱི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ནས། ཁྱད་
 ཚོས་བཞེ་ལྡན་གྱི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཤེས་རབ་གྱི་པར་སྦྱིན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། ཁྱད་ཚོས་བཞེ་ནི། མི་མཐུན་སྤྱོད་སེམས་སོར་སྐྱ་སོགས་དང་བྲལ་བ། སྤྱོད་སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ། སྤྱི་བ་ལས་གཞན་གྱི་འདོད་དོན་རྟོགས་པར་སྤྱི་བ། གཟུལ་བྱ་རྣམས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པ་མི་མཐུན་སྤྱོད་སེམས་

དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྐོན་བྱེད་
རྣམས་གསུམ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟག་མ་རྣམས་ལའང་བཤད་དེ། །གཉིས་པ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ནི། དུག་ཀའང་
སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཁོ་ནར་འདྲོག་དགོས་ཏེ། །ཤེར་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཁོ་ནར་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་གཞན་
རྣམས་ལའང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྲིད་ཞིའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་གཏོང་བའི་
སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབྱེ་ན། རྒྱའི་སྤྱོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དེ་གཉིས།
སྤྱོད་པ་ཅམ་ལ་དབྱེ་ན། ཟང་ཟིང་། ཚོས། མི་འདྲིག་པ། བྱམས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བཞི། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
སྲིད་ཞིའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སློང་བའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབྱེ་ན། དགོ་བ་
ཚོས་སྤྱད་གྱི། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད། ཉེས་སྤྱོད་སྤོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་གསུམ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད།
སྲིད་ཞིའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་མི་འབྲུག་པའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབྱེ་ན།
སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ལེན། །གཞོན་པ་ལ་རི་མི་ཉམས་པ། ཚོས་ལ་ངེས་ཏེ་གཞི་བཞེད་པ་དང་གསུམ། །བཞི་པའི་
མཚན་ཉིད། སྲིད་ཞིའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དགོ་བ་ལ་སློབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ། དབྱེ་ན། གོ་ཚ། སྤྱོད་པ། མི་སྤོམ་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་གསུམ། །ལྷ་པའི་མཚན་ཉིད། སྲིད་ཞིའི་པ་
རོལ་ཏུ་སོན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ། དབྱེ་ན། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི། ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱབ་པའི། སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་གསུམ། དུག་པའི་མཚན་ཉིད། སྲིད་ཞིའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབྱེ་ན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་
གསུམ། །གསུམ་པ་ནི། དབྱུལ་བ་འདོར་བའི་དོན་གྱིས་ན་སྤྱོད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་བསེལ་བས་ན་
ཚུལ་བྲིམས། །ཁོང་ཁྱོད་ལ་བཞེད་པས་ན་བཞེད་པ། འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པས་ན་བཙོན་འགྲུས། །ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
འདྲིན་པས་ན་བསམ་གཏན། དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ན་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་
ལས། དབྱུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསེལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྱོ་བཞེད་དང་། །མཚོག་སྤྱོད་པ་དང་ཡིད་འདྲིན་
དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་བྱ་ལ་སྤོམ་པའི། དོན་གཉིས་ལ་སྤོམ་པའི།
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྤོམ་པའི་གངས་ངེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྐྱབ་བྱ་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་བཞག་སྟེ། མངོན་མཐོ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་
གསུམ། དེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་མ་གཉིས། དེ་གཉིས་མཐར་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བཙུན་འགྲུས་བཞག་པའི་སྤྱི་དུ། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། མངོན་མཐོ་ལ། ལོངས་སྤྱོད། ལུས། འཁོར་སུན་སུམ་ཚོགས་
པ་གསུམ་ཡོད་ལ། དང་པོ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་བ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བྲིམས།
གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་གཞག་པའི་སྤྱི་དུ། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏུན་གྱིས་སེམས་
ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་སྐྱོན་སྤྱང་བྱ་མངོན་འགྲུང་བ་འདོམས་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་གྱིས་
གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་སྐྱོན་སྤྱང་བྱའི་ས་བོན་བཙུན་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་དུ། རྒྱན་ལས།
ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཁོར་ཚུལ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །ཏྭ་ཏུ་
ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྲོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་གཉིས་
སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུག་ཏུ་བཞག་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྐྱབ། སྤྱི་མ་གཉིས་
གྱིས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྐྱབ། བཙུན་འགྲུས་གྱི་དེ་གཉིས་མཐར་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་སྤྱི་དུ། དང་པོ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱི་བསམ་གཞན་ལ་ཡོ་བྱད་གྱི་དངོས་པོ་གཏོང་བར་བྱེད། ཚུལ་བྲིམས་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོན་འཆོ་སྤྱོད་བར་
བྱེད། བཟོད་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་གཞོན་པ་ལས་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་དུ། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
གཏུན་གྱིས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་གྱིས་སྤྱོད་བྱ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལ་སྤྱོད་
པའི་སྤྱི་དུ། རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བཙུན་པ། །གཏོང་དང་མི་གཞོན་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་དང་
གྲོལ་བ་བཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྐྱབ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུག་ཏུ་བཞག་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ། བསམ་གཏུན་གྱིས་
སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ། ཤེས་རབ་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། བཙུན་འགྲུས་ནི་
གསུམ་ཀ་མཐར་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བསམ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་
པའི་སྐྱོན་སྤྱང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་འདུག་པའི་ཉེན་བྱེད། ཚུལ་བྲིམས་གྱིས་གཞོན་པ་སྤོང་བའི་སྐྱོན་སྤྱང་དེ་གནས་པར་
བྱེད། བཟོད་པས་གཞན་གྱི་གཞོན་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྐྱོན་སྤྱང་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱི་དུ། རྒྱན་ལས།
བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མངོན་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་སྤྱོད་པ་དུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་

མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཚར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་འབྲུང་བས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དམན་པ་དང་རགས་པ་སྤྱར་བསྟན་ནས།
མཚོག་དང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྟོན་པས་དམན་མཚོག་གི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་སྤྱི་མ་སྤྱི་ །དམན་
དང་མཚོག་ཏུ་གནས་སྤྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྱི་བའི་སྤྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། རིན་ཆེན་སྤོང་བར། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་
ཁྲིམས་ཀྱི་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་དགོ་བས་བརྗོད། །བསམ་གཏུན་གྱིས་ཞི་སློལ་གྲོལ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཡུལ། །རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འཕྲོག། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། གོ་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱིན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རེ་རེ་ཡང་པར་སྤྱིན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་
འབྱོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། །ཞེས་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་སོ། ཚད་མེད་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ལ། རྒྱ། རོ་སོ། སྒོམ་ཚུལ། སྒོམ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་སོ་ལ་ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས།
དང་སོ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་། །ཁམས་གང་དུ་སྤྱོད་པ་གཉིས། དང་སོ་ནི། བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་
གཞི་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་དང་། །ལམ་ཞུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་སྤྱོད་རུང་སྟེ། གུན་བཏུས་སུ།
འདིའི་ལུས་རྟེན་ལ་སྤྱི་རོལ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་སེམས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་
པ་ནི། ལྷ་མེད་གསར་དུ་སྤྱོད་པ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། དང་སོར་པ་རོལ་སོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མནར་བ་
སོགས་མཐོང་ནས་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཐོབ་ཐེན་གནས་པ་གཟུགས་ཀྱི་
རྟེན་ལའང་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མེད་དེ། དེར་པ་རོལ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་
བསལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དངོས་སུ་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ལ་
བརྟེན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གུན་བཏུས་སུ་བཤད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚོན་ཉིད། སྤྱོད་ཀྱི། བྱངས་དེས།
ས་མཚོམས་སོ། །དང་སོ་ནི། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཚད་
མེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱན་ཚོགས། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་
ནས་འབྲས་བུ་ཚོགས་གཉིས་ཚད་མེད་པ་བསོག་པས་ན་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱམས་པ།

སྤྱི་ཚེ། དགའ་བ། བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་བཞི། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་
བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་
ཉིང་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སེམས་ལ་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཉིང་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་
དང་བཅས་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་ཉིང་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། བཞི་
པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཆགས་སྤང་ཉེ་རིང་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཉིང་འཛིན་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཅེ་བ་ཅན། །སྤང་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་
པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བདེ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །པན་དགོངས་ཁྲོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པའི་སྣོ་
ནས་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ། ཚོས་ལ། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཚད་མེད་
སོགས་གསུམ་གསུམ་ཡོད། འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག་བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གང་ཞིག་
བདེ་བ་དང་སྤྲུན་བར་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་ཉིང་འཛིན་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དེ་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་ཉིང་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དེ་གང་ཞིག་བདེན་
མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་ཉིང་འཛིན་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཟེམ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཚོས་ཅན། ཚོས་ལ་
དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཚད་མེད་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚད་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གང་ཞིག་ཁྲོད་
ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཁྲོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེས་བྱུང་
བར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་པ་ཚད་མེད་
ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤར་ལྷུ་སྤྲུབ། འདོད་ན། བདེན་

མེད་ཉོག་ས་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས། བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཞིག་བདེ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ།
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་པ་སྤྱི་མ་གཞི་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དབྱེ་གཞི་གང་ཞིག་སྤྱི་
 བསྡུལ་གྱིས་ཉམས་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་དབྱེ་གཞི་གང་ཞིག་
 བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི། ཆགས་སྤང་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། བྱམས་པ་
 ཚད་མེད་སྤྱི་མ་གཞི་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དེ་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོག་ས་པའི་སློབ་ས་
 བདག་མེད་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དེ་གང་ཞིག་བདེ་བ་མེད་ཉོག་ས་པའི་སློབ་ས་བདེ་བ་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ།
 དེས་སྤྱི་མ་གཞི་ས་ལ་རིགས་འབྲེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་སྤྱི་མ་གཞི་གྱི་དམིགས་ལུལ་ནི་
 སྤྱི་བསྡུལ་གྱི་ཉམས་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཆགས་སྤང་
 མངོན་གྱུར་བ་དང་ལྡན་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དག་
 བདེ་འདོད་དང་། །སྤྱི་བསྡུལ་གྱིས་ཉམས་ཐག་དང་བདེ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་
 དང་། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། །ཅེས་དང་། །འཇུག་པར། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་
 ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཐོ་རྒྱུ་འབྲུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་སྦྱིང་
 རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །འགྲོ་བ་གཡོ་བ་རྩེ་ནང་གི་རྩེ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སྦྱིང་བར་
 མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་གྱི། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞིན་དམིགས་རྒྱུ་བསྟན། དེ་དག་བསྟན་
 བཅོས་དང་། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། །ཅེས་པས་སྤྱི་མ་གཞི་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་
 བསྟན། །འཇུག་པའི་སློབ་ཀྱི་དང་པོས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་ཚད་མེད་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན།
 ཚིག་རྒྱུ་སྤྱི་མ་གཞི་གྱིས་ཚོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་ཚད་མེད་གྱི་

དམིགས་རྣམ་བཟུང་། བཞི་བ་ནི། ཚད་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་མི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་སེམས་ལ། རྣམ་འཛོམས་ ཡིད་མི་བདེ། ཚགས་སྤང་མངོན་གྱུར་བ་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་
གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚད་མེད་བཞི་རིམ་བཞིན་བཞག་པའི་སྤྱིར། མངོན་ལས། ཚད་མེད་པ་ནི་བཞི་
ཡིན་ནོ། །གཞོན་སེམས་ལ་སོགས་གཉེན་པོའི་སྤྱིར། །ཞེས་སོ། །ལྷ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་
མེད་པ་བཞི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དོ། །གསུམ་བཞི། རང་གི་མཛའ་
བཤེས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྱལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བཤེས་པོར་སྐྱོམ། དེ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་གང་
ཟག་གཞན་ལ་སྐྱོམ། མཐར་ཐུག་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བོ་ལ་དམིགས་སྟེ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ནས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བཅེ་བའི་མ་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ། བཞི་བ་ལ། སོ་སོའི་
འབྲས་བུ་དང་། ཐུན་མོང་གི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱམས་བས་རྣམ་མཁྲེན་གྱུར་དུ་སྐྱབ་བ་དང་། སྙིང་རྗེས་
སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དགའ་བས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པ་
དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ཚགས་སྤང་གི་སྐྱོན་མཐའ་དག་དང་བྱལ་བར་བྱེད་དེ། མ་དོས་བས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་མཉམ་པ། །ཉལ་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་སེམས་འཛིན་
ཅིང་། །སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མི་གཏོང་དང་། །དགའ་བས་འཁོར་བ་ན་ནི་སྐྱོ་བ་མེད། །བཏང་སྟོམས་
ཆེན་པོས་སྐྱོན་རྣམས་སྤངས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་བཞི། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམ་པས་
འབྲས་བུ་ལྔ་འབྲིན་ཏེ། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ། རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་
བུ། ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཚད་མེད་བཞི་དང་མི་འབྲལ། བྱལ་བའི་འབྲས་བུ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཞོན་སེམས་སོགས་
དང་བྱལ་བར་བྱེད་དེ། རྒྱན་ལས། ཚངས་པའི་གནས་བས་གནས་པ་ཡི། །སྟོན་ལྟར་ཉལ་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ། །དེས་ནི་
ཚོགས་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་སྟོན་བྱེད། །ཀུན་ཏུ་ཚངས་དང་མི་འབྲལ་ལ། །དེ་
ཡི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་རྒྱལ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཡི་རྒྱུ། །མི་བཟང་བས་ཀྱང་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་བཞི། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཚོས་ཅན། །བྱོད་ལ་དབྱེ་ན་བཞིར་

ཡོད་དེ་ཁྱོད་ལ་བྱམས་པ་ཚད་མེད། སྤྱིང་རྗེ་ཚད་མེད། དགའ་བ་ཚད་མེད། བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་དང་བཞི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས། སའི་ཚོགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་དང། ཞེས་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། གཟུངས་ལ་རྒྱ། རོ་པོ། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་པོའི་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། སྟོན་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོར་
གོམས་པ། ཚེ་འདིར་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། རྒྱ་དོན། སོ་སོའི་རང་བཞིན། བྱེད་ལས།
གངས་རེས། ས་མཚན་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་གཟུངས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལུན་ཚོགས་ལ་བརྟེན་
ནས། གསུང་རབ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ཚོགས་དོན་ཅི་རིགས་པ་འཛིན་པར་རུས་པའི་བྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ། གཉིས་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་དང་ལེགས་པའི་ལམ་འཛིན་པས་ན་གཟུངས་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེའི་སྐད་དོད་དུ་རྟོག་པའི་འགྲུང་ལ། དེའང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཚོགས་
གི་དོན་གྱི། བཟོད་པའི། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གཟུངས་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞེག
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ཚོགས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་རུས་པའི་བྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞེག གསུང་རབ་དབག་ཏུ་མེད་པའི། དོན་འཛིན་པར་རུས་
པའི་བྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། འདི་གཉིས་ལ་ལུང་གི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུན་དང། ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་
རེ་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ། །དབྱེ་ན། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་བརྟེན་པའི། གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ་
ལ་བརྟེན་པའི། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི། ཚོགས་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་གསུམ། དང་པོ་
གཉིས་ནི། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པས་རྒྱུང་དུ་ཞེས་བྱ་ལ། ཕྱི་མ་ལམ་ཞུགས་ཁོ་
ན་ལ་ཡོད་པས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་མོས་སྟོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྒྱུང་དུ་དང། མ་དག་
སས་བསྐྱུས་པ་འབྲིང་པོ་དང། དག་པ་སས་བསྐྱུས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། རྣམ་སྤྲིན་ཐོས་པ་གོམས་
པ་དང། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས་དག་ནི། །རྒྱུང་དུ་དང་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །སྟོ་
ལྡན་མ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡང། །མ་དག་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །རྒྱུང་དུ་དང་ནི་འབྲིང་པོ་སྟེ། །དག་པའི་ས་པའི་
གཟུངས་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱབ་པའི་བྲན་པ་ཤེས་

རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབྱེ་ན། ལྷོང་ཉིད་ལ་མོས་པས་སྐྱོད་པའི་བཟོད་པའི་གཟུངས་དང་། ལྷོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པའི་གཟུངས་གཉིས། གཉིས་ཀ་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་དཀའ་འགྲེལ་
ལས་བཤད། རྗེ་ཀ་ལས། བཟོད་པ་རྒྱུར་རྒྱུར་གྱི་གཟུངས་དང་། བཟོད་པ་དངོས་གྱི་གཟུངས་གཉིས། བཞེ་པའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐོན་ནས་རང་འབྲས་སུ་རྒྱུར་པའི་སྐྱགས་
གྱི་ཚིག་རྣམས་འབྲས་བུ་འབྲིན་བྱས་སུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་བྱས་པའི་བྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ། སྐྱགས་གྱི་ཚིག་གཟུངས་སུ་བཤད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུའི་མིང་གི་བཏགས་པའོ། །དབྱེ་ན། བདེན་
མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱགས་གཟུངས་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གཉིས། བཞེ་པ་ནི།
ཚིག་དང་དོན་གྱི་ཚོས་རང་ཉིད་གྱིས་འཇིག་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུན་ལས། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དང་ཡང་། །དེ་ལ་ཡང་དག་བཞེན་ནས་ནི། །རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་དག་ཀྱང་། །རབ་ཏུ་
སྟོན་ཅིང་འཇིག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ལྡེ་པ་ནི། གཟུངས་ལ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ཡུལ་ལ་
ཚིག་དོན། ཡུལ་ཅན་ཡི་ཤེས་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚིག་གཟུངས། གཉིས་
པ་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་གཟུངས། གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་དུ་རྒྱ་ཚོགས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་བཟོད་པའི་གཟུངས། གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་གསང་སྐྱགས་གྱི་གཟུངས་བཞག་པའི་སྤྱིར། དུག་པ་
ནི། ཚིག་དང་དོན་གཟུངས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡན་ཚོད་
ནས་ཡོད་དེ། བྱང་སར། སྐྱ་ནས་སྟོན་ལམ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་ཐོབ་ཀྱང་། བསྟན་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་སྟོན་ལམ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་ཐོབ་པ་སྐྱར་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཐོབ་པ་དང་།
བསྟན་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟུངས་ལམ་ཞུགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་ཡི་
གོ་ཨ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དང་པོར་གང་ནས་བྱུང་། མཐར་གང་དུ་འགག། རང་གི་དོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ།
བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་པབ་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་
གཏན་ལ་པབ་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་ལས། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐོའོ། །ཞེས་དང་། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱིས་མཚོག། །ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་
སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུངས་གྱི་ཚོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཚིག་གི་

གཟུངས། རོན་གྱི་གཟུངས། བཟོད་པའི་གཟུངས། གསང་སྤྲུལ་གྱི་གཟུངས་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་སྤྱི་ལ
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། ཞེས་སྐབས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ། མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་རིགས་སྤྱི་གཉིས་པའི་
 སློན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། དབྱེ་བ། ཐེག་དམན་གྱི་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་འབྲས་ཐེག་དམན་གྱི་བུ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་རིགས་སྤྱི་གཉིས་པའི་སློན་པོ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། མཚན་གཞི། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལྷ་ལྷ་བྱ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
 རང་འབྲས་ཚོས་སྤྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སློན་པོ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། མཚན་གཞི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་ལྷ་ལྷ་བྱ། རང་འབྲས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་གྱི་དངོས་རྒྱ་བྱེད་པའི་སློང་ཉིད་སློམ་བུ་གི་སློན་པོ་གཙོ་
 བོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚོགས་སྐབས་དོན་གཅིག་དབྱེ་བ་ལ། ས་མཚན་དང་། དུལ་གྱི་སློན་པོ་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སློང་ཉིད་
 ཐོས་བསམ་གྱི་སློན་པོ་དོན་སྤྱི་ལྷོ་ལ་དུ་རྟོགས་པའི། སློམ་བུ་གི་སློན་པོ་དོན་སྤྱི་ལྷོ་ལ་དུ་རྟོགས་པའི།
 མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་གཏོགས་པའི། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཐེན་རྒྱུ་དུ་སློམ་པར་བྱེད་པའི། མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྷ། གཉིས་པ་ལ། བདེ། སྤྱི། གཉིས་ཀ་སློང་བ། སློང་བ་ཉིད་
 སློང་བ་ཉིད། ཆེན་པོ། དོན་དམ་བ། འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས། མཐའ་ལས་འདས་བ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་
 བ། དོར་བ་མེད་བ། རང་བཞིན། ཚོས་ཐམས་ཅད། རང་གི་མཚན་ཉིད། མི་དམིགས་ལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད། དངོས་པོ། དངོས་མེད་བ། རང་གི་ངོ་བོ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སློང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
 དང་ཉི་ཤུའོ། །གསུམ་པ་ལ། འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་དབྱུད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ནི། འགྲེལ་ཆེན་དང་། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་སོགས་སྤྱི། དང་པོ་གསུམ་མོས་སྤྱོད། བཞི་བ་སྤྱོད་ལམ། ཆེན་པོ་
 སློང་བ་ཉིད་ནས། དོར་བ་མེད་པ་སློང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་མ་དག་ས་བདུན། རང་བཞིན་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སློང་
 བ་ཉིད་ས་བརྒྱད་བ། དེ་ནས་གཉིས་ས་དགུ་བ། དེ་ནས་གཉིས་ས་བཅུ་བ། ཐ་མ་གཉིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ན་
 ཡོད། གཉིས་པ་ལ། ལོ་ཆེན་གྱིས། ལོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཚོགས་ལམ་ལ་བཤད་ནས་ལྷག་མ་རྣམས་སྤྱི་བཞིན་
 བར་བཞེད། འདྲེ་ཨར་གྱི། ལོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཚོགས་ལམ་ཡིན་པར་བཀག་ནས། དེ་སྤྱོད་ལམ་ཅན་དང་། སྤྱོད་

ལམ་ནི་ཚོས་མཚོག་ལ་བཞེད་ཅིང་། ལྷག་མ་རྣམས་སྐྱེ་བཞིན་པར་བཞེད། འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་
ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རོན་སྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་
ནི། སྟོང་ཉིད་དེ་དང་དེ་ལ་ལོག་སྤྱོད་སྟེ། འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་ཚོད་ནས་སྟོང་ཉིད་དེ་དང་དེ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་
པའི་ས་མཚོམས་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ། །དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་གསུམ་ལ་ལོག་སྤྱོད་སྟེ། འཛིན་པའི་སྟོང་
འདོགས་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་བཙོམ་ནས་དེ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ལ་དགོངས་ནས་
སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གསུམ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ས་མཚོམས་མ་ཡིན་ཏེ།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་བག་ཚགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་
ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་རོན་གྱིས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོས་ཅན། སྟོང་ལ་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ།
ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
གསུམ་པ་ནི། སའི་ཚོགས་ལས་གང་ཞིག་ཅེས་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། སའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་
པ་དང་། འདིར་བསྟན་གྱི་ས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྱུང་བས་བསྐྱུས་པའི་ས། སྤང་བྱས་
བསྐྱུས་པའི་ས། ལམ་གྱི་བསྐྱུས་པའི་ས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅི་ཤིང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་
པའི་སྤྱི་ཤིང་འཐས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཐངས་པའི་འཁོར་བ་
ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་རང་ལུགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལ། དེགས་ཀྱི། བརྒྱད་པའི། མཐོང་
བའི། བསྐྱབས་པའི། འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བའི། བྱས་པ་རྟོགས་པའི། ཉན་ཐོས་ཀྱི། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་
དང་བརྒྱད། དང་པོ་ནི། གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་དུ་དེགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེའི་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་
པ་ནི། རྒྱལ་ལུགས་ལུགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དེ་འབྲས་གནས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། བཞེ་པ་
ནི། སྤྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི། ལྟ་བུ་ནི། སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི། ལྟ་བུ་ནི། དབྲུ་བཙོམ་འབྲས་གནས་

གྱི། བདུན་པ་ནི། ལྷགས་པ་སྤེམ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་
མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། མོས་སྦྱོད་གྱི། བྱང་སེམས་གྱི། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་།
དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་བའི། གཉིས་པ་ནི། བྱང་འཕགས་གྱི། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་མཁུན་པ་ལྟ་བུ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདིར་བཤད་བྱའི་ས་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཚོགས་
བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སའི་ཚོགས་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ།
འདིར་བསྟན་གྱི་ས་ལ། མཚན་ཉིད། སྐྱ་དོན། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། བྱང་ཚོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོན་དང་
མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་སྦོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་
ཚེན་སློབ་པའི་མངོན་རྟོགས། གལ་ཏེ། ཐེག་ཚེན་གྱི་སྦོར་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
སྤྱིར་ཏེ། དེའི་མོས་སྦྱོད་གྱི་ས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། བྱང་སེམས་སྦོར་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། སར་གནས་གྱི་བྱང་
སེམས་སུ་ཐལ། མོས་སྦྱོད་གྱི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཚེན་ཚོགས་ལམ་ས་དང་པོ་
དང་། དེའི་མཐོང་ལམ་ལ་ས་གསུམ་པར་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། ཐེག་ཚེན་གྱི་ཚོགས་སྦོར་གཉིས་པོ་དེ་བྱང་
སེམས་གྱི་ས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་པོའི་ཚོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པ་སྟེར་བར་
བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དབག་ཏུ་མེད་པའི་རྟོན་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགོ་བ་དང་། ལྡན་པས་
ན་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དབག་མེད་འཛིགས་མེད་སྤྱིར། །དབག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །སྤྱི་སྤྱིར་
གང་དུ་འགོ་ལྡན་སྤྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་ས་བཅུའོ། །བཞི་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཚེན་གྱི་སྦོར་
ལམ་ཚོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་གོང་གི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་
རྟོགས། དབྱེ་བ། ས་དང་པོའི་བར་ཚད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ། བྱང་པར་གྱི་ལམ་སོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྐྱབ་དངོས་སུ་སྦོང་བར་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། མཚན་གཞི།
ཐེག་ཚེན་མཐོང་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུ་བར་ཚད་
མེད་ལམ་གྱི་དོ་སྐྱལ་གྱི་མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྐྱབ་ལས་གྲོལ་བའི་རྟོན་གཉེན་སོས་བསྐྱས་པའི་བདེན་པ་མངོན་
རྟོགས། མཚན་གཞི། ཐེག་ཚེན་མཐོང་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་

ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྗེས་ཤེས་རྗེས་ལྷོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་
 པའི་མཁུན་པ། དབྱེ་ན། ས་དང་པོ་རང་གིས་བསྐྱུས་པའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་དང། ས་གོང་མས་བསྐྱུས་པའི་དེ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་དང། མཉམ་གཞག་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱིདས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ས་
 གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་མཁུན་པ་ལྟ་བུ། ས་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་འདི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་རྒྱུའི་རུས་པ་ཉི་བ་དང། སེམས་
 ཅན་མང་པོའི་དོན་རྒྱུ་བ་པའི་རུས་པ་མཐོང་ནས། དགའ་སྣོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་
 དང་ནི་ཉི་བ་དང། །སེམས་ཅན་དོན་རྒྱུ་བ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། ས་དང་པོ་རྗེས་ལྷོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང། ས་
 གསུམ་པ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་དྲི་མ་མེད་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་རྟོགས། དབྱེ་ན་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་
 གི་དོས་སྐལ་གྱི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི། སྐྱོམ་སྤངས་ཤེས་སྐྱིབ་ཆེན་པོའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་
 བཞིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དབྱེ་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྐྱོམ་སྤངས་ཤེས་སྐྱིབ་ཆེན་
 པོའི་ཆེན་པོ། དེའི་འགྲིང། དེའི་ཆུང་དུ་དངོས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ། གཉིས་པའི་
 མཚན་ཉིད། རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོས་སྐལ་གྱི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྐྱོམ་སྤངས་ཤེས་སྐྱིབ་ཆེན་
 པོ་ལས་གྲོལ་བའི་རྟོན་གཉེན་པོས་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དབྱེ་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྐྱོམ་
 སྤངས་ཤེས་སྐྱིབ་ཆེན་པོ་སྤོང་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང། དབྱེ་
 བ་སྤར་ལྟར་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱ་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། འཆལ་ཚུལ་ཚོལ་བའི་དྲི་བྲལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་
 ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །ས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སྤར་ལས་དབག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱ་དོན་
 ནི། ས་གསུམ་པ་ལ། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། འོད་འཕྲོ་བ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྤོགས་མ་ཐུན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ཤིང་བསྐྱེག་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྤོགས་མ་ཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་བསྐྱེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་

ས་དེ་ནི། །གཉིས་བསྐྱེད་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ལ། སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྟོན་
བ་དང་། རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་བའི་སྤྱང་དཀའ་བའི་ཡོན་ཏེན་གཉིས་དང་ལྡན་བའི་བྱིད། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཡོངས་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད་བའི་བྱིད། །སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་དཀའ་བ། །དེ་བྱིད་
སྤྱང་དཀའ་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་འགྱུར་དུ་ལྡན་བའི་བྱིད། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་བརྟན་ནས། །འཁོར་
བ་དང་ནི་སྤྱང་བ་འདས། །གཉིས་འདི་མངོན་དུ་སྤྱང་བའི་བྱིད། །མངོན་དུ་སྤྱང་བའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་
སོ། །བདུན་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །མཉམ་རྗེས་བགྲོད་བ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དངོས་རྒྱ་
དངོས་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོགས་ལས་རིང་དུ་སོང་བའི་བྱིད། །བགྲོད་
གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིད། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། །མཚན་འཛིན་དང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི། །གཡོ་བ་མི་རུས་པའི་བྱིད། །འདུ་ཤེས་གཉིས་
ཀྱིས་མི་གཡོའི་བྱིད། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངེས་པར་བཤོད། །ཅེས་སོ། །དབྱུ་པ་ལ་ལེགས་པའི་སྟོན་གྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་བ་བཞི་རྗེས་མ་ཐུན་བ་བརྟེས་པས། །གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་སྟོན་གྲོས་ཐོགས་མེད་
དུ་འཇུག་པའི་བྱིད། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་སྟོན་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོན་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བརྒྱ་པ་ལ།
ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་གྱི་སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྲུབ་པའི་བྱིད།
སྟོན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཚོས། །ཁྲུབ་པའི་བྱིད་ན་ཚོས་ཀྱི་སྟོན། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ལ། །བསྐྱེད་
གངས་ངེས། །ཤེས་བྱ་མཁུན་ཚུལ། །ཡོན་ཏེན་གྱི་ཁྱད་པར། །རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
མ་དག་ས་དང་། །དག་པ་ས་གཉིས་འདུས་ཏེ། །ས་བདུན་པ་མན་ཚད་ནི། །འབད་ཚོལ་གྱི་མཚན་མས་མ་དག་ས་
དང་། །བརྒྱད་པ་ཡན་ཚོད་དེས་དག་པའི་ས་ཡིན་པའི་བྱིད། །རྒྱའི་ས་དང་འབྲས་བུའི་ས་གཉིས་སུ་ཡང་འདུས་ཏེ།
དང་པོ་དབྱུ་རྒྱའི་དང་། །བརྒྱ་པ་འབྲས་བུའི་སར་བཤད་པའི་བྱིད། །གཉིས་པ་ལ། །བསྐྱེད་པའི་ཉམས་སུ་སྤང་བྱའི།
སྤང་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། །བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་དོ་བོ་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ས་བརྒྱུ་བཞག་སྟེ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་དང་པོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་གཉིས་པ་
ནས་དྲུག་པའི་བར། །གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་མ་བཞི་བཞག་པའི་བྱིད། །དང་པོ་ཡིན་ཏེ། །ས་དང་པོར།

བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་པའི་པར་བྱེད་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བའི་བྱིད། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་
གྱི་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན། གསུམ་པ་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན། བཞི་བ། ལྷ་བ། རྩལ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་
ཕྱོགས་མ་ཐུན། བདེན་བཞི། ཉེན་འགྲེལ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིད། གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པར། མཚན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་།
བརྒྱད་པར་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི། དགུ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་བརྟེས། བཅུ་པ་གསུངས་
དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱིད། གཉིས་པ་ནི། ཉམས་སུ་གྲང་བྱ་བ་རོལ་དུ་བྱེད་པ་བཅུའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་བཅུ་བཞག་སྟེ། ས་དང་པོར་རྒྱུན་པའི་པར་བྱེད་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བ་ནས། ས་བཅུ་པར་
ཡེ་ཤེས་གྱི་པར་བྱེད་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བའི་བྱིད་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྒྱུན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་
འབྱུང་། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །སློབ་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །འདི་དག་པ་རོལ་བྱེད་
བཅུའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་པར་ཅན་དང་བྱང་མེད་ནི། །ས་བཅུ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
གྲང་བྱ་སྐྱབ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་ས་བཅུ་བཞག་སྟེ། དབུས་མཐའ་རོ། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་
མོངས་ཅན་མིན་སྐྱབ་པ་བཅུ། །ས་བཅུ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་གྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཉོགས་པའི་རིམ་པ་དང་། རི་ལྟར་དུ་ཉོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་རྣམ་
དག་ཉོགས་པའི་རིམ་པ་དང་། མྱོ་བྱར་རྣམ་དག་ཉོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་
གི་གནས་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་མཛོང་ཚུལ་ལ་བྱང་པར་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཛོང་
ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་བཟོད་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་བདེན་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
མཛོང་བའི་དུས་སུ། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་བའི་བྱིད་ཏེ། དེ་
ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་ རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་
བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིད། འཕགས་པ་ལྟས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་
ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཛོང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་བྱིད་དངོས་པོ་མཛོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་
དག་མཛོང་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་བྱིད། གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་རྣམ་

དག་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན། བྱོད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། བྱོད་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་
 ཚོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་འོག་མས་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་མས་ཐོབ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། དེར་རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དང་པོ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་དེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་ཅམ་ལ་འདྲིལ་བ་མ་ཡིན་པར། སློ་བུར་གྱི་རི་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པས་རབ་ཏུ་སྤེལ་བའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན། བྱོད་གྱི་མཐོང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། བྱོད་གྱིས་བདེན་པར་
 མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྐྱོན་མེད་དེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་མེད་
 གྲང་། ཚོས་ཅན་སོ་སོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་མི་འདྲ་བ་འདྲེན་པའི་སྐྱོན་ས་ལོག་ཕྱོགས་སུ་
 འདྲིན་པའི་སྐྱོ་འདྲོགས་རིམ་བཞིན་གཙོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ས་དང་པོར། ཚོས་དབྱིངས་ཀུན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་
 རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་པར་མཚོག་དོན་དུ། གསུམ་པར་རྒྱ་མ་ཐུན་དོན་གྱི་མཚོག་ཏུ། བཞི་བར་འདྲིན་མེད་གྱི་
 དོན་དུ། ལྡ་བར་རྒྱུད་པ་དང་མེད་པའི་དོན་དུ། རྟལ་བར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་དོན་དུ། བདུན་པར་ཐ་
 དད་མེད་པའི་དོན་དུ། བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བའི་དོན་དུ། དགུ་བར་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་
 དོན་དུ། བརྟུ་བར་ཚོས་དབྱིངས་འཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དབྱུས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་
 འགྲོ་དོན་མཚོག་གི་དོན། །རྒྱ་མཐུག་དོན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་མེད་དོན་དང་། །རྒྱུད་
 རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །འགྲིབ་
 མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་བརྟུའི་མཉམ་
 བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ། སློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། དེར་སློ་བུར་གྱི་རི་
 མ་རེ་རེ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་གསལ་མཐོང་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོར་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་སློ་
 བུར་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་གསལ་དུ་མཐོང་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་
 དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སྐྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་བྱོད་

ལྷོགས་གཅིག་སྒོ་བྲོས་ཅན། །སྒོ་མིག་དག་པའི་འཕགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཙེམ་
 ལྷན་འདས་ཁྱོད་ཚོས་སྐྱབས་ལེན་དག་སྒོ་བྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྲུབ་པ་དེ་དག་
 གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ས་བཅུའི་
 མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སྒོ་མེད་དེ། དེར་སྒོས་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་
 སྒོ་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ལུལ་དུ་མི་བྱེད་དེ། སྒོས་བུལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་ནི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཅམ་ཡིན། ཟེལ། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དེ། ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ན་སྐྱིབ་པ་
 དངོས་སུ་སྒོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་གྱི་སྒྲོན་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་འབྲུལ་སྤང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེར་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པར་མཐོང་ཚུལ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་གིས་བདེན་གཉིས་
 ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཏེ། ལྟ་བུས་མཐོང་བའི་སྤྲིང་དུ་སྒོས་པ་གཅོད་ཅིང་། སྒོམ་པས་ཀྱང་སྤང་བ་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཐོབ་གྱིས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཇུག་ཏེ།
 འདུས་བྱས་གྱི་ཚོས་འདི་དག་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅེ་བལ། ཡོངས་སུ་
 བསྐྱོ་བ་བྱུང་བར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཚོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དག་པ་འདི་གཉེན་པ་བཟུང་བ་དང་འདྲིན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ། ཞེས་དང་།
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྒོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འཇུག་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ།
 མཉམ་བཞག་དུ་དོན་དམ་འདྲིན་སྤངས་གྱི་ལུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་དམིགས་ལུལ་ཅམ་དུ་བྱེད། རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་ཀུན་རྫོབ་འདྲིན་སྤངས་གྱི་ལུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། བདེན་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ལུལ་དུ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་གཉིས་དོ་སོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་གྱི་དེ་མ་སྤངས་པར་
 ཐལ། འདོད་ན། སྐྱིབ་པ་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སྒོ་བ་པའི་མཉམ་བཞག་ལས་ལོགས་སུ་

རྗེས་ཐོབ་གྱི་མཁུན་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ། མཉམ་བཞག་གི་མཁུན་པས་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེན། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞེས། ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱོད་གྱིས་རྟོགས་བྱུང་བུང་པའི་ཚོས་དེ་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་གྱི་
 ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་གྱི་དེ་མ་སྤངས་པར་
 ཐལ། འདོད་ན། སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པར་ཐལ། དེམ་བཞིན་འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་ལ། ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་
 རྣམ་མཁུན་ལས་ལོགས་སུ་དེ་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་དགོས་མེད་དུ་ཐལ། དེས་དེ་ལྟ་དེ་སྟེད་གྱི་ཚོས་མ་
 ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོན་
 ཏན་བརྒྱ་ཐག་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་སྐད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བུས་པའི་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་
 འགྱུར། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དེ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྟོགས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། རྣམ་
 པར་མི་དམིགས་སྐྱོ་ནས་ནི། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་
 འཕགས་གྱི་རྗེས་ཐོབ་བཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་རྗེས་ཐོབ་
 གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །བཞི་པ་ལ།
 མ་དག་ས་དང་། དག་པ་ས་ལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་ཏུ་
 བཤད་པ་དང་། དེས་ལྟག་མ་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤོམ་ཚིག་དང་དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 མཐོང་དང་བྱེན་བརྒྱབས་གནས་དང་འཇུག། །འཇུག་ལྡང་གཡོ་དང་སྤང་དང་སྐྱེན། །བཟོད་དང་ཚོས་སྐྱོ་ལུས་
 སྟོན་འཁོར། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐག་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་
 གང་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་ཉེ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མངོན་བར་བུས། དེས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་བྱེད། བསྐྱལ་པ་
 བརྒྱར་གནས་བུས། དེའི་སྟོན་མཐའ་དང་བྱི་མཐའ་ལ་འཇུག་པར་བུས། ཉིང་དེ་འཇིན་བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་

འཇུག་ཅིང་ལྷང་བར་བྱས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ལྷང་བར་
 བྱེད་བྱས། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོན་བར་བྱེད་བྱས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱུད་བསྐོད་བྱས། ཚོས་ཀྱི་སྐོ་བརྒྱ་
 འབྱེད་བྱས། རང་གི་ལུས་བརྒྱུད་སྟོན་བྱས། དེ་དེ་ཡང་འཁོར་བརྒྱ་སྟོན་དེ་དེ་དང་ལྷན་པར་སྟོན་བྱས་པ་སྟེ།
 མདོ་སྟེ་ས་བརྒྱ་པའི་དོན་འཇུག་པར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། དེ་ཚེ་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །དེ་
 དག་གི་ཕྱི་ལྷན་གྱིས་བརྒྱུད་པར་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས། །དེ་ཉིད་ཚེ་ན་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་གནས་ཤིང་། །སྟོན་དང་གྱི་མའི་
 མཐོང་ཡང་ཡང་དག་འཇུག། །སྟོན་ལྷན་ཉིད་འཇིག་བརྒྱ་སྟོན་སྟོན་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ། །འཇིག་རྟེན་
 ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་ལྷང་བར་བྱས། །དེ་བཞིན་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་དེ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོན་
 སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །བརྒྱ་སྟོན་གྲངས་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་ཏུའང་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་རྣམས་
 ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དབང་སྟེ། །རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །རང་
 གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འབྱོར་ལུས་ནི་དེ་དེ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་སྟེ་པོ་བརྒྱ་སྟོན་དག་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བའང་སྟོན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་གཉིས་པར་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་འགྱུར། གསུམ་པར་འབྲུམ་
 འགྱུར། བཞི་པར་བྱེ་བ་སྟོན་འགྱུར། ལྷ་པར་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར། རྣམ་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོན་འགྱུར།
 བདུན་པར་བྱེ་བ་སྟོན་འགྱུར། སྟོན་པར་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར། གཉིས་པ་ལ། ས་བརྒྱུད་པ་སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་སྟོན་
 བརྒྱུད་ལྷན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན། དགུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲངས་མེད་འབྲུམ་སྟོན་བརྒྱུད་
 ལྷན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །བརྒྱུད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱུད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྒྱུད་དུ་
 མེད་པའི་རྣམ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་སྟེ། འཇུག་པར། མི་གཡོ་བའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་
 པ་དེས། །སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་སྟོན་སྟོན་པར་འཇིག་རྟེན་ལ། །རྣམ་ཚད་རི་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། །གྲངས་
 མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །ལེགས་པའི་སྟོན་སྟོན་ས་ལ་གནས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་
 ལྷང་བརྒྱུད་ཡོན་ཏན་དག་ །གྲངས་མེད་བརྒྱ་སྟོན་དུ་ཡང་དག་པར། །སྟོན་པར་སྟོན་བརྒྱུད་ལྷན་ཚད་འཕྲོག་
 པར་འགྱུར། །དེ་ཞིག་བརྒྱུད་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག་ །དག་གི་སྟོན་ལུས་ལས་ཆེས་འདས་གྱུར་ཅིང་། །དག་གི་
 སྟོན་ལུས་མ་ཡིན་སྟོན་པར་རྣམས་ལ། །རྣམ་དག་རི་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ས་དང་
 པོར་འཇོམ་སྟོན་གི་རྒྱལ་པོ། གཉིས་པར་སྟོན་བཞི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ། གསུམ་པར་བརྒྱ་བྱིན། བཞི་པར་

འཇམ་བུལ། ལྷ་པར་དགའ་ལྷན། རྟུག་པར་འཕྲུལ་དགའ། བདུན་པར་གཞན་འཕྲུལ་མན་ཆད་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་
 པོ། བརྒྱད་པར་སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པ། དགུ་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ།
 བཅུ་པར་འོག་མིན་མན་ཆད་ལ་དབང་བའི་ལྷའི་བྱ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
 ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བཤམ་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གྱི་
 གཞུང་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་རབ་དབྱེ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཉོགས་པའི་ཆེད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤམ་པ་ལུང་རིགས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་བཤམ་པའི་སྐྱབས་ཉེ་དང་
 པོའོ། ། །། ༥ །བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲུ་རུས་སྟེལ། །།